

Brukerhåndbok for Nokia 9500 Communicator



ERKLÆRING OM SAMSVAR

Vi, NOKIA CORPORATION erklærer under vårt eneansvar at produktet RA-2 er i samsvar med bestemmelsene i følgende rådsdirektiv (Council Directive): 1999/5/EC. En kopi av samsvarserklæringen er tilgjengelig fra www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

Copyright © 2004-2005 Nokia. Alle rettigheter forbeholdt.

Kopiering, overføring, distribusjon eller lagring av deler av eller hele innholdet i dette dokumentet i enhver form, uten på forhånd å ha mottatt skriftlig tillatelse fra Nokia, er forbudt.

Nokia, Nokia Connecting People, Xpress-on og Pop-Port er varemerker eller registrerte varemerker for Nokia Corporation. Andre produkt eller firmanavn som nevnes her, kan være varemerker eller produktnavn for sine respektive eiere.

Nokia tune er et varemerke (lydmerke) som tilhører Nokia Corporation.

symbian

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd (c) 1998-2004. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.

This software is based in part of the work of the FreeType Team. This product is covered by one or more of the following patents: United States Patent 5,155,805, United States Patent 5,325,479, United States Patent 5,159,668, United States Patent 2232861 and France Patent 90 05712.



Java

POWERED Java and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

Bluetooth is a registered trademark of Bluetooth SIG, Inc.

ALL BRUK AV DETTE PRODUKTET PÅ ENHVER MÅTE SOM ER I SAMSVAR MED MPEG-4 VISUAL-STANDARDEN ER FORBUDT, UNNTATT VED BRUK DIREKTE RELATERT TIL (A) DATA ELLER INFORMASJON (i) GENERERT AV OG ANSKAFFET UTEN KOSTNAD FRA EN FORBRUKER SOM IKKE DRIVER FORRETNINGSVIRKSOMHET I DENNE FORBINDELSE, OG (ii) BARE FOR PERSONLIG BRUK; OG (B) ANDRE BRUKSOMRÅDER SOM ER SPESIFIKT OG SEPARAT LISENSIERT AV MPEG LA, L.L.C..

Nokia har en uttrykt målsetting om kontinuerlig utvikling. Vi forbeholder oss derfor retten til uten varsel å endre og forbedre alle produktene som er omtalt i dette dokumentet.

Ikke under noen omstendigheter er Nokia ansvarlige for tap av data eller inntekter, eller spesifikke, vilkårlige, påførte eller indirekte skader uansett årsak.

Innholdet i dette dokumentet gjøres tilgjengelig "som det er". Bortsett fra det er påkrevet etter gjeldende lover ytes ingen garantier av noe slag, verken direkte eller underforstått, inkludert, men ikke begrenset til, de underforståtte garantiene for salgbarhet og egnethet til et bestemt formål, i forhold til nøyaktigheten av, påliteligheten til eller innholdet i dette dokumentet. Nokia forbeholder seg retten til å revidere dette dokumentet eller trekke det tilbake, når som helst og uten forvarsel.

Tilgjengeligheten av bestemte produkter kan variere fra område til område. Forhør deg hos nærmeste Nokia-forhandler.

Eksportkontroll

Denne enheten kan inneholde varer, teknologi eller programvare som er underlagt eksportlover og -forskrifter fra USA og andre land. Det er ulovlig å fravike slik lovgivning.

MERKNAD FRA FCC / INDUSTRY CANADA

Enheten kan forårsake TV- eller radioforstyrrelser (hvis du for eksempel bruker en telefon nær mottakerutstyr). FCC eller Industry Canada kan kreve at du stopper å bruke telefonen hvis forstyrrelsen ikke kan fjernes. Kontakt din lokale tjenesteleverandør hvis du trenger hjelp. Denne enheten er i samsvar med del 15 av FCC-reglene. Enheten kan bare brukes på betingelse av at den ikke forårsaker skadelige forstyrrelser.

9230581/4. utgave

CE 168

Innhold

For din sikkerhet.....	6
OM ENHETEN.....	6
NETTVERKSTJENESTER.....	7
Delt minne.....	7
Ekstraustyr, batterier og ladere.....	7

1. Komme i gang.....8

Installere SIM-kortet, batteriet og minnekortet.....	8
Lade batteriet.....	9
Slå enheten på og av.....	9
Radio.....	9
Antenner.....	9
Tilgangskoder.....	10
Første oppstart.....	10
Taster og kontakter.....	11
Kommunikatorgrensesnitt.....	11
Om displayet.....	12
Om Meny-tasten.....	12
Bla og velge.....	12
Vanlige handlinger i flere programmer.....	13
Dekseltelefon.....	13
Indikatorer på displayet.....	13
Tastaturlås.....	14
Volumkontroll.....	14
Minnekort.....	14
Instruksjoner i enheten.....	15
Bruke CD-ROM-en.....	15
Nokia-støtte på Internett.....	15
Klistremerker i salgspakken.....	15
Overføre data fra andre enheter.....	15

2. Dekseltelefon.....16

Utføre et anrop.....	16
Besvare et anrop.....	16
Alternativer under en samtale.....	16
Skrive tekst.....	17
Tilgang til menyfunksjonene.....	17
Meldinger.....	17
Anropslogg.....	18
Kontakter.....	18
Snarveier til kontaktlisten.....	18
Søke etter, legge til og slette kontakter.....	18
Innstillinger for kontakter.....	19
Hurtigvalg.....	19
Andre funksjoner.....	19
Profil.....	19
Innstillinger.....	19
Kamera.....	20

3. Skrivebord.....21

Håndtere grupper.....	21
Opprette nye grupper.....	21

4. Telefon.....22

Utføre et anrop.....	22
Besvare et anrop.....	22
Hurtigvalg.....	22
Utføre et konferanseanrop.....	22
Vise utførte, mottatte og ubesvarte anrop.....	23
Send DTMF-toner.....	23
Angi frakoblet profil.....	23
Viderekoble anrop.....	23
Anropssperring.....	24
Innstillinger for anrop, nettverk og telefonlinje.....	24
Anropsinnstillinger.....	24
Nettverksinnstillinger.....	24
Avanserte innstillinger.....	24
Innstillinger for talepostkasse.....	25
Logg.....	25

5. Meldinger.....26

Meldingssenter.....	26
Skrive og lese meldinger.....	26

Håndtere meldinger.....	27
Unngå lite minne.....	27
E-post.....	27
Arbeide tilkoblet og frakoblet.....	27
Bytte Internett-tilkobling.....	27
Skrive og sende e-post.....	28
Sendingsvalg.....	28
Hente e-post.....	29
Lese og svare på e-post.....	29
E-postvedlegg.....	29
Endre preferanser for svar på og visning av e-post.....	29
Innstillinger for e-postkonto.....	29
Tekstmeldinger.....	31
Sendingsvalg for en tekstmelding.....	31
Svare på tekstmeldinger.....	32
Tekstmeldingsinnstillinger.....	32
Endre innstillinger for meldingssenter.....	32
Håndtere meldinger i SIM-kortet.....	32
Bildemeldinger.....	32
Multimediemeldinger.....	33
Opprette og sende multimediemeldinger.....	33
Motta multimediemeldinger.....	34
Kontoinnstillinger for multimediemeldinger.....	34
Faks.....	34
Angi sendingsvalg for en faks.....	35
Lagre en mottatt faks.....	35
Redigere faksinnstillinger.....	35
Motta fakser fra en ekstern faksboks.....	35
Spesielle meldingstyper.....	35
Motta operatørlogoer.....	35
Motta ringetoner.....	35
Motta konfigurasjonsmeldinger.....	36
Motta varslinger om e-post.....	36
Åpne passordbeskyttede meldinger.....	36
Vise bokmerkemeldinger.....	36
Vise konfigurasjonsdetaljer.....	36
Endre navn på innstillinger.....	36
Motta klargjøringsinnstillinger.....	36
CBS.....	36

6. Web.....38

Surfe på Internett.....	38
Lagre filer.....	38
Last ned filer.....	38
Informasjonskapsler.....	38
Åpne sider du har besøkt.....	39
Tømme bufferen.....	39
Håndtere bokmerker.....	39
Leserinnstillinger.....	39
Tastatursnarveier for surfing.....	40

7. Kontakter.....41

Håndtere kontaktkort.....	41
Redigere kontaktkort.....	41
Opprette og redigere kontaktkortmaler.....	42
Mitt kontaktkort.....	42
Send kontaktkort.....	42
Send et kontaktkort.....	42
Opprette og redigere kontaktgrupper.....	43
Håndtere kontakter som er lagret på SIM-kortet.....	43
Kopiere og flytte kontakter til andre databaser.....	43
Innstillinger for kontaktkort.....	43

8. Dokumenter.....45

Arbeide med dokumenter.....	45
Formatere dokumenter.....	45
Sette inn og redigere objekter.....	46
Vise tabeller.....	46
Bruke maler.....	46

9. Regneark.....47

Arbeidsbøker.....	47
Arbeide med regneark.....	47

Innhold

Arbeide med celler.....	47
Opprette og endre diagramark.....	48
Liste over funksjoner.....	48

10. Presentasjoner.....52

Vise presentasjoner.....	52
Vise lysbildeframvisninger.....	52
Vise lysbildeframvisninger med en dataprojektor.....	52
Opprette presentasjoner.....	53
Sette inn tabeller.....	53
Arbeide i forskjellige visninger.....	53
Disposisjonsvisning.....	53
Notatvisning.....	53
Visningen Lysbildemal.....	54

11. Kalender.....55

Opprette kalenderoppføringer.....	55
Kalenderikoner.....	55
Håndtere kalenderoppføringer.....	56
Kalenderinnstillinger.....	56
Kalendervisninger.....	56
Månedvisning.....	56
Ukesvisning.....	57
Dagsvisning.....	57
Visningen Ukesplanlegging.....	57
Årsplanlegging.....	57
Jubileumsvisning.....	57
Gjøre målslistevisning.....	57
Kalenderfiler.....	57

12. Filbehandling.....58

Håndtere filer og mapper.....	58
Minnekortsikkerhet.....	59

13. Kamera og bilder.....60

Kamera.....	60
Ta et bilde.....	60
Spille inn et videoklipp.....	60
Kamerainnstillinger.....	60
Bilder.....	61
Vise bilder.....	61
Redigere bilder.....	61
Håndtere bildefiler.....	61

14. Kontrollpanel.....63

Generelt.....	63
Dato og klokkeslett.....	63
Regionale innstillinger.....	63
Klokkeslett-siden.....	63
Dato-siden.....	63
Tall-siden.....	63
Valuta-siden.....	64
Enhetsspråk.....	64
My own-tast.....	64
Display.....	64
Bakgrunnsbilder.....	64
Innst. for ekstrautstyr.....	64
Databehandling.....	64
Programbehandling.....	65
Endre installeringsinnstillinger.....	65
Angi sikkerhetsinnstillinger for Java-programmer.....	65
Kameramapper.....	65
Sikkerh.kop.....	65
Minne.....	65
Meldingsverktøy.....	66
Telefon.....	66
Profilinnstillinger.....	66
SIM-tilgangsprofil.....	66
Viderekobling av data- og faksanrop (nettverkstjeneste).....	67
Sperring av data- og faksanrop (nettverkstjeneste).....	67
Meldinger.....	67
Tjenestemelding.....	67
Tilkoblinger.....	68
Trådløst lokalt nett.....	68
Angi innstillinger for trådløst lokalt nett.....	68
Opprette et grunnleggende Internett-tilgangspunkt for et trådløst lokalt nett.....	68

Kabeloppsett.....	69
RealPlayer-innstillinger.....	69
Gjenoppr. standard IAP.....	69
Sikkerhet.....	69
Enhetssikkerhet.....	69
Definere låseinnstillinger for enheten.....	69
Definere innstillinger for PIN-kode.....	70
Endre sperrepassordet.....	70
Sertifikatadministrering.....	70
Administrere sertifikater.....	70
Tilbehør.....	71
Om dette produktet.....	71
Beskytt. av stedsinfo.....	71
Logg for stedsforesp.....	71
Valg av HP-skriver.....	71
Redigering av tjenestekommando.....	71
Internett-oppsett.....	71
Sette opp et Internett-tilgangspunkt.....	71
Konfigurere avanserte innstillinger for Internett-tilgangspunkt.....	72
Siden IP-konfigurering.....	72
Siden Proxyer.....	72
Siden Dataanrop.....	72
Siden Skript.....	73
Siden Annet.....	73
Sette opp et Internett-tilgangspunkt for et trådløst lokalt nett.....	73
Konfigurere avanserte innstillinger for Internett-tilgangspunkt.....	73
EAP-moduler.....	74
Konfigurere Internett-tilkoblingsinnstillinger.....	75
Velge et Internett-tilgangspunkt.....	76

15. Medieprogrammer.....77

RealPlayer.....	77
Spille av mediekliipp.....	77
Justere medievolume.....	77
Sende mediekliipp.....	77
Musikkavsp.....	78
Lytte til musikk.....	78
Håndtere musikkspor.....	78
Sende musikk.....	78
Taleopptaker.....	78
Åpne taleopptakeren.....	79
Spille inn en telefonsamtale eller et talememo.....	79
Spille av et taleopptak.....	79
Sende et taleopptak.....	79

16. Kalkulator.....81

Foreta utregninger.....	81
Bruke den avanserte kalkulatoren.....	81
Lagre tall i minnet.....	81
Angi tallformatet i kalkulatoren.....	81

17. Klokke.....82

Bruke verdensklokke.....	82
Bruke Klokkealarm.....	82
Alarmer og påminnelser.....	82
Steder og land.....	82
Bytte til andre steder.....	82
Lokalisere steder på verdenskartet.....	82
Opprette og redigere landoppføringer.....	83
Opprette og redigere stedsoppføringer.....	83

18. Håndtering av data og programmer.....84

Dataflytting.....	84
Sikkerh.kop.....	84
Dataoverf.....	85
Synkronisering.....	85
Nokia PC Suite.....	86
Installere programvare.....	86
Installere Symbian-programvare.....	87
Installere Java™-programmer.....	87
Java.....	87
Java MIDP.....	87
Java PP.....	87

Innhold

19. Tilkobling.....	88
Trådløst lokalnett.....	88
Opprette et ad hoc-nettverk.....	88
Kabeltilkobling.....	88
IP-gjennomgang.....	88
Bluetooth.....	88
Bluetooth-innstillinger.....	89
Sende data med Bluetooth.....	89
Motta data med Bluetooth.....	89
Koble sammen med en enhet.....	90
SIM-tilgangsprofil.....	90
Avslutte en Bluetooth-tilkobling.....	90
Kontrollere statusen for Bluetooth-tilkoblingen.....	90
Infrarød.....	90
Modem.....	90
Utskrift.....	91
Angi utskriftsvalg.....	91
Definere sideoppsett.....	91
Problemer med utskrift.....	92
Administrere innstillingene for mobil utskrift.....	92
Ekstern konfigurering (nettverkstjeneste).....	92
Opprette en ny konfigureringsserverprofil.....	92
Datatilkoblinger.....	93
Trådløst lokalnettverk.....	93
Pakke data (General Packet Radio Service, GPRS).....	94
Høyhastighets dataanrop (High Speed Circuit Switched Data, HSCSD).....	94
GSM-dataanrop.....	94
Tilkoblingsbehandling.....	94
20. Tilpasse enheten.....	95
Skifte frontdeksel og tastaturmatte.....	95
Valgtaster på dekseltelefon.....	96
21. Snarveier.....	97
Generelle snarveier.....	97
Programspesifikke snarveier.....	98
22. Dataoverføring.....	103
Støy.....	103
Samtrafikk.....	103
Elektrostatisk utlading.....	103
Dødpunkter og brudd.....	103
Signalpåvirkning.....	103
Lav signalstyrke.....	103
Batteriinformasjon.....	104
STELL OG VEDLIKEHOLD.....	105
Ytterligere sikkerhetsinformasjon.....	106
Regler for bruk av enheten.....	106
Medisinsk utstyr.....	106
Pacemakere.....	106
Høreapparater.....	106
Kjøretøy.....	106
Områder med eksplosjonsfare.....	106
Nødsamtaler.....	106
Sertifiseringsinformasjon (SAR).....	107
DENNE ENHETEN OPPFYLLER INTERNASJONALE	
RETNINGSLINJER FOR RADIOBØLGESTRÅLING.....	107
Stikkordregister.....	108

For din sikkerhet

Les disse enkle retningslinjene. Det kan være farlig eller ulovlig ikke å følge dem. Enheten har en GSM-radio og en radio for trådløst lokalnett. Hvis du slår av enheten ved å trykke av/på-tasten på enhetens deksel, slås begge radioene av. Vær imidlertid oppmerksom på at det å slå av enheten eller bruke frakoblet profil, ikke hindrer deg i å opprette en ny tilkobling for trådløst lokalnett. Derfor må du huske å overholde alle gjeldende sikkerhetskrav når du oppretter og bruker en tilkobling for trådløst lokalnett. Les den fullstendige brukerhåndboken hvis du vil ha mer informasjon.



SLÅ PÅ TRYGT

Ikke slå på enheten hvis det er ulovlig å bruke mobiltelefon, eller hvis det kan føre til forstyrrelser eller fare.



TRAFIKKSikkerheten KOMMER FØRST

Overhold alle lokale lovbestemmelser. Ha alltid hendene frie til å styre bilen når du kjører. Trafikksikkerheten bør alltid komme først når du kjører.



FORSTYRRELSE

Alle trådløse enheter kan fra tid til annen utsettes for forstyrrelser som kan påvirke ytelsen.



SLÅ AV PÅ SYKEHUS

Følg gjeldende restriksjoner. Slå av enheten i nærheten av medisinsk utstyr.



SLÅ AV I FLY

Følg gjeldende restriksjoner. Trådløse enheter kan forårsake forstyrrelser i fly.



SLÅ AV NÅR DU FYLLER DRIVSTOFF

Ikke bruk enheten på bensinstasjoner. Ikke bruk telefonen nær brennstoff eller kjemikalier.



SLÅ AV NÆR SPRENGNINGER

Følg gjeldende restriksjoner. Ikke bruk enheten når sprengningsarbeid pågår.



FORNUFTIG BRUK

Brukes bare på vanlig måte som forklart i produktdokumentasjonen. Antennen må ikke berøres unødvendig.



KVALIFISERT SERVICE

Bare kvalifisert personale kan installere eller reparere dette produktet.



EKSTRAUTSTYR OG BATTERIER

Bruk bare godkjent ekstrautstyr og godkjente batterier. Ikke koble sammen produkter som ikke er kompatible.



VANNTOLERANSE

Enheten tåler ikke vann. Oppbevar den på et tørt sted.



SIKKERHETSKOPIER

Husk å ta sikkerhetskopier eller en utskrift av all viktig informasjon.



KOBLE TIL ANDRE ENHETER

Når du kobler til andre enheter, må du lese brukerhåndboken for disse for å få mer detaljert sikkerhetsinformasjon. Ikke koble sammen produkter som ikke er kompatible.



NØDSAMTALER

Kontroller at telefonen er slått på og at du befinner deg innenfor dekningsområdet. Trykk på  så mange ganger som nødvendig for å tømme displayet og gå tilbake til startskjermbildet. Tast inn nødnummeret, og trykk deretter på . Oppgi hvor du befinner deg. Ikke avbryt samtalen før du får beskjed om å gjøre det.

■ OM ENHETEN

Den trådløse enheten som blir beskrevet i denne håndboken er godkjent for bruk i EGSM900/GSM1800/GSM1900-nettverket. Kontakt tjenesteleverandøren hvis du vil ha mer informasjon om nettverk.

Når du bruker funksjonene i denne enheten, må du overholde alle lover og respektere andres personvern og lovmessige rettigheter.



Advarsel: Ikke slå på enheten når bruk av trådløse enheter kan forårsake forstyrrelser eller fare.

■ NETTVERKSTJENESTER

Du trenger en tjeneste fra en leverandør av trådløse tjenester for å kunne bruke telefonen. Mange av funksjonene i denne enheten er avhengige av funksjoner i det trådløse nettverket for å kunne fungere. Det kan hende at disse nettverkstjenestene ikke er tilgjengelige i alle nettverk, eller at du må inngå bestemte avtaler med tjenesteleverandøren før du kan bruke nettverkstjenester. Det kan hende at tjenesteleverandøren må gi deg flere instruksjoner om bruken, samt forklare hvilke priser som gjelder. Enkelte nettverk kan ha begrensninger som påvirker hvordan du kan bruke nettverkstjenester. Det kan for eksempel være at enkelte nettverk ikke støtter alle språkspesifikke tegn og tjenester.

Tjenesteleverandøren kan ha angitt at enkelte funksjoner skal være deaktivert eller ikke aktivert i enheten. I så fall vises de ikke på menyen til enheten. Ta kontakt med tjenesteleverandøren hvis du vil ha mer informasjon.

Denne enheten støtter WAP 2.0-protokoller (HTTP og SSL) som kjører på TCP/IP-protokoller. Enkelte funksjoner i denne enheten, for eksempel multimediemeldinger og web-leser, krever nettverksstøtte for slik teknologi.

■ Delt minne

Følgende funksjoner i denne enheten kan dele minne: kontakter, tekstmeldinger, multimediemeldinger, ringetoner, lydfiler, kalender og gjøremål, filer lagret fra et hvilket som helst program (for eksempel kontordokumenter, bilder, lydfiler og videoklipp) og nedlastede programmer. Bruk av én eller flere av disse funksjonene kan redusere tilgjengelig minne for resten av funksjonene som deler minne. Hvis du for eksempel lagrer mange bilder, kan hele det tilgjengelige minnet brukes. Det kan være at enheten viser en melding om at minnet er fullt når du forsøker å bruke en funksjon med delt minne. I så tilfelle sletter du noen av opplysningene eller oppføringene som er lagret i funksjonene med delt minne, før du fortsetter.

■ Ekstraustyr, batterier og ladere

Kontroller modellnummeret på laderen før du bruker den med denne enheten. Denne enheten er beregnet for bruk med strømforsyning fra ACP-12, AC-1 og LCH-12.



Advarsel: Bruk bare batterier, batteriladere og ekstraustyr som er godkjent av Nokia for bruk sammen med denne modellen. Bruk av andre typer kan oppheve all godkjenning og garanti, og kan være farlig.

Kontakt forhandleren hvis du vil ha mer informasjon om hva som er tilgjengelig av godkjent ekstraustyr. Når du kobler fra strømkabelen på ekstraustyr, bør du holde i og trekke ut kontakten, og ikke dra i ledningen.

Enheten og ekstraustyret kan inneholde små deler. Oppbevar dem utilgjengelig for små barn.

1. Komme i gang

Nokia 9500 Communicator gir deg flere ulike forretningsprogrammer, for eksempel e-post, kontorverktøy og web-surfing, samt fleksible og raske nettverkstilkoblinger med integrert trådløst lokalt nett og EGPRS (EDGE).

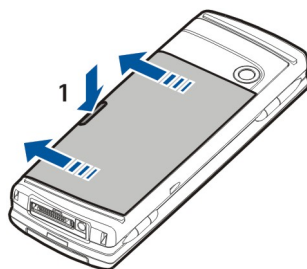
■ Installere SIM-kortet, batteriet og minnekortet

Alle SIM-kort må oppbevares utilgjengelig for små barn. Hvis du vil ha informasjon om tilgjengelighet og bruk av SIM-korttjenester, kan du ta kontakt med SIM-kortleverandøren. Det kan være tjenesteleverandøren, nettverksoperatøren eller andre leverandører.

Bruk bare kompatible multimediekort (MMC) sammen med denne enheten. Andre minnekort, for eksempel SD-kort (Secure Digital), passer ikke i sporet for MMC-kort, og er ikke kompatible med denne enheten. Bruk av et inkompatibelt minnekort kan skade både minnekortet og enheten, og data som er lagret på det inkompatible kortet, kan bli ødelagt.

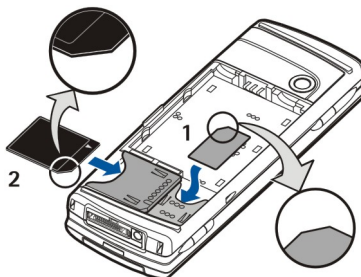
1. Slå alltid av enheten og koble fra laderen før du fjerner batteriet.

Med baksiden av enheten vendt mot deg trykker du utløserknappen for baksidedekselet (1) og skyver dekslet i pilenes retning.



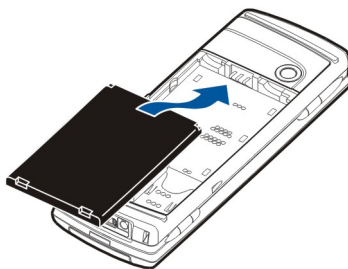
2. Sett SIM-kortet inn i SIM-kortsporet (1).

Kontroller at det skråskårne hjørnet på SIM-kortet peker ned, og at kontaktområdet for kortet vender nedover. Fjern alltid batteriet før du setter inn eller fjerner et SIM-kort.

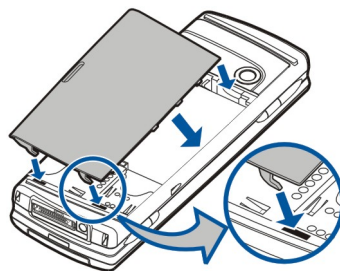


Hvis du har et minnekort, skyver du minnekortet inn i minnekortsporet (2). Kontroller at det skråskårne hjørnet på minnekortet peker mot SIM-kortsporet, og at kontaktområdet vender nedover. [Se Minnekort, s. 14.](#)

3. Sett inn batteriet. Rett inn kontaktene på batteriet etter de tilsvarende kontaktene på batterirommet.



4. Sett låseklemmene på baksidedekselet inn i de tilsvarende sporene, og skyv dekslet på plass.



Tips: Hvis du har satt inn batteriet, men enheten ikke starter, trykker du av/på-tasten.

■ Lade batteriet

1. Koble laderen til et strømuttak på veggen.
2. Koble strømledningen til undersiden av enheten. [Se Fig. Taster og kontakter, s. 11](#). Batteriindikatorsøylen begynner å rulle. Hvis batteriet er helt utladet, kan det ta noen minutter før ladeindikatoren vises.

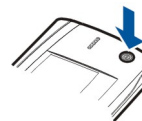
Enheden kan brukes under lading.

3. Når batteriet er fullstendig ladet, slutter søylen å rulle. Koble laderen fra enheten og deretter fra strømuttaket.

Når batteriladenivået er for lavt til at enheten kan brukes, slår enheten seg av. Hvis dekseltelefonen slår seg av, kan det være at kommunikatorgrensesnittet fortsetter å være aktivt en stund.

■ Slå enheten på og av

1. Du slår enheten på ved å holde inne av/på-knappen.



2. Hvis enheten ber om en PIN- eller sikkerhetskode, oppgir du koden og trykker **OK**.
3. Du slår enheten av ved å holde inne av/på-knappen.



Tips: Når du slår på telefonen, kan det hende den gjenkjenner SIM-kortleverandøren og automatisk konfigurerer de riktige innstillingene for tekstmeldinger, multimediemeldinger og GPRS. Hvis ikke, kontakter du tjenesteleverandøren for å få de riktige innstillingene.

Kommunikatorgrensesnittet starter først opp etter at batteriet er satt inn. Du kan ikke slå på dekseltelefonen med én gang etter at batteriet er satt inn. Du må vente til kommunikatorgrensesnittet har startet.



Tips: Hvis du har satt inn batteriet, men enheten ikke starter, trykker du av/på-tasten.

Kommunikatorgrensesnittet kan brukes uten telefonfunksjoner når et SIM-kort ikke er satt inn, eller når profilen **Fly** er valgt.

■ Radio

Enheden har en GSM-radio og en radio for trådløst lokalnett. Hvis du slår av enheten ved å trykke av/på-tasten på enhetens deksel, slås begge radioene av.

Vær imidlertid oppmerksom på at det å slå av enheten eller bruke frakoblet profil, ikke hindrer deg i å opprette en ny tilkobling for trådløst lokalnett. Derfor må du passe på å overholde alle gjeldende sikkerhetskrav når du oppretter og bruker en tilkobling for trådløst lokalnett.

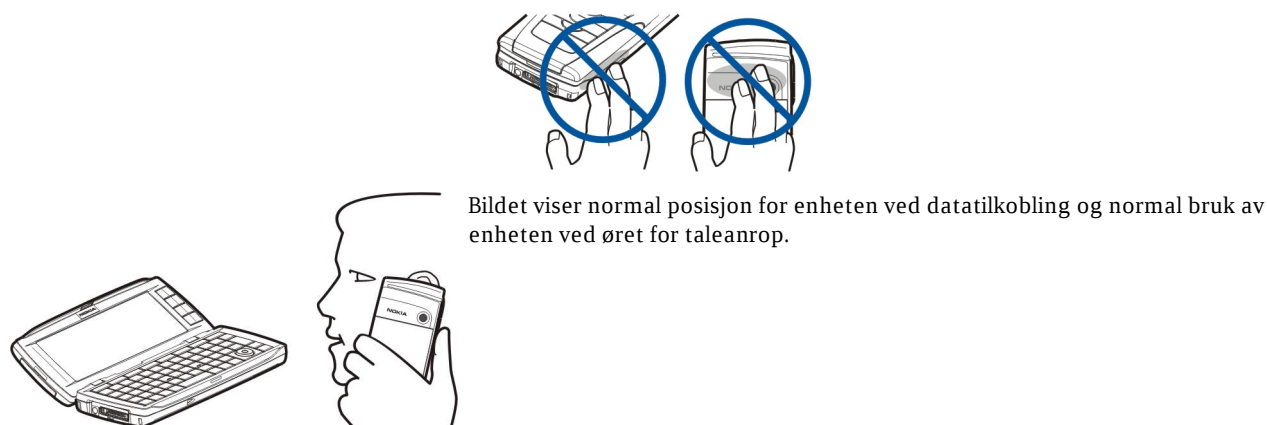
[Se Angi frakoblet profil, s. 23.](#)

■ Antenner

Enheden har to innebygde antenner.



Merk: Som ved alle andre radiosendere, må ikke noen av antennene berøres unødvendig når enheten er slått på. Kontakt med antennen påvirker samtalekvaliteten og kan føre til at enheten bruker mer strøm enn det som ellers er nødvendig. Hvis du unngår å berøre antenneområdet under en samtale, optimaliserer du antenneytelsen og taletiden for enheten.



Bildet viser normal posisjon for enheten ved datatilkobling og normal bruk av enheten ved øret for taleanrop.

■ Tilgangskoder

Enheten bruker flere tilgangskoder for å hindre uautorisert bruk av enheten og SIM-kortet.

Du trenger følgende tilgangskoder:

- PIN- og PIN2-kode — PIN-koden (Personal Identification Number) beskytter SIM-kortet mot uautorisert bruk, og leveres vanligvis med SIM-kortet. PIN2-koden kan leveres med enkelte SIM-kort, og kreves for å få tilgang til enkelte funksjoner, for eksempel tillatte numre.

Hvis feil PIN-kode blir angitt tre ganger på rad, blokkeres PIN-koden, og du må avblokkere den med en PUK-kode (Personal Unblocking Key) før du kan bruke SIM-kortet igjen. PIN2-koden kan leveres med enkelte SIM-kort, og kreves for å få tilgang til enkelte funksjoner, for eksempel Tillatte numre. Hvis kodene ikke leveres med SIM-kortet, kan du kontakte tjenesteleverandøren som leverte SIM-kortet ditt.

- Låsekode — Låsekoden beskytter enheten mot uautorisert bruk. Standard låsekode er 12345. Endre kode, og oppbevar den nye koden på et trygt sted, adskilt fra enheten.
- PUK- og PUK2-koder — PUK-koden (Personal Unblocking Key) kreves hvis du vil endre en blokkert PIN-kode. PUK2-koden kreves hvis du vil endre en blokkert PIN2-kode. Hvis kodene ikke leveres med SIM-kortet, kan du kontakte tjenesteleverandøren som leverte SIM-kortet ditt.
- **Sperrepassord** — Sperrepassordet kreves når du skal bruke Anropssperring. [Se Endre sperrepassordet, s. 70.](#)

Enkelte programmer i enheten bruker passord og brukernavn for å hindre uautorisert bruk av Internett og tjenestene der. Disse passordene endres i innstillingene for programmene.

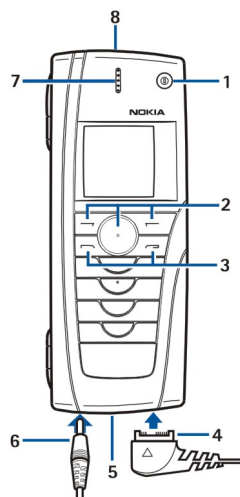
■ Første oppstart

Første gang du slår enheten på, må du angi noen grunnleggende innstillinger. Du kan endre innstillingene senere. Åpne dekslet og følg instruksjonene på kommunikatorens display.

1. Velg språk for enheten, og trykk **OK**.
2. Velg gjeldende hjemsted fra listen, og trykk **OK**. Du kan bla etter et sted ved å begynne å skrive inn navnet på byen, eller ved å bruke bla- eller piltastene. Det er viktig å velge riktig sted, ettersom planlagte kalenderoppføringer du oppretter, kan endres når hjemstedet endres.
3. Angi tid og dato, og trykk **OK**.
4. Trykk **OK** for å opprette ditt eget kontaktkort.
5. Skriv inn kontaktkortinformasjonen og trykk **OK**.
6. Trykk **OK**.

Standardmappene, for eksempel **C:\Mine filer** og tilhørende undermapper, opprettes under første oppstart. Vær oppmerksom på at hvis du endrer språk for enheten senere, endres ikke mappenavnene.

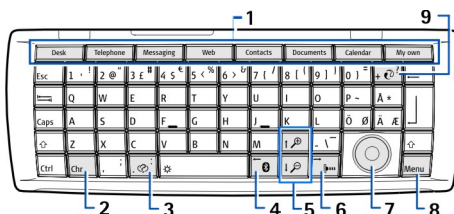
■ Taster og kontakter



Taster og kontakter

- 1 — Av/på-tast ①.
- 2 — Blatast, venstre og høyre valgtast. Trykk midt på blatasten, eller trykk en av valgtastene for å utføre funksjonen som vises over den. Telefonens volum kan kontrolleres med blatasten under en samtale.
- 3 — Oppringingstasten (til venstre,) , avslutningstasten (til høyre,) .
- 4 — PopPort™-kontakt for USB-datakabelen, headsettet og teleslyngen.
- 5 — Infrarød-port og mikrofon.
- 6 — Laderkontakt.
- 7 — Ørestykke.
- 8 — Høytaler for håndfri-telefonsamtaler og annen lydbruk.

■ Kommunikatorgrensesnitt



Kommunikatortastatur

- 1 — Programknapper. Hver knapp starter det tilsvarende programmet, bortsett fra My own-tasten, som du kan konfigurere til å åpne et hvilket som helst program. Trykk Ctrl+My own-tasten for å velge programmet du vil at My own-tasten skal åpne. Merk at du også kan åpne disse programmene fra skrivebordet.
- 2 — Chr-tasten. Åpner en tegntabell der du kan velge spesialtegn. Trykk Chr+tastene med grønne symboler for å få tilgang til tegn og funksjoner bak tastekombinasjoner.
- 3 — Hjelp-tast. Hvis du vil ha hjelp med å bruke enheten, trykker du Chr+.
- 4 — Bluetooth-tast. Hvis du vil aktivere Bluetooth, trykker du Chr+. Trykk Chr+ på nytt for å deaktivere.
- 5 — Zoometastene. Hvis du trykker Chr+zoometastene, blir fontene og enkelte ikoner større eller mindre.
- 6 — Infrarød-tast. Hvis du vil aktivere infrarød, trykker du Chr+. Trykk Chr+ på nytt for å deaktivere.
- 7 — Blatast. Trykk blatasten til venstre, til høyre, opp eller ned når du vil bla gjennom ulike lister. Trykk midt på blatasten for å velge eller utføre funksjonen for en understreket kommandoknapp.
- 8 — Menu-tast. Trykk Menu-tasten for å åpne menyen eller når du skal flytte fra én side til en annen i dialogbokser med flere sider.
- 9 — Synkroniseringstasten. Opprett en tilkobling og trykk Chr+ for å synkronisere enheten med en kompatibel PC.

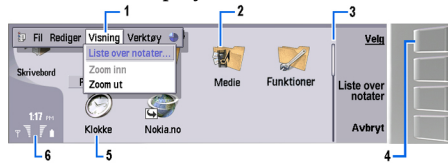
Tips: Du kan bruke piltastene eller blatasten til å navigere i menyene og displayet, for eksempel i Web-programmet. Venstre piltast er på Bluetooth-tasten (4), pil opp- og pil ned-tastene er på zoometastene (5) og høyre piltast er på infrarød-tasten (6).

Tips: Trykk Esc for å avbryte valg og lukke dialogbokser.



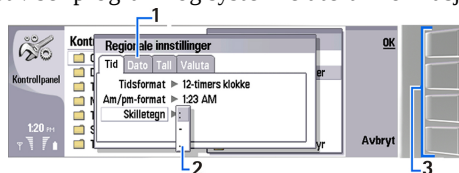
Tips: Trykk tilbaketasten for å slette elementer som kalenderoppføringer og meldinger. Trykk tilbaketasten for å slette tegn til venstre for markøren, eller Shift + tilbaketasten for å slette tegn til høyre for markøren.

Kommunikatordisplayet slås på når du åpner dekslet. Programmet som var aktivt forrige gang enheten ble brukt, vises på displayet. Når du lukker dekslet, slås kommunikatordisplayet av.



Skrivebord – hovedvisning

- 1 — Meny. Trykk Menu-tasten for å åpne menyen. Du kan bruke blatastene eller piltastene til å navigere i menyen, og trykke returtasten for å velge et menyvalg.
- 2 — Mappe. Du kan gruppere programmer, snarveier og notater i ulike mapper. [Se Opprette nye grupper, s. 21.](#)
- 3 — Rullefelt. Hvis du for eksempel har åpnet en lang fil i **Dokumenter**, hjelper rullefeltet deg å anslå hvor du befinner deg i filen, og hvor mye av filen du kan se. Jo lengre blafeltet er, jo mer kan du se av filen.
- 4 — Kommandoknapper. Kommandoene på høyre side av displayet tilsvarer kommandoknappene. Vær oppmerksom på at når en kommando er nedtonet, kan den ikke brukes.
- 5 — Program. Når du vil åpne et program fra **Skrivebord**, velger du programmet og trykker **Åpne** eller returtasten.
- 6 — Indikatorområde. Indikatorområdet viser program- og systemrelatert informasjon.



Dialogboks med flere sider

- 1 — Sider i en dialogboks. Du kan gå fra én side til en annen ved å trykke Menu-tasten.
- 2 — Valgliste. Du kan vise ulike alternativer i en valgliste, og velge ett av dem.
- 3 — Kommandoknapper. Du kan bruke kommandoknappene til å utføre funksjoner på en side i en dialogboks eller i en valgliste. Hvis det er mer enn én ramme på displayet, er den valgte rammen alltid uthevet. Du kan gå fra en ramme til en annen ved å trykke tabulatortasten.



Tips: Trykk Chr+tabulatortasten for å veksle mellom åpne programmer. Trykk Chr+tabulatortasten på nytt for å navigere i listen.

Om displayet

Et lite antall manglende, misfargede eller lyse prikker kan vises på skjermen. Dette er karakteristisk for denne type display. Noen displayer kan inneholde piksler eller prikker som forblir på eller av. Dette er normalt, og ikke en feil.

Om Meny-tasten

Kommunikatortastaturet har en Menu-tast. Trykk Menu-tasten for å få tilgang til de ulike menyvalgene. Hvilke valg som er tilgjengelige, avhenger av programmet du bruker. Det du velger, påvirker elementet som er valgt eller åpent. I dialogbokser med flere sider kan du bruke Menu-tasten til å gå fra en side til en annen.

Bla og velge

Bruk piltastene eller blatasten til å flytte markøren og foreta valg i kommunikatorgrensesnittet.

Bla i kommunikatorgrensesnittet

Det finnes fire separate piltaster du kan bruke til å bla. Det å bla innebærer å gå oppover, nedover, til venstre og til høyre i programgruppene på skrivebordet, i et program, i teksten eller i menyen. Blatasten fungerer omtrent på samme måte som piltastene, men du kan også trykke blatasten nedover for å åpne filer eller utføre funksjonen til en understreket kommandoknapp.

Foreta valg

Hvis du vil velge tekst til venstre for markøren, trykker og holder du Shift-tasten og trykker venstre piltast til du har valgt teksten. Hvis du vil velge tekst til høyre for markøren, trykker og holder du Shift-tasten og trykker høyre piltast til du har valgt teksten.

Hvis du vil velge ulike elementer, for eksempel meldinger, filer eller kontakter, trykker du pil opp, ned, til venstre eller til høyre for å bla til ønsket element.

K o m m e i g a n g

Hvis du vil velge elementer etter tur, blar du til det første elementet, trykker og holder Ctrl-tasten, blar til neste element og trykker mellomromstasten for å velge det.

Hvis du vil velge et objekt i en fil, for eksempel et vedlegg i et dokument, flytter du markøren til objektet, slik at firkantede markører vises på hver side av objektet.

Hvis du vil velge en celle i et regneark, flytter du markøren til ønsket celle. Hvis du vil velge en hel rad, flytter du markøren til den første cellen i den første kolonnen i den raden, og trykker Shift + venstre piltast. Hvis du vil velge en hel kolonne, flytter du markøren til den første cellen i kolonnen du vil velge, og trykker Shift + pil opp.

Vanlige handlinger i flere programmer

Du finner følgende handlinger i flere programmer:

Du veksler mellom åpne programmer ved å trykke Menu, velge  og velge programmet.

Når du vil endre profil, trykker du Menu, velger  og blar til ønsket profil. Du kan endre profilinnstillingene, for eksempel ringetonene, ved å velge profilen og trykke **Rediger**.

Hvis du vil aktivere en profil for et visst tidsrom, trykker du Menu, velger  og velger ønsket profil. Trykk **Tidsangitt** og angi tidspunktet (opptil 24 timer) du vil at profilinnstillingen skal avsluttes. Når sluttiden nås, blir den forrige profilen, som ikke var tidsangitt, aktiv.

Du kan lagre en fil ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Lagre**. Det finnes ulike lagringsvalg avhengig av hvilket program du bruker.

Du kan sende en fil ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Send**. Du kan sende en fil som en e-postmelding, faks, tekstmelding eller multimediemelding, eller sende den ved hjelp av infrarød eller Bluetooth.

Hvis du vil legge til en snarvei, trykker du Menu og velger **Fil** > **Legg på skrivebordet**. Bla til gruppen du vil legge til snarveien for, og trykk **Velg**. Når du har valgt gruppen, trykker du **OK**. Du kan for eksempel legge til snarveier til filer eller websider.

Hvis du vil skrive ut til en kompatibel skriver, trykker du Menu og velger **Fil** > **Utskrift**. Du kan forhåndsviser elementer du vil skrive ut, eller redigere hvordan utskrevne sider skal se ut.

Hvis du vil klippe ut, kopiere og lime inn, trykker du Menu og velger **Rediger** samt **Klipp ut**, **Kopier** og **Lim inn**.

Du kan slette en fil ved å trykke Menu og velge **Rediger** > **Slett**.

Hvis du vil zoome inn eller ut, trykker du Menu og velger **Visning** > **Zoom** og ønsket zoomtype. Du kan også trykke Chr + zoometastene for å zoome inn eller ut.

Hvis du vil sette inn spesialtegn i tekst, trykker du Chr-tasten.

 **Tips:** Hvis du vil generere spesialtegn ved å bruke bestemte umerkede taster, for eksempel "a" eller "o", trykker og holder du Chr-tasten, og trykker samtidig en bokstavnast. Det første spesialtegnet som stemmer overens med bokstavnastene, vises. Trykk bokstavnastene på nytt, og det andre spesialtegnet vises i stedet for det første, og så videre, til første tegn vises på nytt.

■ Dekseltelefon

Hvis du vil vise numrene for de siste anropene du har foretatt, trykker du . Bla til et nummer eller navn og trykk  på nytt for å ringe nummeret.

Hvis du vil ringe til talepostkassen (nettverkstjeneste), trykker du og holder .

Hvis du vil vise mottatte tekstmeldinger, trykker du høyre blatast.

Du kan åpne kontaktlisten ved å trykke blatasten nedover.

Du kan aktivere kameraet ved å trykke blatasten oppover.

Hvis du vil skrive og sende tekstmeldinger, trykker du venstre blatast.

Når du vil endre profil, kan du trykke kort på av/på-tasten, og bla til ønsket profil. Trykk **Velg** for å aktivere profilen. [Se Profilinnstillinger, s. 66.](#)

Du kan veksle mellom to telefonlinjer (nettverkstjeneste) ved å trykke og holde .

Indikatorer på displayet

 Signalstyrken for mobilnettverket på stedet der du befinner deg. Jo høyere søylen er, jo sterkere er signalet.

 Batteriladenivået. Jo høyere søylen er, jo mer strøm er det i batteriet.

 Du har mottatt en melding.

 Du har låst tastaturet på dekseltelefonen.

K o m m e i g a n g

 Du har låst enheten.

 Du har valgt Lydløs-profilen, og enheten ringer ikke ved innkommende anrop eller melding.

 Bluetooth er aktivert.

 Du har en aktiv infrarødtilkobling. Hvis indikatoren blinker, forsøker enheten å koble til den andre enheten, eller tilkoblingen er brutt.

 Enheten er koblet til en PC med en datakabel.

 Du har valgt at alle anrop skal viderekobles til et annet nummer (nettverkstjeneste).

1 og **2** Indikerer telefonlinjen du har valgt i menyen **Innstillinger** > **Anropsinnst.** > **Linje for utgående anrop**, forutsatt at du abonnerer på to telefonlinjer (nettverkstjeneste).

 Den tidsbestemte profilen er aktiv. Du kan endre profilinnstillingene, for eksempel ringetonene, i **Kontrollpanel**. [Se Profilinnstillinger, s. 66.](#)

 Du har et ubesvart anrop.

 Du har en aktiv alarm.

   Et headset, en håndfrienhet eller et slygesett er koblet til enheten.

 En tilkobling for trådløst lokalt nett er aktiv. Hvis du har angitt et intervall for bakgrunnssøk, vises **W** når et trådløst lokalt nett er tilgjengelig.

Hvis du vil definere et intervall for bakgrunnssøk, går du til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Tilkoblinger** > **Trådløst lokalt nett** > **Innstillinger**.

 En GPRS-tilkobling er aktiv.

 Et dataanrop er aktivt.

IP IP-gjennomgang er aktiv.

 Enheten synkroniserer.

Tastaturlås

Når tastelåsen er på, kan du fremdeles ringe det offisielle nødnummeret som er programmert i enheten. Tast inn nødnummeret, og trykk på .

Bruk tastaturlåsen til å hindre at tastene på dekseltelefonen blir trykket ned uten at det er meningen.

Du kan låse tastaturet ved å trykke midt på blatasten og deretter .

Du kan låse opp tastaturet ved å trykke midt på blatasten og deretter .

Du kan låse systemet ved å trykke midt på blatasten og . Vær oppmerksom på at du må definere en låsekode som du bruker til å låse og låse opp systemet.

Du kan låse opp systemet ved å trykke midt på blatasten og . Tast inn låsekoden og trykk **OK**.

■ Volumkontroll

 **Advarsel:** Hold ikke enheten nær øret når høyttaleren er på ettersom volumet kan være ekstremt høyt.

Hvis du vil justere volumnivået under en samtale, trykker du venstre eller høyre blatast.

Hvis du vil justere volumnivået når du bruker høyttaleren, åpner du **Telefon** og blar til venstre eller høyre med blatasten.

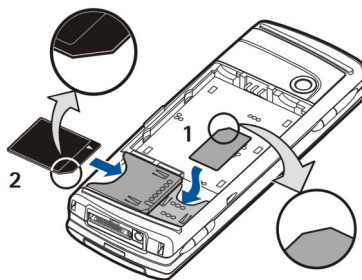
■ Minnekort

 **Merk:** Før du bruker et minnekort fra salgspakken for Nokia 9210 Communicator med Nokia 9500 Communicator, må du konvertere minnekortet med Dataflytting og installere programmene som du tidligere installerte på minnekortet, på nytt. Du må imidlertid ikke installere på nytt noen av de forhåndsinstallerte programmene for Nokia 9210 Communicator. Nokia 9500 Communicator inneholder en senere versjon av disse programmene, og disse senere versjonene må brukes med Nokia 9500 Communicator.

Nokia-enheten støtter bare filsystemet FAT16 for minnekort. Hvis du bruker et minnekort fra en annen enhet, eller hvis du vil være sikker på at minnekortet er kompatibelt med Nokia-enheten, kan det være du må formatere minnekortet med Nokia-enheten. Du må imidlertid være oppmerksom på at alle dataene på minnekortet slettes permanent hvis du formaterer minnekortet.

Sette inn og fjerne et minnekort

1. Hvis du har et minnekort, skyver du minnekortet inn i minnekortsporet (2). Kontroller at det skråskårne hjørnet på minnekortet peker mot SIM-kortsporet, og at kontaktområdet vender nedover. Baksidedekselet må være på plass for at enheten skal gjenkjenne minnekortet.



2.  **Merk:** Ikke fjern MMC-kortet mens kortet blir brukt i en operasjon. Hvis du fjerner kortet midt i en operasjon, kan minnekortet og enheten bli skadet, og data som er lagret på kortet, kan bli ødelagt.

Hvis du har et minnekort, kan du fjerne minnekortet etter at du har fjernet baksidedekselet, selv når batteriet er satt inn.

Hvis du har programmer på et minnekort, vises disse på [Skrivebord](#) eller i en av gruppene på skrivebordet, avhengig av programmet.

Se også informasjon om [Filbehandling](#) og [Minnekortsikkerhet](#) på side [59](#).

■ Instruksjoner i enheten

Hvis du vil vise instruksjoner om programmene i enheten, trykker du Chr+. Hjelpefunksjonen i enheten inneholder detaljerte instruksjoner som du praktisk kan bære med deg overalt.

■ Bruke CD-ROM-en

CD-ROM-en i salgspakken er kompatibel med Windows 98SE, Windows ME, Windows 2000 og Windows XP.

På CD-ROM-en finner du den utvidede brukerhåndboken for Nokia 9500 Communicator samt enkelte andre veiledninger.

Du kan også installere Nokia PC Suite og lese brukerhåndboken for Nokia PC Suite fra CD-ROM-en. Vær oppmerksom på at Nokia PC Suite bare kan brukes med Windows 2000 og Windows XP.

■ Nokia-støtte på Internett

Se www.nokia.com eller ditt lokale web-område for Nokia for den seneste versjonen av denne håndboken, tilleggsinformasjon, nedlastinger og tjenester i forbindelse med Nokia-produktet ditt.

■ Klistremerker i salgspakken

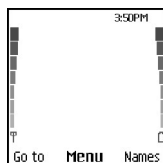
Klistremerkene i salgspakken inneholder viktig informasjon angående service og kundestøtte. Salgspakken inneholder også instruksjoner for hvordan du bør bruke disse klistremerkene.

■ Overføre data fra andre enheter

Du kan overføre data, for eksempel kontakter eller kalenderinformasjon, til Nokia 9500 Communicator fra compatible enheter, på flere ulike måter. [Se Håndtering av data og programmer, s. 84.](#)

2. Dekseltelefon

Med dekseltelefonen kan du for eksempel ta bilder, utføre eller motta anrop og endre profiler. De fleste av disse funksjonene er også tilgjengelig i kommunikatorgrensesnittet.



Display i dekseltelefon, standby-modus

Til mer avanserte oppgaver bruker du kommunikatorgrensesnittet som ligger under dekkelet. Hvis du åpner dekkelet under en samtale, aktiveres høyttaleren. Du kan også bruke programmene under en samtale.

■ Utføre et anrop

Hvis du skal utføre eller motta anrop, må dekseltelefonen være slått på, et gyldig SIM-kort må være installert i enheten, og du må befinne deg i et tjenesteområde for mobilnettverket.

En GPRS-tilkobling settes på venting under taleanrop.

Du utfører et anrop ved å taste inn telefonnummeret, inkludert retningsnummer. Dersom du taster inn feil tegn, trykker du [Fjern](#).



Tips: For utenlandsanrop trykker du **[*+]** to ganger for å legge til +-tegnet som erstatter den internasjonale tilgangskoden, og taster inn landskode, retningsnummer (uten den første nullen, om nødvendig) og telefonnummeret.

Du ringer opp nummeret ved å trykke oppringingstasten. Du avslutter anropet eller avbryter anropsforsøket ved å trykke avslutningstasten.



Tips: Du justerer volumet under et anrop ved å trykke blatasten til høyre for å øke volumet eller til venstre for å dempe volumet.

Du utfører et anrop ved hjelp av lagrede kontakter ved å bla nedover i standby-modus. Tast inn de første bokstavene i det lagrede navnet. Bla til navnet, og trykk anropstasten.



Tips: Du kan lagre nye kontakter i menyen [Kontakter](#) i telefonen eller i dialogboksen [Kontaktregister](#) i kommunikatorgrensesnittet.

Du ringer et nylig oppringt nummer ved å trykke anropstasten i standby-modus for å se opptil 20 numre som du nylig har ringt eller forsøkt å ringe. Bla til ønsket nummer eller navn og trykk anropstasten.

Slik ringer du til et telefonnummer ved hjelp av hurtigvalg når du har tilordnet nummeret til en av tastene **[2 abc]** til **[9 wxyz9]**: Trykk ønsket talltast og anropstasten i standby-modus, eller dersom funksjonen [Hurtigvalg](#) er innstilt, trykker du og holder nede talltasten i standby-modus helt til anropet starter. Du tilordner et telefonnummer til en talltast ved å trykke [Meny](#) i standby-modus og velge [Kontakter](#) > [Hurtigvalg](#). Du slår på funksjonen [Hurtigvalg](#) ved å trykke [Meny](#) i standby-modus og velge [Innstillinger](#) > [Anropsinnst.](#) > [Hurtigvalg](#).

Du ringer til talepostkassen (nettverkstjeneste) ved å trykke og holde nede **[1 oo]**, eller trykke **[1 oo]** samt anropstasten i standby-modus.

■ Besvare et anrop

Du svarer på et anrop ved å trykke anropstasten.

Du avviser et anrop ved å trykke avslutningstasten. Anropet viderekobles hvis du har aktivert et viderekoblingsalternativ som for eksempel [Viderekoble hvis opptatt](#).

Du demper en ringetone i stedet for å svare på et anrop ved å trykke [Lydløs](#).

Du svarer på et nytt anrop under en annen samtale når funksjonen [Samtale venter](#) er aktivert, ved å trykke anropstasten eller [Svar](#). Den første samtalen settes på vent. Du avslutter det aktive anropet ved å trykke avslutningstasten.

■ Alternativer under en samtale

Du kan trykke [Valg](#) for å bruke noen av de følgende funksjonene under et anrop: [Demp mikrofon/Mikrofon på](#), [Avslutt samtale](#), [Avslutt alle anrop](#), [Kontakter](#), [Meny](#), [På vent/Innhent](#), [Nytt anrop](#), [Svar](#), [Avvis](#) og [Lås tastatur](#).

Andre alternativer under et anrop kan være:

- [Konferanse](#) — Lar deg flette et aktivt anrop og et anrop på vent til et konferanseanrop (nettverkstjeneste).
- [Privat](#) — Lar deg snakke privat med en valgt deltaker under et konferanseanrop (nettverkstjeneste).
- [Bytt](#) — Lar deg veksle mellom et aktivt anrop og et anrop satt på vent (nettverkstjeneste).

Dekseltelefon

- **Send DTMF** — Lar deg sende DTMF-tonestrenger som for eksempel passord. Tast inn DTMF-strengen eller søk etter den i [Kontakter](#) og trykk [DTMF](#).

Merk at du kan taste inn ventetegnet w og pausetegnet p ved å trykke  gjentatte ganger.

- **Overfør** — Lar deg koble anropet på vent til det aktive anropet, og koble deg selv fra anropet (nettverkstjeneste).



Tips: Hvis du bruker et Bluetooth-headset eller handsfree, kan du rute et aktivt anrop tilbake til Nokia 9500 Communicator ved å trykke [Hånds](#).

■ Skrive tekst

Du kan taste inn tekst, for eksempel når du skriver en tekstmelding. Trykk en talltast gjentatte ganger til ønsket tegn vises. Hvis neste bokstav er på samme tast som den du nettopp brukte, må du vente til markøren vises (eller trykke blatasten til venstre, til høyre, opp eller ned for å avslutte tidsavbruddet), og taste inn bokstaven. Hvilke tegn som er tilgjengelige, er avhengig av hvilket språk som er valgt for skriving av tekst. Du setter inn et mellomrom ved å trykke .

- Du sletter et tegn til venstre for markøren ved å trykke [Fjern](#). Du sletter tegnene raskt ved å trykke og holde nede [Fjern](#).
- Du endrer bokstavtypen ved å trykke .
- Du veksler mellom bokstav- og tallmodus ved å trykke og holde nede .
- Du setter inn et tall i bokstavmodus ved å trykke og holde nede ønsket talltast.
- Du setter inn et spesialtegn ved å trykke  flere ganger.

Alternativt kan du trykke , bla til ønsket tegn og trykke [Bruk](#).

■ Tilgang til menyfunksjonene

Dekseltelefonen har en rekke menyfunksjoner.

De fleste av disse funksjonene kommer med en kort hjelpetekst. Du kan vise hjelpeteksten ved å bla til menyfunksjonen og vente ca. 15 sekunder. Du må aktivere hjelpetekster i [Innstillinger](#) > [Telefoninnstillinger](#) før de vises.

Tilgang til en menyfunksjon

Du får tilgang til en funksjon ved å bla, trykke [Meny](#) i standby-modus, bla til ønsket hovedmeny, for eksempel [Innstillinger](#), og trykke [Velg](#). Bla til en undermeny, for eksempel [Anropsinnst.](#), og trykk [Velg](#). Bla til en innstilling og trykk [Velg](#).

Du får tilgang til en funksjon ved å bruke en menysnarvei ved å trykke [Meny](#) i standby-modus, og innen to sekunder taste inn snarveinummeret for menyen, undermenyen og innstillingen du ønsker å bruke. Snarveinummeret vises øverst til høyre i displayet.

Du går tilbake til forrige menylinje ved å trykke [Tilbake](#). Du går ut av menyen fra hovedmenylisten ved å trykke [Avslutt](#). Du kan også gå ut av menyen ved å trykke avslutningstasten.

Menystruktur

[Meldinger](#) 

1 [Skriv melding](#), 2 [Mapper](#), 3 [Talemeldinger](#), 4 [Tjenestekomm.](#)

[Anropslogg](#) 

1 [Ubesvarte anrop](#), 2 [Mottatte anrop](#), 3 [Oppringte numre](#), 4 [Slett anropslogg](#), 5 [Varighet](#)

[Kontakter](#) 

1 [Søk](#), 2 [Legg til kontakt](#), 3 [Slett](#), 4 [Innstillinger](#), 5 [Hurtigvalg](#), 6 [Tjenestenumre](#) (vises hvis det støttes av SIM-kortet), 7 [Mine numre](#) (vises hvis det støttes av SIM-kortet)

[Profiler](#) 

Inneholder innstillingsgrupper (profiler) som du kan aktivere. Kun én profil kan være aktiv av gangen.

[Innstillinger](#) 

1 [Anropsinnst.](#), 2 [Telefoninnstillinger](#), 3 [Sikkerhets-innstillinger](#), 4 [Skjerminnstillinger](#), 5 [Tids- og dato- innstillinger](#), 6 [Høyre valgtast](#)

[Kamera](#) 

Lar deg aktivere kameraet og definere innstillingene. [Se Kamera, s. 60.](#)

[SIM-tjenester](#) 

Lar deg bruke tilleggsfunksjonene som er tilgjengelige i SIM-kortet. Denne menyen er bare tilgjengelig hvis den støttes av SIM-kortet.

■ Meldinger

Enheten har støtte for å sende tekstmeldinger som overskrider normalgrensen på 160 tegn. Hvis meldingen overskrider 160 tegn, sendes den som en serie på to eller flere meldinger.

Dekseltelefon

Øverst i displayet vises det at meldingslengdeindikatoren teller nedover fra 160. For eksempel betyr 10 (2) at du fremdeles kan legge til 10 tegn for at teksten skal sendes som to meldinger.

Merk at bruk av spesialtegn (Unicode) som ë, â og á opptar mer plass.

Hvis det er spesialtegn i meldingen, er det mulig at indikatoren ikke viser riktig meldingslengde. Før meldingen sendes, viser enheten om meldingen overstiger maksimal lengde for én melding.

Trykk **Meny** og velg **Meldinger**.

Du kan skrive andre typer meldinger på kommunikatorgrensesnittet. [Se Meldinger, s. 26.](#)

Ved sending av meldinger kan det være enheten viser ordene **Melding sendt**. Dette indikerer at enheten har sendt meldingen til meldingssenternummeret som er programmert i enheten. Det indikerer ikke at den tiltenkte mottakeren har mottatt meldingen. Hvis du vil ha mer informasjon om meldingstjenester, kan du kontakte tjenesteleverandøren. Du skriver en tekstmelding ved å velge **Skriv melding** og skrive meldingen. Du sender meldingen ved å trykke anropsknappen eller **Send**, og legge inn mottakers telefonnummer eller trykke **Søk** for å søke etter det i kontaktlisten. Hvis du trykker **Valg** mens du skriver meldingen, kan du for eksempel sende meldingen til flere mottakere eller lagre meldingen til senere bruk.



Tips: Du får tilgang til meldingsredigering i standby-modus ved å trykke venstre blatast.

Du viser innholdet i en tekstmeldingsmappe ved å velge **Mapper** og ønsket mappe. Du oppretter en ny mappe ved å trykke **Valg** i mappelisten og velge **Legg til mappe**.



Tips: Du åpner innboksmappen i standby-modus ved å trykke høyre blatast.

Du definerer eller redigerer talepostkassennummeret (nettverkstjeneste) ved å velge **Talemeldinger** > **Talepostkassennummer**. Tast inn nummeret eller søk etter det i kontaktlisten. Du kan innhente talepostkassennummeret fra tjenesteleverandøren eller nettverksoperatøren.

Du lytter til talemeldingene (nettverkstjeneste) ved å velge **Talemeldinger** > **Lytt til talemeldinger**.

Du sender en kommando til tjenesteleverandøren (nettverkstjeneste) ved å velge **Tjenestekomm..** Skriv kommandoen og trykk anropsknappen eller **Send**.

■ Anropslogg

Du kan vise telefonnumre for ubesvarte, mottatte eller oppringte anrop samt lengden på samtalen.

Telefonen lagrer ubesvarte og mottatte anrop bare hvis nettverket støtter disse funksjonene og hvis telefonen er slått på og er innenfor nettverkstjenesteområdet.

Trykk **Meny** og velg **Anropslogg**.

Du kan også vise anropsinformasjon på kommunikatorgrensesnittet. [Se Vise utførte, mottatte og ubesvarte anrop, s. 23.](#)

■ Kontakter

Du kan vise og håndtere navnene og telefonnumrene (kontakter) som du har lagret i telefonminnet eller på SIM-kortet.

Du kan lagre navn med flere telefonnumre i telefonminnet. Antall navn du kan lagre, er avhengig av hvor mye informasjon du har lagret for hvert navn.

I SIM-kortminnet kan du lagre ett telefonnummer for hvert navn.

Du kan også bruke det mer omfattende programmet **Kontakter** på kommunikatorgrensesnittet.

Snarveier til kontaktlisten

Du får også tilgang til kontaktlisten på følgende måter:

Trykk **Kontakt** (hvis tilgjengelig) i standby-modus, eller trykk **Gå til** og velg **Kontakter**.

Bla ned til ønsket navn i standby-modus, trykk **Detaljer** og bla til et nummer.

Trykk **Valg** under en samtale og velg **Kontakter**.

Søke etter, legge til og slette kontakter

Du søker etter en kontakt ved å trykke **Meny** i standby-modus og velge **Kontakter** > **Søk** eller trykke blatasten nedover i standby-modus. Tast inn den første bokstaven i det ønskede navnet. Bla til det ønskede navnet og trykk **Detaljer**. Bla gjennom telefonnumrene som er lagt til navnet.

Du lagrer et navn og telefonnummer i det valgte minnet ved å trykke **Meny** og velge **Kontakter** > **Legg til kontakt**. Tast inn det første navnet, og trykk **OK**. Hvis du bruker telefonminnet, taster du inn det andre navnet og trykker **OK**. Tast inn telefonnummeret, inkludert retningsnummer, og trykk **OK**. Velg nummertype, og trykk **Velg** > **Utført**.

Dekseltelefon



Tips: Du bruker telefonnummeret fra utlandet ved å trykke  to ganger (for + -tegnet) og taste inn landskoden, retningsnummeret (uten den innledende nullen, om nødvendig) og telefonnummeret.



Tips: Du kan raskt lagre et navn og et telefonnummer i standby-modus ved å taste inn telefonnummeret og trykke **Lagre**. Tast inn det første navnet, og trykk **OK**. Tast inn det andre navnet, og trykk **OK** > **Utført**.

Du lagrer flere numre per navn når det valgte minnet er **Telefon**, ved å bla ned til navnet du ønsker å legge et nummer til, og trykke **Detaljer** i standby-modus. Trykk **Valg** og velg **Legg til nummer** for å legge et nytt telefonnummer til navnet.

Du sletter kontakter og alle tilhørende numre ved å trykke **Meny** i standby-modus og velge **Kontakter** > **Slett**. Velg **En og en** eller **Slett alle**.

Du sletter ett enkelt nummer som er lagt til et navn, ved å bla ned til ønsket navn i standby-modus og trykke **Detaljer**. Bla til nummeret du ønsker å slette, trykk **Valg** og velg **Slett nummer**.

Du redigerer et navn eller nummer ved å bla ned til ønsket navn i standby-modus og trykke **Detaljer**. Trykk **Valg** og velg **Rediger navn** eller **Rediger nummer**. Rediger navnet eller nummeret og trykk **OK**.

Innstillinger for kontakter

Trykk **Meny** i standby-modus og velg **Kontakter** > **Innstillinger** og ett av følgende alternativer:

- **Minne i bruk** — Du velger det minnet du ønsker å bruke for kontaktene dine.
- **Kontakter-visning** — Slik velger du hvordan du viser kontakter.

Hurtigvalg

Du tilordner et nummer til en av tastene  til  ved å trykke **Meny** i standby-modus, velge **Kontakter** > **Hurtigvalg** og bla til det tastenummeret du ønsker.

Trykk **Tildel** > **Søk**, og velg navnet og nummeret du ønsker å tilordne.

Hvis det allerede er tilordnet et telefonnummer til knappen, trykker du **Valg** og velger **Endre** for å endre telefonnummeret eller **Frigjør tast** for å fjerne tilordningen.

Andre funksjoner

Trykk **Meny** i standby-modus og velg **Kontakter** og ett av følgende:

- **Tjenestenumre** — Du kan ringe numrene som tjenesteleverandøren kan ha inkludert på SIM-kortet (nettverkstjenester).
- **Mine numre** — Du kan vise numrene som er tilordnet SIM-kortet, hvis dette er god tatt. Hvis du vil ha mer informasjon, kan du kontakte tjenesteleverandøren.

■ Profiler

Trykk **Meny** og velg **Profiler**.

Du endrer profilen ved å velge ønsket profil og deretter velge **Aktiver**.

Du aktiverer en profil for en viss tid ved å velge ønsket profil og **Tidsangitt**. Angi tidspunktet (opptil 24 timer) for når du ønsker å avslutte profilinnstillingen. Når sluttiden nås, blir den forrige profilen, som ikke var tidsangitt, aktiv.



Tips: Du aktiverer en profil i standby-modus ved å trykke av/på-knappen lett og velge ønsket profil.

Du kan redigere profilinnstillingene i kommunikatorgrensesnittet på enheten. [Se Profilinnstillinger, s. 66.](#)

■ Innstillinger

Trykk **Meny** og velg **Innstillinger**.

Du justerer anropsinnstillinger ved å bla til **Anropsinnst.** og velge:

- **Viderekobling** (nettverkstjeneste) — for å koble innkommende anrop til et annet nummer, for eksempel talepostkassen.

Hvis du vil ha mer informasjon, kan du kontakte tjenesteleverandøren. Det er mulig at alternativer som ikke støttes av SIM-kortet eller nettverksoperatøren, ikke vises.

Velg ønsket alternativ. Du kan for eksempel velge **Viderekoble hvis opptatt** for å viderekoble taleanrop når nummeret er opptatt eller du avviser et innkommende anrop.

Du slår på viderekoblingsinnstillingen ved å velge **Aktiver**, ønsket telefonnummer (en talepostkasse eller et annet nummer) og tidsavbruddet som anropet viderekobles etter, hvis dette er tilgjengelig for viderekoblingsalternativet. Du slår av viderekoblingsalternativet ved å velge **Deaktiver**, eller kontrollerer om viderekoblingsalternativet er aktivert eller ikke ved å velge **Sjekk status** hvis dette er tilgjengelig for viderekoblingsalternativet. Flere viderekoblingsalternativer kan være aktivert samtidig.

Dekseltelefon

Du kan se de tilsvarende indikatorene i standby-modus.

- **Valgfri svartast** — velg **På** for å svare på et innkommende anrop ved å trykke lett på en av tastene – unntatt av/på-tasten, valgtastene eller avslutningstasten.
- **Gjenta autom.** — velg **På** for å angi at telefonen skal gjøre maksimalt 10 forsøk til på å koble til anropet etter et mislykket anropsforsøk.
- **Hurtigvalg** — velg **På** for å ringe til navnene og telefonnumrene som er tilordnet hurtigvalgtastene  til , ved å trykke og holde nede den tilsvarende tasten.
- **Samtale venter** — velg **Aktiver** for å be om at nettverket varsler deg når du mottar et nytt anrop under en samtale (nettverkstjeneste).
- **Send anrops-ID** — velg **Ja** for å vise telefonnummeret til den personen du ringer til (nettverkstjeneste). Hvis du velger **Forvalgt**, vil enheten bruke den innstillingen du har avtalt med tjenesteleverandøren.
- **Linje for utgående anrop** (nettverkstjeneste) — velg telefonlinje 1 eller 2 for å utføre et anrop. Hvis du velger **Linje 2** og ikke abonnerer på denne nettverkstjenesten, kan du ikke utføre anrop. Du kan imidlertid svare på anrop på begge linjene uavhengig av hvilken linje som er valgt. Du kan for eksempel ha både en privatlinje og en jobblinje. Du kan også forhindre at det blir valgt en linje, dersom dette støttes av SIM-kortet.



Tips: I standby-modus kan du veksle mellom telefonlinjene ved å trykke og holde nede .

Du justerer telefoninnstillinger ved å bla til **Telefoninnstillinger** og velge:

- **Vis celleinfo** — for å stille inn enheten slik at den sier fra når du bruker den i et mobilnettverk basert på MCN-teknologi (Micro Cellular Network) (nettverkstjeneste).
- **Valg av nettverk** — for å stille inn enheten slik at den automatisk velger et mobilnettverk som er tilgjengelig i området. Hvis du velger **Manuelt**, kan du velge et nettverk som har en samtrafikkavtale med tjenesteleverandøren din.
- **Bekreft SIM- tjenesteaktivitet** — for å stille inn telefonen slik at den viser bekreftelsesmeldinger som sendes mellom telefonen og tjenesteleverandøren når du bruker SIM-kortjenester.
Vær oppmerksom på at disse tjenestene kan innbefatte å sende en tekstmelding eller utføre et anrop. Du må kanskje betale for disse tjenestene.
- **Aktivisering av hjelpetekster** — for å stille inn telefonen slik at den viser hjelpetekster som viser deg hvordan du skal bruke menyfunksjonen på dekseltelefonen.
- **Oppstarttone** — for å spille en tone når dekseltelefonen slås på.

Du justerer sikkerhetsinnstillinger ved å bla til **Sikkerhets-innstillinger** og velge:

- **PIN-kodekontroll** — for å stille inn telefonen til å be om PIN-koden din hver gang telefonen slås på. Vær oppmerksom på at noen SIM-kort ikke tillater at denne innstillingen endres.
- **Anropssperringstjeneste** — for å sperre anrop (nettverkstjeneste).
Velg ønsket sperrealternativ og slå det på (**Aktiver**) eller av (**Deaktiver**), eller kontroller om alternativet er aktivt (**Sjekk status**).
- **Lukket brukerg.** (nettverkstjeneste) — for å angi en gruppe personer du kan ringe og som kan ringe deg. Hvis du vil ha mer informasjon, kan du kontakte nettverksoperatøren eller tjenesteleverandøren. Velg **Standard** for å aktivere den standardgruppen du har avtalt med nettverksoperatøren, **På** hvis du vil bruke en annen gruppe (du må vite gruppens indeksnummer), eller **Av**.

Når anrop er begrenset til lukkede brukergrupper, kan du fremdeles ringe det offisielle nødnummeret som er programmert i enheten.

- **Tilgangskoder** — for å endre sikkerhetskoden, PIN-koden, PIN2-koden eller sperrepassordet.
- **Lås hvis SIM-kort byttes** — for å stille inn enheten slik at den ber om låsekoden når et ukjent SIM-kort settes inn i enheten. Enheten vedlikeholder en liste over SIM-kort som den gjenkjenner som eierens kort.
- **Låsesystem** — for å låse enheten. Du låser opp enheten ved å trykke **Opphev** >  i standby-modus. [Se Definere låseinnstillinger for enheten, s. 69.](#)

Du justerer displayinnstillinger ved å bla til **Skjerminnstillinger** og velge:

- **Fargeskjemaer** — for å velge farge for noen deler av telefondisplayet, som for eksempel indikatorene for signalstyrke og batteriladenivå.
- **Operatørlogo** — for å vise eller skjule operatørlogoen.
- **Tidsavbrudd skjermsparer** — for å stille inn hvor lang tid det skal ta før skjermsparerer aktiveres.

Du justerer dato- og tidsinnstillingene ved å bla til **Tids- og dato- innstillinger**.

Du stiller inn funksjonen for høyre valgtast i standby-modus ved å velge **Høyre valgtast**, og velge ønsket funksjon fra listen.

■ Kamera

[Se Kamera og bilder, s. 60.](#)

3. Skrivebord

Skrivebord er et startpunkt der du kan åpne alle programmer som ligger på enheten eller på et minnekort. Bruk blatasten eller piltastene for å flytte opp og ned på skjermen.



Skrivebordet viser alle programmene som er installert på enheten. Når du installerer nye programmer, vises de også på skrivebordet. De fleste programmer er gruppert i standardgrupper, som er **Personlig**, **Kontor**, **Media** og **Verktøy**. Hvis du har programmer på et minnekort, vises disse på skrivebordet eller i en av gruppene, avhengig av programmet.

Programmene er gruppert i standardgrupper som følger:

- gruppen **Personlig**: **Telefon**, **Kontakter**, **Meldinger** og **Kalender**
- gruppen **Kontor**: **Dokumenter**, **Regneark**, **Presentasjoner**, **Filbehandling** og **Kalkulator**
- gruppen **Media**: **Web**, **Bilder**, **Taleopptaker**, **Musikkavsp.** og **RealPlayer**
- gruppen **Verktøy**: **Kontrollpanel**, **Sikkerh.kop.**, **Synkronisering**, **Dataoverf.**, **Dataflytting**, **Modem**, **Tilkobl.beh.**, **Enhetsbehandling**, **CBS** og **Hjelp**

Hvis du vil åpne et program eller en gruppe, eller aktivere en snarvei, velger du programmet, gruppen eller snarveien og trykker **Åpne**.

Hvis du vil fjerne et program, går du til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Databehandling** > **Programbehandling**.

Du skriver et notat ved å trykke **Skriv notat**.



Tips: Hvis du er i hovedvisningen for skrivebord, kan du også skrive et notat ved å trykke Desk.



Tips: Notatene lagres der du befinner deg. Tips som for eksempel lages fra gruppen **Kontor**, lagres i denne gruppen. Hvis du vil vise en liste over notater i **Skrivebord**, trykker du **Liste over notater**.

Du kan legge til dine egne snarveier på **Skrivebord** fra de fleste programmer. Snarveiene kan åpne et dokument eller en web-side.

Hvis du vil legge til en snarvei på **Skrivebord**, trykker du Menu og velger **Fil** > **Legg på skrivebordet**. Bla til gruppen du vil legge til snarveien for, velg gruppen og trykk **OK**.

Hvis du vil fjerne en snarvei eller et notat, trykker du Menu og velger **Fil** > **Slett**.

Du kan endre rekkefølgen på program-, snarveis- eller notatikoner ved å velge ikonet, trykke Menu og velge **Fil** > **Flytt**. Flytt ikonet til den nye plasseringen ved å bruke blatasten eller piltastene, og trykk **Plasser her**. Du kan ikke flytte et program, en snarvei eller et notat til grupper.

Trykk Menu og velg **Visning** > **Zoom inn** eller **Zoom ut** for å øke eller redusere størrelsen på ikonene.

Hvis du vil legge til eller endre et bakgrunnsbilde, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Innstillinger for bakgrunnsbilde....** Velg siden **Skrivebord** og sett **Bakgrunnsbilde** til **Ja**. Velg feltet **Bildefil**, og trykk **Endre** for å bla etter et bilde. Velg et bilde og trykk **OK**.



Tips: Du kan endre bakgrunnsbildet for displayet i dekseltelefonen på siden **Dekseldisplay** i samme dialogboks.

Du kan endre ikonet eller navnet for en gruppe, et program, en snarvei eller et notat ved å velge elementet, trykke Menu og velge **Fil** > **Egenskaper**. Bla til **Ikon** og trykk **Endre**. Bla til et nytt ikon og trykk **Fullført**. Bla til **Navn**, skriv inn et nytt navn og trykk **Fullført**.

■ Håndtere grupper

Du kan gruppere programmer, snarveier eller notater i ulike mapper på **Skrivebord**. Du kan ha samme program eller snarvei i flere grupper.

Hvis du vil åpne en gruppe, velger du gruppen og trykker **Åpne**.

Hvis du vil flytte et program, en snarvei eller et notat til en annen gruppe, velger du elementet, trykker Menu og velger **Fil** > **Vis i grupper....** Gjeldende gruppe er merket. Bla til en ny gruppe, velg gruppen og trykk **Fullført**.

■ Opprette nye grupper

Du kan gruppere programmer, snarveier eller notater i ulike mapper på **Skrivebord**. Du kan ikke opprette en gruppe inne i en gruppe. For eksempel kan du ikke opprette en gruppe inne i gruppen **Kontor**.

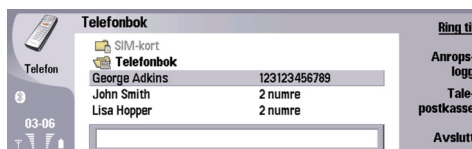
Du kan opprette en ny gruppe ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Ny gruppe....** Skriv inn et navn for gruppen og trykk **OK**.

4. Telefon

I **Telefon** kan du vise kontaktene som du har lagret i telefonboken, SIM-kortet eller minnekortet. Du kan også utføre telefonanrop, vise anropsloggen, kontakte talepostkasser og definere anropsinnstillinger.



Advarsel: Hold ikke enheten nær øret når høyttaleren er på ettersom volumet kan være ekstremt høyt.



■ Utføre et anrop

Hvis du skal utføre eller motta anrop, må dekseltelefonen være slått på, et gyldig SIM-kort må være installert i enheten, og du må befinne deg i et tjenesteområde for mobilnettverket.

Du utfører et anrop ved å gå til **Telefon**, taste telefonnummeret eller velge kontakten fra listen, og så trykke **Ring til**.

Trykk **Lydkontroller** for å justere volumet for det aktive anropet. Trykk **Volum +** for å øke volumet eller **Volum -** for å dempe det. Trykk **Fullført** når volumet er angitt.

Hvis du vil vise nylig utførte, besvarte eller ubesvarte anrop, trykker du **Anropslogg** og velger **Utførte anrop**, **Mottatte anrop** eller **Ubesvarte anrop**. Hvis du vil gå fra en side i dialogboksen til en annen, trykker du Menu. Hvis du vil ringe et nummer, blar du til nummeret og trykker **Ring til**.

Hvis du vil sjekke talepostkassen (nettverkstjeneste), trykker du **Talepostkasse**.

Vær oppmerksom på at en GPRS-tilkobling settes på venting under taleanrop.

■ Besvare et anrop

Du kan se navnet og telefonnummeret for det innkommende anropet (hvis den som ringer tillater det), eller bare nummeret hvis nummeret ikke er inkludert i kontaktregisteret.

Trykk **Svar** for å besvare anropet.



Tips: Hvis du vil ha en privat telefonsamtale, bruker du håndfrisettet eller lukker dekslet på enheten.

Hvis du vil veksle mellom et aktivt anrop og et anrop som venter (nettverkstjeneste), velger du anropet som venter, med piltastene, og trykker **Aktiver**.

Du demper ringetonen ved å trykke **Stille modus**.

Trykk **Avvis** for å avvise anropet.

■ Hurtigvalg

Hurtigvalg gir deg mulighet til å utføre et anrop ved å trykke en talltast og oppringingstasten når dekslet på enheten er lukket.

Trykk Menu og velg **Innstillinger** > **Hurtigvalg....**

Hvis du vil tilordne en talltast til et telefonnummer, blar du til en hurtigvalgtast og trykker **Legg til nummer**. Velg ønsket nummer fra kontaktregisteret.

Hvis du vil slette telefonnummeret som er tilordnet til en talltast, blar du til hurtigvalgtasten og trykker **Fjern nummer**.

Hvis du vil endre et telefonnummer som er tilordnet til en talltast, blar du til hurtigvalgtasten og trykker **Endre nummer**. Velg ønsket nummer fra kontaktregisteret.

■ Utføre et konferanseanrop

I et konferanseanrop kan du og inntil fem personer høre hverandre samtidig.

Du utfører et konferanseanrop (nettverkstjeneste) ved først å utføre et anrop eller svare på et innkommende anrop. Under anropet utfører du et nytt anrop eller besvarer et annet innkommende anrop, og trykker **Konfanrop**.

Trykk **Konfkommandoer** for å vise en liste over deltakere i konferanseanropet.

Du demper et konferanseanrop ved å trykke **Demp**.

Hvis du vil fjerne en deltaker fra konferanseanropet, blar du til deltakeren i listen og trykker **Slipp**.

Hvis du vil ha en privat telefonsamtale med en deltaker, blar du til deltakeren i listen og trykker [Privat samtale](#).

■ Vise utførte, mottatte og ubesvarte anrop

Du kan vise nylig utførte, mottatte eller ubesvarte anrop.

Telefonen lagrer ubesvarte og mottatte anrop bare hvis nettverket støtter disse funksjonene og hvis telefonen er slått på og er innenfor nettverkstjenesteområdet.

Trykk [Anropslogg](#) og velg [Utførte anrop](#), [Mottatte anrop](#) eller [Ubesvarte anrop](#).

Hvis du vil gå fra en side i dialogboksen til en annen, trykker du Menu.

Du kan også vise anropsinformasjon i loggen. [Se Logg, s. 25.](#)

Hvis du vil ringe et nummer, velger du et anrop i listen og trykker [Ring til](#).

Trykk [Fjern alle](#) for å fjerne alle anrop fra listen.

Hvis du vil lagre telefonnummeret for anropet i kontaktregisteret, velger du nummeret i listen og trykker [Legg til i Kontakter](#).

■ Sende DTMF-toner

Du kan sende DTMF-toner (Dual Tone Multi-Frequency) under et aktivt anrop for å kontrollere talepostkassen eller andre automatiserte telefontjenester.

Hvis du vil sende en DTMF-tonesekvens, må du utføre et anrop, vente til noen svarer i den andre enden, trykke Menu og velge [Anrop](#) > [Send DTMF-tone...](#) Velg en forhåndsdefinert DTMF-tonesekvens eller skriv den inn.



Tips: DTMF-sekvenser kan legges ved kontaktkort. Gå til [Kontakter](#), åpne et kontaktkort, trykk [Legg til felt](#) og velg [DTMF](#).

Hvis du vil sette inn en pause omtrent 2 sekunder før, eller mellom, DTMF-tegn, trykker du p-tasten.

Hvis du vil angi at enheten skal sende tegnene bare hvis du trykker [Send tone](#) under en samtale, trykker du w-tasten.



Tips: Du kan også sende DTMF-toner ved å trykke talltastene. Når dekslet på enheten er lukket, kan du trykke talltastene på telefontastaturet for å sende toner.

■ Angi frakoblet profil

Den frakoblede profilen hindrer at du ved et uhell slår på telefonen, bruker Bluetooth eller sender eller mottar meldinger, og den lukker dessuten en eventuell Internett-tilkobling som kan være aktiv når frakoblet profil blir valgt. Vær imidlertid oppmerksom på at den frakoblede profilen ikke hindrer deg i å opprette en ny tilkobling for trådløst lokalnett. Derfor må du passe på å overholde alle gjeldende sikkerhetskrav når du oppretter og bruker en tilkobling for trådløst lokalnett.



Viktig: I frakoblet profil kan du ikke utføre (eller motta) samtaler, eller bruke andre funksjoner som krever GSM-nettverksdekning. Når du skal ringe, må du først slå på telefonfunksjonen ved å endre profil. Det kan imidlertid være at du kan ringe et nødnummer i Frakoblet-profilen ved å trykke av/på-tasten på enhetens deksel og deretter taste inn det offisielle nødnummeret. Dette kan du bare gjøre ved hjelp av dekseltelefonen, ikke ved hjelp av kommunikatorgrensenettet. Hvis enheten er låst, taster du inn låsekoden for å aktivere telefonfunksjonen. Når enheten er låst, kan det være at du fremdeles kan ringe det offisielle nødnummeret.

Hvis du vil ringe et nødnummer i Frakoblet-profilen eller når enheten er låst, må enheten gjenkjenne nummeret som et offisielt nødnummer. Det kan være fordelaktig å endre profilen eller låse opp enheten ved å oppgi låsekoden før du ringer nødnummeret.

Du aktiverer frakoblet profil ved å gå til [Telefon](#), trykke Menu og velge  > [Fly](#).

Du tillater full kommunikasjon igjen ved å trykke Menu og velge  > [Avslutt frakoblet profil](#) > [OK](#). Slå deretter på dekseltelefonen.



Tips: Du kan aktivere den frakoblede profilen i en hvilken som helst programmeny eller fra dekseltelefonen.

■ Viderekoble anrop

Du kan viderekoble innkommende anrop til talepostkassen eller et annet telefonnummer.

Hvis du vil viderekoble taleanrop, går du til [Telefon](#), trykker Menu og velger [Innstillinger](#) > [Vid.kobl. av taleanrop](#).

Velg ett av følgende valg for viderekobling:

- [Viderek. alle anrop](#) — for å viderekoble alle innkommende anrop
- [Viderek. hvis opptatt](#) — for å viderekoble innkommende anrop når du har et aktivt anrop
- [Viderek. hvis ikke dekning](#) — for å viderekoble anrop når telefonen er slått av eller utenfor dekningsområdet
- [Viderek. hvis ikke svar](#) — for å viderekoble anrop etter en viss tid. Definer hvor lenge telefonen skal ringe før anropet viderekobles, i feltet [Forsinkelse](#).



Tips: Du kan aktivere [Viderek. hvis opptatt](#), [Viderek. hvis ikke dekning](#) og [Viderek. hvis ikke svar](#) raskt ved å bla til [Viderek. hvis utilgjengelig](#) og trykke [Endre](#).

Du kan kontrollere gjeldende viderekoblinger ved å bla til viderekoblingsalternativet og trykke [Kontroller status](#).

Du kan stoppe viderekobling av taleanrop ved å trykke [Avbryt alle](#).

■ Anropssperring

Du kan begrense innkommende eller utgående anrop samt internasjonale anrop (nettverkstjeneste).

Sperring og omdirigering av taleanrop kan ikke være aktivert samtidig.

Når samtaler er sperret, kan du fremdeles ringe enkelte offisielle nødnumre.

Hvis du vil sperre taleanrop, går du til [Telefon](#) og velger [Innstillinger](#) > [Sperring av taleanrop](#).

Velg ett av følgende valg for sperring:

- [Utgående anrop](#) — for å hindre utføring av taleanrop med enheten
- [Innkommende anrop](#) — for å sperre innkommende anrop
- [Utenlandsanrop](#) — for å hindre anrop til utlandet
- [Innkommende samtaler i utlandet](#) — for å hindre innkommende anrop når du er i utlandet
- [Utenlandsanrop unntatt til hjemland](#) — for å hindre anrop til utlandet, men tillate anrop til hjemlandet ditt

Hvis du vil bruke tjenesten for anropssperring, behøver du sperrepassordet som du får fra tjenesteleverandøren når du abonnerer på tjenesten.

Du kan kontrollere status for sperring av taleanrop ved å bla til sperrealternativet og trykke [Kontroller status](#).

Du kan stoppe sperring av taleanrop ved å trykke [Avbryt alle](#).

■ Innstillinger for anrop, nettverk og telefonlinje

I dialogboksen [Andre innstillinger](#) kan du definere ulike innstillinger relatert til anrop og nettverkstjenester.

Gå til [Telefon](#), trykk Menu og velg [Innstillinger](#) > [Andre innstillinger](#).

Anropsinnstillinger

Velg [Anrop](#) i dialogboksen [Andre innstillinger](#).

Hvis du vil vise telefonnummeret ditt til mottakerne av anropet (nettverkstjeneste), blar du til [Send anrops-ID](#), trykker [Endre](#) og velger [På](#).

Hvis du vil angi at telefonen kort skal vise omtrentlig varighet for siste anrop, blar du til [Sammendrag etter anrop](#), trykker [Endre](#) og velger [På](#).

Hvis du vil angi at enheten skal ringe nummeret på nytt hvis det var opptatt ved første forsøk, blar du til [Gjenta automatisk](#), trykker [Endre](#) og velger [På](#).

Nettverksinnstillinger

Velg [Nettverk](#) i dialogboksen [Andre innstillinger](#).

Du kan velge et mobilnettverk manuelt ved å bla til [Valg av nettverk](#), trykke [Endre](#) og velge [Manuell](#). Velg et av nettverkene som er tilgjengelig der du befinner deg.



Tips: Manuelt valg er nyttig når du vet at ett nettverk koster mindre enn et annet, eller at det har større båndbredde.

Hvis du vil angi at enheten skal velge nettverk automatisk, blar du til [Valg av nettverk](#), trykker [Endre](#) og velger [Automatisk](#).

Du kan bruke tjenesten for samtale venter (nettverkstjeneste) ved å bla til [Samtale venter](#), trykke [Endre](#) og velge [På](#). Når du mottar et nytt anrop under en samtale, vil et lydsignal og et notat varsle deg om det nye anropet.



Tips: Trykk [Kontroller status](#) for å finne ut om samtale venter er i bruk.

Avanserte innstillinger

Når tillatte numre er aktivert, kan du fremdeles ringe det offisielle nødnummeret som er programmert i enheten.

Velg [Avansert](#) i dialogboksen [Andre innstillinger](#).

Hvis du vil tillate anrop bare til bestemte numre (tillatte numre), blar du til [Tillatt nummer](#), trykker [Endre](#) og velger [På](#). Du kan bla gjennom numrene som er lagret i enhetsminnet selv om tillatte numre er i bruk. Hvis SIM-kortet ikke støtter tillatte numre, kan du ikke bruke denne funksjonen.

Telefon

Hvis du vil endre listen over tillatte numre, blar du til **Tillatt nummer** og trykker **Nummerliste**.



Tips: Med tillatte numre kan du for eksempel begrense anrop til bestemte områder. Du skriver da inn retningsnummeret for området i feltet **Nummer**.

Hvis du vil angi hvordan et ukjent, innkommende anrop mottas, blar du til **Standard anropsmodus**. Hvis du for eksempel velger **Taleanrop**, behandles et innkommende anrop som et taleanrop hvor nettverket ikke kan identifisere om anropet er et taleanrop eller et faksanrop. Dette kan forekomme hvis telefonen og telefaksen til personen som ringer har samme nummer. Denne innstillingen er ikke tilgjengelig overalt.

Hvis du vil endre telefonlinjen for utgående anrop (nettverkstjeneste), blar du til **Telefonlinje som brukes**, trykker **Endre** og velger telefonlinjen. Bruk av denne funksjonen krever at du har et SIM-kort som støtter tjenesten for alternerende linjer samt et abonnement på to telefonlinjer.

Hvis du vil forhindre valg av telefonlinje, blar du til **Blokker linjevalg**, trykker **Endre** og velger **Ja**.

■ Innstillinger for talepostkasse

Du kan definere telefonnummeret til en talepostkasse og en DTMF-tonesekvens som du vil bruke med postkassen (nettverkstjeneste).

Trykk Menu og velg **Innstillinger** > **Talepostkasser....**

Hvis du vil definere et telefonnummer for talepostkassen, blar du til **Nummer** og skriver inn telefonnummeret. Du kan få nummeret for talepostkassetjenesten fra tjenesteleverandøren.



Tips: Hvis du vil bruke talepostkassen når du er utenlands, legger du til et plusstegn samt landskode foran telefonnummeret.

Hvis du vil definere en DTMF-tonesekvens for talepostkassen, blar du til **DTMF** og skriver inn tonesekvensen.

■ Logg

I **Logg** kan du vise informasjon om kommunikasjonen som har foregått på enheten, for eksempel sendte og mottatte tekstmeldinger og anrop du har ringt og mottatt.

Du kan få tilgang til loggen ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Logg**.



Snarvei: Du kan trykke Shift+Ctrl+L for å åpne loggen i de fleste programmer.

Hvis du vil bruke **Fra/til**-informasjonen, trykker du **Bruk**. Du kan svare på tekstmeldinger, fakser eller anrop, eller legge til personen som ringer, eller avsenderen av en melding, i kontaktene dine, ved å trykke den aktuelle knappen.

Du kan velge typen kommunikasjon du vil vise, for eksempel bare telefonanrop, ved å trykke **Filtrer etter type**.

Hvis du vil vise logghendelser etter retning, trykker du **Visning** > **Filtrer etter retning....** Du kan for eksempel vise all kommunikasjon eller bare vise innkommende kommunikasjon, utgående kommunikasjon eller tapt kommunikasjon.

Hvis du vil sortere informasjonen i loggen i en annen rekkefølge, kan du trykke Menu og velge et av de to alternativene i **Visning** > **Sorteringsrekkefølge**.

Trykk **Detaljer** for å vise detaljert informasjon om en kommunikasjonshendelse. Du kan for eksempel se type, retning og emne for en melding, eller telefonnummeret til personer som har ringt eller sendt en melding.

Hvis du vil fjerne innholdet i loggen, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Fjern logg....**

Hvis du vil angi hvor lenge logghendelser skal forbli i loggen før de slettes, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Loggvarighet....**

Hvis du vil kopiere et nummer fra loggen, trykker du Menu og velger **Fil** > **Kopier nummer**. Du kan lime inn nummeret i et nytt kontaktkort eller en ny melding.

Hvis du vil vise mengden data som er sendt eller mottatt med GPRS eller trådløst lokalt nett, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **GPRS-datateller** eller **WLAN-datateller**.

5. Meldinger

I **Meldinger** kan du opprette, sende, motta, vise, redigere og organisere tekstmeldinger, multimediemeldinger, e-postmeldinger, faksmeldinger og spesielle tekstmeldinger som inneholder data, for eksempel innstillinger eller bokmerker til web-sider. Du kan også motta meldinger og data via Bluetooth eller infrarød, motta tjenestemeldinger og CBS-meldinger, samt sende tjenestekommandoer.

Følgende forhold må være oppfylt før du kan sende eller motta meldinger:

- Dekseltelefonen må være slått på, et gyldig SIM-kort må være installert i enheten, og du må befinne deg i et tjenesteområde for mobilnettverket. Enhetsdekselet kan enten være åpent eller lukket.
- Nettverket du bruker, må støtte fakspanrop, dataanrop og tekstmeldinger, hvis du vil bruke disse tjenestene.
- Faks-, data- og tekstmeldingstjenesten må være aktivert for SIM-kortet.
- Innstillingene for Internett-tilgangspunkt må være definert. [Se Internett-oppsett, s. 71.](#)
- E-postinnstillingene må være definert. [Se Innstillinger for e-postkonto, s. 29.](#)
- Innstillingene for tekstmeldinger må være definert. [Se Tekstmeldingsinnstillinger, s. 32.](#)
- Innstillingene for multimediemeldinger må være definert. [Se Kontoinnstillinger for multimediemeldinger, s. 34.](#)

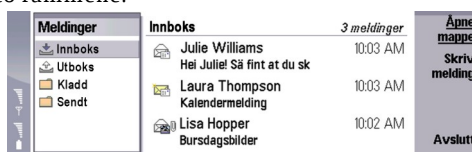
Kontakt tjenesteleverandøren, nettversoperatøren eller Internett-tjenesteoperatøren for å få de riktige innstillingene.



Tips: Når du tar Nokia 9500 Communicator i bruk, kan det være den gjenkjenner SIM-kortleverandøren og konfigurerer de riktige innstillingene for tekstmeldinger, multimediemeldinger og GPRS automatisk. Det kan være du må kontakte nettversoperatøren for å aktivere multimediemeldinger og GPRS før de blir tilgjengelige.

■ Meldingssenter

Hovedvisningen for Meldinger har to rammer: listen over mapper til venstre, og meldingene i den valgte mappen til høyre. Trykk tabulatortasten for å skifte mellom de to rammene.



Mapper i hovedvisningen for Meldinger:

- **Innboks** — inneholder alle mottatte meldinger bortsett fra e-postmeldinger, SIM-kortmeldinger og CBS-meldinger. E-postmeldinger lagres i den eksterne postkassen.
- **Utboks** — inneholder meldinger som venter på å bli sendt.
- **Kladd** — inneholder meldingskladder som ikke er sendt.
- **Sendt** — inneholder meldinger som er sendt, bortsett fra de som ble sendt via Bluetooth.

Alle eksterne postkasser som du definerer, vises sist i listen over mapper.

Skrive og lese meldinger

Hvis du vil vise en melding, velger du meldingen og trykker **Åpne**.

Hvis du vil utvide en mappe til full visningsstørrelse, trykker du **Åpne mappe**.

Trykk **Skriv melding** for å skrive en ny melding. Velg meldingstypen og trykk **OK**.

Hvis du vil svare avsenderen og alle mottakerne av en e-post, trykker du Menu og velger **Skriv** > **Svar til alle**.

Hvis du vil videresende en mottatt melding, velger du meldingen, trykker Menu og velger **Skriv** > **Videresend**. Vær oppmerksom på at det kan være det ikke er mulig å videresende alle meldinger.



Tips: Du kan også videresende meldinger fra mappen **Sendt** ved å bruke denne metoden.

Du markerer en melding som lest eller ulest ved å trykke Menu, velge **Skriv** > **Marker** og velge **Som lest** eller **Som ulest**.

Hvis du vil hente meldinger fra SIM-kortet, trykker du Menu og velger **Hent** > **SIM-dialogboks**. SIM-meldinger er tekstmeldinger som har vært lagret på SIM-kortet.

Det kan være du ikke kan skrive ut alle meldingstyper, for eksempel multimediemeldinger eller andre spesielle meldingstyper.

Hvis du vil sortere meldinger i en bestemt rekkefølge, trykker du Menu og velger et av valgene i menyen **Visning** > **Sorter etter**.

Du kan skrive ut en melding ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Skriv ut....**

Du kan endre sideoppsettet før du skriver ut ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Sideoppsett....**

Håndtere meldinger

Du kan opprette en ny mappe for meldinger ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Ny mappe....** Angi **Mappenavn**, velg hvor mappen skal opprettes, og trykk **Opprett**. Vær oppmerksom på at du ikke kan opprette undermapper i mappene Innboks, Utboks eller Sendt, bortsett fra i mappene Utboks og Sendt i eksterne IMAP4-postkasser når du er tilkoblet. IMAP 4 er en standardprotokoll for tilgang til e-post på den eksterne serveren. Med IMAP4 kan du utføre søk og opprette, slette og håndtere meldinger og mapper på serveren.

Hvis du vil endre navn på en mappe, velger du mappen, trykker Menu og velger **Fil** > **Endre navn på mappe....** Skriv inn det nye navnet og trykk **Endre navn**. Vær oppmerksom på at du bare kan endre navn på mapper som du har opprettet selv.

Hvis du vil flytte en melding, velger du meldingen, trykker Menu og velger **Rediger** > **Flytt**. Bla til en ny mappe og trykk **Flytt**. Hvis du vil flytte meldingen til en undermappe, velger du mappen på hovednivå, og trykker så **Utvid**.

Du kan søke etter meldinger ved å trykke Menu og velge **Rediger** > **Søk....** Skriv inn teksten du vil søke etter, og trykk **Søk**.

Trykk **Valg** for å begrense søket.

Unngå lite minne

Du bør med jevne mellomrom slette meldinger fra mappene Innboks og Sendt, samt hentede e-poster fra enhetsminnet, for å frigjøre plass til minne.

Du kan slette e-poster fra enheten ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Slett e-post lokalt....** Trykk **Endre** og velg e-postene du vil slette. Du kan for eksempel slette alle e-postene eller bare e-post som ble mottatt for mer enn to uker siden. Trykk **Slett nå** for å slette e-postene.



Tips: Bruk denne metoden til å slette e-post bare fra enheten. Den opprinnelige e-posten blir værende på serveren. Hvis du sletter e-poster med kommandoknappen **Slett** i Meldinger, blir meldingene du sletter, slettet permanent fra enheten og den eksterne postkassen neste gang du kobler til.

Hvis du vil slette e-post både fra enheten og fra den eksterne serveren, åpner du en e-post og trykker **Slett**.

Hvis du vil tømme mappen **Sendt** automatisk, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Lager for sendte elementer....** Sett **Slett sendte elementer** til **automatisk** og angi hvor mange dager det skal gå før meldingene slettes.

E-post

Hvis du vil skrive og lese e-post, kan du gå til **Meldinger**.

E-postsystemet i Nokia 9500 Communicator er kompatibelt med Internett-standardene SMTP, IMAP4 (rev. 1) og POP3.

Hvis du skal kunne motta og sende e-post, må du konfigurere en ekstern postkassetjeneste. Denne tjenesten kan tilbys av en Internett-tjenesteleverandør, en nettverksoperatør eller bedriften din.

Før du kan sende, motta, hente, svare på eller videresende e-post med enheten din, må du gjøre følgende:

- Du må konfigurere et Internett-tilgangspunkt på riktig måte. [Se Internett-oppsett, s. 71.](#)
- Du må definere de riktige e-postinnstillingene. [Se Innstillinger for e-postkonto, s. 29.](#)

Følg instruksjonene du får hos leverandøren av den eksterne postkassetjenesten og Internett-tjenesteleverandøren. Kontakt nettverks- og Internett-tjenesteleverandøren eller -operatøren for å få de riktige innstillingene.

Arbeide tilkoblet og frakoblet

Når du arbeider tilkoblet, betyr det at du arbeider med enheten koblet til en ekstern postkasse via en Internett-tilkobling. Når du er tilkoblet, kan du slette, endre navn på eller opprette nye mapper i den eksterne postkassen. Når du arbeider frakoblet, noe som betyr at enheten ikke er koblet til en ekstern postkasse, kan du bare slette meldinger, ikke mapper.

Vær oppmerksom på at eventuelle endringer du gjør i mappene for ekstern postkasse mens du er frakoblet, blir utført i den eksterne postkassen neste gang du kobler deg til og synkroniserer.

Hvis du sletter en e-post fra enheten mens du er frakoblet, slettes e-posten fra den eksterne postkassen neste gang du kobler til postkassen. Du kan slette en melding fra enheten for å spare minne. [Se Unngå lite minne, s. 27.](#)

Ved å administrere e-posten din mens du er frakoblet, kan du spare tilkoblingskostnader og arbeide under forhold der datatilkobling ikke er mulig. Hvis du arbeider under forhold der én tilkobling blir utilgjengelig, kan du endre tilkobling.

Bytte Internett-tilkobling

Hvis tilkoblingen blir utilgjengelig, kan det hende du må bytte.

Hvis du vil bruke en annen tilkobling, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Endre tilkobling**. Bla til en ny tilkobling og trykk **Koble til**. Vær oppmerksom på at du må velge en e-postkonto og være tilkoblet før du kan bytte tilkobling, og at tilkoblingen bare byttes for den kontoen.

Meldinger

Du blir bedt om bekreftelse når den gjeldende tilkoblingen blir utilgjengelig, hvis du ikke har angitt at enheten skal endre tilkoblingen automatisk. [Se Innstillinger for e-postkonto, s. 29.](#)

Når du vil bruke en annen tilkobling, blar du til den du vil bruke, og trykker **Endre**.

Når du skal koble til etter å ha valgt en ny tilkobling, trykker du **Koble til**.

Skrive og sende e-post

Trykk **Skriv melding**, velg **E-post** og trykk **OK**.

Når du vil skrive en ny e-post, trykker du **Mottaker**. Velg mottakeren av meldingen fra **Kontaktregister** og trykk **Til**. Skriv inn et emne og meldingen, og trykk **Send**. Du kan også skrive inn mottakerens e-postadresse i **Til**-feltet. Vær oppmerksom på at e-postadresser ikke kan inneholde tegn med aksent, for eksempel Å, Ä eller É.



Tips: Hvis du velger hovedmottakeren for e-posten fra kontaktregisteret, kan du også velge andre mottakere med knappene **Kopi** (mottakeren vises for alle andre mottakere) og **Skjult kopi** (mottakeren skjules for alle andre mottakere).

Hvis du vil angi sendingstidspunkt eller justere andre leveringsinnstillinger, trykker du Menu og velger **Verktøy > Sendingsvalg...**

Du kan sende dokumenter, bilder og andre filer som e-postvedlegg.

Hvis du vil legge en fil ved en e-postmelding, trykker du **Sett inn fil**.



Tips: All e-post lagres i **Utboks** før sending. Hvis ikke e-posten din sendes umiddelbart, kan du åpne Utboks og avbryte og fortsette sendingen eller åpne e-posten.

Hvis du vil lagre e-posten i mappen **Kladd** uten å sende den, trykker du **Lukk**.

Begynn å skrive eller redigere en e-post, trykk Menu og velg **Verktøy > Preferanser....**

Hvis du vil endre fonttype og -størrelse for teksten, velger du det aktuelle feltet og trykker **Endre**. Velg den nye fonttypen eller fontstørrelsen, og trykk **OK**.

Du kan endre standard tegnssett ved å velge **Standard tegnssett** og trykke **Endre**. Velg tegnsettet og trykk **OK**. Tegnssett påvirker hvordan e-postmeldingen vises i mottakerens e-postprogram. Hvis hele meldingen eller ord med spesielle tegn ikke vises på riktig måte, kan årsaken være tegnsettet som brukes.



Tips: Du kan endre tegnsettet for e-post som er i rent tekstformat. E-post i HTML-format bruker alltid tegnsettet UTF-8. Hvis du vil endre tegnsettet bare for e-posten du er i ferd med å skrive, trykker du Menu og velger **Format > Tegnssett**.

Sendingsvalg

Hvis du vil definere sendingsvalg for e-posten du skriver, trykker du Menu og velger **Verktøy > Sendingsvalg...**

Velg siden **Melding**.

Du kan angi viktigheten for e-posten ved å velge **Prioritet** og trykke **Endre**.

Du kan definere e-posttypen ved å velge **Meldingstype** og trykke **Endre**.

Velg mellom disse alternativene:

- **Enkel tekst (ingen MIME)** — Velg dette når systemet som mottar e-post, ikke kan vise meldinger sendt i det vanlige Internett-e-postformatet, MIME.
- **Enkel tekst** — Velg dette hvis du vil bruke det vanlige Internett-e-postformatet, MIME. MIME-formatet gjør det for eksempel mulig å inkludere bilder som vedlegg til meldingen.
- **Formatert tekst (HTML)** — Velg dette når du vil bruke utvidet tekstformatering, for eksempel fet, kursiv, understreking eller punktmerking. Hvis systemet som mottar e-post, ikke støtter HTML, vises meldingen som ren tekst uten formatering.

Hvis du vil motta et notat når mottakeren har åpnet e-posten, velger du **Lesebekreftelse**, trykker **Endre** og velger **Ja**. Vær oppmerksom på at enkelte e-postservere kanskje ikke støtter lesebekreftelser, eller at brukeren kan ha slått av sending av lesebekreftelser.

Velg siden **Levering**.

Hvis du vil endre e-postkontoen du bruker til å sende e-post, velger du **E-postkonto i bruk** og trykker **Endre**. Velg den nye kontoen og trykk **OK**.

Du kan angi tidspunktet når du vil sende e-posten, ved å velge **Send e-post** og trykke **Endre**.

Velg mellom disse alternativene:

- **Straks** — for å sende e-posten umiddelbart i løpet av gjeldende tilkobling
- **På forespørsel** — for å lagre e-posten i **Utboks**, slik at du kan sende den derfra senere
- **Ved neste tilkobling** — for å sende e-posten neste gang du oppretter en tilkobling

Hente e-post

E-post som er adressert til deg, hentes ikke automatisk av enheten, men av den eksterne postkassen. Hvis du vil lese e-posten, må du først koble til den eksterne postkassen og deretter velge e-postene du ønsker å hente til enheten. Tilkobling til en ekstern postkasse opprettes ved hjelp av dataanrop, GPRS, trådløst lokalnett eller IP-gjennomgang. [Se Tilkobling, s. 88.](#)

Vær oppmerksom på at e-post som du merker som slettet når du er frakoblet, også blir slettet fra den eksterne postkassen når enheten kobles til igjen. Du kan slette lokal e-post uten å slette filer i den eksterne postkassen. [Se Unngå lite minne, s. 27.](#)

Du kan hente e-post fra en ekstern server ved å bla til postkassen og trykke **Hent e-post**.

Velg:

- **E-posthoder (tilkoblet)** — hvis du bare vil ha informasjon om avsender, dato og emne.
- **Meldinger** — hvis du vil hente fullstendige e-poster minus vedlegg. Dette er kun tilgjengelig hvis **E-postkontotype** er IMAP4.
- **Meldinger og vedlegg** — hvis du vil hente alle e-poster med tilhørende vedlegg.

Trykk **Hent** for å koble til og hente e-postene.

Hvis du har opprettet undermapper i IMAP4-postkassene, kan du vise disse mappene med enheten din. Hvis du vil vise mapper i IMAP4-postkassen, må du opprette en Internett-tilkobling, trykke Menu og velge **Hent** > **Mappeabonnement....** Vær oppmerksom på at du bare kan abonnere på mapper i IMAP4-postkassene.

Du kan vise en ekstern mappe ved å velge en mappe og trykke **Abonner**. Mappene du abonnerer på, oppdateres hver gang du kobler deg til. Vær oppmerksom på at dette kan ta lang tid hvis mappene er store.

Hvis du vil oppdatere mappelisten, trykker du **Oppdater liste**.

Lese og svare på e-post

Hvis du vil svare på en e-post, trykker du **Svar**.



Tips: Hvis en e-post inneholder web-adresser, e-postadresser eller telefon- eller GSM-numre, kan du bruke disse. Du kan for eksempel velge en web-adresse eller et telefonnummer og trykke den tilsvarende kommandoknappen for å åpne web-siden, sende e-post eller ringe nummeret.

Hvis du vil legge til nye kontakter i kontaktregisteret, velger du avsenderen eller en mottaker fra topptekstfeltene, trykker Menu og velger **Verktøy** > **Legg til i Kontakter....**



Tips: Hvis du svarer på en e-post som inneholder filvedlegg, inkluderes ikke vedleggene i svaret. Hvis du videresender mottatt e-post, inkluderes vedleggene.

Du kan videresende en e-post ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Videresend**.

Du kan skrive ut en e-post ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Skriv ut....**

E-postvedlegg



Viktig: E-postmeldinger kan inneholde virus eller på annen måte skade enheten eller PC-en. Ikke åpne vedlegg hvis du er usikker på om avsenderen er en trygg kilde.

Hvis du vil åpne et vedlegg, velger du vedlegget og trykker **Åpne**.

Hvis du vil lagre et vedlegg, velger du vedlegget og trykker **Lagre**.

Hvis du vil slette et vedlegg, velger du vedlegget og trykker **Slett lokalt**. Vær oppmerksom på at en kopi av vedlegget forblir på e-postserveren.

Endre preferanser for svar på og visning av e-post

Åpne en mottatt e-post og trykk **Preferanser....**

Hvis du vil inkludere teksten i den mottatte e-posten i svaret, velger du **Inkluder melding i svar**, trykker **Endre** og velger **Ja**.

Hvis du vil definere fonttype eller -størrelse for teksten, velger du det aktuelle feltet og trykker **Endre**. Velg den nye fonttypen eller -størrelsen, og trykk **OK**.

Innstillinger for e-postkonto

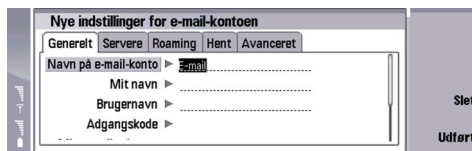
Alle endringer du gjør i e-postinnstillingene, påvirker måten e-posten din sendes og mottas på.

Trykk Menu, velg **Verktøy** > **Kontoinnstillinger...** og trykk **Opprett ny**.

Bla til den typen konto du vil opprette, og trykk **OK**.



Tips: Du kan opprette kontoer for **E-post** eller **Ekstern e-post**. Når du oppretter en e-postmelding som skal sendes fra Nokia 9500 Communicator, bruker du e-postkontoen. Når du synkroniserer enheten med Nokia PC Suite, bruker du den eksterne e-postkontoen.



Du må definere innstillinger bare for e-postkontoer.

Definer følgende på siden **Generelt**:

- **Navn på e-postkonto** — Skriv inn et beskrivende navn for tilkoblingen. Vær oppmerksom på at navnet kan bestå av maksimalt 25 tegn.
- **Mitt navn** — Skriv inn navnet ditt.
- **Brukernavn** — Skriv inn brukernavnet ditt, som du har fått av tjenesteleverandøren.
- **Passord** — Skriv inn passordet. Hvis du lar dette feltet stå tomt, vil du bli bedt om å oppgi et passord når du prøver å koble til postkassen.
- **Min e-postadresse** — Skriv inn e-postadressen du har fått hos tjenesteleverandøren. Adressen må inneholde @-tegnet. Svar på meldingene dine sendes til denne adressen.
- **Internett-tilgang** — Velg Internett-tilgangspunktet du vil bruke.
- **Standard konto** — Hvis du har opprettet flere e-postkontoer, velger du e-postkontoen du vil bruke som standardkonto.



Tips: Når du skriver e-postmeldingen, vises kontoen som brukes til å sende e-postmeldingen, under e-postikonet ved siden av informasjonen om mottaker og emne.

Definer følgende på siden **Servere**:

- **E-postkontotype** — Velg e-postprotokollen som anbefales av leverandøren av tjenester for ekstern postkasse. Vær oppmerksom på at denne innstillingen bare kan velges én gang, og at den ikke kan endres hvis du har lagret eller avsluttet innstillingene for postkassen.



Tips: POP3 er en versjon av Post Office Protocol, en standardprotokoll for mottak av e-post fra ekstern server. Med POP3 kan du sjekke den eksterne postkassen og laste ned e-post. IMAP4 er en versjon av Internet Message Access Protocol, en standardprotokoll for tilgang til e-post på en ekstern server. Med IMAP4 kan du utføre søk og opprette, slette og håndtere meldinger og mapper på serveren.

- **Server for utgående e-post** — Skriv inn IP-adressen eller vertsnavnet for datamaskinen som sender deg e-post.
- **Server for innkommende e-post** — Skriv inn IP-adressen eller vertsnavnet for datamaskinen som mottar e-post fra deg.
- **Bruk SMTP-godkjenning** — Velg om SMTP-serveren (Simple Mail Transfer Protocol) krever godkjenning, og skriv inn SMTP-brukernavnet og -passordet.

Definer følgende på siden **Samtrafikk**:

- **Endre tilkobling automatisk** — Velg om du vil at enheten skal veksle mellom tilkoblinger automatisk hvis tilkoblingen til det primære Internett-tilgangspunktet går tapt.
- **Andre tilgang, Tredje tilgang** og **Fjerde tilgang** — Definer de andre mulige alternativene for Internett-tilgang.

Definer følgende på siden **Hent**:

- **Hent** — Velg om du bare vil hente informasjon i e-posthoder, for eksempel avsender, emne og dato, hele e-poster eller e-poster med vedlegg.
- **Maks. e-poststørrelse** — Angi hvor store e-poster som skal hentes til enheten.
- **Synk. e-post i Innboks** — Velg antallet e-poster du vil laste ned fra den eksterne serveren til Innboks.
- **Synk. e-post i mapper** — Velg antallet e-poster du vil laste ned fra den eksterne serveren til mappene dine.

Definer følgende på siden **Avansert**:

- **Standard e-posttype** — Velg om du vil sende e-post som **Enkel tekst**, **Enkel tekst (ingen MIME)** hvis systemet som mottar e-post, ikke kan vise e-post sendt i vanlig Internett-format, eller **Formatert tekst (HTML)** hvis du vil ha mulighet til å bruke utvidet tekstformatering.
- **Send e-post** — Velg **Straks** hvis du vil sende e-posten så snart som mulig, **Ved neste tilkobling** hvis du vil sende den neste gang du mottar e-post, eller **På forespørsel** hvis du vil lagre e-posten i Utboks, slik at du kan sende den derfra senere.
- **Inkluder signatur** — Velg om du vil bruke en signatur. Velg **Bruk mitt visittkort** hvis du vil bruke kontaktkortet i enheten, eller **Tilpasset** hvis du vil bruke en signaturfil som du kan opprette for e-postkontoen.
- **Lesebekreftelse** — Velg om du vil motta et notat når mottakeren har åpnet e-posten fra deg.
- **Tillat lesebekreftelse** — Velg om du vil at avsenderen av e-posten skal motta et notat om at du har lest e-posten.
- **Kopier til min e-postadresse** — Velg om du vil motta en kopi av alle e-poster du sender.
- **Sikker pålogging (APOP)** — Velg om du vil bruke POP3-systemet for sikker pålogging, hvis POP3-serveren du bruker, støtter dette systemet.
- **Innkommende sikker tilkobling** — Velg om du vil bruke kryptering for å gjøre den innkommende tilkoblingen sikker. Sikker tilkobling brukes med POP3- og IMAP4-protokoller for å sikre tilkoblingen til en ekstern postkasse. Vær oppmerksom på at den eksterne serveren må støtte sikker tilkobling for at denne funksjonen skal virke.

Meldinger

- **Utgående sikker tilkobling** — Velg om du vil bruke kryptering for å gjøre den utgående tilkoblingen sikker. Sikker tilkobling brukes med SMTP-protokollen for å sikre tilkoblingen til en ekstern postkasse. Vær oppmerksom på at den eksterne serveren må støtte sikker tilkobling for at denne funksjonen skal virke.
- **IMAP4-mappebane** — Angi banen til IMAP4-innboksen, i tilfelle serveren ikke kan åpne den automatisk. Vanligvis trenger du ikke å definere banen.

Hvis du vil redigere en eksisterende konto, velger du kontotypen du vil redigere, og trykker **Rediger**.

■ Tekstmeldinger

Enheten har støtte for å sende tekstmeldinger som overskrider normalgrensen på 160 tegn. Hvis meldingen overskrider 160 tegn, sendes den som en serie på to eller flere meldinger.

I navigasjonsfeltet vises det at meldingslengdeindikatoren teller nedover fra 160. For eksempel betyr 10 (2) at du fremdeles kan legge til 10 tegn for at teksten skal sendes som to meldinger.

Merk at bruk av spesialtegn (Unicode) som ë, â og á opptar mer plass.

Hvis det er spesialtegn i meldingen, kan det hende at indikatoren ikke viser riktig meldingslengde. Hvis **Bekreft flerdelte meldinger** er satt til **Ja**, vil enheten før meldingen sendes, angi hvorvidt meldingen overskrider maksimal tillatt lengde for én melding. [Se Tekstmeldingsinnstillinger, s. 32.](#)

Trykk **Skriv melding**, velg **Tekstmelding** og trykk **OK**.

Hvis du vil skrive en ny tekstmelding, trykker du **Mottaker** for å velge mottakerne av meldingen, eller så skriver du inn mottakernes GSM-telefonnumre i feltet **Til**. Hvis du skriver inn mer enn ett nummer, må du skille numrene med semikolon eller ved å trykke returtasten etter hvert nummer. Skriv meldingen og trykk **Send**. Du kan se antallet gjenværende tegn i tegntelleren. Vær oppmerksom på at en tekstmelding bare kan inneholde uformatert tekst.

Trykk **Sendingsvalg** for å angi sendingstidspunkt eller endre andre leveringsinnstillinger.



Tips: Alle tekstmeldinger lagres i utboksen til de sendes. Med mindre tekstmeldingen sendes umiddelbart, kan du åpne utboksen og avbryte eller fortsette sendingen av meldingen.

Du kan skrive ut tekstmeldingen ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Skriv ut...**

Sendingsvalg for en tekstmelding

Hvis du vil angi sendingsvalg for gjeldende tekstmelding, trykker du **Sendingsvalg** i Tekstmeldingsredigering. Hvis du vil gå fra en side i dialogboksen til en annen, trykker du Menu-tasten.

På siden **Sendingsvalg** definerer du følgende:

- **Tjenestesenter i bruk** — Velg meldingssenteret for levering av meldingen.
- **Leveringsrapport** — Velg om statusen for den sendte tekstmeldingen skal vises i loggen.
- **Send tekstmelding** — Velg når meldingen skal sendes. Hvis du velger **På forespørsel**, må du velge meldingen i utboksen og trykke **Send** for å sende den. Hvis du velger **Planlagt**, må du definere datoen og tiden for når meldingen skal sendes.

Hvis du vil angi sendingsvalg for alle tekstmeldinger i hovedvisningen for Meldinger, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Kontoinnstillinger...** Velg **Tekstmelding** og trykk **Rediger**.

Hvis du vil angi sendingsvalg for gjeldende tekstmelding, trykker du **Sendingsvalg** i Tekstmeldingsredigering. Hvis du vil gå fra en side i dialogboksen til en annen, trykker du Menu-tasten.

På siden **Avansert** definerer du følgende:

- **Gyldighetsperiode** — Velg hvor lenge meldingssenteret skal lagre en tekstmelding hvis en mottaker ikke kan nås. **Maksimum** er maksimumsverdien som meldingssenteret tillater. Vær oppmerksom på at nettverket må støtte denne funksjonen.
- **Svar via samme senter** — Velg om svaret på meldingen din skal sendes via det samme meldingssenteret som meldingen din brukte.
- **Meldingskonvertering** — Velg om tekstmeldingen skal konverteres til en faks, e-post eller personsøking. Dette valget må bare endres hvis du er sikker på at meldingssenteret kan konvertere tekstmeldinger til disse andre formatene. Kontakt nettverksoperatøren din for mer informasjon.
- **Sammenkobling** — Velg **Nei** hvis du vil sende tekstmeldinger som inneholder mer enn 160 tegn, som flere meldinger. Velg **Ja** for å sende tekstmeldinger som inneholder mer enn 160 tegn, som flere meldinger, samt gjøre det mulig for mottakere med compatible enheter å motta dem som én lang melding. Det kan være dyrere å sende en melding som inneholder mer enn 160 tegn, enn det er å sende én melding.

Hvis du vil angi sendingsvalg for alle tekstmeldinger, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Kontoinnstillinger...** Velg **Tekstmelding** og trykk **Rediger**.

Svare på tekstmeldinger

Svar på mottatte tekstmeldinger ved å åpne meldingen og trykke **Svar**.



Tips: Du kan også svare på en tekstmelding med en multimediemelding. Åpne meldingen, trykk Menu og velg **Fil** > **Svar** > **Via multimediemelding**.

Trykk **Ring til avsender** for å ringe avsenderen av tekstmeldingen.



Tips: Hvis tekstmeldingen du mottok, inneholder en hyperkobling, velger du hyperkoblingen og trykker **Åpne web-adr.** for å åpne leseren. Hvis tekstmeldingen du mottok, inneholder et nummer, plasserer du markøren på det og trykker **Ring nummer** for å ringe nummeret.

Tekstmeldingsinnstillinger

Hvis du vil definere generelle sendingsvalg for tekstmeldinger, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Kontoinnstillinger....** Velg **Tekstmelding** og trykk **Rediger**. Hvis du vil gå fra en side i dialogboksen til en annen, trykker du Menu-tasten.

På siden **Generelt** definerer du følgende:

- **Tjenestesenter i bruk** — Velg meldingssenteret for levering av meldingene.
- **Leveringsrapport** — Velg om statusen for de sendte tekstmeldingene skal vises i loggen.
- **Send tekstmelding** — Velg når meldingene skal sendes. Hvis du velger **På forespørsel**, må du velge en melding i utboksen og trykke **Send** for å sende den.
- **Gyldighetsperiode** — Velg hvor lenge meldingssenteret skal lagre meldingene hvis en mottaker ikke kan nås. Vær oppmerksom på at nettverket må støtte denne funksjonen.

På siden **Sammenkobling** definerer du følgende:

- **Sammenkobling** — Velg **Nei** hvis du vil sende tekstmeldinger som inneholder mer enn 160 tegn, som flere meldinger. Velg **Ja** for å sende tekstmeldinger som inneholder mer enn 160 tegn, som flere meldinger, samt gjøre det mulig for mottakere med kompatible enheter å motta dem som én lang melding. Det kan være dyrere å sende en melding som inneholder mer enn 160 tegn, enn det er å sende én melding.
- **Bekreft flerdelte meldinger** — Velg om du ønsker å se et bekreftelsesnotat når du prøver å sende tekstmeldinger som inneholder mer enn 160 tegn.

På siden **Avansert** definerer du følgende:

- **Svar via samme senter** — Velg om svaret på meldingen din skal sendes via det samme meldingssenternummeret som meldingen din brukte.
- **Inkluder original i svar** — Velg om du vil kopiere teksten fra en mottatt tekstmelding i svaret ditt.
- **Foretrukket tilkobling** — Velg om du vil sende tekstmeldingen via GSM-nettverk eller GPRS. Vær oppmerksom på at meldingen vil bli sendt via GPRS bare hvis GPRS er tilgjengelig. Hvis GPRS ikke er tilgjengelig, vil meldingen bli sendt via GSM.

Du kan også redigere tekstmeldingsvalg i **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Meldinger**.

Endre innstillinger for meldingssentre

Du kan vise meldingssentre ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Kontoinnstillinger....** Velg **Tekstmelding** og trykk **Rediger**. I **Generelt** trykker du **Tjenestesentre**.

Hvis du vil redigere meldingssentre, trykker du **Rediger** og angir **Tjenestesentre** og **Tjenestesenternummer**.

Hvis du vil legge til nye meldingssentre, trykker du **Ny** og angir **Tjenestesentre** og **Tjenestesenternummer**.

Hvis du vil slette meldingssentre, blar du til et senter og trykker **Slett**.

Håndtere meldinger i SIM-kortet

Tekstmeldinger kan lagres på SIM-kortet.

Hvis du vil vise tekstmeldinger på SIM-kortet, trykker du Menu og velger **Hent** > **SIM-dialogboks**.

Hvis du vil åpne en tekstmelding på SIM-kortet, velger du meldingen og trykker **Flytt**. Meldingen flyttes til innboksen og slettes fra SIM-kortet. Trykk **Lukk** for å lukke dialogboksen for SIM-meldinger. I innboksen velger du meldingen og trykker **Åpne**.

Hvis du vil kopiere en tekstmelding fra SIM-kortet, velger du meldingen og trykker **Kopier**. Meldingen kopieres til innboksen, og originalen forblir på SIM-kortet.

Hvis du vil fjerne en tekstmelding fra SIM-kortet, velger du meldingen og trykker **Slett**.

Bildemeldinger



Merk: Bildemeldingsfunksjonen kan bare brukes hvis den støttes av nettverksoperatøren eller tjenesteleverandøren. Bare enheter som har bildemeldingsfunksjon, kan motta og vise bildemeldinger.

Hvis du vil vise en bildemelding, velger du meldingen i **Meldinger** og trykker **Åpne**.

Trykk **Svar via tekstmeld.** for å svare avsenderen. Vær oppmerksom på at bildet ikke tas med i svaret.

Trykk **Videresend** for å videresende en bildemelding. Trykk **Mottaker** for å velge en mottaker, skriv meldingsteksten og trykk **Send**. Vær oppmerksom på at bildemeldingsteksten ikke kan bestå av mer enn 120 tegn.

■ Multimediemeldinger



Merk: Bare enheter som har kompatible funksjoner for multimediemeldinger eller e-post, kan motta og vise multimediemeldinger.

Utseendet til en multimediemelding kan variere avhengig av mottaksenheten.

Standardinnstillingen for multimediemeldingstjenesten er vanligvis på.

Opprette og sende multimediemeldinger

En multimediemelding kan inneholde tekst, bilder eller lyd- eller videoklipp.

Vær oppmerksom på at denne funksjonen bare kan brukes hvis den støttes av nettverksoperatøren eller tjenesteleverandøren.

Beskyttelse av opphavsrett kan forhindre at enkelte bilder, ringetoner og annet innhold kopieres, endres, overføres eller videresendes.

Før du kan sende og motta multimediemeldinger på enheten, må du definere innstillingene for multimediemeldinger på riktig måte. Kontakt tjenesteleverandøren for å få de riktige innstillingene. [Se Kontoinnstillinger for multimediemeldinger, s. 34.](#)

Du kan svare på en multimediemelding ved å åpne meldingen og trykke **Svar**. Velg om du ønsker å svare med en multimediemelding eller en tekstmelding, og trykk **OK**. Trykk **Mottaker** for å velge mottakerne av meldingen, eller skriv inn mottakernes GSM-telefonnumre eller e-postadresser i feltet **Til**. Hvis du skriver inn mer enn ett nummer, må du skille numrene med semikolon eller ved å trykke returtasten etter hvert nummer. Skriv inn et emne og opprett meldingen. Når meldingen er klar, trykker du **Send**.

Du oppretter en multimediemelding ved å trykke **Skriv melding**, bla til **Multimediemelding** og trykke **OK**. Trykk **Mottaker** for å velge mottakerne av meldingen, eller skriv inn mottakernes GSM-telefonnumre eller e-postadresser i feltet **Til**. Hvis du skriver inn mer enn ett nummer, må du skille numrene med semikolon eller ved å trykke returtasten etter hvert nummer. Skriv inn et emne og opprett meldingen. Trykk **Send** når meldingen er klar.



Tips: Du kan også opprette multimediemeldinger direkte fra flere forskjellige programmer, for eksempel **Bilder** og **Filbehandling**.

Trykk **Sett inn** for å legge til multimedieobjekter i en melding. Du kan sette inn bilder, lydklipp og videoklipp samt sideskift i meldingen. Velg hvilken type multimedieobjekt du vil legge til, og trykk **Sett inn**.



Tips: En multimediemelding kan inneholde flere sider. Hvis markøren er i Til:-, Kopi:- eller Emne:-feltet når du legger til en side, blir den nye siden første side i meldingen. Hvis ikke, legges den nye siden til etter den siden markøren er plassert på. Hver side kan bare inneholde ett video- eller lydklipp.

Hvis du vil legge til speileffekter i bilder i multimediemeldinger, trykker du Menu og velger **Valg** > **Overgangsinnstillinger...** Du kan angi hvor lenge et bilde skal vises og på hvilken måte et nytt objekt skal åpnes. Du må være i modus for avansert redigering.

Hvis du vil forhåndsvisne en multimediemelding før du sender den, trykker du Menu og velger **Visning** > **Forhåndsvisning**.

Hvis du vil slette et multimedieobjekt, velger du objektet du vil slette, trykker Menu og velger **Rediger** > **Slett** og det aktuelle menyvalget.



Tips: Enkelte vedlegg, for eksempel visittkort, er kanskje ikke synlig i meldingen, men vises kun som et binders-ikon i emnefeltet. Du kan slette disse vedleggene ved å velge **Rediger** > **Slett** > **Vedlegg...** Velg vedlegget og trykk **Slett**.

Hvis du vil slette en side, blar du til siden, trykker Menu og velger **Rediger** > **Slett** > **Side**.

Du må være i modus for avansert redigering for å bruke de fleste redigeringsfunksjonene. Trykk Menu og velg **Valg** > **Aktiver avansert redigeringsmodus**.

Hvis du vil endre plasseringen av tekst i forhold til bilder, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Lysbilde-layout**. Velg **Tekst høyre** eller **Tekst venstre**.

Hvis du vil redigere teksttypen, -fargen og -formateringen, velger du teksten, trykker Menu og velger **Valg** > **Tekstformat....** Du kan også velge formateringen før du begynner å skrive.

Hvis du vil endre bakgrunnsfargen i en multimediemelding, trykker du Menu og velger **Valg** > **Bakgrunnsfarge....** Trykk **Endre**, bla til en ny farge og trykk **OK**. Trykk **Fullført**.

Hvis du vil endre sendingsvalgene for en multimediemelding, begynner du å opprette eller redigere en melding, trykker Menu og velger **Valg** > **Sendingsvalg....** Du kan velge om du vil motta leveringsrapporter og hvor lenge meldingssenteret skal prøve å sende meldingen.

Angi følgende valg:

- **Motta rapport** — Velg om du ønsker å motta en varsling når meldingen er levert til mottakeren. Det kan være det ikke er mulig å motta en leveringsrapport for en multimediemelding som er sendt til en e-postadresse.
- **Gyldighetsperiode** — Velg hvor lenge meldingssenteret skal prøve å sende meldingen. Hvis mottakeren av en melding ikke kan nås innen gyldighetsperioden, fjernes meldingen fra multimediemeldingssenteret. Vær oppmerksom på at nettverket må støtte denne funksjonen. **Maksimum** er den maksimale tiden nettverket tillater.

Motta multimediemeldinger



Viktig: Multimediemeldingsobjekter kan inneholde virus eller på annen måte skade enheten eller PC-en. Ikke åpne vedlegg hvis du er usikker på om avsenderen er en trygg kilde.

Multimediemeldinger mottas i innboksen, og du kan åpne eller svare på dem på samme måte som med andre meldinger.

Du kan motta multimediemeldinger som inneholder objekter som ikke støttes av enheten din, men du kan ikke vise disse. Du kan imidlertid videresende disse meldingene til en annen enhet som støtter slike objekter.

Hvis du vil vise en liste over multimedievedlegg i en melding, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Objekter....**

Hvis du vil lagre et multimedieobjekt, velger du objektet og trykker **Kopier til**.

Hvis du vil spille av et multimedieobjekt, velger du objektet og trykker **Åpne**.

Kontoinnstillinger for multimediemeldinger

Gå til **Meldinger**, trykk Menu og velg **Verktøy** > **Kontoinnstillinger....** Bla til **MMS-tjeneste** og trykk **Rediger**.

På siden **Send** definerer du følgende innstillinger:

- **Internett-tilgang** — Velg Internett-tilgangspunktet du ønsker å bruke for sending av meldinger.
- **Hjemmeside** — Skriv inn adressen til multimediemeldingssenteret.
- **Motta rapport** — Velg om du ønsker å motta en varsling når meldingen er levert til mottakeren. Det kan være det ikke er mulig å motta en leveringsrapport for en multimediemelding som er sendt til en e-postadresse.
- **Sendingstidspunkt** — Velg når du ønsker at multimediemeldingen skal sendes.
- **Gyldighetsperiode** — Velg hvor lenge meldingssenteret skal prøve å sende meldingen. Hvis mottakeren av en melding ikke kan nås innen gyldighetsperioden, fjernes meldingen fra multimediemeldingssenteret. **Maksimum** er den maksimale tiden nettverket tillater. Vær oppmerksom på at nettverket må støtte denne funksjonen.

På siden **Hent** definerer du følgende innstillinger:

- **MMS-mottak** — Velg når du ønsker å motta multimediemeldinger. Du kan for eksempel motta multimediemeldinger alltid, eller bare i hjemmenettverket.
- **Ved mottak av meldinger** — Velg **På** hvis du ønsker å motta multimediemeldinger. Mottak av multimediemeldinger er aktivert som standard. Velg **Utsatt** hvis du ønsker at multimediemeldingssenteret skal lagre meldingene slik at de kan hentes senere. Endre denne innstillingen til **På** når du ønsker å hente meldingene. Velg **Avvis** hvis du ønsker å avvise multimediemeldinger. Multimediemeldingssenteret vil slette meldingene.
- **Motta reklame** — Velg om du ønsker å motta meldinger som er definert som reklame.
- **Motta anonyme meldinger** — Velg om du ønsker å motta meldinger fra ukjente avsendere.

På siden **Generelt** definerer du følgende innstillinger:

- **Komprimer bilder** — Velg om du vil komprimere bilder som du inkluderer i multimediemeldinger. Komprimering kan gjøre multimediemeldingen mindre.

■ Faks

Hvis du vil sende en faks, trykker du **Skriv melding**. Bla til **Faks** og trykk **OK**. Trykk **Mottaker** og velg mottakeren fra **Kontaktregister**. Du kan også skrive inn nummeret selv. Skriv meldingen og trykk **Send**.

Du kan endre fonten og formatet for fakstekst ved å trykke Menu og velge **Format** > **Font...**, **Formatering** eller **Justering**.

Hvis du vil legge til et dokument, regneark eller bilde i en faks, trykker du **Sett inn objekt**. Vær oppmerksom på at det ikke alltid er mulig å sette inn et dokument i en faks. Hvis du vil sende et dokument som en faks, bruker du alternativet **Fil** > **Send** > **Via faks** i **Dokumenter**.

Du kan skrive ut en faks ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Skriv ut....** Kontroller at utskriftsinnstillingene er riktige, og trykk **Skriv ut**.

Angi sendingsvalg for en faks

Hvis du vil endre sendingsvalgene for faks, begynner du å skrive en faks, og trykker deretter Menu og velger **Verktøy** > **Sendingsvalg...**

I **Faksforside** kan du angi hvordan den første siden av faksen skal se ut. Vær oppmerksom på at hvis du endrer faksforsiden, vil informasjonen du allerede har skrevet inn i toppteksten på gjeldende faks, bli fjernet.

I **Send faks** kan du angi når faksen skal sendes. Vær oppmerksom på at hvis du velger **På forespørsel**, må du åpne Utboks og sende faksen derfra.

Hvis du vil vise en mottatt faks, velger du faksen og trykker **Åpne**. Trykk piltastene for å bla gjennom faksen.

Hvis du vil rotere en faks, trykker du **Roter**.

Hvis du vil zoome inn eller ut, trykker du **Zoom inn** eller **Zoom ut**.

Lagre en mottatt faks

I dialogboksen **Valg av område** kan du velge det området av faksen som du vil eksportere til et annet bildefilformat.

Hvis du vil lagre en faks på flere sider, åpner du faksen, trykker Menu og velger **Fil** > **Eksporter....** Velg **Hele dokumentet** for å lagre hele faksen, **Gjeldende side** for å lagre siden du er på, **Valgt** for å lagre et område du har valgt, eller **Brukerdefinert** for å angi hvilke sider du vil lagre.

Redigere faksinnstillinger

Trykk Menu og velg **Verktøy** > **Kontoinnstillinger....** Velg **Faks** og trykk **Rediger**.

På siden **Generelt** definerer du følgende:

- **Faksforside** — Velg om du vil bruke topp tekst eller faksforside når du sender en faks. Velg **Enkel mal** for å opprette en separat faksforside, **Fullstendig mal** for å bruke en faksforside som inneholder all kontaktinformasjon for både avsender og mottaker, dine merknader angående faksinnholdet samt dato, **Topptekst** for å vise informasjon for avsender og mottaker samt dato, eller **Ingen** hvis du ikke vil bruke faksforside.
- **Send faks** — Velg når meldingene skal sendes. Hvis du velger **På forespørsel**, må du merke en melding i utboksen og sende faksen derfra.

På siden **Avansert** definerer du følgende:

- **Oppløsning** — Velg oppløsningen for sendte og mottatte fakser.
- **ECM** — Velg om feilaktige fakssider skal korrigeres automatisk under sending. Vær oppmerksom på at også mottakerenheten må støtte ECM.
- **Send på nytt** — Velg om **Alle sider** eller bare **Manglende sider** skal sendes på nytt hvis noen av fakssidene ikke kunne sendes.

Hvis du vil redigere innstillingene for viderekobling eller sperring av faks, trykker du **Viderekobl av faks** eller **Sperring av faks**.

Motta fakser fra en ekstern faksboks

Du kan hente fakser fra en ekstern faksboks ved hjelp av fakspolling, hvis dette er tilgjengelig i nettverket. Dette gir deg mulighet til å utføre et fakspanrop til en faksmaskin og deretter motta informasjon via faks.

Hvis du vil motta fakser fra en ekstern faksboks ved hjelp av fakspolling, trykker du Menu og velger **Hent** > **Utfør fakspolling**. Angi nummeret til faksboksen og trykk **Ring til**.

■ Spesielle meldingstyper

Enheten kan motta forskjellige typer meldinger, for eksempel tekstmeldinger som inneholder data, operatørlogoer, ringetoner, bokmerker eller innstillinger for Internett-tilgang eller e-postkonto.

Enheten kan også motta tjenestemeldinger. Tjenestemeldinger er varslinger om for eksempel nyhetsoverskrifter, og kan inneholde en tekstmelding eller en kobling. Kontakt tjenesteleverandøren for informasjon om tilgjengelighet og abonnement.

Motta operatørlogoer

Når du vil angi en mottatt operatørlogo som den nye operatørlogoen, åpner du meldingen som inneholder operatørlogoen, og trykker **Lagre**. Hvis du allerede har en operatørlogo, trykker du **Erstatt** for å bekrefte at du vil erstatte gjeldende logo.

Hvis du vil slette meldingen som inneholder operatørlogoen, trykker du **Slett**.

Motta ringetoner

Hvis du vil lytte til en ringetone, åpner du meldingen som inneholder tonen, og trykker **Spill av**.

Meldinger

Du lagrer en ringetone ved å trykke **Lagre**. Hvis du allerede har en ringetone med samme navn, får den nye ringetonen et tall etter navnet.

Motta konfigurasjonsmeldinger



Tips: Konfigurasjonsmeldinger inneholder ulike innstillinger som en tjenesteleverandør sender deg, for eksempel innstillinger for Internett-tilgangspunkt, innstillinger for e-postkonto eller multimediemeldinger, eller numre til talepostkasse eller meldingssenteret.

Hvis du vil vise en konfigurasjonsmelding, velger du meldingen og trykker **Apne**.

Hvis du vil godta innstillingene, åpner du meldingen og trykker **Lagre**.

Motta varslinger om e-post

Hvis du vil vise en varsling om e-post, velger du meldingen og trykker **Apne**.



Tips: En varsling om e-post er en melding som inneholder informasjon om antallet nye e-postmeldinger i postkassen.

Åpne passordbeskyttede meldinger

Hvis du vil vise en melding som er beskyttet med et passord, velger du meldingen og trykker **Apne**. Oppgi riktig passord og trykk **OK**. Passordet leveres normalt av den som har opprettet meldingen, for eksempel operatøren.

Vise bokmerkemeldinger

Hvis du vil vise en melding som inneholder et bokmerke, velger du meldingen og trykker **Apne**.



Tips: Et bokmerke inneholder navn og adresse for en web-side.

Du lagrer et bokmerke ved å trykke **Lagre**.

Vise konfigurasjonsdetaljer

Hvis du vil vise informasjon om konfigurasjonsinnstillingene du har mottatt i en tekstmelding, åpner du meldingen og trykker **Detaljer**.



Tips: Hvis du vil lagre innstillingene, lukker du dialogboksen med detaljer og trykker **Lagre**.

Vær oppmerksom på at det kan hende du ikke kan vise detaljene for alle konfigurasjonsinnstillingene du mottar.

Endre navn på innstillinger

Hvis du prøver å lagre mottatte innstillinger med et navn som allerede finnes, kan du velge om du vil erstatte eller endre navn på innstillingene.

Hvis du vil lagre innstillingene med et annet navn, trykker du **Endre navn**, skriver inn det nye navnet og trykker **OK**.

Vær oppmerksom på at det kan hende du ikke kan endre navn på alle innstillinger.

Motta klargjøringsinnstillinger

Hvis du vil vise en melding som inneholder tilkoblingsinnstillinger, velger du meldingen og trykker **Apne**. Hvis enheten ber om et passord, oppgir du passordet og trykker **OK**. Vær oppmerksom på at meldingen slettes hvis du oppgir tre feile passord.

Hvis du vil godta innstillingene og konfigurere enheten, trykker du **Lagre**. Hvis du mottar klarerte serverinnstillinger (grunnleggende tilkoblingsinnstillinger og plasseringen av serveren) fra tjenesteleverandøren, lagres innstillingene automatisk, og en informasjonsmelding plasseres i innboksen.

■ CBS

I områder der CBS-tjenesten er tilgjengelig (nettverkstjeneste), kan du motta meldinger om ulike emner, for eksempel værmeldinger eller trafikkrapporter, fra tjenesteleverandøren. Kontakt tjenesteleverandøren for informasjon om tilgjengelige emner og relevante emnenumre. Vær oppmerksom på at en pakke-datatilkobling (GPRS) kan hindre CBS-mottak. Kontakt nettverksoperatøren for å få de riktige GPRS-innstillingene.

Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **CBS**.

Du åpner en CBS-melding ved å velge et emne og trykke **Les**.



Tips: Du søker etter emner ved å skrive inn et navn eller nummer for et emne i søkefeltet.

Meldinger

Hvis du vil motta et bestemt emne, velger du emnet og trykker [Abonner](#). Du kan stoppe å motta emner ved å velge emnet og trykke [Avslutt abonnement](#).

Du kan stoppe å motta CBS-meldinger ved å trykke [Mottak av](#). Du kan begynne å motta CBS-meldinger igjen ved å trykke [Mottak på](#).

Du kan legge til, redigere eller fjerne emner ved å trykke Menu og velge et av menyvalgene i [Emne](#) > [Flere valg](#).

Du kan opprette en tom emneliste ved å trykke Menu, velge [Liste](#) > [Rediger lister](#) og trykke [Ny](#). Skriv inn et navn for emnelisten og trykk [OK](#).

Du kan opprette en emneliste fra valgte emner ved å trykke Menu, velge [Emne](#) > [Legg til valgte emner i listen](#) og trykke [Ny](#). Skriv inn et navn for emnelisten og trykk [OK](#).

Du kan definere automatisk registrering av nye emner ved å trykke Menu og velge [Verktøy](#) > [Innstillinger](#) > [Legg automatisk til nye emner i listen](#).

Du kan definere språket for de mottatte meldingene ved å trykke Menu og velge [Verktøy](#) > [Innstillinger](#). Bla til [Språk](#) og velg et språk.

6. Web

Web er en HTML/XHTML-leser som gjør at du kan koble til Internett ved hjelp av GPRS, EDGE eller trådløst lokalt nett. Leseren støtter ulike programkomponenter, for eksempel Flash 5 og programkomponenter for lyd.



Slik kobler du til Internett:

- Du må konfigurere Internett-tilgangspunktet og innstillingene for Internett-tilkobling. [Se Internett-oppsett, s. 71.](#)
- Hvis du bruker et dataanrop eller en GPRS-tilkobling, må det trådløse nettverket støtte dataanrop eller GPRS, og datatjenesten må være aktivert for SIM-kortet.

Kontakt tjenesteleverandøren for å få de riktige innstillingene.

Surfe på Internett

Når du skal surfe på web-sider, er den beste metoden å bruke både tastaturet og pekeren. Bla oppover, nedover, til venstre eller til høyre med piltastene.

Du beveger pekeren rundt på siden ved hjelp av blatasten. Når du beveger pekeren over en kobling, endres pekeren til en hånd. Trykk blatasten for å åpne koblingen. Du kan også trykke tastene på tastaturet for å velge koblinger eller andre elementer på web-sider. [Se Tastaturnarveier for surfing, s. 40.](#)

Når du vil åpne en web-side, trykker du **Åpne webadresse**, skriver inn adressen til siden og trykker **Gå til**. Hvis du ikke er tilkoblet, må du opprette en tilkobling.



Tips: Du kan åpne en kobling ved å flytte pekeren til en kobling, slik at den endres til en hånd, og deretter trykke blatasten.

Du kan åpne et nytt vindu ved å trykke Menu og velge **Fil > Åpne > Nytt vindu**.

Hvis du vil åpne en kobling i et nytt vindu, flytter du pekeren til koblingen, og trykker deretter Shift + blatasten. Da vises et lite pop-up-vindu med ytterligere valg. Bla til **Last i nytt vindu** og trykk **Velg**.

Lagre filer

Hvis du vil lagre en web-side uten bilder, trykker du Menu og velger **Fil > Lagre som....**

Hvis du vil lagre et bilde på en web-side, trykker du e- eller d-tasten for å velge bildet, slik at en boks vises rundt det. Trykk Menu og velg **Fil > Lagre > Lagre bilde som....**



Tips: Du kan også plassere pekeren på bildet og deretter trykke Shift + blatasten. Da vises et lite pop-up-vindu med ytterligere valg. Velg **Lagre som....**, velg hvor du vil lagre bildet, og trykk **OK**.

Hvis du vil lagre en web-side med rammer, velger du rammen, trykker Menu og velger **Fil > Lagre > Lagre ramme som....**

Laste ned filer

Hvis du vil laste ned en fil, flytter du pekeren til koblingen til filen, og trykker deretter blatasten. Du kan se filens navn, type, størrelse og web-adresse, samt hvilket program enheten bruker til å åpne filen, før du kan starte nedlastingen.

Hvis du vil laste ned og lagre en fil, trykker du **Lagre**. Velg hvor filen skal lagres, og trykk **OK**.

Hvis du vil laste ned og åpne en fil i det tilsvarende programmet, trykker du **Lagre og åpne**. Velg hvor filen skal lagres, og trykk **OK**.

Hvis du vil vise detaljer for nedlastinger som pågår, trykker du Menu og velger **Visning > Nedlastinger....**

Hvis du vil stoppe en nedlasting midlertidig, velger du nedlastingen og trykker **Pause**.

Hvis du vil avbryte en nedlasting, velger du nedlastingen og trykker **Avbryt nedlasting**.

Trykk **Tøm liste over fullf** for å fjerne fullførte nedlastinger fra listen.

Informasjonskapsler

En informasjonskapsel er en liten fil som lagres på enheten, og som inneholder informasjon, for eksempel personlige innstillinger for en web-side.

Du kan lagre en informasjonskapsel i enheten ved å trykke **Godta**.

Hvis du vil hindre at en informasjonskapsel lagres på enheten, trykker du **Avvis**.

Åpne sider du har besøkt

Hvis du vil vise en liste over web-sider og web-adresser du har besøkt eller forsøkt å besøke, trykker du Menu og velger **Informasjon** > **Loggoversikt**. Du kan bla gjennom listen ved hjelp av blatastene eller piltastene. Vær oppmerksom på at det kan være du bare kan se tittelen på web-siden.

Hvis du vil tømme listen (loggoversikten), trykker du **Tøm liste**.



Tips: Hvis du vil kontrollere web-adressen for siden du viser, trykker du **Åpne webadresse**. Hvis du vil vise en liste over web-adresser du har oppgitt i feltet **Oppgi en adresse**, trykker du blatasten nedover. Bla til ønsket web-adresse og trykk **OK**. Adressene til web-sider du har besøkt ved å bruke koblinger på web-sider, vises ikke i listen.

Tømme bufferen

En hurtigbuffer er et minneområde som brukes til å lagre data midlertidig. Hvis du har forsøkt å få eller har fått tilgang til konfidensiell informasjon som krever passord, bør du tømme hurtigbufferen etter bruk. Informasjonen eller tjenestene du har fått tilgang til, er lagret i hurtigbufferen.

Du kan tømme bufferen ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Bakover** > **Tøm buffer**.

Håndtere bokmerker

Det kan hende at enheten har lastet inn noen bokmerker for områder som ikke er tilknyttet Nokia. Nokia godkjenner eller garanterer ikke for disse områdene. Hvis du velger å besøke disse områdene, må du ta samme forholdsregler for sikkerhet eller innhold som når du besøker et hvilket som helst annet område på Internett.

Hvis du vil vise en liste over bokmerker, trykker du **Bokmerker**.

Hvis du vil opprette et nytt bokmerke, trykker du **Nytt bokmerke**, skriver inn navnet og adressen for bokmerket og trykker **OK**.

Hvis du vil åpne en side med bokmerke, blar du til bokmerket og trykker **Gå til**.

Hvis du vil redigere navn og adresse for et bokmerke, blar du til bokmerket og trykker **Rediger**.

Du kan opprette en ny mappe for bokmerker ved å trykke Menu og velge **Bokmerker** > **Sett inn ny mappe....** Skriv inn navnet på mappen og trykk **OK**.

Hvis du vil endre navn på en mappe for bokmerker, velger du mappen, trykker Menu og velger **Bokmerker** > **Endre navn på mappe....** Skriv inn navnet på mappen og trykk **OK**.

Hvis du vil lagre bokmerkene dine som en web-side, trykker du Menu og velger **Bokmerker** > **Eksporter som HTML....**

■ Leserinnstillinger

Hvis du vil endre leserinnstillingene, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Innstillinger....**

Velg siden **Generelt** for å redigere følgende:

- **Adresse til hjemmeside** — Skriv inn adressen til den første siden som skal åpnes når du åpner leseren. Trykk **Bruk gj. side** hvis du vil bruke siden du har åpnet, som hjemmeside.
- **Vis bilder** — Velg om du vil vise alle bildene på en web-side, ingen bilder på en web-side eller bare de bildene som allerede er lagret i bufferminnet.
- **Rammevalg** — Velg om du vil vise alle rammene på en web-side samtidig eller en etter en.
- **Last i nytt vindu** — Velg siden du vil åpne når du åpner et nytt leservindu.

Velg siden **Tjenester** for å redigere følgende:

- **Bruk informasjonskapsler** — Velg om du vil godta alle informasjonskapsler eller ingen informasjonskapsler, eller om du vil at enheten skal bekrefte det hver gang en web-side forsøker å lagre en informasjonskapsel.



Tips: En informasjonskapsel er en fil som inneholder informasjon, for eksempel personlige innstillinger for en web-side.

- **Aktiver programkomp.** — Velg om du vil utvide leserfunksjonaliteten med forhåndsinstallerte programkomponenter som gir mulighet for bruk av Flash-animasjoner og andre tillegg.
- **Aktiver JavaScript** — Velg om du vil at web-sidene du åpner, skal bruke JavaScript™.
- **Aktiver automatisk omdirigering** — Velg om du automatisk vil gå til en annen web-side hvis du forsøker å åpne en web-side med en viderekoblingskommando.

Velg siden **Avansert** for å redigere følgende:

- **Maks. bufferstørrelse** — Velg hvor mye plass du vil tilordne til bufferminnet.



Tips: En buffer er en minneplassering som brukes til å lagre data midlertidig. Hvis du har forsøkt å få tilgang til, eller fått tilgang til, konfidensiell informasjon som krever passord, bør du tømme bufferen hver gang du har brukt leseren.

- **Tøm buffer ved avslutning** — Velg om du vil tømme bufferen når leseren lukkes.

- **Tøm loggoversikt ved avslutning** — Velg om du vil tømme listen over besøkte web-sider når du lukker leseren.
- **Slett info.kapsler ved avslutning** — Velg om alle informasjonskapsler skal fjernes fra enheten når du lukker leseren.
- **Bruk proxy-konfigureringskript** — Velg om du vil bruke et proxy-konfigureringskript. Hvis dette brukes, vil det overstyre proxy-innstillingene for hvert Internett-tilgangspunkt.
- **Skriptadresse** — Skriv inn adressen til proxy-konfigureringskriptet.

Tastatursnarveier for surfing

Her er noen nyttige tastatursnarveier for surfing. Ytterligere tastatursnarveier vises i menyene ved siden av kommandoene. [Se Snarveier, s. 97.](#)

- Trykk Shift + blatasten for å åpne en kobling i et nytt vindu.
- Trykk tabulatortasten for å velge neste boks, knapp eller et annet element.
- Trykk Ctrl + tabulatortasten for å velge neste ramme på en side, hvis dette finnes.
- Trykk Shift + Ctrl + tabulatortasten for å velge forrige ramme på en side, hvis dette finnes.
- Trykk A for å velge neste kobling eller Q for å velge forrige kobling på en side.
- Trykk D for å velge neste element eller E for å velge forrige element på en side. Et element kan være en hvilken som helst komponent på siden, for eksempel et tekstavsnitt eller et bilde.
- Trykk S for å velge neste overskrift eller W for å velge forrige overskrift på en side.
- Trykk Chr + blatasten oppover, eller Chr + blatasten nedover, for å bla i en side med ett skjermbilde om gangen.
- Trykk Chr + blatasten til høyre for å hoppe til slutten på en side, eller Chr + blatasten til venstre for å hoppe til toppen av en side.
- Trykk G for å veksle mellom å vise og skjule bilder på en side.
- Hvis en side er zoomet ut, trykker du 6 for å zoome en side til 100 %.
- Trykk mellomromstasten for å utvide eller minimere en mappe i bokmerkevisningen.
- Trykk Esc for å lukke bokmerkevisningen.
- Trykk tilbaketasten for å slette et bokmerke.

7. Kontakter

Du kan bruke programmet **Kontakter** til å opprette, redigere og håndtere all kontaktinformasjon, for eksempel telefonnumre og adresser.

Hovedkontaktdatabasen er i kommunikatorens minne. Du kan også lagre kontakter på SIM-kortet og i databaser på et minnekort som er satt inn i enheten.



Den venstre rammen i hovedvisningen for **Kontakter** (**Kontaktregister**) viser innholdet i den åpne kontaktdatabasen (1).

De tilgjengelige kontaktdatabasene vises øverst i listen.

Under listen er det en søkeboks for å finne oppføringer (2).

Høyre ramme i hovedvisningen for **Kontakter** viser innholdet i kontaktkortet eller kontaktgruppen du har valgt fra listen **Kontaktregister**.

Kontaktkortinformasjon brukes også av for eksempel programmet **Telefon**.

■ Håndtere kontaktkort

Hvis du vil åpne en kontaktdatabase, blar du til ønsket database i listen **Kontaktregister**, og trykker **Åpne**. Vær oppmerksom på at hvis du velger SIM-kortdatabasen, vil ikke alle menyalternativene være tilgjengelige.

Hvis du vil opprette et nytt kontaktkort ved hjelp av standardmalen, trykker du **Nytt kort**, skriver inn kontaktinformasjonen og trykker **Fullført**. Kortet legges til i den valgte kontaktdatabasen.



Tips: Hvis du vil bruke telefonnummeret i utlandet, legger du til et plusstegn (+) før landskoden.

Hvis du vil åpne et kontaktkort i den valgte databasen, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister**, og trykker **Åpne**.

Hvis du vil søke etter et eksisterende kontaktkort fra den valgte databasen, skriver du de første bokstavene i kontakten i søkefeltet under listen **Kontaktregister**, blar til ønsket kontakt og trykker **Åpne**.

Hvis du vil ringe til en kontakt, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister**, går til høyre vindu, blar til telefonnummeret og trykker **Ring til**.

Hvis du vil opprette et nytt kontaktkort ved hjelp av en bestemt mal, trykker du Menu og velger **Fil** > **Nytt kort** og malen du vil bruke.

Hvis du vil slette et eksisterende kontaktkort, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister** og trykker **Slett** og deretter **Slett**.

Hvis du vil sende en tekst- eller multimediemelding til en kontakt, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister**, går til høyre vindu, blar til et mobiltelefonnummer og trykker **Skriv SMS** eller **Skriv MMS**.

Hvis du vil sende en faks til en kontakt, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister**, går til høyre vindu, blar til et faksnummer og trykker **Skriv faks**.

Hvis du vil sende en e-postmelding til en kontakt, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister**, går til høyre vindu, blar til e-postadressen og trykker **Skriv e-post**.

Hvis du vil kopiere alle kontaktene i en database, blar du til databasen i listen **Kontaktregister**, trykker **Kopier alle** og velger databasen der du vil kopiere kontaktinformasjonen.

Hvis du vil gå til en web-adresse som er inkludert i et kontaktkort, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister**, går til høyre vindu, blar til web-adressen og trykker **Gå til**.

Du kan opprette en ny database i minnekortet ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Flere valg** > **Ny database**.

Hvis du vil avslutte programmet **Kontakter**, trykker du **Avslutt**.

■ Redigere kontaktkort

I kontaktkortvisningen kan du opprette, vise, endre og slette innholdet i kontaktkort og kontaktkortmaler. Hvis du vil åpne et kontaktkort for redigering, blar du til en kontakt i listen **Kontaktregister** og trykker **Åpne**.

Hvis du vil legge til et felt i kontaktkortet, trykker du **Legg til felt**.

Hvis du vil endre navn på et felt i kontaktkortet, blar du til feltet og trykker **Nytt navn på felt**. Hvis du ikke har tillatelse til å endre navn på feltet, er **Nytt navn på felt** nedtonet.

Kontakter

Hvis du vil slette et felt fra kontaktkortet, blar du til feltet og trykker **Slett felt**.

Hvis du vil endre standardmalen for nye kontaktkort, trykker du Menu, velger **Verktøy** > **Innstillinger** > **Generelt** > **Standardmal**, trykker **Endre** og velger malen.

Hvis du vil legge ved et bilde i kontaktkortet, trykker du Menu og velger **Kort** > **Sett inn bilde**. ELLER Bla til den tomme bilderammen og trykk **Sett inn bilde**.

Hvis du vil endre bildet i kontaktkortet, blar du til bildet og trykker **Endre bilde**.

Hvis du vil slette bildet fra kontaktkortet, trykker du Menu og velger **Kort** > **Fjern bilde**. ELLER Bla til bildet og trykk **Fjern bilde**.

Hvis du vil tilordne en bestemt ringetone til en kontakt, trykker du Menu, velger **Kort** > **Ringetone** og trykker **Endre**.

Hvis du vil legge ved DTMF-toner i et kontaktkort, trykker du **Legg til felt**, velger **DTMF** og skriver inn en DTMF-tonesekvens.

Hvis du vil lagre kontaktkortet og gå tilbake til hovedvisningen for **Kontakter**, trykker du **Fullført**.

Hvis du vil slette et kontaktkort, trykker du Menu og velger **Fil** > **Slett kort**.

■ Opprette og redigere kontaktkortmaler

Maler inneholder et sett med felt som enheten bruker når du oppretter eller viser et kontaktkort.

Maler brukes ikke for kontaktkort på SIM-kortet, fordi oppsettet på et SIM-kontaktkort er fast.

Hvis du vil opprette en ny mal, går du til **Kontaktregister**, trykker Menu, velger **Verktøy** > **Kortmaler** og trykker **Ny**.

Hvis du vil endre en mal, går du til **Kontaktregister**, trykker Menu, velger **Verktøy** > **Kortmaler** og malen og trykker **Åpne**. Hvis du vil endre et felt, blar du til det og trykker **Nytt navn på felt** eller **Slett felt**. Hvis du vil legge til et felt, trykker du **Legg til felt**.

Hvis du vil lagre endringene i feltene og avslutte kontaktkortmalen, trykker du **Fullført**.

Du kan slette en mal ved å trykke Menu, velge **Verktøy** > **Kortmaler**, velge malen og trykke **Slett**. Hvis du sletter standardmalen, blir neste mal i listen den nye standardmalen.

■ Mitt kontaktkort



Tips: Du kan bruke informasjonen i **Mitt kontaktkort** som ditt elektroniske visittkort. Du kan sende visittkortet som en melding eller via infrarød eller Bluetooth-tilkobling, eller bruke det i topteksten eller forsiden til en faks.

Hvis du vil endre feltene i kontaktkortet, blar du til et felt og trykker **Nytt navn på felt**, **Slett felt** eller **Legg til felt**.

Hvis du vil legge til et bilde i kontaktkortet, trykker du Menu og velger **Kort** > **Sett inn bilde**, eller blar til den tomme bilderammen og trykker **Sett inn bilde**.

Hvis du vil endre bildet i kontaktkortet, blar du til bildet og trykker **Endre bilde**.

Hvis du vil slette bildet fra kontaktkortet, trykker du Menu og velger **Kort** > **Fjern bilde**, eller blar til bildet og trykker **Fjern bilde**.

Hvis du vil lagre endringene og lukke **Mitt kontaktkort**, trykker du **Fullført**.

■ Sende kontaktkort

I **Kontaktregister** kan du sende kontaktkort som visittkort i vCard-format eller Nokias kompakte visittkortformat til kompatible enheter via SMS, MMS eller e-post, eller en infrarød- eller Bluetooth-forbindelse.

Gå til **Kontakter** for å åpne **Kontaktregister**.

Sende et kontaktkort

Gå til **Kontakter**, bla til en kontakt i listen **Kontaktregister**, trykk Menu og velg **Fil** > **Send**.

Hvis du vil sende et kontaktkort som et visittkort til en kompatibel enhet, skriver du mottakerens navn i **Til**-feltet, eller trykker **Mottaker** for å velge navnet fra kontaktregisteret. Trykk **Send** for å sende visittkortet. Vær oppmerksom på at hvis du velger SMS som avsendermetode, vil kontaktkortene bli sendt uten bilder.

Hvis du vil lagre visittkortmeldingen som en kladd, trykker du Menu og velger **Fil** > **Lagre**. Meldingen lagres i Kladd-mappen i **Meldinger**-programmet.

Hvis du vil slette visittkortet, trykker du Menu og velger **Fil** > **Slett**.

Hvis du vil legge til meldingen som en snarvei på **Skrivebord**, trykker du Menu og velger **Fil** > **Legg på skrivebordet...**

Hvis du vil angre forrige handling, trykker du Menu og velger **Rediger** > **Angre**.

Hvis du vil redigere mottakerne, trykker du Menu og velger **Rediger** > **Klipp ut** for å klippe ut den valgte teksten til utklippstavlen, **Kopier** for å kopiere den valgte teksten til utklippstavlen eller **Lim inn** for å lime inn teksten fra utklippstavlen i **Til**-feltet.

Kontakter

Hvis du vil åpne neste eller forrige melding i Kladd-mappen, trykker du Menu og velger **Visning** > **Neste melding** eller **Forrige melding**.

Du kan kontrollere mottakernavnene i kontaktdatabasen ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Kontroller navn**. Bokstavene som du har skrevet i **Til**-feltet kontrolleres mot kontaktdatabasen. Hvis det bare finnes ett tilsvarende navn, legges det til i **Til**-feltet. Hvis det finnes flere tilsvarende navn, kan du velge det korrekte navnet fra en liste.

■ Opprette og redigere kontaktgrupper

Med kontaktgrupper kan du sende samme melding til en gruppe personer samtidig.

Hvis du vil opprette en kontaktgruppe, trykker du Menu i **Kontaktregister**, og velger **Fil** > **Ny gruppe....** Bla til **Gruppenavn**, og oppgi et navn for gruppen. Hvis du vil legge til et medlem i gruppen, trykker du **Legg til medlem**, blar til en kontakt i listen og trykker **Legg til**. Hvis du vil velge flere kontakter, trykker du Shift og blatasten.



Tips: Hvis du vil begrense innkommende anrop til en bestemt gruppe personer, for eksempel mens du er i et møte, kan du opprette en kontaktgruppe som bare inkluderer disse personene. [Se Profilinnstillinger, s. 66.](#)

Hvis du vil åpne en kontaktgruppe, blar du til en kontaktgruppe i listen **Kontaktregister** og trykker **Åpne**.



Tips: Hvis du vil legge ved et bilde i kontaktgruppen, trykker du Menu og velger **Gruppe** > **Sett inn bilde**.

Hvis du vil fjerne et medlem fra en kontaktgruppe, åpner du gruppen i listen **Kontaktregister**, blar til medlemmet og trykker **Fjern medlem**.

■ Håndtere kontakter som er lagret på SIM-kortet



Tips: SIM-kortet inneholder informasjon som identifiserer deg som nettverksbrukeren.

Lengden på navnet og telefonnummeret du kan lagre, avhenger av SIM-kortet.

Hvis du vil lagre en ny kontakt på SIM-kortet, åpner du SIM-kortkatalogen og trykker **Ny kontakt**. Et tomt SIM-kontaktkort åpnes. Skriv inn kontaktens navn og telefonnummer eller faksnummer.

Hvis du vil redigere en kontakt som er lagret på SIM-kortet, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister** og trykker **Åpne**.

Hvis du vil slette en kontakt fra SIM-kortet, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister** og trykker **Slett**.

Hvis du vil ringe til en kontakt, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister**, går til høyre vindu, blar til telefonnummeret og trykker **Ring til**.

Hvis du vil sende en tekst- eller multimediemelding til en kontakt, blar du til kontakten i listen **Kontaktregister**, går til høyre vindu, blar til et mobiltelefonnummer og trykker **Skriv SMS** eller **Skriv MMS**.

Hvis du vil kopiere innholdet i SIM-kortkatalogen til en annen kontaktdatabase, blar du til SIM-katalogen i listen **Kontaktregister** og trykker **Åpne** > **Kopier alle**. Velg databasen der du vil kopiere kontaktinformasjonen.

Hvis du vil endre sorteringsrekkefølgen for navnene i SIM-kortkatalogen, trykker du Menu, velger **Visning** > **Sorter etter** > **Navn** eller **SIM-plassering**.

■ Kopiere og flytte kontakter til andre databaser

Du kan kopiere eller flytte valgte kontakter fra en database til en annen.

Hvis du vil beholde en kopi av kontaktkortet i den opprinnelige databasen, velger du **Kopier til** og kontaktdatabasen du vil kopiere kontakten til.

Hvis du vil flytte kontaktkortet fra den opprinnelige databasen, velger du **Flytt til** og kontaktdatabasen du vil flytte kontakten til. Det beholdes ingen kopi av kontaktkortet i den opprinnelige databasen.

Hovedkontaktdatabasen er i enheten. Du kan også lagre kontaktinformasjon i databasene på SIM- og minnekortene.

Kontaktregister viser bare én database om gangen. Hvis du vil vise innholdet i en annen database, velger du databasen i **Kontaktregister** og trykker **Åpne**.

Hvis du velger SIM-kortdatabasen, kan bare navnet og numrene på kontaktkortene kopieres. Hvis kontaktkortet inneholder mer enn ett telefon- eller faksnummer, plasseres hvert nummer på en separat SIM-minneplassering.

■ Innstillinger for kontaktkort

Du kan velge standardmalen for kontaktkort, rekkefølgen du vil vise navnene i listen **Kontaktregister**, adresseformatet som brukes i kontaktkort, og formatet på visittkort du sender.

Hvis du vil velge standardmalen for kontaktkort, går du til **Kontakter**, trykker Menu, velger **Verktøy** > **Innstillinger** > **Generelt** > **Standardmal** og trykker **Endre**. Velg malen fra listen, og trykk **OK**. Du kan ikke bruke en annen mal etter at du har opprettet kontaktkortet. Du kan imidlertid legge til, slette eller endre navn på kontaktinformasjonsfeltene i kontaktkortet.

K o n t a k t e r

Hvis du vil endre rekkefølgen på navn i henhold til hvilke kontakter som vises i **Kontaktregister**, går du til **Kontakter**, trykker Menu, velger **Verktøy** > **Innstillinger** > **Generelt** > **Navnevisning**, og trykker **Endre**. Velg **Fornavn**, **etternavn** eller **Etternavn**, **fornavn**, og trykk **OK**.

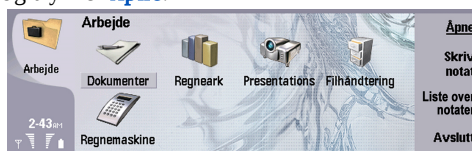
Hvis du vil endre visningsformatet for adressene i kontaktkort, går du til **Kontakter**, trykker Menu, velger **Verktøy** > **Innstillinger** > **Generelt** > **Standardland/område** og trykker **Endre**. Adresseformatene er definert i henhold til standardformatene som brukes i hvert land eller område. Velg det nye landet eller området med det nye adresseformatet fra listen, og trykk **OK**.

Hvis du vil velge sendingsformat for visittkort, går du til **Kontakter**, trykker Menu, velger **Verktøy** > **Innstillinger** > **Generelt** > **Sendingsformat via tekstmelding** og trykker **Endre**. Velg **vCard** for å bruke vCard-formatet eller **Kompakt** for å bruke det komprimerte formatet, og trykk **OK**.

8. Dokumenter

I **Dokumenter** kan du skrive nye og redigere eksisterende tekstdokumenter. Du kan sette inn og vise bilder og andre filer i dokumentene.

Dokumenter er et av programmene som er tilgjengelig i gruppen **Kontor**. **Kontor** inneholder også programmene **Regneark** og **Presentasjoner**, **Kalkulator** og programmet **Filbehandling** for håndtering av filer og mapper. Hvis du vil åpne gruppen **Kontor**, velger du **Skrivebord** > **Kontor** og trykker **Åpne**.



Du kan åpne, redigere og lagre dokumenter som er opprettet med Microsoft Word for Windows versjon 97 og senere. Vær oppmerksom på at ikke alle funksjoner og formateringer av originaldokumentene vil støttes. Originaldokumentet må ikke være passordbeskyttet. Det kan være at dokumenter som er opprettet med andre versjoner av Microsoft Word, bare kan vises.

■ Arbeide med dokumenter

Bla i dokumentet med blatasten, og velg tekst ved å trykke Shift + en av blatastene venstre, høyre, opp eller ned.



Tips: Menyen inneholder mange valg som er kjent fra andre tekstredigeringsprogrammer.

Opprett et nytt dokument ved å åpne programmet **Dokumenter** og begynne å skrive i det nye dokumentet som åpnes, eller trykk Menu og velg **Fil** > **Nytt dokument** > **Tomt dokument....** Skriv eller lim inn tekst fra et annet dokument.

Hvis du vil åpne et eksisterende dokument, trykker du Menu og velger **Fil** > **Åpne....** Bla til mappen der filen er lagret.



Tips: Hvis du vil åpne dokumenter som nylig er brukt, trykker du Menu og velger **Fil** > **Nylig brukte dokumenter**.

Hvis du vil kopiere eller klippe ut valgt tekst, trykker du Menu og velger **Rediger** > **Kopier** eller **Klipp ut**. Lim inn teksten ved å gå til dokumentet der du vil legge til teksten, trykke Menu og velge **Rediger** > **Lim inn**.

Du kan paginere et dokument ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Paginere**. Denne kommandoen deler dokumentet inn i sider og oppdaterer sidetallene.

Hvis du vil sette inn side- eller linjeskift i et dokument, trykker du Menu og velger **Sett inn** > **Sideskift** eller **Linjeskift**.

Trykk Menu og velg **Verktøy** > **Ordtelling** hvis du vil telle ord.

Du kan søke etter tekst i dokumentet ved å trykke Menu og velge **Rediger** > **Søk....** Skriv inn teksten du vil finne, og trykk så **Søk**. Trykk **Valg** for å begrense søkekriteriene. Hvis du vil erstatte treffet med noe annet, trykker du **Erstatt**, skriver inn erstatningsteksten og trykker **Erstatt**.

Trykk **Avslutt** for å lagre og lukke et dokument. Hvis du har gjort endringer i filen, trykker du **Lagre** for å lagre dokumentet med et standardfilnavn. Trykk **Lagre som** for å angi filnavn og plassering, eller trykk **Forkast endringer** for å lukke programmet uten å lagre noen av endringene. Du kan lagre filen i et annet format ved å trykke **Endre format**.

Du kan vise strukturen i et dokument ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Disposisjon....** Dokumentet er strukturert etter ulike typer overskrifter. Overskrift 1 er toppnivået, Overskrift 2 er neste nivå, og så videre. Innholdstekst vises ikke i dokumentdisposisjonen. Trykk **Utvid** for å vise flere nivåer i dokumentdisposisjonen. Skjul de nedre nivåene ved å trykke **Minimer**. Hvis du vil gå til en bestemt overskrift i dokumentet, velger du overskriften og trykker **Gå til**.

Du kan velge å skjule eller vise tekstmarkører ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Preferanser....** På siden **Grunnleggende valg** kan du definere om tabulator tegn, mellomrom og avsnittsmerker skal vises i dokumentet. På siden **Avanserte valg** kan du angi om harde linjeskift, harde mellomrom og harde bindestreker skal vises i dokumentet.

Hvis du vil åpne en bestemt side i et dokument, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Gå til side....** I dialogboksen **Gå til** kan du se hvor mange sider det er i dokumentet, og velge en side du vil gå til. Skriv inn sidetallet og trykk **Fullført**.

■ Formattere dokumenter

Du kan endre stilen i et dokument på font- og avsnittsnivå. Du kan bruke ulike fonter, fontstørrelser og stiler. Du kan bruke ulike forhåndsangitte eller brukerdefinerte stiler ved enten å endre bestemte tekstavsnitt separat, eller ved å bruke en mal som stilen i teksten baseres på.

Du formaterer tekst ved å velge teksten, trykke Menu og velge **Format** > **Font...**, **Formatering**, **Punktmerking...** eller **Avsnitt**. Velg ønsket formateringsvalg. Du kan for eksempel velge fet, kursiv og understreking, endre fontstørrelsen og -fargen og legge til punktmerking og rammer.

Dokumenter

Trykk **Stil** for å redigere eller opprette en ny avsnittsstil. Velg stilen du vil redigere, og trykk **Rediger**. Trykk **Ny** for å opprette en ny stil. Gi den nye stilen et navn, og angi egenskapene for font, punktmerking, ramme og avstand.

Hvis du vil endre avsnittsstilen, plasserer du markøren i et avsnitt og trykker **Stil**. Velg den nye stilen og trykk **Angi**.

■ Sette inn og redigere objekter

Objekter i tekstdokumenter er ikke koblinger, men innebygde vedlegg som kan øke dokumentets filstørrelse drastisk. Enkelte objekttyper vises bare som ikoner.

Trykk **Sett inn objekt** for å sette inn et objekt i et dokument. Velg fra listen den typen objekt du vil sette inn. Trykk **Sett inn nytt** for å åpne det tilhørende redigeringsprogrammet, og opprett et nytt objekt, eller trykk **Sett inn eksist** for å åpne en liste over eksisterende filer. Listen viser bare de filene som kan settes inn. Velg en fil og trykk **OK**.

Hvis du vil endre størrelse på et bilde, velger du bildet, trykker Menu og velger **Rediger** > **Objekt** > **Objektdetaljer....** På siden **Skalering** kan du angi bredden og høyden på bildet, eller du kan endre størrelsen på bildet med en bestemt prosentverdi. På siden **Beskjæring** kan du beskjære bildet. Vær oppmerksom på at du ikke kan endre størrelse på ikoner.

Hvis du vil åpne et objekt for visning eller redigering, velger du objektet og trykker returtasten.

Hvis du vil fjerne et objekt fra et dokument, velger du objektet og trykker tilbaketasten.

■ Vise tabeller

Du kan åpne tabeller som er opprettet med Microsoft Word for Windows, i et separat vindu.

Hvis du vil vise tabeller i et separat vindu, flytter du markøren under tabellen, trykker høyre piltast for å velge tabellen og trykker returtasten.

Trykk **Kopier** for å kopiere tabellen.

Trykk **Lukk** for å lukke tabellvisningen.

■ Bruke maler

Du kan bruke maler og lagre dokumenter som maler. Du kan for eksempel ha en bedriftsmal som definerer en bestemt layout.

Du kan lagre et dokument som en mal ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Lagre** > **Lagre som mal....**

Du kan velge en mal ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Nytt dokument** > **Bruk mal....** Bla til mappen der malen er lagret.

9. Regneark

I **Regneark** kan du lagre dataene i en fil som kalles en arbeidsbok. Hver arbeidsbok inneholder minst ett regneark. En arbeidsbok kan også inneholde diagrammer. Et diagramark er et ark som inneholder et diagram som er basert på data fra et regneark.

Gå til **Skrivebord** > **Kontor** > **Regneark**.

■ Arbeidsbøker

Du kan opprette en ny arbeidsbok ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Ny arbeidsbok**.

Hvis du vil åpne en eksisterende arbeidsbok, trykker du Menu og velger **Fil** > **Åpne**. Bla til mappen der filen er lagret.



Tips: Hvis du vil åpne arbeidsbøker som nylig er brukt, trykker du Menu og velger **Fil** > **Nylig brukte arbeidsbøker**.

■ Arbeide med regneark

Hvis du vil sette inn data i celler, bruker du blatasten til å finne cellen, og skriver inn informasjonen der.

Hvis du vil velge en hel rad i et regneark, flytter du markøren til første celle i raden og trykker Shift + blatasten til venstre. Hvis du vil velge en hel kolonne, flytter du markøren til den første cellen i kolonnen, og trykker Shift + blatasten oppover.

Når du skal formatere regneark, velger du cellen eller cellene du vil formatere, trykker Menu og velger **Format** og ønsket menyvalg. Du kan endre font- og tallformatene og justere tekstjustering, radhøyde og kolonnebredde. Hvis du vil formatere rammene eller bakgrunnsfargen til en celle, velger du **Format** > **Celleutseende** > **Rammer** eller **Bakgrunnsfarge**.

Du kan legge til et nytt regneark ved å trykke Menu og velge **Sett inn** > **Nytt regneark**.

Du kan bytte til et annet regneark ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Regneark**, eller **Regneark/diagrammer** hvis arbeidsboken inneholder minst ett diagram. Velg regnearket og trykk **OK**.

Hvis du vil holde rader synlige mens du blar, velger du raden nedenfor området du ønsker skal være synlig. Hvis du vil holde kolonner synlige, velger du kolonnen til høyre for området du ønsker skal være synlig. Trykk Menu og velg **Visning** > **Frys vinduer**.

Du kan søke etter data ved å trykke Menu og velge **Rediger** > **Søk**. Skriv inn teksten eller tallene du vil søke etter, og trykk **Søk**. Trykk **Valg** for å søke i regnearket i henhold til bestemte kriterier.

Du kan endre navn på et regneark ved å trykke Menu og velge **Format** > **Endre navn på regneark**. Skriv inn det nye navnet og trykk **Fullført**.

■ Arbeide med celler

Hvis du vil fjerne innhold eller formatering fra celler, velger du cellene og trykker **Fjern**. Hvis du velger **Formater**, fjernes formateringen for de valgte cellene, men innholdet blir værende. Standardstilen brukes. Hvis du velger **Innhold**, slettes innholdet i de valgte cellene, men formateringen forblir den samme. **Alle** fjerner både formatering og innhold fra de valgte cellene.

Hvis du vil sette inn celler, velger du området der du vil sette inn nye celler, trykker Menu og velger **Sett inn** > **Celler**. Du kan sette inn celler over (**Flytt celler nedover**) eller til venstre for (**Flytt celler til høyre**) det valgte området. Hvis du bare har valgt én celle, settes det inn bare én ny celle, og hvis du har valgt flere celler, settes det inn et tilsvarende antall tomme celler. Hvis du vil sette inn en ny rad eller kolonne, velger du **Hele raden** eller **Hele kolonnen** og trykker **OK**.

Du kan velge et område med celler ved å trykke Menu og velge **Rediger** > **Velg**. Hvis du vil velge hele regnearket, velger du **Hele regnearket** i feltet **Område**.



Tips: Hvis du vil velge kolonne A, velger du **Referanse**, går til **Referanse**-feltet og skriver inn A:A. På samme måte kan du velge kolonnene fra A til C ved å skrive inn A:C. Hvis du vil velge rad 1, skriver du inn 1:1. Hvis du vil velge kolonnene fra A til C og radene 2 og 3, skriver du A2:C3.

Hvis du vil velge cellene du har navngitt i regnearket, trykker du Menu og velger **Rediger** > **Velg**. Velg **Navngitte celler** i **Område**-feltet, og velg cellen i feltet **Navngitt område**. Når du har valgt cellen, trykker du **Fullført**.

Du kan endre rekkefølgen på celler ved å velge cellene, trykke Menu og velge **Verktøy** > **Sorter** > **Topp til bunn** eller **Venstre til høyre**. På siden **1. kolonne** eller **1. rad** velger du sorteringsretningen, og hvis du vil sortere etter store og små bokstaver, velger du **Ja** i feltet **Skill mellom store og små bokstaver**. Hvis du har valgt mer enn én rad eller kolonne, går du til den andre eller tredje siden for å sortere neste kolonne eller rad.

Hvis du vil sette inn en funksjon i en valgt celle, trykker du **Sett inn funksjon** i regnearket. Funksjoner brukes til å automatisere utregninger. Du kan velge fra ulike funksjonskategorier, og hver kategori har et sett med funksjoner. For eksempel vil MIN finne den laveste verdien i det numeriske innholdet i et valgt område med celler, AVERAGE regner ut gjennomsnittet av verdiene, og SUM legger sammen alle verdiene. Trykk **Fullført** når du har valgt en funksjon. Funksjonen settes inn i den valgte regnearkcellen.

Trykk **Punktreferanse** i regnearket, velg cellene du vil ha med i funksjonen med Shift + blatast, og trykk så **OK**. [Se Liste over funksjoner, s. 48.](#)



Eksempel: Du vil legge sammen tallene i cellene C2 til C6, og ønsker at resultatet skal vises i celle C7. Velg celle C7 og trykk **Sett inn funksjon**. Velg funksjonen SUM, trykk **OK** og trykk **Fullført**. Trykk **Punktreferanse**, velg celleområdet C2 til C6 med Shift + blatasten og trykk **OK**. Summen vises i celle C7.

Du kan navngi en celle ved å velge cellene du vil navngi, trykke Menu og velge **Sett inn** > **Navn** > **Legg til**. Skriv inn navnet for cellen eller celleområdet. Koordinatene til cellene du har valgt i regnearket, settes automatisk inn i **Verdi**-feltet. Du kan angi nye koordinater for å endre celleutvalget. Du kan også angi tall eller bokstaver for bruk i ulike funksjoner.



Tips: Du kan bruke cellenavn for å gjøre utregningsfunksjoner lettere å forstå. For eksempel kan celler med navnene Husleie og Matvarer trekkes fra en celle med navnet Lønn hvis du vil regne ut hvor mye penger som er igjen til fritidsaktiviteter etter de faste månedsutgiftene.

■ Opprette og endre diagramark

Diagramark inneholder diagrammer basert på informasjon fra regneark. Når du endrer informasjon i et regneark, oppdateres diagrammet på samme tid.

Du kan opprette et diagramark ved å velge regnearkcellene som inneholder den informasjonen du vil ta med i diagrammet, trykke Menu og velge **Sett inn** > **Nytt diagram**. Velg diagramtype, gjør diagrammet to- eller tredimensjonalt, endre bakgrunns- og aksefargen eller lag en tittel på diagrammet.

Hvis du vil endre celleområdet som diagrammet er basert på, trykker du **Regneark/ diagr.**, velger regnearket som diagrammet er basert på, og trykker **OK**. Velg et nytt celleområde, trykk Menu og velg **Visning** > **Regneark/diagrammer**. Velg diagramarket og trykk **OK**. Trykk Menu på diagramarket og velg **Verktøy** > **Erstatt data**. Trykk **Erstatt områder** for å bekrefte endringen.

Trykk **Regneark/ diagr.** hvis du vil erstatte data i diagramarket. Velg regnearket og trykk **OK**. Rediger informasjonen i regnearket og trykk **OK**. Trykk Menu og velg **Visning** > **Regneark/diagrammer**. Velg diagrammet og trykk **OK**.

Trykk **Diagraminnst.** hvis du vil endre det generelle utseendet til et diagram. Du kan velge diagramtype, gjøre diagrammet tredimensjonalt og endre bakgrunns- og aksefarge. Du kan også endre tittelen som vises i diagrammet.

Hvis du vil formatere et diagram mer detaljert, trykker du **Velg objekt**. Velg objektet du vil redigere, og trykk **OK**. Trykk returtasten for å åpne en dialogboks der du kan endre de relevante innstillingene.



Tips: Du kan også velge diagramobjekter ved å trykke tabulatortasten.

Trykk **Regneark/ diagr.** for å bytte til et annet diagramark i samme arbeidsbok. Velg diagrammet og trykk **OK**.

Hvis du vil slette et diagramark, trykker du Menu og velger **Diagram** > **Slett diagram**.

■ Liste over funksjoner

Funksjoner brukes til å automatisere utregninger. [Se Arbeide med celler, s. 47.](#)

ABS(tall)	Returnerer absoluttverdien til et tall.
ACOS(tall)	Returnerer arccosinus til et tall.
ADDRESS(rad, kolonne, avsnitt, A1, sidenavn)	Returnere en referanse til en rad i en tabell.
ASIN(tall)	Returnerer arcsinus til et tall.
ATAN(tall)	Returnerer arctangens til et tall.
ATAN2 (x_tall, y_tall)	Returnerer arctangens fra x- og y-koordinater.
AVERAGE(tall1, tall2,...)	Returnerer gjennomsnittet av argumentene.
CELL(informasjontype, referanse)	Returnerer informasjon om plassering, formatering og innhold.
CHAR(tall)	Returnerer tegnet for tallet.
CHOOSE(indeksstall, verdi1, verdi2,...)	Velger en verdi fra en liste over verdier.
CODE(tekst)	Returnerer nummeret for det første tegnet.
COLUMN(referanse)	Returnerer kolonnennummeret for referansen.
COLUMNS(matrise)	Returnerer antall kolonner i en referanse.
COMBIN(verdi1, verdi2,...)	Returnerer antall kombinasjoner for et gitt antall elementer.

Regneark

COS(tall)	Returnerer cosinus til et tall.
COUNT(verdi1,verdi2,...)	Teller hvor mange tall det er i en argumentliste.
COUNTA(verdi1,verdi2,...)	Teller hvor mange verdier det er i en argumentliste.
COUNTBLANK(område)	Teller antall blanke celler innenfor et område.
DATE(år,måned,dag)	Returnerer tallet som svarer til en bestemt dato.
DATEVALUE(dato_tekst)	Konverterer en dato i tekstform til et tall.
DAY(serienummer)	Konverterer et tall til en dag i måneden.
DDB(kostnad,restverdi,levetid,periode,faktor)	Returnerer avskrivningen for et aktivum for en gitt periode, ved hjelp av dobbel degressiv avskrivning eller en annen metode du selv angir.
DEGREES(vinkel)	Konverterer radianer til grader.
ERROR.TYPE(feilverdi)	Returnerer et tall som svarer til en feiltype.
EXACT(tekst1,tekst2)	Sjekker om to tekstverdier er identiske.
EXP(tall)	Returnerer e opphøyd i en potens du angir.
FACT(tall)	Returnerer fakultet til et tall.
False()	Returnerer den logiske verdien FALSE.
FIND(finn_tekst,innen_tekst,startpos)	Finner en tekstverdi inne i en annen (skiller mellom store og små bokstaver).
FV(rente,antall_innbet,innbetaling,nåverdi,type)	Returnerer den fremtidige verdien av en investering.
HLOOKUP(søkeverdi,tabellmatrise,radindekstall,...)	Søker i den øverste raden i en matrise og returnerer verdien av den angitte cellen.
HOURL(serienummer)	Konverterer et tall til en time.
IF(logisk_test,verdi_hvis_sann,verdi_hvis_usann)	Angir en logisk test som skal utføres.
INDEX(referanse,radnummer,kolonnenummer)	Bruker en indeks til å returnere en verdi fra en referanse.
INDIRECT(referanse,A1)	Returnerer referansen til en tekst.
INT(tall)	Runder av et tall nedover til nærmeste heltall.
IRR(verdi,antatt)	Returnerer internrenten for en serie kontantstrømmer.
ISBLANK(verdi)	Returnerer TRUE hvis verdien er tom.
ISERR(verdi)	Returnerer TRUE hvis verdien er en annen feilverdi enn #N/A.
ISERROR(verdi)	Returnerer TRUE hvis verdien er en feilverdi.
ISLOGICAL(verdi)	Returnerer TRUE hvis verdien er en logisk verdi.
ISNA(verdi)	Returnerer TRUE hvis verdien er feilverdien #N/A.
ISNONTEXT(verdi)	Returnerer TRUE hvis verdien ikke er tekst.
ISNUMBER(verdi)	Returnerer TRUE hvis verdien er et tall.
ISTEXT(verdi)	Returnerer TRUE hvis verdien er tekst.
LEFT(tekst,antall_tegn)	Returnerer tegnet lengst til venstre i en tekstverdi.
LEN(tekst)	Returnerer antall tegn i en tekststreng.
LN(tall)	Returnerer den naturlige logaritmen for et tall.
LOG10(tall)	Returnerer logaritmen med grunntall 10 for et tall.
LOOKUP()	Returnerer en verdi enten fra et område med én rad eller én kolonne, eller fra en matrise.
LOWER(tekst)	Konverterer tekst til små bokstaver.
MAX(tall1,tall2,...)	Returnerer den høyeste verdien i en argumentliste.

Re g n e a r k

MID(tekst,startpos,antall_tegn)	Returnerer et gitt antall tegn fra en tekststreng.
MIN(tall1,tall2,...)	Returnerer den minste verdien i en argumentliste.
MINUTE(serienummer)	Konverterer et tall til et minutt.
MOD(tall,divisor)	Returnerer resten (modulus) fra en divisjon.
MONTH(serienummer)	Konverterer et tall til en måned.
N(verdi)	Returnerer en verdi konvertert til et tall.
NOW()	Returnerer tallet som svarer til gjeldende dato og klokkeslett.
NPV(rente,verdi1,verdi2,...)	Returnerer netto nåverdi for en investering basert på en rekke periodiske kontantstrømmer og en diskonteringssats.
OFFSET(referanse,rader,kolonner,høyde,bredde)	Returnerer en referanse til et område som er et angitt antall rader og kolonner fra en celle eller et celleområde.
PERMUT(tall, tall_valgt)	Returnerer antall permutasjoner for et gitt antall elementer.
PI()	Returnerer verdien av Pi.
PMT(0,0,0)	Returnerer den periodiske totalinnbetalingen for en annuitet.
POWER(tall,potens)	Returnerer resultatet av et tall opphøyet i en potens.
PRODUCT(tall1,tall2,...)	Multipliserer argumentene.
PROPER(tekst)	Gir stor forbokstav i alle ordene i en tekstverdi.
PV(rente,antall_innbet,innbetaling,sluttverdi,type)	Returnerer nåverdien for en investering.
RADIANS(vinkel)	Konverterer grader til radianer.
RAND()	Returnerer et tilfeldig tall mellom 0 og 1.
RATE(antall_innbet,innbetaling,nåverdi,sluttverdi,type,antatt)	Returnerer rentesatsen per periode for en annuitet.
REPLACE(gammel_tekst,startpos,antall_tegn,ny_tekst)	Erstatter tegn i en tekst.
REPT(tekst,antall_ganger)	Gjentar tekst et angitt antall ganger.
RIGHT(tekst,antall_tegn)	Returnerer siste tegn i en tekstverdi.
ROUND(antall,antall_sifre)	Runder av et tall til et angitt antall gjeldende siffer.
ROW(rad)	Returnerer radnummeret for den angitte raden.
ROWS(matrise)	Returnerer antall rader i en referanse.
SECOND(serienummer)	Konverterer et tall til et sekund.
SIGN(tall)	Returnerer tegnet for tallet.
SIN(tall)	Returnerer sinusverdien til en gitt vinkel.
SLN(kostnad,restverdi,levetid)	Returnerer den lineære verdiavskrivningen for et aktivum i en gitt periode.
SQRT(tall)	Returnerer en positiv kvadratrott.
STDEV(tall1,tall2,...)	Anslår standardavviket basert på at argumentene beskriver et utvalg.
STDEVP(tall1,tall2,...)	Beregner standardavviket basert på at argumentene beskriver hele populasjonen.
STRING()	Konverterer et tall til tekst i samsvar med den gitte formatstrengen.
SUM(tall1,tall2,...)	Summerer argumentene.
SUMPRODUCT(matrise1,matrise2,...)	Returnerer summen av de multipliserte matrisene.
SUMSQ(matrise1,matrise2)	Returnerer summen av de kvadrerte argumentene.
SYD(kostnad, restverdi, levetid, periode)	Returnerer årsavskrivningen for et aktivum i en angitt periode.
T(verdi)	Konverterer argumentet til tekst.

R e g n e a r k

TAN(tall)	Returnerer tangens til et tall.
TERM()	Beregner antallet innbetalinger for en investering, med P for periodisk totalinnbetaling, R for rentesats og FV for fremtidig verdi.
TIME(time,minutt, sekund)	Returnerer tallet som svarer til et bestemt klokkeslett.
TIMEVALUE(tid,tekst)	Konverterer et klokkeslett i tekstform til et tall.
TODAY()	Returnerer et tall for gjeldende dato.
TRIM(tekst)	Fjerner alle mellomrom fra tekst.
TRUE()	Returnerer den logiske verdien TRUE.
TRUNC(tall, antall_sifre)	Avkorter et tall til et heltall.
TYPE(felt)	Returnerer et tall som avhenger av innholdet i det valgte feltet.
UPPER(tekst)	Konverterer tekst til store bokstaver.
VALUE(tekst)	Konverterer et tekstargument til et tall.
VAR(tall1,tall2,...)	Beregner variansen basert på at argumentene beskriver et utvalg.
VARP(tall1,tall2,...)	Beregner variansen basert på at argumentene beskriver hele populasjonen.
VLOOKUP(søkeverdi,tabellmatrise,kolonneindekstall,...)	Søker etter en verdi i kolonnen lengst til venstre i en tabell, og returnerer en verdi.
YEAR(serienummer)	Konverterer et tall til et år.

10. Presentasjoner

I **Presentasjoner** kan du åpne, vise, redigere og lagre presentasjoner som er laget med Microsoft PowerPoint 97 eller senere. Du kan også lage nye presentasjoner. Vær oppmerksom på at ikke alle funksjoner og formateringer av originaldokumentene vil støttes.

Gå til **Skrivebord** > **Kontor** > **Presentasjoner**.

■ Vise presentasjoner

Du åpner en eksisterende presentasjon ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Åpne...**, eller ved å trykke Ctrl+O. Bla til mappen der filen er lagret. Du kan bruke blatasten til å rulle lysbildet oppover og nedover samt til venstre og høyre.

 **Tips:** Hvis du vil åpne presentasjoner som nylig er brukt, trykker du Menu og velger **Fil** > **Nylig brukte presentasjoner**.

Trykk **Neste** og **Forrige** for å gå fra et lysbilde til et annet. Hvis du vil gå direkte til et bestemt lysbilde, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Gå til lysbilde....** Velg lysbildet fra listen og trykk **OK**.

Du kan zoome visningen ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Zoom**.

 **Tips:** Du kan også zoome inn og ut ved å trykke Chr og tastene med forstørrelsesglass.

Hvis du vil vise lysbilder i fullskjermvisning, trykker du Menu og velger **Visning** > **Fullskjermvisning**. I fullskjermvisning trykker du en av kommandoknappene for å vise kommandoene. Du kan også veksle mellom fullskjerm- og normalvisning ved å trykke Ctrl+T.

Vise lysbildefremvisninger

Spesialeffekter eller animasjoner i en presentasjon vises i en lysbildefremvisning. Vær oppmerksom på at ikke alle spesialeffekter eller animasjoner støttes.

Trykk Menu og velg **Visning** > **Lysbildefremvisning** > **Vis fremvisning** for å starte en lysbildefremvisning.

Trykk Menu og velg **Visning** > **Lysbildefremvisning** > **Vis objekter som ikke støttes** eller **Vis animasjoner** for å angi valg for lysbildefremvisninger.

Trykk Menu og velg **Vis** > **Neste** og **Forrige** for å gå fra et lysbilde til et annet i en lysbildefremvisning. Du kan velge første eller siste lysbilde ved å trykke Menu og velge **Vis** > **Første lysbilde** eller **Siste lysbilde**. Hvis du vil gå direkte til et bestemt lysbilde, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Gå til lysbilde....** Velg lysbildet fra listen og trykk **OK**.

Trykk Menu og velg **Vis** > **Avslutt fremvisning** for å avslutte en lysbildefremvisning.

Vise lysbildefremvisninger med en dataprojektor

Du kan vise lysbildefremvisninger med en kompatibel dataprojektor eller et annet kompatibelt projiseringssystem. Lysbildefremvisningen overføres til dataprojektoren ved hjelp av for eksempel en Bluetooth-tilkobling.

Hvis du ønsker å vise lysbildefremvisninger med en kompatibel dataprojektor, må du først installere driverne for dataprojektoren. Hvis driverne ikke er installert, er ikke menyvalgene synlige. Kontakt projektorens produsent eller en representant hvis du vil ha mer informasjon.

Du kan vise lysbildefremvisninger med en dataprojektor ved å velge presentasjonen, trykke Menu og velge **Visning** > **Lysbildefremvisning** > **Vis på eksternt display**. Du starter lysbildefremvisningen ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Lysbildefremvisning** > **Vis fremvisning**. Vær oppmerksom på at ingen spesialeffekter eller animasjoner støttes. Hvis presentasjonen inneholder notater, er de bare synlige på kommunikatordisplayet.

 **Tips:** Hvis du ikke har valgt dataprojektor tidligere, åpnes dialogboksen **Eksternt display**. Velg en dataprojektor, og trykk **Koble til** og deretter **Fullført**.

 **Tips:** Hvis du bytter fra lysbildefremvisning til en annen visning i løpet av showet, for eksempel til disposisjonsvisning, vises ikke presentasjonen lenger på den eksterne visningen. Du må bytte tilbake til lysbildefremvisningen for å fortsette å vise lysbildene med en dataprojektor.

Du endrer dataprojektor ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Lysbildefremvisning** > **Innstillinger for eksternt display....** I dialogboksen **Eksternt display** velger du en enhet fra listen og trykker **Koble til** og deretter **Fullført**.

Du avslutter en lysbildefremvisning med dataprojektor ved å velge **Visning** > **Lysbildefremvisning** og fjerne merket for **Vis på eksternt display**.

■ Opprette presentasjoner

Du kan opprette en ny presentasjon ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Ny presentasjon**. Du aktiverer et tekstfelt ved å trykke tabulatortasten og begynne å skrive. Når du er klar, trykker du **OK** og flytter til neste felt. Hvis du vil bruke en mal, trykker du Menu og velger **Fil** > **Ny presentasjon** > **Bruk mal...** Bla til mappen der malen er lagret.



Tips: Du kan flytte tekstfeltet innenfor lysbildet ved å velge tekstfeltet med tabulatortasten og trykke blatasten til venstre, høyre, opp eller ned. Du kan flytte tekstfeltet i mindre trinn ved å trykke Ctrl + blatasten til venstre, høyre, opp eller ned. På samme måte kan du flytte andre objekter, for eksempel bilder eller autofigurer.

Når du vil sette inn et nytt lysbilde i en presentasjon, kan du velge det lysbildet du ønsker å legge inn et lysbilde bak, og deretter trykke **Sett inn lysbilde**. Velg layouten du vil bruke i det nye lysbildet, og trykk **Sett inn**.

Hvis du vil sette inn bilder eller autofigurer i en presentasjon, trykker du Menu og velger **Sett inn** > **Bilde...** eller **Autofigur....** Bla til mappen der bildet er lagret, eller velg en autofigur fra listen og trykk **Sett inn**.



Tips: Du endrer størrelsen på et objekt ved å trykke Shift + blatasten til venstre, høyre, opp eller ned. Du kan endre størrelsen i mindre trinn ved å trykke Ctrl + blatasten til venstre, høyre, opp eller ned.

Hvis du vil sette inn en tekstboks i en presentasjon, trykker du Menu og velger **Sett inn** > **Tekstboks**. Skriv inn teksten og trykk **OK**.



Tips: Menyene inneholder flere tekstformateringsvalg: Trykk Menu og velg **Format** og et menyvalg. Du kan endre font- og tallformater, legge til punktmerking og endre tekstjustering.

Du kan lagre en presentasjon ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Lagre** > **Lagre presentasjon** eller **Lagre som....** Filen lagres i PPT-format.

Hvis du vil formatere et objekt du har satt inn i et lysbilde, velger du objektet, trykker Menu og velger **Format** > **Objekt....** Du kan endre størrelse på og rotere objektet. Vær oppmerksom på at ikke alle objekter, for eksempel bilder eller tabeller, kan roteres.

■ Sette inn tabeller

Hvis du vil sette inn en tabell i en presentasjon, trykker du Menu og velger **Sett inn** > **Tabell** > **Sett inn tabell....** Velg antall rader og kolonner for tabellen og trykk **Sett inn**.

Du kan velge celler i en tabell ved å velge tabellen med tabulatortasten og deretter trykke returtasten. Trykk tabulatortasten for å velge celler.

Du kan legge til rader eller kolonner i en tabell ved å velge en celle, trykke Menu og velge **Sett inn** > **Tabell** > **Sett inn kolonne** eller **Sett inn rad**. En ny kolonne settes inn til venstre for den valgte cellen, og en ny rad settes inn over den valgte cellen.

Du fjerner rader eller kolonner fra en tabell ved å velge en celle i raden eller kolonnen du vil fjerne, trykke Menu og velge **Sett inn** > **Tabell** > **Slett kolonne** eller **Slett rad**.

■ Arbeide i forskjellige visninger

Presentasjoner består av forskjellige visninger som er til hjelp når du skal opprette presentasjoner.

Du kan veksle mellom de forskjellige visningene ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Lysbilde**, **Notater**, **Omriss** eller **Lysbildemal**.

Disposisjonsvisning

Disposisjonsvisning viser tekstinnholdet i lysbildene i presentasjonen, og brukes til å organisere innholdet.

Du åpner disposisjonsvisningen ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Omriss**.

Hvis du vil vise lysbildeinnholdet, trykker du **Utvid**. Skjul innholdet ved å trykke **Minimer**. Hvis du vil åpne et lysbilde for redigering, velger du lysbildet og trykker returtasten.

Du endrer rekkefølgen på lysbilder ved å velge lysbildet du vil flytte, og trykke **Flytt**. Bla opp og ned for å flytte plasseringsmarkøren til et nytt sted, og trykk **OK**.

Du fjerner lysbilder ved å velge lysbildet du vil fjerne, og trykke **Slett**.

Notatvisning

I notatvisning kan du lese notater som er lagt ved lysbildene i presentasjonene. Du kan også legge til dine egne notater.

Du åpner notatvisning ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Notater**. Trykk **Neste** og **Forrige** for å gå fra et lysbilde til et annet.

Hvis du vil legge til et notat, aktiverer du et tekstfelt ved å trykke tabulatortasten, og begynner å skrive i tekstfeltet. Når du er klar, trykker du **OK** og går til neste lysbilde om nødvendig.

Visningen Lysbildemal

Lysbildemalen er et lysbilde som styrer bestemte tekstkarakteristika som er felles for alle lysbilder i en presentasjon. Når du vil endre utseende på lysbildene, endrer du lysbildemalen i stedet for å endre hvert lysbilde individuelt.

Du åpner visningen Lysbildemal ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Lysbildemal**. Du aktiverer et tekstfelt ved å trykke tabulatortasten og begynne å skrive. Når du er klar, trykker du **OK** og flytter til neste felt.

11. Kalender

I **Kalender** kan du opprette og vise planlagte hendelser og avtaler. Du kan også angi alarmer for kalenderoppføringer.



Kalender, månedsvisning

Du kan synkronisere kalenderdataene med en kompatibel datamaskin ved hjelp av PC Suite på produkt-CD-ROM-en. Informasjon om synkronisering finner du i PC Suite-håndboken.

Du kan også synkronisere kalenderdata med compatible telefoner. [Se Dataoverf., s. 85.](#)

■ Opprette kalenderoppføringer

Det finnes fire typer kalenderoppføringer:

- Møte-oppføringer er oppføringer som har en bestemt dato og tid.
- Memo-oppføringer gjelder for hele dagen, og ikke for et bestemt tidspunkt. Memo-oppføringer vises ikke i Ukesplanlegging-visningen.
- Jubileum-oppføringer minner deg på fødselsdager og spesielle datoer. De gjentas hvert år.
- Gjøremaal minner deg på ting som skal gjøres. De kan prioriteres og ordnes i gjøremaalslister.

Når du vil opprette en kalenderoppføring, velger du dato, trykker Menu og velger **Fil > Ny oppføring**. Velg oppføringstypen du vil opprette. Vær oppmerksom på at tilgjengelige innstillinger for møte-, memo-, jubileum- og gjøremaaloppføringer varierer.

Angi innstillingene på følgende sider:

- **Detaljer**-siden — Du kan skrive en beskrivelse og angi en dato for oppføringen. Hvis du vil angi en bestemt start- og sluttid, velger du **Ja** i feltet **Tidsangitt**.
- **Notater**-siden — Du kan skrive inn ekstra informasjon for kalenderoppføringen. Ikonet legges til oppføringen.
- **Alarm**-siden — Du kan angi en alarm for oppføringen. Velg feltet **Still alarm** og **Ja**. Oppgi alarmtidspunktet og antall dager før oppføringen du ønsker at alarmen skal gå av. Hvis du har en møteoppføring som er koblet til en bestemt tid, angir du i feltet **Tid før** hvor lenge før møtet alarmen skal gå av. Vær oppmerksom på at du bare kan angi en alarm for et gjøremaal hvis du har angitt en tidsfrist på **Detaljer**-siden.
- **Gjenta**-siden — Du kan angi om oppføringen skal gjentas, og når. Definer gjentakelsestype, frekvens og mulig sluttdato.
- **Status**-siden — Du kan definere en farge og et symbol for oppføringen, definere status og angi om du vil synkronisere oppføringen. Hvis statusen for en oppføring er usikker, merker du den som **Midlertidig**. Du kan krysse av for en oppføring hvis den er fullført. Oppføringen fjernes ikke fra kalenderen når du krysser den ut. Hvis du velger **Privat** i feltet **Synkronisering**, vises ikke detaljene i oppføringen for andre når du kobler til et nettverk og synkroniserer kalenderen.



Tips: Du kan også opprette en kalenderoppføring ved å begynne å skrive oppføringen når du har åpnet **Kalender**. Når du skriver inn tegn, åpnes dialogboksen for standardoppføring.



Tips: Kontroller at du har valgt riktig sted i **Klokke**-programmet, ettersom planlagte kalenderoppføringer kan bli endret når gjeldende sted endres til en annen tidssone.

Hvis du vil åpne og redigere en oppføring, velger du den og trykker **Rediger**. Rediger innstillingene på de ulike sidene.

Kalenderikoner

Følgende ikoner brukes i **Kalender**:

- Alarm
- Jubileum
- Notat
- Memo
- Gjentatt oppføring
- Midlertidig oppføring
- Gjøremaal
- Gjøremaal med høy viktighet
- Gjøremaal med lav viktighet
- Ikke-tidsangitt oppføring

Håndtere kalenderoppføringer

Hvis du vil krysse av for en oppføring eller merke den som midlertidig, velger du oppføringen, trykker Menu og velger **Oppføring** > **Avkrysset** eller **Midlertidig**. Oppføringen fjernes ikke fra kalenderen når du krysser den ut.

Du kan sende en kalenderoppføring ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Send**. Velg sendingsmetode.

Du kan legge til en mottatt kalenderoppføring i kalenderen ved å åpne meldingen som inneholder kalenderoppføringen, og trykke **Legg til i kalender**.

Du kan definere standardinnstillinger for oppføringer ved å trykke Menu og velge **Oppføring** > **Standardinnstillinger**. Velg oppføringstype og angi verdiene du bruker mest.

Du kan endre type for en åpen oppføring ved å trykke Menu og velge **Oppføring** > **Endre oppføringstype....** Velg den nye oppføringstypen fra listen og trykk **Velg**.

Hvis du vil slette en kalenderoppføring, velger du oppføringen og trykker tilbaketasten. Trykk **OK** for å bekrefte slettingen.

Hvis du vil flytte eller slette flere kalenderoppføringer, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Flytt/slett....** Hvis du vil flytte alle de foreslåtte oppføringene til en annen fil eller slette dem fra enheten, trykker du **OK**. Hvis du vil definere ytterligere kriterier, trykker du **Valg**. Du kan angi om kalenderoppføringer slettes eller flyttes til en fil, og hvilken type oppføringer som skal fjernes, og begrense fjerningen til en bestemt periode.



Tips: Du kan også bruke snarveier til å slette eller flytte kalenderoppføringer. Klipp ut ved å trykke Ctrl+X, kopier ved å trykke Ctrl+C og lim inn ved å trykke Ctrl+V.

Du kan søke etter kalenderoppføringer ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Søk etter oppføring....** Oppgi søkeordene som er inkludert i beskrivelsen av oppføringen du ser etter, og trykk **Søk**. Trykk **Fullført** > **Søk** for å starte søket. I **Søkeresultater**-visningen kan du endre oppføringen som ble funnet, og åpne den tidligere åpnede kalendervisningen.

Du kan begrense søkekriteriene ved å trykke Menu, velge **Verktøy** > **Søk etter oppføring...** og trykke **Valg**. På siden **Detaljer** kan du begrense søket samt begrense målgruppene for søket på grunnlag av felles egenskaper.

Du kan også begrense søket til en bestemt tidsperiode:

- **Hele kalenderen** — Inkluderer alle oppføringene i søket.
- **Fra i dag** — Söker etter oppføringer i fremtiden. Skriv inn **Til**-datoen.
- **Frem til i dag** — Söker etter oppføringer i fortiden. Skriv inn datoen du vil starte søket, i **Fra**-feltet.
- **Brukerdefinert** — Gjør det mulig å angi din egen tidsperiode for søket. Oppgi datoene i feltene **Fra** og **Til**.

■ Kalenderinnstillinger

Du kan endre generelle kalenderinnstillinger ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Generelle innstillinger....** På siden **Generelt** kan du velge visningen som skal åpnes når du åpner **Kalender**-programmet, og definere hvor ikke-tidsangitte oppføringer skal vises i kalendervisningene. På siden **Foretrukne visninger** kan du endre rekkefølgen for kalendervisningene. Hvis du velger **Nei** for en kalendervisning, vises den sist i listen eller ikke i det hele tatt når du endrer visningene ved å trykke Calendar-programtasten gjentatte ganger.

■ Kalendervisninger

Når du vil veksle mellom de ulike kalendervisningene, trykker du **Endre visning** i en kalendervisning. Velg en visningstype fra listen og trykk **Velg**.



Tips: Trykk Calendar-programtasten gjentatte ganger for å bla gjennom kalendervisningene. Bare foretrukne visninger vises. Du kan angi de foretrukne visningene ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Generelle innstillinger...** > **Foretrukne visninger**.

Når du vil redigere kalendervisninger, velger du en visning, trykker Menu og velger **Visning** > **Vis innstillinger....**

Instruksjoner for hvordan du redigerer innstillingene til en visning, finner du i hjelpefunksjonen i enheten.

Hvis du vil åpne en bestemt dato i kalendervisningen, trykker du **Gå til dato**, angir datoen og trykker **OK**. Du kan gå til dagens dato ved å trykke **I dag**. Du kan vise datoene i månedsvisningen ved å trykke **Bla gjennom**.



Tips: I de fleste kalendervisningene kan du gå til dagens dato ved å trykke mellomromstasten på tastaturet.

Månedsvisning

I **Måned**-visningen kan du bla gjennom dagene i en måned i venstre ramme, og vise oppføringene for de dagene i høyre ramme. Dagens dato er markert med et farget rektangel, dager som har planlagte hendelser, er merket i blått med fet skrift, og den valgte datoene er uthevet.

Trykk tabulatortasten for å skifte mellom dagene i måneden og dagens oppføringer.

Ukesvisning

Uke-visningen viser hendelsene for den valgte uken i syv dagsbokser. Dagens dato er markert med et farget rektangel.



Tips: Du kan raskt velge en annen dato i dags- og ukevisningene ved å trykke tabulatortasten, velge ønsket dato og trykke returtasten.



Tips: Du kan endre ukens startdato ved å velge [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Kontrollpanel](#) > [Generelt](#) > [Regionale innstillinger](#). Velg [Dato](#)-siden og feltet [Første dag i uken](#).

Dagsvisning

Dag-visningen viser hendelsene for den valgte dagen. Oppføringene er gruppert i tidsluker i henhold til starttiden. Bla til venstre eller høyre for å vise forrige eller neste dag.

Visningen Ukesplanlegging

Ukesplanlegging-visningen viser de reserverte timene for den valgte uken. Bare tidsangitte oppføringer vises. Hvis en tidsboks inneholder oppføringer, vises detaljene for oppføringen i linjen nederst i ukesplanleggingen. Tallene til høyre for beskrivelsen av oppføringen angir antall oppføringer i den tidsboksen. 1/3 betyr for eksempel at du ser detaljene for den første av tre oppføringer. Hvis en tidsboks inneholder mer enn én oppføring, kan du trykke tabulatortasten for å vise en liste over alle oppføringene.



Tips: Du kan velge ulike linjefarger for ulike oppføringstyper. Du kan for eksempel bruke en grønn linje for fritidsaktiviteter og en rød for forretningsreiser, slik at du raskt får oversikt over aktivitetene i løpet av en uke. Hvis du vil definere en farge for en oppføring, velger du oppføringen og trykker [Rediger](#). Velg [Status](#)-siden og feltet [Farge-/symbolmarkering](#).

Årsplanlegging

Årsplanlegging-visningen viser tidsplanen for det valgte året. Bare oppføringer med farger vises. Hvis det er flere farger for en dag, kan bare én vises.

Jubileumsvisning

Jubileer-visningen viser jubileene for fire måneder om gangen. Ingen andre oppføringer vises.



Tips: Du kan endre antallet måneder som vises i jubileumsvisningen, ved å trykke Menu og velge [Visning](#) > [Vis innstillinger....](#)

Gjøre-målslistevisning

I **Gjøre-målsliste**-visningen kan du vise og opprette lister som inneholder gjøre-mål. Sidetallet i øvre høyre hjørne viser plasseringen av gjøre-målslisten blant andre gjøre-målslistene. 1/6 betyr for eksempel at du viser den første gjøre-målslisten av seks. Bla til venstre eller høyre for å vise forrige eller neste liste. Trykk tabulatortasten for å vise en liste over alle gjøre-målslistene.

Du kan opprette en ny gjøre-målsliste ved å trykke Menu og velge [Fil](#) > [Ny gjøre-målsliste....](#) På [Detaljer](#)-siden angir du navn, plassering og sorteringsrekkefølge for gjøre-målslisten. På [Synlighet](#)-siden definerer du om gjøre-målene skal være synlige bare i gjøre-målslistene eller i alle kalendervisninger, og angir tidsplasseringen der du vil vise gjøre-målene i kalendervisningene.

■ Kalenderfiler

Du kan ha mer enn én kalenderfil i bruk.

Du kan opprette en ny kalenderfil ved å trykke Menu og velge [Fil](#) > [Flere valg](#) > [Ny kalender....](#) Velg en plassering for kalenderfilen og skriv inn et navn for den. Trykk [OK](#).

Hvis du vil åpne en annen kalender, trykker du Menu og velger [Fil](#) > [Flere valg](#) > [Åpne kalender....](#)

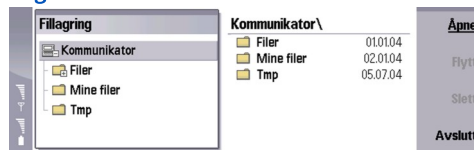
Du kan lagre den åpne kalenderfilen som en ny fil ved å trykke Menu og velge [Fil](#) > [Flere valg](#) > [Lagre som....](#) Velg en plassering for den nye filen og skriv inn et navn. Trykk [OK](#).

Du kan legge til innholdet i en kalenderfil i den åpne kalenderen ved å trykke Menu og velge [Fil](#) > [Flere valg](#) > [Importer....](#) Finn kalenderfilen du vil importere innholdet fra.

12. Filbehandling

I **Filbehandling** kan du håndtere innholdet i og egenskapene til filer og mapper.

Gå til **Skrivebord** > **Kontor** > **Filbehandling**.



I rammen til venstre i Filbehandling-visningen kan du bla gjennom og velge mapper. Trykk høyre og venstre blatast for å utvide og minimere mapper. I rammen til høyre kan du åpne undermapper og filer. Hvis du vil gå opp ett mappenivå, velger du og trykker **Åpne**. Hvis du vil gå fra en ramme til en annen, trykker du tabulatortasten.

■ Håndtere filer og mapper

Hvis du vil åpne en mappe, velger du mappen og trykker **Åpne**. En visning av alle undermappene og filene i den overordnede mappen åpnes. Hvis du vil åpne en undermappe, velger du mappen og trykker **Åpne**. Hvis du vil åpne mappen på nivået over, velger du og trykker **Åpne**. Trykk **Lukk mappe** for å gå tilbake til hovedvisningen.

Hvis du vil åpne en fil, velger du filen og trykker **Åpne**. Filen åpnes i riktig program. Vær oppmerksom på at du bare kan åpne én fil om gangen.

Tips: Du kan vise skjulte filer ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Vis alle filer**.

Hvis du vil opprette en ny fil eller mappe, går du til plasseringen der du ønsker å opprette den nye filen eller mappen, trykker Menu og velger **Fil** > **Ny mappe** eller **Ny fil...** Skriv inn navnet og trykk **OK**.

Hvis du vil flytte eller kopiere filer eller mapper, velger du filen eller mappen, trykker Menu og velger **Rediger** > **Klipp ut** eller **Kopier**. Deretter går du til plasseringen der du ønsker å legge filen eller mappen, trykker Menu og velger **Rediger** > **Lim inn**.

Tips: Du kan også flytte filer eller mapper ved å trykke **Flytt**.

Hvis du vil endre navn på filer eller mapper, velger du filen eller mappen, trykker Menu og velger **Fil** > **Endre navn**. Skriv inn det nye navnet og trykk **Endre navn**. Det anbefales at du ikke endrer navnene på standardmappene. Standardmapper er mapper som enheten oppretter under første oppstart, for eksempel **C:\Mine filer** og **C:\Mine filer\Maler**.

Hvis du vil slette filer eller mapper, velger du filen eller mappen og trykker **Slett**.

Hvis du vil vise og endre egenskapene til en fil, mappe eller stasjon, velger du filen, trykker Menu og velger **Fil** > **Egenskaper....** Du kan hindre at noen redigerer filen eller mappen ved å velge feltet **Skrivebeskyttet** og velge **Ja**. Du kan endre statusen for en fil til skjult ved å velge feltet **Skjult** og **Ja**.

Hvis du vil legge til en snarvei på skrivebordet, velger du filen eller mappen, trykker Menu og velger **Fil** > **Legg på skrivebordet....** Velg de programgruppene du vil legge til snarveien for.

Hvis du vil sortere filer og mapper, trykker du Menu og velger **Visning** > **Sorter etter** eller **Sorteringsrekkefølge**. Velg ett av de tilgjengelige valgene.

Hvis du vil sende en fil, velger du filen, trykker Menu og velger **Fil** > **Send**. Velg sendingsmetode.

Du kan endre innstillinger for **Filbehandling** ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Innstillinger....** Du kan definere om du skal ha mulighet til å bla gjennom systemkatalogen og alle mappene og filene i **Filbehandling**.

Tips: Det anbefales at du skjuler systemkatalogen slik at du ikke uforvarende sletter eller flytter viktige systemfiler og dermed risikerer at programvaren ikke fungerer som den skal.

Du kan søke etter filer og mapper ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Søk...** Skriv inn teksten som finnes i navnet på filen eller mappen du ser etter, og trykk så **Søk**. Trykk **Valg** for å endre plasseringen eller begrense søkekriteriene. Bruk følgende valg for å finne filer og mapper:

- jokertegn: ? for et hvilket som helst tegn, og * for en hvilken som helst streng
- operatorer: AND, OR, NOT
- anførselstegn: for eksempel vil "mobile phone" søke etter nøyaktig denne frasen

I visningen **Søkeresultater** kan du åpne og slette filene og mappene som er funnet, samt flytte, kopiere, endre navn på og sortere dem.

■ Minnekortsikkerhet

Du kan beskytte minnekortet med et passord for å hindre uautorisert tilgang.

Hvis du vil beskytte minnekortet med et passord, trykker du Menu og velger [Minnekort](#) > [Sikkerhet](#) > [Endre passord....](#) Skriv inn gjeldende passord (hvis allerede angitt), og angi deretter det nye passordet, bekreft det og trykk [OK](#). Passordet kan inneholde opptil 8 tegn. Passordet lagres i enheten, og du trenger ikke angi det på nytt når du bruker minnekortet på den samme enheten. Hvis du bruker minnekortet på en annen enhet, blir du bedt om passordet. Ikke alle minnekort har støtte for passordbeskyttelse.



Tips: Du kan bruke både store og små bokstaver i passordet, og det skilles mellom disse. Du kan også bruke tall.

Hvis du vil fjerne minnekortpassordet, trykker du Menu og velger [Minnekort](#) > [Sikkerhet](#) > [Fjern passord....](#) Skriv inn gjeldende passord og trykk [Fjern](#).

Hvis du vil formatere et minnekort, trykker du Menu og velger [Minnekort](#) > [Formater minnekort....](#) Alle dataene på minnekortet slettes permanent.

Hvis du vil sikkerhetskopierte eller gjenopprette data til eller fra et minnekort, trykker du Menu og velger [Minnekort](#) > [Sikkerhetskopier til minnekort...](#) eller [Gjenopprett fra minnekort....](#) [Se Sikkerh.kop., s. 84.](#)

13. Kamera og bilder

■ Kamera

Du kan ta bilder eller spille inn videoklipp med det innebygde kameraet.

Kameralinsen er plassert på baksiden av enheten, og displayet til dekseltelefonen fungerer som søker. Kameraet tar bilder i JPEG-format og videoklipp i 3GPP-format.

Du åpner kameraprogrammet ved å slå på telefonen og velge **Meny** > **Kamera** på dekseltelefonen.



Tips: Du kan raskt åpne kamerasøkeren ved å trykke blatasten oppover i standby-modus. Du kan raskt endre kameramodus, for eksempel til videomodus, ved å trykke venstre eller høyre blatast.

Du kan vise og endre fotografier i **Bilder**. [Se Bilder, s. 61.](#)

Ta et bilde

1. Trykk **Meny** > **Kamera** på dekseltelefonen.
2. Hvis lyset er dårlig, trykker du **Valg** > **Endre modus** og velger **Nattmodus**. Velg **Portrettfoto** hvis du vil ta små bilder som bruker mindre minne og kan legges ved kontaktkort.
3. Bruk displayet som søker, sikt mot motivet og trykk **Ta bilde**. Enheten lagrer fotografiet i standardmappen, eller i mappen du har definert i **Kontrollpanel**.



Tips: Du kan zoome inn eller ut før du tar et bilde ved å trykke blatasten oppover eller nedover.

4. Hvis du ikke vil beholde det lagrede bildet, trykker du **Slett**. Trykk **Tilbake** for å gå tilbake til søkeren og ta et annet bilde. Trykk **Valg** og velg **Åpne i Bilder** hvis du vil vise bildet i kommunikatorgrensesnittet.

Du kan endre navnet på mappen der bildene lagres. [Se Kameramapper, s. 65.](#)

Hvis du vil justere lysstyrken eller kontrasten, trykker du **Valg** og velger **Lysstyrke** eller **Kontrast**. Trykk blatasten til venstre eller høyre for å øke eller redusere lysstyrken eller kontrasten.

Du kan bruke bildet du har tatt, som bakgrunnsbilde, ved å trykke **Valg** > **Angi som bakgr.** Velg **Skrivebord** hvis du vil at bildet skal vises i skrivebordsvisningen, og velg **Dekseldisplay** hvis du vil legge til bakgrunnsbildet på displayet i dekseltelefonen.

Spille inn et videoklipp

1. Trykk **Meny** > **Kamera** på dekseltelefonen.
2. Trykk **Valg** og velg **Endre modus** > **Video**.
3. Du begynner å spille inn et videoklipp ved å trykke **Spill inn**. Gjenstående innspillingstid vises øverst i displayet. Du kan stoppe innspillingen midlertidig ved å trykke **Pause**, og starte den igjen ved å trykke **Fortsett**.
4. Du stopper innspillingen ved å trykke **Stopp**. Enheten lagrer innspillingen i standardmappen, eller i mappen du har definert i **Kontrollpanel**.
5. Hvis du ikke vil beholde det lagrede videoklippet, trykker du **Slett**. Trykk **Tilbake** for å gå tilbake til søkeren og spille inn et annet videoklipp. Trykk **Valg** og velg **Åpne i RealPlayer** for å vise videoklippet i RealPlayer-programmet.

Du kan endre navnet på mappen der videoklippene lagres. [Se Kameramapper, s. 65.](#)

Du kan dempe eller oppheve demping av mikrofonen ved å trykke **Valg** og velge **Demp lyd** eller **Lyd på**.

Hvis du vil justere lysstyrken eller kontrasten, trykker du **Valg** og velger **Lysstyrke** eller **Kontrast**. Trykk blatasten til venstre eller høyre for å øke eller redusere lysstyrken eller kontrasten.

Kamerainnstillinger

Du kan redigere kamerainnstillingene ved å trykke **Valg** og velge **Innstillinger**.

Definer følgende:

- **Bildekvalitet** — Definer hvor mye fotografiet skal komprimeres når bildet lagres. **Høy** gir best bildekvalitet, men bruker mer minne.
- **Lengde på videoklipp** — Velg lengden på videoklippene du spiller inn. Maksimal lengde på et videoklipp er omtrent en time, avhengig av mengden tilgjengelig minne. Normalt kan bare videoklipp som er av standardlengde eller kortere, sendes i en multimediemelding.
- **Kameralyder** — Definer om du ønsker at kameraet skal lage en lukkerlyd når du tar bilder.
- **Standardtittel** — Definer tittelen som brukes ved lagring av et bilde eller videoklipp. Hvis du velger **Automatisk**, brukes standardtittelen. Hvis du velger **Min tittel**, kan du taste inn en ny tittel eller redigere en eksisterende.

■ Bilder

Gå til [Skrivebord](#) > [Media](#) > [Bilder](#).

Bilder består av to ulike visninger:

- I blavisningen for bilder kan du for eksempel organisere, slette og endre navn på bilder som er lagret i enheten eller på minnekortet. Bildene kan vises som miniatyrbilder eller som en liste over filnavn.
- I Bildevisning, som åpnes når du velger et bilde i blavisningen for bilder og trykker [Åpne](#), kan du vise, redigere og sende enkeltbilder. Vær oppmerksom på at TIFF-filer og animerte GIF-filer ikke kan redigeres.

Følgende filformater støttes: JPEG, BMP, PNG, GIF 87a/89a og TIFF/F (monokrom). Enheten støtter ikke nødvendigvis alle variasjoner av de nevnte filformatene.

Vise bilder

Hvis du vil åpne et bilde for visning, velger du et bilde i blavisningen for bilder og trykker [Åpne](#). Bildet åpnes i Bildevisning.

Hvis du vil åpne neste eller forrige bilde for visning, trykker du Menu og velger [Gå til](#) > [Neste bilde](#) eller [Forrige bilde](#), eller trykker Ctrl+F for neste bilde eller Ctrl+B for forrige bilde.

Hvis du vil forstørre eller forminske bildet som vises på displayet, trykker du Menu og velger [Visning](#) > [Zoom](#) > [Zoom inn](#) eller [Zoom ut](#).

Hvis du vil vise bildet i fullskjermvisning, trykker du [Fullskjermvisn](#). Når du vil gå tilbake til normalvisning, trykker du Menu, velger [Visning](#) og opphever valget av [Fullskjermvisning](#). Hvis du vil at bildene alltid skal åpnes i fullskjermvisning, trykker du Menu og velger [Verktøy](#) > [Innstillinger....](#) Velg [Ja](#) i feltet [Åpne alltid bilde i fullskjermvisning](#).



Tips: Hvis du vil veksle mellom fullskjerm- og normalvisning, trykker du Ctrl+T. I fullskjermvisning trykker du en av kommandoknappene for å vise kommandoene.

Redigere bilder

Hvis du vil rotere et bilde, velger du et bilde og trykker [Åpne](#). Trykk Menu og velg [Verktøy](#) > [Roter](#). Bildet roteres 90 grader med klokken.

Hvis du vil snu et bilde vannrett eller loddrett, velger du bildet og trykker [Åpne](#). Trykk Menu og velg [Verktøy](#) > [Snu](#) > [Snu vannrett](#) eller [Snu loddrett](#).

Hvis du vil beskjære et bilde, velger du bildet og trykker [Åpne](#). Trykk Menu og velg [Verktøy](#) > [Beskjær....](#) Trykk [+](#) eller [-](#) for å øke eller redusere størrelsen på det valgte området, eller trykk Ctrl og bla oppover, nedover, til venstre eller til høyre for å endre formen på det valgte området. Hvis du vil flytte områdevelgeren inne i bildet, blar du opp, ned, til venstre eller til høyre. Trykk [Beskjær](#) for å beskjære bildet. Den overflødige plassen rundt områdevelgeren blir fjernet.

Hvis du vil endre størrelse på et bilde, velger du bildet og trykker [Åpne](#). Trykk Menu og velg [Verktøy](#) > [Endre størrelse....](#) Velg en prosentverdi, eller velg [Tilpasset størrelse](#) og definer størrelsen selv. Hvis du vil zoome bildet slik at det ikke er tomme marger på sidene av skjermen, velger du [Beste tilpassing](#). Dette alternativet kan for eksempel være nyttig når du lager bakgrunnsbilder til [Skrivebord](#). Vær oppmerksom på at størrelsesforholdet for bildet ikke kan endres når du velger [Beste tilpassing](#).

Håndtere bildefiler

Beskyttelse av opphavsrett kan forhindre at enkelte bilder, ringetoner og annet innhold kopieres, endres, overføres eller videresendes.

Hvis du vil vise detaljert informasjon om et bilde, velger du bildet, trykker Menu og velger [Fil](#) > [Egenskaper....](#) Navn, størrelse og format for filen, tiden og datoen da filen sist ble endret, samt oppløsningen for bildet i piksler, vises. Hvis du vil hindre at bildet blir endret, kan du gå til siden [Attributter](#) og velge [Skrivebeskyttet](#) og [Ja](#).

Hvis du vil sende et bilde, velger du bildet, trykker Menu og velger [Fil](#) > [Send](#) samt sendingsmetode.

Du kan endre filformatet ved å velge et bilde og trykke [Åpne](#). Trykk Menu og velg [Fil](#) > [Lagre](#) > [Lagre som....](#) Trykk [Endre](#). Velg det nye filformatet og trykk [Utført](#). Trykk [OK](#) for å lagre filen.

Hvis du vil endre navn på et bilde, velger du et bilde, trykker Menu og velger [Fil](#) > [Endre navn....](#) Skriv inn et nytt navn og trykk [OK](#).

Hvis du vil lage en kopi av et bilde, velger du bildet, trykker Menu og velger [Fil](#) > [Dupliser](#).

Hvis du vil vise bilder som en liste over filnavn eller som miniatyrbilder, trykker du Menu og velger [Visning](#) > [Vis som](#) > [Miniatyrbilder](#) eller [Liste](#).

Hvis du vil angi et bilde som bakgrunnsbilde, velger du bildet, trykker Menu og velger [Verktøy](#) > [Angi som bakgrunnsbilde](#). Velg [Skrivebord](#) hvis du vil at bildet skal vises i skrivebordsvisningen, og velg [Dekseldisplay](#) hvis du vil legge til bakgrunnsbildet i displayet i dekseltelefonen.

Hvis du vil legge til et bilde i et kontaktkort, velger du et bilde, trykker Menu og velger [Verktøy](#) > [Legg til i kontaktkort....](#) Trykk [+](#) eller [-](#) for å øke eller redusere størrelsen på det valgte området. Hvis du vil flytte områdevelgeren inne i bildet, blar du opp,

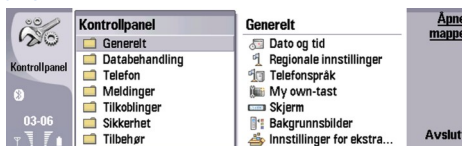
K a m e r a o g b i l d e r

ned, til venstre eller til høyre. Trykk Menu og velg et alternativ for å zoome, rotere eller snu bildet. Når bildet er klart, trykker du **Legg til**. Velg kontaktkortet der bildet skal legges til, og trykk **Fullført**.

14. Kontrollpanel

I **Kontrollpanel** kan du definere og endre forskjellige innstillinger for enheten. Endringer i disse innstillingene har virkning for hvordan enheten oppfører seg på tvers av programmene.

Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel**.



Kontrollpanel, hovedvisning

Hvis du vil åpne et program i **Kontrollpanel**, velger du en av mappene i rammen til venstre, og deretter det aktuelle elementet i rammen til høyre.

Du kan zoome inn på kontrollpanelet ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Zoom inn**.

■ Generelt

Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Generelt**.

Dato og klokkeslett

Du kan endre tiden og datoen som brukes av programmer som **Kalender** og **Klokke**.

Hvis du vil angi gjeldende tid og dato, velger du **Generelt** > **Dato og klokkeslett**, velger feltene **Klokkeslett** og **Dato** og skriver inn tallene. Når du angir dato, kan du også trykke **Bla gjennom** for å åpne en rutenettvisning av måneden der du kan velge en dato.

Hvis du vil oppdatere dato og tid automatisk, velger du **Generelt** > **Dato og klokkeslett**. Velg **På** i feltet **Automatisk oppdatering av klokkeslett**. Tids-, dato- og tidssoneinformasjonen oppdateres til enheten fra mobiltelefonnettverket (nettverkstjeneste). Hvis tidssonen endres, endres også gjeldende sted i **Klokke**-programmet, og start- og sluttidene for kalenderoppføringer vises i lokal tid. For at innstillingen skal tre i kraft, må telefonen startes på nytt.



Tips: Sjekk eventuelle alarmer og planlagte kalenderoppføringer, da disse kan påvirkes av **Automatisk oppdatering av klokkeslett**.

Hvis du vil bruke sommertid, velger du **Generelt** > **Dato og klokkeslett**. I **Sommertid**-feltet velger du **På** for å bruke systemets sommertid. Vær oppmerksom på at du ikke kan aktivere sommertid hvis du har valgt **På** i feltet **Automatisk oppdatering av klokkeslett**.



Tips: Hvis du vil oppdatere dato- og tidsformat, velger du **Generelt** > **Regionale innstillinger**. Endre innstillingene på sidene **Klokkeslett** og **Dato**.

Regionale innstillinger

Du kan angi formatet for lokal tid, dato, tall og valuta.

Hvis du vil definere regionale innstillinger, velger du **Generelt** > **Regionale innstillinger** og velger den riktige siden.

Klokkeslett-siden

Definer følgende:

- **Tidsformat** — Velg 12-timers eller 24-timers klokke.
- **Am/pm-format** — Hvis du valgte 12-timers klokke i forrige felt, velger du hvordan 12-timersklokken skal vises.
- **Skilletegn** — Velg symbolet som skal skille timer og minutter.

Dato-siden

Definer følgende:

- **Datoformat** — Velg rekkefølgen på dager, måneder og år.
- **Skilletegn** — Velg symbolet som skal skille dager, måneder og år.
- **Første dag i uken** — Endre første dag i uken.
- **Virkedager** — Definer hvilke dager i uken som skal være arbeidsdager.

Tall-siden

Definer følgende:

- **Desimaltegn** — Velg tegnet som skal brukes som desimaltegn.

Kontrollpanel

- **Skilletegn etter tusen** — Velg om du vil bruke skilletegn mellom tusener.
- **Skilletegn etter tusen** — Velg tegnet som skal brukes til å skille tusener og hundreder.
- **Måleenheter** — Velg enten metriske eller ikke-metriske enheter for lengdemåling.

Valuta-siden

Definer følgende:

- **Valutasymbol** — Angi symbolet for valutaen som brukes.
- **Desimalplasser** — Definer antallet desimaltall som skal brukes i valutatall.
- **Symbolplassering** — Definer plassering og mellomrom for valutasymbolet og antallet valutaenheter.
- **Format for negativ verdi** — Definer hvordan et negativt valutabeløp skal vises.

Enhetsspråk

Hvis du vil endre språk for enheten, velger du **Generelt** > **Enhetsspråk**. Velg det nye språket fra listen og trykk **Fullført**. Trykk **Start på nytt** for å starte enheten på nytt.

My own-tast

Du kan velge hvilket program som skal åpnes når du trykker My own-tasten, ved å velge **Generelt** > **My own-tast**. Trykk **Velg**, velg programmet og trykk **Fullført**.

Display

Hvis du vil definere kontrast og lysstyrke for displayet, velger du **Generelt** > **Skjerm**.

Definer følgende:

- **Kontrastnivå** — Trykk **+** eller **-** for å øke eller redusere forskjellen mellom de lyseste og mørkeste områdene på skjermen.
- **Lysstyrke** — Trykk **+** eller **-** for å øke eller redusere mengden hvitt fargene inneholder.
- **Belysningsperiode** — Velg hvor lang tid det skal gå før displayet dempes hvis enheten forblir inaktiv.
- **Screen saver** — Velg hvor lang tid det skal gå før displayet slås av automatisk hvis ingen tastetrykk har forekommet i løpet av den tiden.



Tips: Du kan også justere lysstyrken ved å trykke Ctrl+mellomrom.

Hvis du vil definere fargesettet for dialogbokser og kontroller, velger du **Generelt** > **Skjerm**. På **Farge**-siden velger du **Fargeskjemaer**-feltet, velger et av fargesettene og trykker **Fullført**.

Du kan definere hastighet og akselerasjon for markøren ved å velge **Generelt** > **Skjerm** og velge siden **Markørinnstillinger**. Angi hvor raskt markøren skal bevege seg og hvor mye den skal akselerere når du beveger den raskere.

Bakgrunnsbilder

Hvis du vil endre bakgrunnsbildet for kommunikatorgrensesnittet, velger du **Generelt** > **Bakgrunnsbilder**. Velg **Skrivebord**-siden og velg **Ja** i **Bakgrunnsbilde**-feltet. Velg feltet **Bildefil** og trykk **Endre**. Forhåndsinstallerte bakgrunnsbilder vises i dialogboksen **Velg bakgrunnsbilde**. Hvis du vil søke etter andre filer, trykker du **Bla gjennom**. Vær oppmerksom på at standarden er at bare bildefiler vises. Hvis du vil vise andre typer filer, trykker du **Vis alle filer**. Hvis du vil vise det valgte bildet, trykker du **Forhåndsvisning**.

På samme måte kan du endre bakgrunnsbildet for displayet i dekseltelefonen på **Dekseldisplay**-siden.

Innst. for ekstraustyr

Hvis du vil la enheten svare på telefonanrop automatisk når ekstraustyr er i bruk, velger du **Generelt** > **Innst. for ekstraustyr**, velger **Headset**, **Teleslynge** eller **Bilmonteringssett** fra listen og trykker **Rediger**. Velg **På** i feltet **Automatisk svar**.

Når du skal velge profilen som skal aktiveres når du kobler ekstraustyr til enheten, velger du **Generelt** > **Innst. for ekstraustyr**, velger **Headset**, **Teleslynge**, **Bilmonteringssett** eller **Teksttelefon** fra listen og trykker **Rediger**. Endre profilen i **Standardprofil**-feltet. Hvis du vil velge gjeldende aktive profil, velger du **Aktiv**.

Hvis du vil la lyset i dekseltelefonen være slått på når enheten er koblet til et bilmonteringssett, velger du **Generelt** > **Innst. for ekstraustyr**, velger **Bilmonteringssett** fra listen og trykker **Rediger**. Velg **Alltid på** i feltet **Lys på dekseldisplay**.

Hvis du vil aktivere teksttelefonen, velger du **Generelt** > **Innst. for ekstraustyr**, velger **Teksttelefon** fra listen og trykker **Rediger**. Velg **Ja** i feltet **Teksttelefon aktivert**.

■ Databehandling

Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Databehandling**.

Programbehandling

I **Programbehandling** kan du vise detaljer for installerte programmer eller fjerne dem fra enheten. Du kan også angi installeringsinnstillinger.

Du kan ikke installere programmer i **Programbehandling**. Se [Installere programvare, s. 86](#).

Når du åpner **Programbehandling**, viser siden **Installert** en liste over alle programvarepakkene som er installert, sammen med navn, versjonsnummer, type og størrelse.

Du kan vise detaljer for en installert programvarepakke ved å velge **Databehandling** > **Programbehandling** og velge siden **Installert**. Velg et program eller en komponent i listen, og trykk **Detaljer**.

Du kan avinstallere programmer eller komponenter ved å velge **Databehandling** > **Programbehandling**. Velg programvaren i listen, trykk **Fjern** og bekreft at du vil fjerne den. Vær oppmerksom på at enkelte programvarepakker oppdaterer eksisterende programvare, slik at du etter installasjonen bare kan fjerne hele pakken, og ikke bare oppdateringen.

Vær oppmerksom på at hvis du fjerner programvare, kan du bare installere den på nytt ved å bruke den opprinnelige filen for programvarepakken, eller ved å gjenopprette en fullstendig sikkerhetskopi som inneholder den fjernede programvarepakken. Hvis du fjerner en programvarepakke, kan det hende du ikke lenger kan åpne filer som er opprettet med den programvaren. Hvis en annen programvarepakke er avhengig av programvaren du fjernet, kan det hende den andre pakken slutter å fungere. Mer informasjon finner du i dokumentasjonen for den installerte programvarepakken.

Du kan vise installeringsloggen ved å velge **Databehandling** > **Programbehandling** og velge siden **Installeringslogg**. En liste viser hvilken programvare som er installert og fjernet, samt datoen for installering eller fjerning. Hvis det oppstår problemer med enheten etter at du har installert en programvarepakke, kan du bruke denne listen til å finne ut hvilken pakke som kan forårsake problemet. Informasjonen i denne listen kan også hjelpe deg med å finne ut av problemer som skyldes programvarepakker som er inkompatible med hverandre.

Du kan lagre innholdet i installeringsloggen ved å velge **Databehandling** > **Programbehandling** og velge siden **Installeringslogg**. Trykk **Kopier** og åpne programmet der du vil lime inn innholdet.

Endre installeringsinnstillinger

Hvis du vil endre installeringsinnstillingene, velger du **Databehandling** > **Programbehandling** og velger siden **Preferanser**. Du kan velge alternativer i forbindelse med programvareinstallering.

- **Slett kildefil etter installering** — Hvis du velger **Ja**, slettes installeringsfilen for programvarepakken fra enheten etter installeringen. Hvis du laster ned programvarepakker ved hjelp av web-leseren, kan dette bidra til å redusere mengden lagringsplass som kreves. Hvis du vil lagre programvarefilen for en eventuell ominstallering, må du ikke velge dette alternativet, eller så må du sørge for å ha en kopi av filen lagret på en kompatibel PC eller på CD-ROM.
- **Foretrukket språk** — Hvis programvarepakken inneholder flere språkversjoner, velger du hvilken versjon du vil installere.
- **Installering av program** — Angi hvilke typer programmer du vil installere. Hvis du velger **Bare sertifiserte**, kan bare programmer med bekreftede sertifikater installeres. Vær oppmerksom på at denne innstillingen bare gjelder for programmer for Symbian-operativsystemet (SIS-filer).

Angi sikkerhetsinnstillinger for Java-programmer

Du kan endre sikkerhetsinnstillingene for et Java-program ved å velge **Databehandling** > **Programbehandling** og velge siden **Installert**. Velg et Java-program fra listen og trykk **Detaljer**. På sidene **Nettverkstillatelser** og **Beskyttelsestillatelser** kan du tillate eller begrense tilgang til bestemte funksjoner i programmet.

Kameramapper

Du kan endre mappene der bilder og videoklipp lagres, ved å velge **Databehandling** > **Kameramapper**. I feltet **Bilder** velger du en mappe for bilder, og i **Video** en mappe for videoklipp. Bildene du tar og videoklippene du spiller inn, lagres automatisk i disse mappene.

Sikkerh.kop.

Se [Sikkerh.kop., s. 84](#).

Minne

Velg **Databehandling** > **Minne** for å vise minneforbruket. Du kan vise mengden ledig minne og minneforbruket for forskjellige elementer på enheten og minnekortet.

Hvis du vil skifte mellom statistikk for minnet i enheten og minnekortet, velger du **Databehandling** > **Minne** og trykker **Enhet** eller **Minnekort**.



Tips: Hvis du vil unngå at det blir lite minne igjen, bør du regelmessig slette eller overføre data til minnekort eller PC.

Meldingsverktøy

Hvis du vil tømme Sendt-mappen i **Meldinger** automatisk, velger du **Databehandling** > **Meldingsverktøy**, og velger **Lager for sendte elementer**. Sett **Slett sendte elementer** til **automatisk** og angi hvor mange dager det skal gå før enheten tømmer mappen.

Hvis du vil slette meldinger fra enheten, velger du **Databehandling** > **Meldingsverktøy**. Velg **Slett e-post lokalt**, og velg e-postene du vil slette. Du kan for eksempel slette alle e-postene eller bare e-post som er mer enn to uker gammel. Trykk **Slett nå** for å slette meldingene.

[Se Unngå lite minne, s. 27.](#)

■ Telefon

Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Telefon**.

- **Hurtigvalg** — [Se Hurtigvalg, s. 22.](#)
- **Vid.kobl. av taleanrop** — [Se Viderekoble anrop, s. 23.](#)
- **Sperring av taleanrop** — [Se Anropssperring, s. 24.](#)
- **Talepostkasser** — [Se Innstillinger for talepostkasse, s. 25.](#)
- **Andre innstillinger** — [Se Innstillinger for anrop, nettverk og telefonlinje, s. 24.](#)

Profilinnstillinger

Du kan justere og tilpasse tonene på enheten for ulike situasjoner, omgivelser eller innringergrupper.

Du kan endre en profil ved å velge **Telefon** > **Profilinnstillinger**. Velg en profil i listen og trykk **Rediger**. Hvis du vil opprette en ny profil, trykker du **Ny**. Angi innstillingene på de ulike sidene i dialogboksen **Profilinnstillinger**. Vær oppmerksom på at ikke alle innstillingene kan endres for alle profilene.

Definer følgende:

- **Navn** — Du kan endre navnet på en profil og gi den det navnet du måtte ønske. Du kan ikke endre navn på profilene **Generell** og **Fly**.
- **Ringetype** — Hvis du velger **Stigende**, starter ringevolumet på nivå én og øker nivå for nivå til det angitte nivået er nådd.
- **Ringetone** — Trykk **Endre** for å velge en ringetone fra listen. Hvis lydfilen finnes på minnekortet eller i en annen mappe, trykker du **Bla gjennom** for å søke etter filen. Trykk **Spill av** for å høre på den valgte tonen. Hvis to alternerende telefonlinjer er i bruk, kan du angi en ringetone for hver linje.
- **Personlige toner** — Velg **På** hvis du vil bruke de personlige ringetonene som du har angitt for innringerne i kontaktregisteret.
- **Klokkealarm** — Velg en alarmtone for klokkealarmen. På samme måte kan du angi en alarmtone for påminnelser og mottatte tekst-, multimedia- og faksmeldinger.
- **Tastaturtone** — Angi volumnivået for kommunikatortastaturet.
- **Tone for telefontastatur** — Angi volumnivået for telefontastaturet.
- **Varseltoner** — Angi hvilke toner enheten skal avgi når for eksempel batteriet begynner å bli tomt.
- **Spill av ringetone for** — Du kan angi at telefonen bare skal ringe ved anrop fra telefonnumre som tilhører en valgt kontaktgruppe. Telefonanrop fra numre utenfor gruppen vil ha en stille varslings.

SIM-tilgangsprofil

Med SIM-tilgangsprofilen kan du få tilgang til kommunikatorens SIM-kort fra en kompatibel biltelefon. På denne måten trenger du ikke et separat SIM-kort for å få tilgang til data på SIM-kortet og koble til GSM-nettverket.

Hvis du vil bruke SIM-tilgangsprofilen, trenger du følgende:

- En kompatibel biltelefon som støtter Bluetooth.
- Et gyldig SIM-kort i kommunikatoren.

[Se Bluetooth, s. 88.](#)

Hvis du vil ha mer informasjon om biltelefoner og kompatibilitet med din kommunikator, kan du se www.nokia.com. Se også brukerhåndboken for biltelefonen.

Bruke SIM-tilgangsprofilen

1. Aktivere Bluetooth i kommunikatoren. Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Tilkoblinger** > **Bluetooth**. Velg siden **Innstillinger**, bla til **Bluetooth aktivert** og velg **Ja**.
2. Bla til **Ekstern SIM-tilgang** og velg **Aktivert**.
3. Aktivere Bluetooth i biltelefonen.
4. Bruk biltelefonen til å starte et søk etter kompatible enheter. Du finner instruksjoner i brukerhåndboken for biltelefonen.
5. Velg din kommunikator fra listen over kompatible enheter
6. Angi Bluetooth-passordet som vises på displayet i biltelefonen, i kommunikatoren, for å koble sammen enhetene.
7. Autoriser biltelefonen. Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Tilkoblinger** > **Bluetooth** og velg siden **Sammenkoblede enheter**. Velg biltelefonen og trykk **Rediger**. Velg **Ja** i feltet **Enhet autorisert**. Tilkoblinger mellom

Kontrollpanel

kommunikatoren og biltelefonen kan opprettes uten separat godkjenning eller autorisasjon. Hvis du velger **Nei**, må tilkoblingsforespørsler fra denne enheten godtas separat hver gang.



Tips: Hvis du allerede har fått tilgang til SIM-kortet fra biltelefonen med den aktive brukerprofilen, søker biltelefonen automatisk etter enheten med SIM-kortet. Hvis denne enheten er kommunikatoren din, og automatisk godkjenning er aktivert, finner biltelefonen kommunikatoren og kobler automatisk til GSM-nettverket når du starter bilen.

Når du har aktivert SIM-tilgangsprofilen, kan du ikke bruke dekseltelefonen i kommunikatoren. Du kan imidlertid bruke programmer i kommunikatorens grensesnitt som ikke er avhengig av nettverk eller SIM-tjenester.

Hvis du vil avslutte Bluetooth-tilkoblingen for SIM-tilgang fra kommunikatoren, trykker du Menu, velger , og trykker **Avslutt ekstern SIM-profil** og **OK**.

Viderekobling av data- og faksanrop (nettverkstjeneste)

Viderekobling av anrop gir deg mulighet til å dirigere innkommende data- og faksanrop til et annet telefonnummer.

Hvis du vil viderekoble data- eller faksanrop, velger du **Telefon** > **Vid.kobl. av dataanrop** eller **Vid.kobl. av faksanrop**.

Definer følgende:

- **Viderek. alle anrop** — Når dette er aktivert, blir alle innkommende anrop viderekoblet.
- **Viderek. hvis opptatt** — Når dette er aktivert, blir innkommende anrop viderekoblet hvis du er opptatt i en annen samtale.
- **Viderek. hvis ikke dekning** — Når dette er aktivert, blir innkommende anrop viderekoblet når enheten er slått av eller utenfor dekningsområdet for nettverket.
- **Viderek. hvis ikke svar** — Når dette er aktivert, blir innkommende anrop viderekoblet hvis du ikke besvarer dem innenfor en gitt tidsperiode.
- **Viderek. hvis utilgjengelig** — I én enkelt handling aktiverer dette alternativet følgende: **Viderek. hvis opptatt**, **Viderek. hvis ikke dekning** og **Viderek. hvis ikke svar**.

Hvis du vil sjekke om viderekoblingen er aktiv, velger du **Telefon** > **Vid.kobl. av dataanrop** eller **Vid.kobl. av faksanrop**, velger viderekoblingsalternativet og trykker **Kontroller status**.

Hvis du vil oppheve all viderekobling av data- og faksanrop, velger du **Telefon** > **Vid.kobl. av dataanrop** eller **Vid.kobl. av faksanrop**, og trykker **Avbryt alle**.

Sperring av data- og faksanrop (nettverkstjeneste)

Anropssperring gir mulighet til å begrense adgangen til å foreta og motta anrop. Hvis du vil endre disse innstillingene, trenger du sperrepassordet fra tjenesteleverandøren.

Hvis du vil hindre eller tillate bestemte typer data- eller faksanrop, velger du **Telefon** > **Sperring av dataanrop** eller **Sperring av faks**.

Definer følgende:

- **Utgående anrop** — Når dette er aktivert, er det ikke mulig å foreta anrop.
- **Innkommende anrop** — Når dette er aktivert, er det ikke mulig å motta anrop.
- **Utenlandsanrop** — Når dette er aktivert, er det ikke mulig å foreta anrop til andre land eller områder.
- **Innkommende samtaler i utlandet** — Når dette er aktivert, er det ikke mulig å motta anrop når du er utenfor hjemlandet.
- **Utenlandsanrop unntatt til hjemland** — Hvis du har aktivert muligheten for internasjonal samtrafikk med nettverksoperatøren, kan du ikke foreta internasjonale anrop i utlandet, bortsett fra til hjemlandet.

Hvis du vil sjekke gjeldende status for et sperrealternativ, velger du **Telefon** > **Sperring av dataanrop** eller **Sperring av faks**, velger sperrealternativet og trykker **Kontroller status**.

Hvis du vil oppheve all sperring av data- og faksanrop, velger du **Telefon** > **Sperring av dataanrop** eller **Sperring av faks**, og trykker **Avbryt alle**.

Meldinger

Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Meldinger**.

[Se Redigere faksinnstillinger, s. 35.](#)

[Se Kontoinnstillinger for multimediemeldinger, s. 34.](#)

[Se Tekstmeldingsinnstillinger, s. 32.](#)

Tjenestemelding

Velg **Meldinger** > **Tjenestemelding** for å redigere mottaks- og godkjenningsinnstillinger for tjenestemeldinger. I feltet **Mottak:** velger du **Ja** hvis du ønsker å motta alle tjenestemeldingene i innboksen. Velg **Nei** for å ignorere alle tjenestemeldinger.

■ Tilkoblinger

Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Kontrollpanel](#) > [Tilkoblinger](#).

- [Internett-oppsett](#) — [Se Internett-oppsett, s. 71.](#)
- [Bluetooth](#) — [Se Bluetooth, s. 88.](#)

Trådløst lokalnett

Velg [Tilkoblinger](#) > [Trådløst lokalnett](#) for å vise statusen for tilkoblingen til trådløst lokalnett. På siden [Status](#) kan du vise tilkoblingsstatusen, nettverksnavnet og tilkoblingssikkerhet og -kvalitet.

Hvis du vil vise informasjon om nettverk, tilgangspunkt for trådløst lokalnett eller ad hoc-nettverk, velger du [Tilkoblinger](#) > [Trådløst lokalnett](#), og velger så siden [Nettverk](#). I feltet [Vis](#) velger du ønsket nettverkselement og trykker [Vis detaljer](#).

- [Nettverk](#) — Velg dette for å vise alle tilgjengelige trådløse lokalnettverk samt signalstyrken for det valgte nettverket.
- [Tilgangspunkter](#) — Velg dette for å vise tilgangspunktene for trådløst lokalnett som for tiden er tilgjengelige og innen rekkevidde, samt radiofrekvenskanalen de bruker.
- [Ad hoc-nettverk](#) — Velg dette for å vise tilgjengelige ad hoc-nettverk.

Du kan vise detaljer om EAP-sikkerhetsmoduler (Extensible Authentication Protocol) ved å velge [Tilkoblinger](#) > [Trådløst lokalnett](#), og så velge siden [Sikkerhet](#). Siden inneholder en liste over de installerte EAP-modulene som brukes i et trådløst lokalnett for å bringe videre porttilgangsforespørsler mellom trådløse enheter, tilgangspunkt for trådløst lokalnett og godkjenningsservere. Velg en modul og trykk [Vis detaljer](#). Hver av disse modulene kan endres sammen med Internett-tilgangspunkter.

Angi innstillinger for trådløst lokalnett

Du kan endre innstillinger som er felles for alle tilkoblinger til trådløst lokalnett.

Hvis du vil endre generelle innstillinger for trådløst lokalnett, velger du [Tilkoblinger](#) > [Trådløst lokalnett](#) og velger siden [Innstillinger](#).

Definer følgende:

- [Intervall for bakgrunnssøk](#) — Angi hvor ofte du vil at enheten skal søke etter tilgjengelige nettverk. Velg [Aldri](#) for å redusere batteriforbruket. Ikonet for trådløst lokalnett vises i indikatorområdet når et nettverk er funnet.
- [WLAN-strømsparing](#) — Hvis du har problemer med å opprette en tilkobling for trådløst lokalnett, kan du prøve å velge [Deaktivert](#). Hvis du velger [Deaktivert](#), øker strømforbruket når en tilkobling for trådløst lokalnett brukes, og det er ikke mulig å bruke tilkobling for trådløst lokalnett og Bluetooth-tilkobling samtidig. Hvis du vil ha mulighet til å bruke en Bluetooth-tilkobling under en tilkobling for trådløst lokalnett, velger du [Aktivert](#).

Velg [Tilkoblinger](#) > [Trådløst lokalnett](#) for å endre avanserte innstillinger for trådløst lokalnett. Velg siden [Innstillinger](#) og trykk [Avanserte innst.](#) Trykk [OK](#).

Definer følgende:

- [Automatisk konfigurasjon](#) — Velg [Av](#) hvis du vil angi de avanserte innstillingene for trådløst lokalnett manuelt. Ikke endre innstillingene manuelt med mindre du er sikker på hvordan hver innstilling påvirker systemytelsen. Det kan være systemytelsen blir drastisk redusert hvis automatiske innstillinger ikke brukes.
- [Ad hoc-kanal](#) — Angi på hvilken radiofrekvenskanal du vil sette opp et ad hoc-nettverk. Velg [Automatisk](#) hvis du vil bli tildelt en tilgjengelig kanal automatisk.
- [Langt tidsrom for nye forsøk](#) — Angi maksimalt antall overføringsforsøk for en ramme som er større enn RTS-terskelen (Request To Send).
- [Kort tidsrom for nye forsøk](#) — Angi maksimalt antall overføringsforsøk for en ramme som er større enn RTS-terskelen (Request To Send).
- [RTS-terskel](#) — Avgjør datapakkestørrelsen som tilgangspunktet for trådløst lokalnett utsteder en forespørsel om å sende med, før sending av pakken.
- [TX-strømnivå](#) — Angi strømnivået som brukes ved overføring av data.

Trykk [Gjenoppnr standarder](#) for å bruke de opprinnelige fabrikkinnstillingene.

Opprette et grunnleggende Internett-tilgangspunkt for et trådløst lokalnett

Du kan raskt opprette et Internett-tilgangspunkt som inneholder alle de grunnleggende innstillingene. Et Internett-tilgangspunkt er nødvendig for å koble til Internett.

Hvis du vil opprette et grunnleggende Internett-tilgangspunkt, velger du [Tilkoblinger](#) > [Trådløst lokalnett](#), og velger så siden [Nettverk](#). Velg nettverket eller tilgangspunktet for trådløst lokalnett som du vil opprette Internett-tilgangspunktet for, og trykk så [Opprette tilgpk.](#) Trykk [OK](#), og du blir bedt om å oppgi WEP-nøkkelen eller WPA-innstillinger hvis nettverket krever dette. Hvis nettverket ikke krever disse sikkerhetsinnstillingene, vises detaljert informasjon om det nye Internett-tilgangspunktet. Trykk [OK](#).

Hvis du vil vite hvordan du endrer WEP-nøkkelen eller EAP-modulinnstillingene, kan du se i hjelpefunksjonen i enheten.

Kontrollpanel

Du kan også opprette et Internett-tilgangspunkt mer detaljert. [Se Sette opp et Internett-tilgangspunkt for et trådløst lokalnett, s. 73.](#)

Kabeloppsett

Hvis du vil angi hvordan datakabelen brukes, velger du [Tilkoblinger](#) > [Kabeloppsett](#).

Velg fra følgende alternativer:

- [PC Suite-tilkobling](#) — Velg dette hvis du vil bruke datakabelen til å koble til PC Suite.
- [IP-gjennomgang](#) — Velg dette hvis du vil koble enheten til en kompatibel PC og bruke Internett- eller nettverksforbindelsen til PC-en.
- [IP-gjennomgang overstyrer PC Suite](#) — Velg dette hvis du avslutte en PC Suite-forbindelse via datakabelen automatisk når du kobler enheten til en kompatibel PC og bruker Internett- eller nettverksforbindelsen til PC-en.

RealPlayer-innstillinger

Hvis du vil ha tilgang til direkteavspilte data, som for eksempel lyd og video i sanntid, må du angi nettverks- og proxy-innstillinger for RealPlayer-programmet.

Hvis du vil endre innstillingene for RealPlayer, velger du [Tilkoblinger](#) > [RealPlayer-innstillinger](#).

På sidene [Nettverk](#) og [Proxy](#) definerer du følgende:

- [Tidsavbrudd for tilkobling](#) — Angi hvor lenge RealPlayer skal vente før den melder om feil i nettverksforbindelsen. Øk denne tiden hvis du ofte får tidsavbruddfeil.
- [Tidsavbrudd for server](#) — Angi hvor lenge RealPlayer skal vente på svar fra medieserveren før den bryter forbindelsen.
- [Portområde](#): — Angi portområdet som brukes til å motta data.
- [Bruk proxy](#): — Velg **Ja** hvis Internett-leverandøren krever at det blir brukt en proxy-server til å koble til Internett.
- [Vertsadresse](#): — Skriv adressen til proxy-serveren.
- [Port](#): — Skriv portnummeret til proxy-serveren.

Gjenoppr. standard IAP

Enheten inneholder forhåndsdefinerte, standard Internett-tilgangspunkt, som genereres automatisk når et nytt SIM-kort settes inn i enheten for første gang. Hvis du sletter disse tilgangspunktene, kan du gjenopprette dem ved hjelp av programmet [Gjenoppr. standard IAP](#).

Hvis du vil gjenopprette de forhåndsdefinerte Internett-tilgangspunktene, velger du [Tilkoblinger](#) > [Gjenoppr. standard IAP](#) og trykker **Ja**.

■ Sikkerhet

Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Kontrollpanel](#) > [Sikkerhet](#).

Enhetssikkerhet

Du kan endre sikkerhetsinnstillingene for PIN-koden, automatisk låsing av enheten og endring av SIM-kortet. Du kan også endre PIN-koden, PIN2-koden, låsekoden og sperrepassordet.

Unngå å bruke koder som likner på nødnumre, for eksempel 112, for å forhindre at nødnummeret blir ringt ved et uhell.

Koder vises som stjerner. Når du vil endre en kode, angir du den gjeldende koden, og deretter den nye koden to ganger.

Definere låseinnstillinger for enheten



Viktig: I frakoblet profil kan du ikke utføre (eller motta) samtaler, eller bruke andre funksjoner som krever GSM-nettverksdekning. Når du skal ringe, må du først slå på telefonfunksjonen ved å endre profil. Det kan imidlertid være at du kan ringe et nødnummer i Frakoblet-profilen ved å trykke av/på-tasten på enhetens deksel og deretter taste inn det offisielle nødnummeret. Dette kan du bare gjøre ved hjelp av dekseltelefonen, ikke ved hjelp av kommunikatorgrensesnittet. Hvis enheten er låst, taster du inn låsekoden for å aktivere telefonfunksjonen. Når enheten er låst, kan det være at du fremdeles kan ringe det offisielle nødnummeret.

Hvis du vil ringe et nødnummer i Frakoblet-profilen eller når enheten er låst, må enheten gjenkjenne nummeret som et offisielt nødnummer. Det kan være fordelaktig å endre profilen eller låse opp enheten ved å oppgi låsekoden før du ringer nødnummeret.

Hvis du vil definere låseinnstillinger, velger du [Sikkerhet](#) > [Enhetssikkerhet](#) og velger siden [Enhetslås](#).

Definer følgende:

- [Automatisk systemlås](#) — Du kan angi at enheten automatisk skal låses etter en viss tid. Da kan den bare brukes hvis korrekt låsekode angis. Når enheten er låst, er det likevel mulig å ringe det offisielle nødnummeret som er programmert inn i enheten. Du kan også svare på innkommende anrop.

Kontrollpanel

- **Låsekode** — Trykk **Endre** for å endre låsekoden. Den nye koden må være på 5 til 10 sifre. Den forhåndsinnstilte koden er 12345. Du bør endre låsekoden for å forhindre at uvedkommende bruker enheten. Hold koden hemmelig, og oppbevar den på et trygt sted og adskilt fra enheten.
- **Lås hvis SIM-kort byttes** — Du kan angi at enheten skal spørre etter låsekoden når et ukjent SIM-kort settes inn i enheten. Enheten vedlikeholder en liste over SIM-kort som den gjenkjenner som eierens kort.
- **Tillat ekstern låsing** — Hvis du setter dette valget til **Ja**, kan du låse enheten ved å sende en forhåndsdefinert tekstmelding fra en annen telefon.

Du kan opprette en melding for ekstern låsing ved å velge **Sikkerhet** > **Enhetssikkerhet**. Sett valget **Tillat ekstern låsing** til **Ja**, oppgi låsekoden og skriv inn teksten for meldingen for ekstern låsing i feltet **Melding**. Bekreft meldingen og trykk **Fullført**. Meldingen for ekstern låsing skiller mellom små og store bokstaver, og kan være på 5 til 20 tegn. Trykk **Start på nytt** for å starte enheten på nytt slik at endringene kan tre i kraft.



Tips: Hvis du bruker et minnekort uten passord, vil minnekortet låses når du låser enheten med meldingen for ekstern låsing. Hvis du vil fjerne minnekortpassordet, velger du **Skrivebord** > **Kontor** > **Filbehandling**, trykker Menu og velger **Minnekort** > **Sikkerhet** > **Fjern passord....** Skriv inn meldingen for ekstern låsing som passord, og trykk **Fjern**. Hvis meldingen for ekstern låsing er lengre enn 8 tegn, brukes de første 8 tegnene i meldingen som minnekortpassord.

Definere innstillinger for PIN-kode

Hvis du vil definere PIN-kode-innstillinger, velger du **Sikkerhet** > **Enhetssikkerhet** og velger siden **PIN-koder**.

Definer følgende:

- **Kontroll av PIN-kode** — Hvis du setter dette valget til **På**, vil telefonen be om PIN-kode hver gang den slås på. Vær oppmerksom på at denne innstillingen ikke kan endres hvis telefonen er slått av eller hvis det ikke er satt inn et gyldig SIM-kort. Vær også oppmerksom på at enkelte SIM-kort ikke lar deg slå av anmodningen om PIN-kode.
- **PIN-kode** — Trykk **Endre** for å endre PIN-koden. PIN-koden må være på 4 til 8 siffer. Endring av PIN-kode krever at **Kontroll av PIN-kode** er valgt, at enheten er slått på og at det er satt inn et gyldig SIM-kort.
- **PIN2-kode** — Trykk **Endre** for å endre PIN2-koden. PIN2-koden må være på 4 til 8 siffer. PIN2-koden kreves for å få tilgang til enkelte funksjoner, for eksempel innstillinger for tillatte numre, som må støttes av SIM-kortet.

Endre sperrepassordet

Du kan endre passordet som brukes til å sperre tale-, faks- og dataanrop ved å velge **Sikkerhet** > **Enhetssikkerhet** og velge siden **Anropssperring**. Velg feltet **Sperrepassord** og trykk **Endre**. Oppgi den gjeldende koden, og deretter den nye koden to ganger. Sperrepassordet må ha fire sifre.

Sertifikatadministrering



Viktig: Merk at selv om bruk av sertifikater betydelig reduserer risikoen forbundet med eksterne tilkoblinger og programvareinstallasjon, må disse brukes på riktig måte for å oppnå økt sikkerhet. Selv om det finnes et sertifikat, medfører ikke det noen beskyttelse i seg selv. Sertifikatstyreren må ha korrekte, autentiske eller sikre sertifikater for at økt sikkerhet skal være tilgjengelig. Sertifikater har begrenset levetid. Hvis teksten **Utgått sertifikat** eller **Sertifikat ennå ikke gyldig** vises selv om sertifikatet skal være gyldig, kan du kontrollere at gjeldende dato og klokkeslett i enheten er korrekt.

Før du endrer noen av sertifikatinnstillingene, må du kontrollere at du faktisk stoler på eieren av sertifikatet, og at sertifikatet faktisk tilhører eieren som står oppført.

Digitale sertifikater kan brukes til følgende:

- koble til en elektronisk banktjeneste eller et annet område, eller en ekstern server, for overføring av konfidensiell informasjon
- redusere risikoen for virus eller annen skadelig programvare, og kontrollere ektheten av programvare ved nedlasting og installering

Administrere sertifikater

Personlige sertifikater er sertifikater som er utstedt til deg. De vises på siden **Bruker**.

Sikkerhetssertifikater finnes på siden **Annet**. Disse brukes av enkelte tjenester, for eksempel banktjenester, til å kontrollere gyldigheten av andre sertifikater.

Du kan legge til sertifikater ved å velge **Sikkerhet** > **Sertifikatadministrering**. Trykk **Legg til** for å legge til et nytt sertifikat. Deretter kan du finne frem til sertifikatfilen. Trykk **Slett** for å fjerne et valgt sertifikat.

Du kan kontrollere ektheten til et sertifikat ved å velge **Sikkerhet** > **Sertifikatadministrering**. Velg et sertifikat og trykk **Vis detaljer**. Feltet **Utstedt til:** identifiserer eieren av dette sertifikatet. Kontroller at dette er navnet på parten som sertifikatet tilhører. Feltet **Fingeravtrykk:** identifiserer sertifikatet unikt. Kontakt telefonstøtten eller kundestøttetjenesten til eieren av sertifikatet, og be om MD5-fingeravtrykket til sertifikatet. Sammenligne fingeravtrykket med det som vises i dialogboksen, for å se om de er like.



Tips: Kontroller ektheten til sertifikatet hver gang du legger til et nytt.

Kontrollpanel

Du kan endre klareringsinnstillingene til et sertifikat ved å velge [Sikkerhet](#) > [Sertifikatadministrering](#). Velg sertifikatet, trykk [Vis detaljer](#) og trykk [Klareringsinnst.](#) Det vises en liste over programmer som kan bruke det valgte sertifikatet, avhengig av sertifikatet. Velg et programfelt og endre verdien til [Ja](#) eller [Nei](#). Vær oppmerksom på at du ikke kan endre klareringsinnstillingene til et personlig sertifikat.

Du kan endre lagringspassordet for private nøkler ved å velge [Sikkerhet](#) > [Sertifikatadministrering](#), velge siden [Passord](#) og trykke [Endre passord](#). Skriv det gjeldende passordet, trykk [OK](#) og skriv det nye passordet to ganger. Du behøver lagringspassordet for private nøkler når du bruker personlige sertifikater. Lageret for private nøkler inneholder de hemmelige nøklene som følger med personlige sertifikater.

■ Tilbehør

Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Kontrollpanel](#) > [Tilbehør](#).

Om dette produktet

Hvis du vil vise versjonsnummeret for programvaren, velger du [Tilbehør](#) > [Om dette produktet](#) og blar til bunnen av dialogboksen.

Beskytt. av stedsinfo

Noen nettverk tillater at andre ber om posisjonen for din enhet (nettverkstjeneste). Vær oppmerksom på at en separat posisjoneringsmodul er nødvendig for denne tjenesten.

Hvis du vil stille inn enheten til å godta eller avvise alle posisjonsforespørsler, velger du [Tilbehør](#) > [Beskytt. av stedsinfo](#) og velger feltet [Bekreftelseskriterier](#). Velg [Godta alle](#) eller [Avvis alle](#).

Logg for stedsforesp.

Hvis du vil vise loggen for stedsforespørsler, velger du [Tilbehør](#) > [Logg for stedsforesp.](#). Loggen viser en liste over mottatte stedsforespørsler, og viser navnet eller telefonnummeret til den som har sendt forespørselen, klokkeslett og dato samt om forespørselen ble godtatt.

Valg av HP-skriver

[Se Administrere innstillingene for mobil utskrift, s. 92.](#)

Redigering av tjenestekommando

Tjenesteanmodninger, også kjent som USSD-kommandoer, er meldinger som du sender til tjenesteleverandøren. Disse kan være aktiveringskommandoer for nettverkstjenester.

Hvis du vil sende en tjenesteanmodning til tjenesteleverandøren, velger du [Tilbehør](#) > [Redigering av tjenestekommando](#), skriver inn tjenesteanmodningen og trykker [Send](#).

■ Internett-oppsett

Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Kontrollpanel](#) og velg [Tilkoblinger](#) > [Internett-oppsett](#).

For å kunne koble til Internett, trenger du et Internett-tilgangspunkt.

For å kunne koble til Internett over GPRS har enheten forhåndsdefinerte standardinnstillinger for Internett-tilgangspunkt. Du kan opprette nye Internett-tilgangspunkt selv, eller så kan du motta innstillingene for Internett-tilgangspunkt i en melding fra tjenesteleverandøren. Dette kan redusere antallet innstillinger du må angi selv, eller eliminere behovet helt.

De nøyaktige verdiene for innstillingene får du vanligvis av tjenesteleverandøren. Følg anvisningene fra tjenesteleverandøren svært nøye.



Tips: Det kan være du må sette opp flere Internett-tilgangspunkt, avhengig av hvilke områder du vil ha tilgang til. For eksempel kan surfing på Internett kreve ett oppsett, mens tilgang til intranettet i firmaet kan kreve en annen tilkobling.



Tips: Hvis du sletter et standard Internett-tilgangspunkt, kan du gjenopprette tilgangspunktet ved hjelp av programmet [Gjenoppr. standard IAP](#). Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Kontrollpanel](#) > [Tilkoblinger](#) > [Gjenoppr. standard IAP](#) og trykk [Ja](#).

Sette opp et Internett-tilgangspunkt

1. Velg [Tilkoblinger](#) > [Internett-oppsett](#).
2. Trykk [Ny](#). Du kan bruke et eksisterende Internett-tilgangspunkt som grunnlag for det nye: Når du har trykket [Ny](#), trykker du så [Ja](#). Velg tilgangspunktet fra listen og trykk [OK](#).

3. Definer innstillingene.

- **Navn på Internett-innstillinger** — Skriv inn et beskrivende navn for tilkoblingen.
- **Internett-innstillingstype** — Velg tilkoblingstype. Avhengig av hvilken tilkobling du velger, vil bare enkelte innstillinger være tilgjengelige under konfigureringsprosessen.
- **Nettverks-ID** — Velg nettverks-ID i henhold til målnettverket du vil ha tilgang til med Internett-tilgangspunktet. Du kan endre navn på og opprette nye nettverks-ID-er. Bruk av korrekt nettverks-ID sikrer at datatrafikken rutes direkte til ønsket målnettverk. VPN-programvare (virtuelt privat nettverk) kan særlig begrense datatrafikk for visse målnettverk. Net트verks-ID-er kan brukes til å filtrere Internett-tilgangspunkter under oppretting av en Internett-tilkobling.
- **Navn på GPRS-tilgangspunkt** (bare for GPRS) — Hvis du ikke bruker et standard Internett-tilgangspunkt, må du angi et navn for tilgangspunktet. Du kan få navnet fra nettverksoperatøren eller tjenesteleverandøren.
- **Telefonnummer** (bare for GSM-data) — Angi modemtelefonnummeret for Internett-tilgangspunktet.
- **Passordprompt** — Endre dette til **Ja** hvis du må skrive et nytt passord hver gang du logger på en server, eller hvis du ikke vil lagre passordet ditt i enheten.
- **Brukernavn** — Skriv inn et brukernavn hvis dette kreves av tjenesteleverandøren. Brukernavnet kan være nødvendig for å opprette en datatilkobling, og leveres vanligvis av tjenesteleverandøren. Brukernavnet skiller ofte mellom små og store bokstaver.
- **Passord** — Det kan være at et passord kreves for å koble til Internett. Dette leveres vanligvis av tjenesteleverandøren. Passordet skiller ofte mellom små og store bokstaver.

4. Etter at du har definert innstillingene, trykker du om nødvendig **Avansert** for å definere avanserte innstillinger. Ellers trykker du **Slutt** eller **Fullført** for å avslutte konfigureringsveiviseren.**Konfigurere avanserte innstillinger for Internett-tilgangspunkt**

Trykk **Avansert** når du er ferdig med å sette opp de grunnleggende innstillingene for Internett-tilgangspunkt. Hvilke sider og valg som er tilgjengelige, avhenger av tilkoblingstypen du har valgt.

Siden IP-konfigurering

Vær oppmerksom på at de to protokollene (IPv4 og IPv6) krever litt ulike innstillinger.

- **Nettverkstype** (bare for GPRS) — For GPRS-tilkoblinger må du angi hvilken protokoll du vil bruke.
- **Hent IP automatisk** — Hvis du velger **Ja**, hentes IP-adressen automatisk fra serveren. Denne innstillingen kalles også "dynamisk IP-adresse".
- **IP-adresse** — IP-adressen til enheten. Hvis IP-adressen er hentet automatisk, er det ikke nødvendig å skrive inn informasjon her.
- **Hent DNS automatisk** — Hvis du velger **Ja** for IPv4-protokollen, hentes DNS-adressen (domenenavnsystem) automatisk fra serveren. Den aktuelle verdien for IPv6-protokollen er **Kjent**. DNS er en Internett-tjeneste som oversetter domenenavn som www.nokia.com til IPv4-adresser som 192.100.124.195, eller IPv6-adresser som 3ffe:2650:a640:1c2:341:c39:14. Hvis du velger **Nei** for IPv4-protokollen, eller **Manuell** for IPv6-protokollen, må du angi IP-adressene for den primære og sekundære DNS-serveren.

Siden Proxyer

Det kan være nyttig å bruke en proxy for å få raskere tilgang til Internett. Enkelte Internett-tjenesteleverandører krever bruk av web-proxyer. Kontakt Internett-tjenesteleverandøren for å få informasjon om proxy-detaller.

Hvis du har opprettet en Internett-tilkobling til bedriftens intranett, og du ikke er i stand til å hente web-sider fra Internett, kan det være du må sette opp en proxy-server for å hente web-sider fra utsiden av bedriftens intranett.

Definer følgende:

- **Proxy-protokoll** — Velg protokolltype for proxyen. Du kan angi forskjellige proxy-innstillinger for hver enkelt protokoll.
- **Bruk proxy-server** — Sett dette alternativet til **Ja** for å bruke proxy-serveren.
- **Proxy-server** — Skriv inn IP-adressen til proxy-serveren, eller domenenavnet. Eksempel på domenenavn er firma.com og organisasjon.org.
- **Portnummer** — Nummeret for proxy-porten. Portnummeret er knyttet til protokollen. Vanlige verdier er 8000 og 8080, men varierer med proxy-serverne.
- **Ingen proxy for** — Her definerer du domeneene der HTTP- eller HTTPS-proxy ikke er nødvendig.

Siden Dataanrop

Definer følgende:

- **Tilkoblingstype** — Definer GSM-dataanropstype. Hvis du skal kunne bruke **Høyhastighet**, må tjenesteleverandøren støtte denne funksjonen, og om nødvendig aktivere den for SIM-kortet.
- **Type eksternt modem** — Definer om enheten bruker analog eller digital tilkobling. Denne innstillingen avhenger både av GSM-nettverksoperatøren og Internett-tjenesteleverandøren, da enkelte GSM-nettverk ikke støtter visse typer ISDN-tilkoblinger. Hvis du vil ha mer informasjon, kan du kontakte Internett-tjenesteleverandøren. Hvis ISDN-tilkoblinger er tilgjengelige, oppretter de tilkoblinger mye raskere enn analoge metoder.

Kontrollpanel

- **Modemhastighet** — Dette valget gir deg mulighet til å begrense den maksimale tilkoblingshastigheten. Høyere datahastigheter kan koste mer, avhengig av tjenesteleverandøren. Hastigheten representerer den maksimale hastigheten som tilkoblingen vil få. Under tilkoblingen kan den faktiske hastigheten være lavere, avhengig av nettverksforholdene.
- **Modeminitialisering** — Du kan styre enheten ved hjelp av AT-kommandoer for modem. Om nødvendig angir du tegnene som er angitt av tjenesteleverandøren.

Siden Skript

Et skript kan automatisere tilkoblingen mellom enheten og serveren. Kontakt Internett-tjenesteleverandøren for å finne ut om du trenger et skript.

Definer følgende:

- **Bruke påloggingsskript** — Hvis du velger **Ja**, kan du skrive eller importere et påloggingsskript. Du kan redigere skriptet i feltet **Påloggingsskript**.
- **Vis terminalvindu** — Hvis du velger **Ja**, vil du, så snart en tilkobling er opprettet, se skriptet bli utført.

Siden Annet

Definer følgende:

- **Bruke tilbakeringing** — Velg **Ja** hvis du har en tjeneste som ringer tilbake til enheten når du oppretter en Internett-tilkobling.
- **Type tilbakeringing** — Be leverandøren av Internett-tjenester om å få den riktige innstillingen. **Servernummer** viser til standard Microsoft-tilbakeringing, og **Servernummer (IETF)** viser til en tilbakeringing som er godkjent av Internet Engineering Task Force. Velg **Nummer** hvis du vil bruke et nummer som du definerer i feltet **Nr. for tilbakeringing**.
- **Nr. for tilbakeringing** — Skriv inn telefonnummeret for dataanrop for enheten. Dette brukes av tilbakeringingsserveren.
- **Tillat pålogging i enkel tekst** — Velg **Nei** hvis du aldri vil sende passordet ditt som ren tekst uten kryptering. Vær oppmerksom på at dette alternativet bare påvirker PPP-tilkoblinger. E-post- og web-passord blir ikke kryptert. Enkelte Internett-tjenesteleverandører krever at dette alternativet settes til **Ja**.
- **Bruke PPP-komprimering** — Velg **Ja** hvis du vil øke hastigheten på dataoverføringen, hvis dette støttes av den eksterne PPP-serveren. Hvis du har problemer med å opprette en tilkobling, velger du **Nei**.

Sette opp et Internett-tilgangspunkt for et trådløst lokalt nett

Enheten har et forhåndsdefinert Internett-tilgangspunkt for trådløst lokalt nett, men du kan selv opprette nye Internett-tilgangspunkt.

1. Velg **Tilkoblinger** > **Internett-oppsett**.
2. Trykk **Ny**. Hvis du vil, kan du bruke et eksisterende Internett-tilgangspunkt som grunnlag for det nye.
3. Definer innstillingene.
 - **Navn på Internett-innstillinger** — Angi et beskrivende navn for Internett-tilgangspunktet.
 - **Nettverks-ID** — Velg nettverks-ID i henhold til målnettverket du vil ha tilgang til med Internett-tilgangspunktet. Du kan endre navn på og opprette nye nettverks-ID-er. Bruk av korrekt nettverks-ID sikrer at datatrafikken rutes direkte til ønsket målnettverk. VPN-programvare (virtuelt privat nettverk) kan særlig begrense datatrafikk for visse målnettverk. Nettkverks-ID-er kan brukes til å filtrere Internett-tilgangspunkter under oppretting av en Internett-tilkobling.
 - **Internett-innstillingstype** — Velg **Trådløst lokalt nett** som tilkoblingstype.
 - **Nettverksmodus** — Hvis du velger modusen **Infrastruktur**, kan enheter kommunisere med hverandre og med enheter i ledningsbaserte lokalt nett via et tilgangspunkt for trådløst lokalt nett. Hvis du velger modusen **Ad hoc**, kan enheter sende og motta data direkte seg imellom. Tilgangspunkt for trådløst lokalt nett er ikke nødvendig.
 - **Nettverksnavn** — Skriv inn nettverksnavnet (SSID – Service Set Identifier) slik det er definert av systemadministratoren, eller trykk **Endre** og velg et fra listen. I ad hoc-modus navngir brukerne selv det trådløse lokalt nettet. Hvis du ikke angir nettverksnavnet her, blir du bedt om å oppgi et nettverk når du oppretter en tilkobling for trådløst lokalt nett.
 - **Sikkerhetsmodus** — Du må velge samme sikkerhetsmodus som brukes i tilgangspunktet for trådløst lokalt nett. Hvis du velger **WEP** (Wired Equivalent Privacy), **802.1x** eller **WPA** (Wi-Fi Protected Access), må du i tillegg konfigurere de relevante, ytterligere innstillingene.
4. Etter at du har definert innstillingene, trykker du om nødvendig **Avansert** for å definere avanserte innstillinger. Ellers trykker du **Slutt** eller **Fullført** for å avslutte konfigureringsveiviseren.

Konfigurere avanserte innstillinger for Internett-tilgangspunkt

Trykk **Avansert** når du er ferdig med å sette opp de grunnleggende innstillingene for Internett-tilgangspunkt.

Hvilke sider og valg som er tilgjengelige, avhenger av innstillingene du har valgt. Be systemadministratoren om å få de riktige verdiene.

Siden IP-konfigurering

Vær oppmerksom på at de to protokollene (IPv4 og IPv6) krever litt ulike innstillinger.

- **Hent IP automatisk** — Hvis du velger **Ja**, hentes IP-adressen automatisk fra serveren. Denne innstillingen kalles også dynamisk IP-adresse. Hvis du velger **Nei**, må du angi IP-adresse, delnettsmaske og standardgateway i feltene nedenfor.

Kontrollpanel

- **Hent DNS automatisk** — Hvis du velger **Ja** for IPv4-protokollen, eller **DHCP** for IPv6-protokollen, hentes den primære og den sekundære DNS-adressen (Domain Name Server) automatisk fra serveren. DNS er en Internett-tjeneste som oversetter domenenavn som www.nokia.com til IPv4-adresser som 192.100.124.195, eller IPv6-adresser som 3ffe:2650:a640:1c2:341:c39:14. Hvis du velger **Nei** for IPv4-protokollen, eller **Manuell** for IPv6-protokollen, må du angi IP-adressene for den primære og den sekundære DNS-serveren.

Siden Proxyer

Det kan være nyttig å bruke en proxy for å få raskere tilgang til Internett. Vær også oppmerksom på at enkelte Internett-tjenesteleverandører krever bruk av web-proxyer. Kontakt Internett-tjenesteleverandøren for å få informasjon om proxy-detalljer.

Hvis du har opprettet en Internett-tilkobling til bedriftens intranett, og du ikke er i stand til å hente web-sider fra Internett, kan det være du må sette opp en proxy-server for å hente web-sider fra utsiden av bedriftens intranett.

Definer følgende:

- **Proxy-protokoll** — Velg protokolltype for proxyen. Du kan angi forskjellige proxy-innstillinger for hver enkelt protokoll.
- **Bruk proxy-server** — Sett dette alternativet til **Ja** for å bruke proxy-serveren.
- **Proxy-server** — Skriv inn IP-adressen til proxy-serveren, eller domenenavnet. Eksempel på domenenavn er firma.com og organisasjon.org.
- **Portnummer** — Nummeret for proxy-porten. Portnummeret er knyttet til protokollen. Vanlige verdier er 8000 og 8080, men varierer med proxy-serverne.
- **Ingen proxy for** — Her definerer du domenene der HTTP- eller HTTPS-proxy ikke er nødvendig.

Siden WPA

I feltet **WPA-modus** velger du **EAP** hvis du vil bruke en EAP-modul for godkjenning. Hvis du velger **Forhåndsdelte nøkkel**, skriver du inn passordet (også kalt en hovednøkkel) i feltet nedenfor. Vær oppmerksom på at den samme nøkkelen må angis i tilgangspunktet for trådløst lokalnett.

Siden EAP

Du kan konfigurere ulike EAP-moduler (Extensible Authentication Protocol) som brukes for godkjenning og datakryptering. Vær oppmerksom på at tilsvarende verdier må angis i tilgangspunktet for trådløst lokalnett. EAP-godkjenning er bare tilgjengelig hvis du har valgt **WPA** eller **802.1x** som sikkerhetsmodus.

Instruksjoner om hvordan du redigerer EAP-modulinstillinger finner du i hjelpefunksjonen i denne enheten.

Siden WEP

Du kan opprette inntil fire WEP-nøkler. Tilsvarende verdier må angis i tilgangspunktet for trådløst lokalnett.

- **WEP-godkjenning** — Velg **Åpne** eller **Delt** som godkjenningsmetode mellom den trådløse enheten og tilgangspunktet for trådløst lokalnett.
- **WEP-nøkkel i bruk** — Velg WEP-nøkkelen du ønsker å bruke med Internett-tilgangspunktet du oppretter.
- **Lengde for nøkkel nr. 1** — Velg riktig nøkkellengde. Støttede nøkkellengder er 40, 104 og 232 biter. Jo flere biter det er i nøkkelen, jo høyere er sikkerhetsnivået. WEP-nøkler består av en hemmelig nøkkel og en 24 bits initialiseringsvektor. Enkelte produsenter vil for eksempel referere til 104 bitsnøkkelen som en 128 bits nøkkel (104+24). Begge nøklene tilbyr samme krypteringsnivå, og kan derfor brukes om hverandre.
- **Type for nøkkel nr. 1** — Velg om du vil oppgi WEP-nøkkeldataene i heksadesimalformat (**HEX**) eller i tekstform (**ASCII**).
- **Data for nøkkel nr. 1** — Oppgi WEP-nøkkeldataene. Hvor mange tegn du kan skrive inn, avhenger av den valgte nøkkellengden. Nøkler som for eksempel er 40 biter lange, består alltid av 5 alfanumeriske tegn, eller 10 heksadesimale tegn.

EAP-moduler

EAP-moduler brukes i trådløse lokalnett for å godkjenne trådløse enheter og godkjenningsservere.

Vær oppmerksom på at nettverket må støtte denne funksjonen.

Endre EAP-SIM-innstillingene

Hvis du vil bruke EAP-SIM-godkjenning, må dekseltelefonen være slått på, og et gyldig SIM-kort må være installert i enheten.

Hvis du vil endre EAP-SIM-innstillinger for Internett-tilgangspunktet, velger du **Tilkoblinger** > **Internett-oppsett**. Velg et Internett-tilgangspunkt for trådløst lokalnett fra listen, og trykk så **Rediger** > **Avansert**. Velg siden **EAP**. Velg EAP-SIM fra listen og trykk **Konfigurer**.

Definer følgende:

- **Bruk manuelt brukernavn** — Denne innstillingen overstyrer brukernavnet i det innledende identitetssvaret i tilfeller der serveren krever at brukeren utfører den innledende identifikasjonen med et forhåndsdefinert brukernavn, for eksempel med et Windows-brukernavn. Hvis du velger **Ja**, men lar feltet **Brukernavn** stå tomt, genereres et vilkårlig brukernavn for innledende identitetssvar.
- **Bruk manuell ressurs** — Denne innstillingen overstyrer ressursen i det innledende identitetssvaret i tilfeller der serveren krever at brukeren utfører den innledende identifikasjonen med en forhåndsdefinert ressurs. Hvis du velger **Nei**, avledes ressursen fra IMSI (International Mobile Subscriber Identity).

- **Bruk identitetsbesk.** — EAP-SIM-modulen kan be serveren om å sende en pseudonymidentitet for fremtidige godkjenninger. Denne identiteten hindrer at brukerens IMSI blir sendt.
- **Maks. gjentatte godkj.** — EAP-SIM-modulen kan be serveren om å sende den trådløse enheten en identitet for gjentatt godkjenning som kan brukes til å gjøre kommende godkjenninger raskere. Du kan angi hvor mange ganger en enkelt mekanisme for gjentatt godkjenning kan brukes før fullstendig godkjenning må utføres. Hvis mekanismene for gjentatte godkjenninger brukes for mange ganger, kan det gå på bekostning av sikkerheten, da SIM-kortet ikke brukes ved gjentatt godkjenning.

Endre EAP-TLS-innstillingene

Hvis du vil endre EAP-TLS-innstillingene for et Internett-tilgangspunkt, velger du [Tilkoblinger](#) > [Internett-oppsett](#). Velg et Internett-tilgangspunkt for trådløst lokalt nett fra listen, og trykk så [Rediger](#) > [Avansert](#). Velg siden [EAP](#). Velg EAP-TLS fra listen og trykk [Konfigurer](#).

- På siden [Brukersertifikater](#) velger du hvilke personlige sertifikater som skal brukes for brukergodkjenning ved bruk av dette Internett-tilgangspunktet. Denne siden viser alle de installerte personlige sertifikatene på enheten. Sertifikatene er aktivert som standard. Hvis du vil deaktivere et sertifikat, velger du sertifikatet og trykker [Deaktiver](#).
- På siden [Sertifikater fra sertifiseringsinstans](#) velger du hvilke sikkerhetssertifikater som er gyldige for serverbekreftelse i godkjenning for trådløst lokalt nett ved bruk av dette Internett-tilgangspunktet. Denne siden viser alle de installerte sikkerhetssertifikatene på enheten. Alle sertifikatene er aktivert som standard. Hvis du vil deaktivere et sertifikat, velger du sertifikatet og trykker [Deaktiver](#).
- På siden [Chiffreringssamling](#) velger du hvilke TLS-chiffreringssamlinger (Transport Layer Security) du vil bruke med dette Internett-tilgangspunktet. Trykk [Aktiver](#) for å aktivere en valgt chiffreringssamling.
- På siden [Innstillinger](#) kan du definere ytterligere innstillinger som er relatert til EAP-TLS. Instruksjoner om hvordan du endrer disse innstillingene finner du i hjelpefunksjonen i denne enheten.

Endre EAP-PEAP-innstillingene

Hvis du vil endre EAP-PEAP-innstillingene for et Internett-tilgangspunkt, velger du [Tilkoblinger](#) > [Internett-oppsett](#). Velg et Internett-tilgangspunkt for trådløst lokalt nett fra listen, og trykk så [Rediger](#) > [Avansert](#). Velg siden [EAP](#). Velg EAP-PEAP fra listen og trykk [Konfigurer](#).

- På siden [Brukersertifikater](#) velger du hvilke personlige sertifikater som skal brukes for brukergodkjenning ved bruk av dette Internett-tilgangspunktet. Denne siden viser alle de personlige sertifikatene som er installert på enheten. Sertifikatene er aktivert som standard. Hvis du vil deaktivere et sertifikat, velger du sertifikatet og trykker [Deaktiver](#).
- På siden [Sertifikater fra sertifiseringsinstans](#) velger du hvilke sikkerhetssertifikater som er gyldige for serverbekreftelse i godkjenning for trådløst lokalt nett ved bruk av dette Internett-tilgangspunktet. Denne siden viser alle de installerte sikkerhetssertifikatene på enheten. Alle sertifikatene er aktivert som standard. Hvis du vil deaktivere et sertifikat, velger du sertifikatet og trykker [Deaktiver](#).
- På siden [Chiffreringssamling](#) velger du hvilke TLS-chiffreringssamlinger (Transport Layer Security) du vil bruke med dette Internett-tilgangspunktet. Trykk [Aktiver](#) for å aktivere en valgt chiffreringssamling.
- På siden [EAP-typer](#) velger og konfigurerer du godkjenningsskjemaene du vil kjøre i EAP-PEAP-metoden. Trykk [Prioritet](#) og deretter [Flytt opp](#), og velg så [Flytt ned](#) for å endre prioritetsrekkefølgen for de tunnelerte EAP-typerne.
- På siden [Innstillinger](#) kan du definere ytterligere innstillinger som er relatert til EAP-PEAP. Instruksjoner om hvordan du endrer disse innstillingene finner du i hjelpefunksjonen i denne enheten.

Endre EAP-LEAP-innstillingene

Hvis du vil endre EAP-LEAP-innstillingene for et Internett-tilgangspunkt, velger du [Tilkoblinger](#) > [Internett-oppsett](#). Velg et Internett-tilgangspunkt for trådløst lokalt nett fra listen, og trykk så [Rediger](#) > [Avansert](#). Velg siden [EAP](#). Velg EAP-LEAP fra listen og trykk [Konfigurer](#). Hvis du skriver inn brukernavnet i feltet [Brukernavn](#), trenger du ikke angi brukernavnet under en godkjenningssøkt. Hvis du ikke ønsker å bli spurt om å oppgi passord, velger du [Nei](#) i feltet [Passordprompt](#), og angir deretter passordet i feltet [Passord](#).

Vær oppmerksom på at hvis du velger [Nei](#) i feltet [Passordprompt](#), lagres passordet i enheten, noe som fører til redusert sikkerhet.

Konfigurere Internett-tilkoblingsinnstillinger

Disse innstillingene påvirker alle Internett-tilkoblinger.

Hvis du vil konfigurere felles Internett-tilkoblingsinnstillinger, velger du [Tilkoblinger](#) > [Internett-oppsett](#). Velg siden [Inaktiv](#) og angi hvor lang tid det skal gå før tilkoblingen avsluttes automatisk og går tilbake til standby-modus hvis den ikke brukes. Du kan angi forskjellige tider for hver tilkoblingstype, men innstillingen påvirker alle Internett-tilgangspunkt som bruker den tilkoblingstypen.

Noen Internett-tilkoblinger kan se ut som de er inaktive, men det kan likevel være at de sender og mottar data i bakgrunnen. Disse tilkoblingene kan forsinke lukkingen av tilkoblingen.

Velg siden [Annet](#) og definer innstillingene.

Kontrollpanel

- **Spør før tilkobling** — Hvis du velger **Ja**, vises en dialogboks hver gang du kobler til Internett, der du blir bedt om å bekrefte tilkoblingen eller endre Internett-tilgangspunktet.
- **GPRS-driftsmodus** — Velg **Alltid på** hvis du vil at GPRS-tilkoblingen skal være klar til raskt å gå over til pakke-dataoverføring ved behov. Hvis du velger **På ved behov**, bruker enheten en GPRS-tilkobling bare når du starter et program eller en handling som trenger den. Vær oppmerksom på at hvis det ikke er noen GPRS-dekning, og du valgte **Alltid på**, vil enheten med jevne mellomrom prøve å opprette en GPRS-tilkobling.

Hvis du vil endre prioritet for Internett-tilgangspunktene, velger du **Tilkoblinger** > **Internett-oppsett**. Trykk **Prioritet**, velg et Internett-tilgangspunkt og trykk **Flytt opp** eller **Flytt ned**. Når du oppretter en datatilkobling, søkes det etter tilgangspunktene i den rekkefølgen du har angitt.

Velge et Internett-tilgangspunkt

Når du oppretter en Internett-tilkobling, blir du bedt om å velge Internett-tilgangspunktet du vil bruke for den tilkoblingen. I dialogboksen **Nettverkstilkobling** velger du et Internett-tilgangspunkt fra listen og trykker **Koble til**. Før du kobler til, kan du filtrere listen over tilgangspunkt i henhold til nettverkstypen. Hvis du vil vise alle Internett-tilgangspunkt, velger du **Alle nettverk**. Hvis du vil vise Internett-tilgangspunktene som er tilgjengelige for øyeblikket, trykker du **Vis tilgj**. Hvis du for eksempel bruker profilen **Fly**, vises ingen Internett-tilgangspunkt for GPRS eller GSM i listen.



Tips: Dialogboksen **Nettverkstilkobling** åpnes bare hvis du har valgt **Ja** i feltet **Spør før tilkobling** i de generelle innstillingene for Internett-tilgangspunkt. Du kan sjekke statusen for innstillingen ved å velge **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** og **Tilkoblinger** > **Internett-oppsett** > **Annet**.



Tips: Hvis du har problemer med å opprette en tilkobling for trådløst lokalt nett, kan du prøve å velge **Deaktivert** for **WLAN-strømsparing**: Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Tilkoblinger** > **Trådløst lokalt nett** > **Innstillinger**. Hvis du velger **Deaktivert**, øker strømforbruket når en tilkobling for trådløst lokalt nett brukes, og det er ikke mulig å bruke tilkobling for trådløst lokalt nett og Bluetooth-tilkobling samtidig.

15. Medieprogrammer

Gå til [Skrivebord](#) > [Media](#).



■ RealPlayer

Beskyttelse av opphavsrett kan forhindre at enkelte bilder, ringetoner og annet innhold kopieres, endres, overføres eller videresendes.

Gå til [Skrivebord](#) > [Media](#) > [RealPlayer](#).

[RealPlayer](#) spiller av video, lyd og media fra Internett. [RealPlayer](#) spiller av mange formater, blant annet MPEG-4, MP4 (ikke direkteavspilling), 3GP, SDP, RV, RA, RAM og RM.

[RealPlayer](#) støtter ikke nødvendigvis alle variasjonene av et mediefilformat.

Spille av medieklipp

Du kan spille av videoklipp og lydfiler som er lagret i enhetsminnet eller på et minnekort, overført til enheten fra e-post eller en kompatibel PC, eller direkteavspilt til enheten via Internett.

Fremdriftsindikatoren viser avspillingstiden, plasseringen og lengden for et medieklipp. Under avspilling stoppes videoen midlertidig mens hovedmenyen eller en dialogboks vises. Videoen er sentrert horisontalt og vertikalt i videoområdet. Hvis videostørrelsen ikke stemmer overens med enten hele bredden eller høyden i videoområdet, blir størrelsen på videoen endret før avspilling, slik at det opprinnelige størrelsesforholdet bevares.



Direkteavspilling av medier er mulig ved at du blar til en mediefil på Internett og trykker [Spill av](#). Hvis et problem med nettverkstilkoblingen fører til avspillingsfeil, vil [RealPlayer](#) automatisk forsøke å koble til Internett-tilgangspunktet på nytt.

Trykk [Spill av](#) for å spille av lagrede medier. Avspillingen stopper automatisk.

Trykk [Stopp](#) for å stoppe avspilling eller direkteavspilling. Bufring eller tilkobling til et direkteavspillingsområde stopper, avspilling av et klipp stopper, og klippet går tilbake til begynnelsen. Klippet forblir valgt i medieklipplisten.

Hvis du vil spille av videoklippet i fullskjermvisning, trykker du Menu og velger [Visning](#) > [Fullskjermvisning](#). Størrelsen på videoområdet endres da til normal eller full skjerm.

Du kan lagre et medieklipp ved å trykke Menu og velge [Fil](#) > [Lagre klipp som....](#) Hvis du vil lagre en kobling til en Internett-tilkobling, trykker du Menu og velger [Fil](#) > [Lagre kobling som....](#)

Du kan endre størrelsen på et videoklipp ved å trykke Menu og velge [Visning](#) > [Zoom inn](#) eller [Zoom ut](#). Zooming øker størrelsen på videoen slik at den dekker så mye av videoområdet som mulig, samtidig som størrelsesforholdet bevares, eller så setter det videoen tilbake til opprinnelig størrelse.

Trykk [Avslutt](#) for å lukke [RealPlayer](#). Bufring eller tilkobling til et direkteavspillingsområde avbrytes, og avspillingen av et klipp stopper.



Tips: Du legger til en snarvei til et medieklipp ved å trykke Menu og velge [Fil](#) > [Legg på skrivebordet....](#) Da opprettes en snarvei til det valgte medieklippet. Du kan ikke opprette en snarvei til en fil som ikke er lagret.

Justere medievolumet

Bla opp eller ned for å endre medievolumet.

Trykk [Angi volum](#) > [Demp](#) hvis du vil slå av lyden. Trykk [Opphev demp](#) for å slå på lyden.

Sende medieklipp

Du kan velge medieklipp som skal legges ved en melding, et dokument eller en lysbildefremvisning.

Du kan sende et medieklipp ved å trykke Menu og velge [Fil](#) > [Send](#). Velg en metode for å sende klippet til en annen enhet, og trykk så [Sett inn](#).

Trykk **Avbryt** for å avbryte innsetting. Medieklippet går ikke tilbake til det opprinnelige programmet, og du kan velge et annet klipp.

■ Musikkavsp.



Advarsel: Hold ikke enheten nær øret når høyttaleren er på ettersom volumet kan være ekstremt høyt.

Gå til **Skrivebord** > **Media** > **Musikkavsp.**

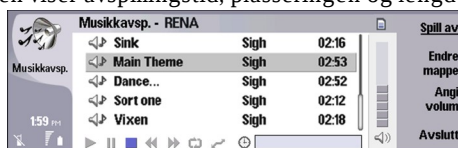
Musikkavsp. kan spille av og organisere musikkspor og lydfiler. **Musikkavsp.** støtter flere lydformater: MP3, WAV, MIDI, AMR og AAC.

Lytte til musikk



Advarsel: Lytt til musikk på et moderat lydnivå. Høyt volum over lengre tid kan skade hørselen.

Musikkavsp. viser en musikksporliste, volum, indikatorer for tilfeldig rekkefølge og gjentakelse, gjeldende aktive modus og en fremdriftsindikator. Fremdriftsindikatoren viser avspillingstid, plasseringen og lengden på et spor.



Du kan velge et musikkspor ved å bla oppover eller nedover i musikksporlisten.

Hvis du vil spille av et musikkspor, eller spor i gjeldende mappe, trykker du **Spill av**. Avspillingen stopper automatisk når siste spor i spillerekkefølgen er avspilt.

Du kan sortere musikkspor ved å trykke Menu og velge **Visning** > **Sorter etter**. Du kan sortere spor i gjeldende mappe etter navn, filnavn, dato eller størrelse. Sortering påvirker spillerekkefølgen for spor i gjeldende mappe.

Du kan velge forrige eller neste spor ved å trykke Menu og velge **Gå til** > **Forrige spor** eller **Neste spor**. Det valgte sporet er basert på gjeldende sorteringsrekkefølge.

Du kan spille av musikkspor på nytt ved å trykke Menu og velge **Avspilling** > **Gjenta**. Dette gjør at sporene i gjeldende mappe spilles av i en løkke fra siste til første spor i spillerekkefølgen.

Du kan spille av musikk i tilfeldig rekkefølge ved å trykke Menu og velge **Avspilling** > **Tilfeldig**.



Tips: Når et spor spilles av, blar du til venstre for å søke bakover eller til høyre for å søke fremover.

Håndtere musikkspor

Du kan lagre musikk ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Lagre som....** Lagre musikk på et minnekort eller i telefonminnet.

Du kan endre musikkmappe ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Endre mappe....** Bruk dialogboksen til å velge en ny mappe. Innholdet i nye mapper skannes, og musikkspor vises i sporlisten.

Hvis du vil legge til en snarvei til musikk, trykker du Menu og velger **Fil** > **Legg på skrivebordet....** Da opprettes en snarvei til det valgte musikkopptaket. Du kan ikke opprette en snarvei til en fil som ikke er lagret.

Hvis du vil endre tekststørrelsen, trykker du Menu og velger **Rediger** > **Zoom inn** eller **Zoom ut**. Dette endrer størrelse for teksten i listevisning.

Sende musikk

Du kan sende musikk som en melding.

Du kan sende et spor ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Send**. Velg en metode for å sende det valgte musikksporet til en annen enhet. Trykk **Sett inn**. Et musikkspor kan sendes som et meldingsvedlegg.

Velg en mappe ved å trykke **Endre mappe....** Bruk dialogboksen til å velge en ny mappe.

Trykk **Avbryt** for å avbryte innsetting. Sporet går ikke tilbake til det opprinnelige programmet, og du kan velge et annet spor.

■ Taleopptaker

Opptakeren kan ikke brukes mens et dataanrop eller en GPRS-forbindelse er aktivert.

Gå til **Skrivebord** > **Media** > **Taleopptaker**.

Taleopptaker kan spille inn en telefonsamtale eller talememo, lagre taleopptaket som et lydklipp, spille av klippet eller andre lydfiler og redigere lydfiler. **Taleopptaker** kan spille av følgende formater: WAV, AMR, AU og komprimert GSM.

Åpne taleopptakeren

Du kan åpne **Taleopptaker** og velge en fil, eller du kan opprette en snarvei som åpner **Taleopptaker** automatisk og spiller av et lydklipp.



Du velger et taleopptak ved å trykke Menu og velge **Fil > Åpne....** Dialogboksen Åpne fil vises, innholdet i den gjeldende mappen blir søkt gjennom og en liste over taleopptak vises.

Du legger til en snarvei til et taleopptak ved å trykke Menu og velge **Fil > Legg på skrivebordet....** Da opprettes en snarvei til det valgte taleopptaket. Du kan ikke opprette en snarvei til en fil som ikke er lagret.

Spille inn en telefonsamtale eller et talememo

Du kan spille inn en telefonsamtale eller en talememo. **Taleopptaker** oppretter automatisk et komprimert lydklipp i enten WAV- eller AMR-format.

Du spiller inn et talememo ved å trykke Menu og velge **Fil > Nytt klipp**, og deretter trykke **Spill inn**. **Taleopptaker** begynner å spille inn all lyd som når den eksterne mikrofonen. Når du er ferdig å spille inn, velger du **Stopp**. Trykk Menu og velg **Fil > Lagre > Lagre klipp**. Skriv inn et navn for taleopptaket og trykk **OK**.

Når du skal spille inn en telefonsamtale, starter du først samtalen. Når mottakeren svarer, trykker du Menu, velger **Fil > Nytt klipp** og trykker **Spill inn**. **Taleopptaker** begynner å spille inn, og begge partene vil høre en tone hvert femte sekund som indikerer at telefonsamtalen spilles inn. Når du er ferdig å spille inn, velger du **Stopp**. Trykk Menu og velg **Fil > Lagre > Lagre klipp**. Skriv inn et navn for taleopptaket og velg **OK**.

Hvis du vil fortsette å spille inn etter et taleopptak, velger du et taleopptak og trykker **Spill inn**. Innspillingen fortsetter der forrige opptak slutter.

Hvis du vil avbryte lagring når du får spørsmål om du vil lagre taleopptaket, vil Avbryt-kommandoen stoppe gjeldende handling, og du går tilbake til forrige handling. Forkast-kommandoen sletter taleopptaket fra enhetsminnet.



Tips: Maksimal lengde på et taleopptak er 60 minutter, men lengden avhenger også av lagringsplassen som er tilgjengelig i enhetsminnet eller på et minnekort.

Spille av et taleopptak

Du kan spille av et taleopptak og stoppe det midlertidig. Du kan lagre et taleopptak du har gjort, eller du kan spille av og lagre et taleopptak som du har mottatt i en melding. **Taleopptaker** kan spille av flere formater: WAV, AU, AMR og komprimert GSM. Fremdriftsindikatoren viser avspillingstid, plasseringen og lengden på et taleopptak.

Trykk **Spill av** for å høre på et taleopptak. Bla til venstre for å søke bakover eller til høyre for å søke fremover.

Trykk **Pause** for å stoppe et taleopptak midlertidig. Avspillingen fortsetter når du trykker **Spill av**.

Du spiller av et taleopptak på nytt ved å trykke Menu og velge **Avspilling > Gjenta**. Taleopptaket blir gjentatt.



Tips: Taleopptak som du mottar eller spiller inn, er midlertidige filer. Du må lagre de filene du ønsker å beholde.

Sende et taleopptak

Du kan sende et taleopptak fra din enhet til en annen enhet via infrarød eller Bluetooth, som en egen e-postmelding eller i en multimediemelding.

Hvis du vil sende et taleopptak til en annen enhet med infrarød, må du passe på at infrarød er aktivert på mottakerenheten. Velg et taleopptak, trykk Menu, velg **Fil > Send** og bruk infrarødvalget. En infrarødtilkobling opprettes automatisk, og taleopptaket sendes til mottakerenheten.

Hvis du skal overføre et taleopptak via Bluetooth, må du passe på at Bluetooth er aktivert på mottakerenheten. Velg et taleopptak, trykk Menu, velg **Fil > Send** og bruk Bluetooth-valget. Aktiver Bluetooth på din enhet, søk etter mottakerenheten, velg mottakerenheten fra listen over tilgjengelige enheter, og velg Send. Hvis enhetene sammenkobles og godkjennes, eller hvis et passord bekreftes, overføres taleopptaket til mottakerenheten når en aktiv Bluetooth-tilkobling opprettes.

Hvis du vil sende et taleopptak som e-post, velger du et taleopptak, trykker Menu, velger **Fil > Send** og bruker valget for e-post. E-postprogrammet åpnes automatisk, og taleopptaket er klart til å bli sendt som et vedlegg til e-postmeldingen.

Medieprogrammer

Hvis du vil sette inn et taleopptak i en multimediemelding, velger du et taleopptak, trykker Menu, velger **Fil** > **Send** og bruker valget for multimediemelding. MMS-programmet åpnes automatisk, og taleopptaket er klart til å bli sendt som et vedlegg til multimediemeldingen.

16. Kalkulator

I **Kalkulator** kan du foreta utregninger og lagre resultatene i kalkulatorminnet for senere bruk. **Skrivebordskalkulator** kan brukes til grunnleggende utregninger, og **Avansert kalkulator** til mer avanserte utregninger.



Merk: Denne kalkulatoren har begrenset nøyaktighet, og er utformet for enkle utregninger.

Gå til [Skrivebord](#) > [Kontor](#) > [Kalkulator](#).

■ Foreta utregninger

Når du vil foreta en utregning, skriver du inn det første tallet i utregningen. Trykk tabulatortasten og velg en funksjon i funksjonsoversikten. Skriv inn det andre tallet og trykk returtasten.

Vær oppmerksom på at kalkulatoren utfører operasjonene i den rekkefølgen du oppgir dem. Du kan ikke bruke parenteser til å endre rekkefølgen på operasjonene.

Hvis du vil bytte mellom skrivebordskalkulatoren og den avanserte kalkulatoren, trykker du Menu og velger [Visning](#) > [Skrivebordskalkulator](#) eller [Avansert kalkulator](#).

Hvis du vil gjøre et tall positivt eller negativt, skriver du tallet og trykker **m** på tastaturet.

Du kan skrive ut en utregning ved å trykke Menu og velge [Utskrift](#) > [Skriv ut](#).



Tips: Du kan forhåndsvisne en side før utskrift ved å trykke Menu og velge [Forhåndsvisning](#) > [Utskrift](#) i menyen.

Du kan endre sideoppsettet ved å trykke Menu og velge [Sideoppsett](#).

■ Bruke den avanserte kalkulatoren

Trykk Menu og velg [Visning](#) > [Avansert kalkulator](#).

Når du vil foreta en utregning, skriver du inn det første tallet i utregningen. Trykk tabulatortasten og velg en funksjon i funksjonsoversikten. Skriv inn det andre tallet i utregningen, bla til **=** i funksjonsoversikten og trykk returtasten.

Du inverterer en funksjon ved å trykke **i** på tastaturet og velge funksjonen.

Du kan endre vinkelenheten ved å trykke Menu, velge [Verktøy](#) > [Vinkelenhet](#) og velge [Grader](#), [Radianer](#) eller [Gradianer](#). Du kan se gjeldende vinkelenhet i feltet der du skriver inn tallene.

■ Lagre tall i minnet

Du kan lagre 26 ulike tall, ufullførte utregninger eller sluttresultater av utregninger for senere bruk.

1. Trykk Ctrl+S. En pil vises ved siden av verdien.
2. Trykk Shift + bokstaven du vil tilordne til verdien. Bokstaven vises ved siden av pilen.
3. Trykk returtasten for å lagre verdien.

Når du skal bruke en lagret verdi, skriver du bokstaven du har tilordnet til verdien, og fortsetter utregningen på vanlig måte.

Du kan fjerne alle verdier som er lagret i minnet, ved å trykke Ctrl+D.

■ Angi tallformatet i kalkulatoren

Du kan endre tallformatet ved å trykke Menu og velge [Verktøy](#) > [Tallformat](#).

Velg:

- **Normal** — hvis du vil beholde standard tallformat
- **Fast** — hvis du vil angi et fast antall desimalplasser
- **Avansert** — hvis du vil angi et fast antall viktige tall

17. Klokke

I **Klokke** kan du vise dato og tid for hjemstedet og destinasjonsstedet, samt håndtere klokkealarmer.

Gå til **Skrivebord** > **Klokke**.

■ Bruke verdensklokke

Angi dato og tid ved å trykke Menu og velge **Verktøy** > **Dato og klokkeslett...**



Tips: Du kan også oppdatere dato og tid automatisk (nettverkstjeneste). Du kan velge denne innstillingen i Kontrollpanel. [Se Dato og klokkeslett, s. 63.](#)

Trykk tabulatortasten for å skifte mellom informasjon for hjem- og destinasjonssted.

Hvis du vil bytte til et annet sted, velger du enten hjemsted eller destinasjonssted og trykker **Endre sted**.



Tips: Hvis du endrer hjemsted, blir klokken og kalenderen oppdatert. Dette kan være nyttig for eksempel når du skal delta i telefonkonferanser.

Trykk **Klokkealarm** for å vise og håndtere alarmer.

Du kan skifte klokkeutseende ved å trykke Menu, velge **Visning** > **Klokkeutseende** og velge **Analog** eller **Digital**.



Tips: Hvis du vil bytte til visning av bare én klokke som viser informasjon om hjemstedet, trykker du Menu og velger **Visning** > **Detaljer for eksternt sted**.

■ Bruke Klokkealarm

Hvis du vil stille inn en alarm, trykker du **Ny alarm** og angir alarmtidspunktet.

Hvis du vil endre en alarm, trykker du **Rediger alarm**.

Trykk tilbaketasten for å fjerne en alarm.

Når du hører alarmen, slår du den av ved å trykke **Stopp** i kommunikatorgrensesnittet eller **Avslutt** på dekseltelefonen. Trykk **Slumre** for å utsette alarmen. Selv om dekseltelefonen er slått av når alarmtiden nås, ringer alarmen, og et alarmnotat vises på dekseltelefonen. Trykk **Vis** for å lese alarmnotatet.

■ Alarmer og påminnelser

Når en alarm som er stilt inn i Klokke eller Kalender, går av, vises et alarmnotat.

Hvis du vil utsette en alarm, trykker du **Slumre**.



Tips: Standard slumretid er ti minutter.

Hvis du vil slå av en alarm og beholde alarmnotatet på displayet, trykker du **Demp**.

Hvis du vil slå av en alarm og lukke alarmnotatet, trykker du **Stopp**.

Hvis du ikke slår av en alarm, stopper alarmen automatisk etter 15 minutter. Alarmnotatet blir værende på displayet.

■ Steder og land

Bytte til andre steder

Hvis du vil bytte til et annet sted, velger du stedet du vil bytte til, og trykker **Endre sted**. Velg det nye stedet fra listen og trykk **Velg**.

Du kan se stedets beliggenhet på kartet.



Tips: Begynn å skrive i søkefeltet for å søke etter et sted.



Tips: Trykk Menu og velg **Fil** > **Nytt sted...** for å legge til et nytt sted i listen.

Vær oppmerksom på at systemtiden til enheten kan endres hvis du bytter hjemsted.

Lokalisere steder på verdenskartet

Hvis du vil angi beliggenheten til et sted, velger du **Fil** > **Nytt sted...** eller **Rediger** > **Stedsdetaljer...** og trykker **Angi plass**. På kartet blir du til ønsket beliggenhet for stedet og trykker **OK**.

Opprette og redigere landoppføringer

Hvis du vil opprette nye eller redigere eksisterende land, velger du **Fil** > **Nytt land/område...** eller **Rediger** > **Lands-/områdedetaljer....** Skriv inn det nye **Land/område**-navnet, velg **Retningsnummer**-feltet og skriv det nye nummeret.

Vær oppmerksom på at hvis du redigerer et eksisterende land, kan du også redigere hovedstaden.

Opprette og redigere stedsoppføringer

Hvis du vil opprette eller redigere stedsoppføringer, velger du **Fil** > **Nytt sted...** og skriver inn navnet på stedet.

Du kan også angi følgende innstillinger:

- **Land/område** — Velg et land fra listen.
- **Retningsnummer** — Skriv inn retningsnummeret som brukes når man ringer til stedet.
- **Sommertidssone** — Velg en sommertidsone.
- **Tidssone** — Velg tidsforskjellen mellom et sted og GMT (Greenwich Mean Time).
- **Breddegrad** og **Lengdegrad** — Skriv inn koordinatene for et sted, eller trykk **Angi plass** for å lokalisere et sted på verdenskartet.

18. Håndtering av data og programmer

Kommunikatoren inneholder flere programmer for håndtering av personlige data, for eksempel kontakter, kalenderinformasjon og e-post.

■ Dataflytting

Du kan bruke **Dataflytting** til å flytte enkelte typer data, for eksempel kontakter og innstillinger, fra kommunikatoren i Nokia 9200-serien til Nokia 9500 Communicator via infrarød eller et minnekort.

Før du begynner, må du passe på at det er nok ledig minne i enhetene eller minnekortet til å foreta flyttingen. Hvis det er mindre enn 2 MB ledig minne i Nokia 9500 Communicator, kan du ikke starte flyttingen.

Ikke bruk Nokia 9500 Communicator når du bruker Dataflytting. Slå om mulig av dekseltelefonen. Kontroller at du har nok batteristrøm, eller koble enheten til en lader.



Merk: Før du bruker et eksisterende kompatibelt minnekort med Nokia 9500 Communicator, må du konvertere minnekortet med Dataflytting og installere programmene som du tidligere installerte på minnekortet, på nytt. Du må imidlertid ikke installere på nytt noen av de forhåndsinstallerte programmene for Nokia 9210 Communicator. Nokia 9500 Communicator inneholder en senere versjon av disse programmene, og disse senere versjonene må brukes med Nokia 9500 Communicator.

Det kan være flere trinn, avhengig av hvilken type data du vil flytte, hvilken metode du ønsker å bruke for å flytte data, mengden ledig minne på kommunikatoren eller minnekortet, eller antall vellykkede eller mislykkede dataflyttinger du har gjort før.

Kontroller at infrarød-portene på enhetene vender mot hverandre.

Du må alltid lese instruksjonene som vises på displayet.

1. Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Dataflytting**. Hvis dataene er på et minnekort, setter du dette inn i kommunikatoren i Nokia 9200-serien. Trykk **Fortsett overføring**.
2. Velg gjeldende sted og land fra listen, og trykk **OK**.
3. Aktiver infrarød i begge enhetene, kontroller at infrarød-portene på enhetene vender mot hverandre, og trykk **Fortsett**. En infrarød tilkobling opprettes mellom enhetene.
4. Trykk **Send datasamler** for å sende datasamleren til kommunikatoren i Nokia 9200-serien. Datasamleren sendes som en infrarød melding til innboksen på kommunikatoren i Nokia 9200-serien. Du installerer datasamleren ved å trykke **Åpne** i kommunikatoren i 9200-serien. Hvis **Åpne** ikke er tilgjengelig, trykker du **Lagre** for å lagre installeringsfilen, og åpner den fra Filbehandling. Datasamleren starter automatisk etter installeringen. Kontroller resten av dataflyttingsprosessen med Nokia 9500 Communicator. Når datasamleren er installert, trykker du **Koble til datasamler** i Nokia 9500 Communicator.
5. I Nokia 9500 Communicator velger du dataene du vil flytte fra kommunikatoren i Nokia 9200-serien. Du kan flytte kalender- og kontaktinformasjon, meldinger, innstillinger, dokumenter og bilder. Enkelte filer, for eksempel visittkortmeldinger og e-postmeldinger som ikke er lagret i innboksen, flyttes ikke.
6. Trykk **Overf. via infrarød** eller **Overf. via minnekort**, avhengig av hvilken flyttemetode du vil bruke.
7. Trykk **Start overføring**. Hvis prosessen blir avbrutt, starter du Dataflytting på nytt, og fortsetter flyttingen. Hvis problemet vedvarer, kan det være et problem med dataene du forsøker å flytte. Start dataflyttingsprosessen på nytt, men velg å ikke flytte dataene som ser ut til å forårsake problemet.
8. Fullfør dataflyttingsprosessen ved å trykke **OK** etter overføringen.
9. Trykk **Avslutt** for å lukke Dataflytting eller **Konverter minnekort** for å konvertere et minnekort for bruk i Nokia 9500 Communicator.

Det kan ta litt tid å flytte store mengder data fra kommunikatoren i Nokia 9200-serien.

■ Sikkerh.kop.

Det anbefales at du tar sikkerhetskopi av dataene i enheten regelmessig.

Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Sikkerh.kop.**

Før du begynner å sikkerhetskopiere eller gjenopprette data, må du gjøre følgende:

- Lukk alle andre programmer.
- Slå om mulig av dekseltelefonen.
- Kontroller at du har nok batteristrøm.

Når du vil sikkerhetskopiere data til et minnekort, trykker du **Ny sikkerhetskopi**. Skriv inn et navn for sikkerhetskopien, og velg om du vil utføre en fullstendig eller delvis sikkerhetskopiering. **Fullstendig sikkerhetskopi** kopierer alle data. Hvis du velger **Delvis sikkerhetskopi**, angir du hvilke elementer du vil inkludere i sikkerhetskopien. Trykk **Start sikkerhetsk.**



Tips: Du kan også sikkerhetskopiere data i programmene [Filbehandling](#) og [Kontrollpanel](#).

Når du vil gjenopprette sikkerhetskopierte data fra minnekortet, velger du sikkerhetskopien og trykker [Gjenoppsett](#). Angi hvilke elementer som skal gjenoppsettes. Hvis du skal gjenopprette data fra en fullstendig sikkerhetskopiering, kan du velge [Delvis sikkerhetskopi](#) og angi hvilke elementer som skal gjenoppsettes. Trykk [Start gjenoppsett](#). Når gjenoppsettningen er fullført, trykker du [OK](#) for å starte enheten på nytt.

■ Dataoverf.

Hvis du har en Nokia 9500 Communicator og en annen enhet som støtter dataoverføring, kan du bruke [Dataoverf.](#) til å synkronisere kalender- og kontaktoppføringer mellom de to enhetene.

Du får mer informasjon om kompatible enheter ved å kontakte forhandleren, operatøren eller tjenesteleverandøren.

Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Dataoverf.](#).

1. Trykk [Ny](#) for å opprette en ny synkroniseringsprofil.
2. Velg innholdet du vil synkronisere, og trykk [Neste](#).
3. Velg tilkoblingstype, og trykk [Velg](#). Hvis du velger infrarød som tilkoblingstype, startes synkroniseringen umiddelbart.
4. Hvis du valgte Bluetooth som tilkoblingstype, trykker du [Søk](#) for å søke etter enheten du vil synkronisere med. Du stanser søket ved å trykke [Stopp](#).
5. Bla til enheten du vil synkronisere med, og trykk [Velg](#). Synkroniseringen startes.

Du får tilgang til synkroniseringsloggen ved å trykke Menu og velge [Fil](#) > [Synkroniseringslogg](#).

■ Synkronisering

Med programmet [Synkronisering](#) kan du synkronisere kalenderen eller kontaktene med ulike kalender- og adressebokprogrammer på en kompatibel datamaskin eller ekstern Internett-server. Innstillingene (hvilke data som skal synkroniseres, hvilken tilkoblingsmetode som brukes) lagres i en synkroniseringsprofil, som deretter brukes under synkroniseringen.



Tips: Du kan motta synkroniseringsinnstillingene som en melding fra tjenesteleverandøren.

Programmet bruker SyncML-teknologi for ekstern synkronisering. Hvis du vil ha informasjon om SyncML-kompatibilitet, kontakter du leverandøren av programmene du vil synkronisere enheten med.

Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Synkronisering](#).

Enheten har en profil for Nokia PC Suite. Rediger PC Suite-profilen bare med Nokia PC Suite.

Synkronisere kalenderen, kontaktinformasjon og e-post

1. Koble enheten til en kompatibel PC. Du kan bruke Internett-, Bluetooth- eller kabeltilkobling. Du kan også koble bordholderen til en PC med en datakabel, og plassere enheten i bordholderen. [Se Tilkobling, s. 88](#).
Hvis du vil bruke Bluetooth, må du først konfigurere Bluetooth-tilkoblingen mellom enheten og Nokia PC Suite ved å velge Administrer tilkoblinger og åpne Nokia Connection Manager. Se brukerhåndboken for Nokia PC Suite hvis du vil ha mer informasjon.
2. Åpne Nokia PC Suite på PC-en, og velg Synkroniser. Nokia PC Sync åpnes.
3. Hvis du har koblet enheten til PC-en ved hjelp av datakabelen og bordholderen, trykker du synkroniseringsknappen på bordholderen. Hvis du har koblet enheten til PC-en ved hjelp av Bluetooth, starter du synkroniseringen ved hjelp av Nokia PC Sync.

Opprette en ny profil

1. Enheten har en forhåndsdefinert profil for PC Suite. Hvis du vil opprette andre profiler, trykker du Menu og velger [Fil](#) > [Ny](#). Det åpnes en veiviser for oppretting av profil. I den kan du velge riktige innstillinger.
2. Angi følgende valg:
 - [Profilnavn](#) — Skriv inn et beskrivende navn for profilen.
 - [Tilkoblingstype](#) — Velg [Bluetooth](#) eller [Datakabel](#) for å synkronisere med en datamaskin eller [Internett](#) for å synkronisere med en server på Internett.
 - [Tilgangspunkt](#) — Hvis du valgte [Internett](#) som tilkoblingstype, velger du et Internett-tilgangspunkt.
 - [Vertsadresse](#) — Skriv inn adressen til synkroniseringsserveren.
 - [Port](#) — Hvis du valgte Internett som tilkoblingstype, skriver du inn portnummeret til synkroniseringsserveren.
 - [Brukernavn](#) — Skriv inn bruker-ID-en for synkroniseringsserveren.
 - [Passord](#) — Skriv inn passordet for synkroniseringsserveren.
 - [Bekreft passord](#) — Gjenta passordet for synkroniseringsserveren.
3. Velg om du vil synkronisere kontakter, kalenderoppføringer eller e-postmeldinger.

4. Skriv inn banene for databasene i enheten og på den eksterne serveren, og velg **Synkroniseringstype**. Velg **Normal** for å synkronisere informasjonen fra enheten til den eksterne serveren og tilbake, **Enveis til telefon** for å synkronisere informasjonen fra den eksterne serveren til enheten, eller **Enveis fra telefon** for å synkronisere informasjonen fra enheten til den eksterne serveren.
5. Velg om du vil bruke profilen du opprettet, som standard synkroniseringsprofil.
Hvis du vil gå tilbake til standardinnstillingene for PC Suite, trykker du Menu og velger **Verktøy** > **Tilbakestill PC Suite-profil**.
Hvis du vil redigere en eksisterende profil, velger du profilen og trykker **Rediger**.
Du angir en av de eksisterende synkroniseringsprofilene som standardprofil, ved å velge profilen, trykke Menu og velge **Fil** > **Verktøy** > **Angi som standard**.
Du synkroniserer alt databaseinnhold mellom enheten og serveren ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Synkronisering** > **Sakte synkronisering**. Vær oppmerksom på at synkroniseringstypen som er angitt for en profil, dermed blir ignorert.
Du sletter databasen fra enheten og erstatter den med databasen på serveren ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Synkronisering** > **Erstatt telefondata**.
Du sletter databasen fra serveren og erstatter den med databasen på enheten ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Synkronisering** > **Erstatt serverdata**.
Når du har synkronisert enheten med en kompatibel datamaskin, kan du vise en synkroniseringslogg.
Du kan åpne synkroniseringsloggen ved å velge en profil og trykke **Logg**. Loggen viser for eksempel dato og klokkeslett for synkroniseringen, og lister opp mulige synkroniseringsfeil.
Du får ytterligere informasjon om synkronisering i brukerhåndboken for Nokia PC Suite eller hjelpen for Nokia PC Sync.

■ Nokia PC Suite

Nokia PC Suite inneholder et sett med programmer som hjelper deg å administrere Nokia 9500 Communicator. Du kan for eksempel synkronisere kontakter, kalenderinformasjon, e-post og gjøremål mellom enheten og en kompatibel PC ved hjelp av Nokia PC Sync, administrere mappene i enheten ved hjelp av Nokia Phone Browser, sikkerhetskopierte og gjenopprette personlige data ved hjelp av Nokia Content Copier, samt installere programmer ved hjelp av Nokia Application Installer.

Installer Nokia PC Suite fra CD-ROM-en eller fra www.nokia.com. Nokia PC Suite kan bare brukes med Windows 2000 og Windows XP. Hvis du vil ha ytterligere instruksjoner for hvordan du installerer og bruker PC Suite, kan du se brukerhåndboken for Nokia PC Suite på CD-ROM-en, eller hjelpefilene i Nokia PC Suite-programmene.

Hvis du skal bruke Nokia PC Suite, må du koble enheten til en kompatibel PC ved hjelp av DKU-2-kabelen (USB) eller via Bluetooth eller infrarød. [Se Tilkobling, s. 88.](#)

- Hvis du vil bruke kabel, trenger du den nyeste driveren for tilkoblingskabelen. Driveren installeres under installeringen av Nokia PC Suite. Se brukerhåndboken for Nokia PC Suite hvis du vil ha mer informasjon.
- Hvis du vil bruke Bluetooth, kobler du sammen enheten med en kompatibel PC og stiller inn PC-en etter instruksene. [Se Koble sammen med en enhet, s. 90.](#)
- Hvis du vil bruke infrarød, aktiverer du infrarød på enheten. [Se Infrarød, s. 90.](#) Aktiver infrarød på den kompatible PC-en om nødvendig.

Det kan være du må installere eller oppdatere Bluetooth- eller infrarød-driverne hvis du vil bruke enheten som et modem. Se CD-ROM-en i salgspakken, www.nokia.com og brukerhåndboken for Nokia PC Suite hvis du vil ha mer informasjon.

■ Installere programvare



Viktig: Installer bare programmer fra kilder som tilbyr tilstrekkelig beskyttelse mot skadelig programvare.

Du kan installere to typer programvare på enheten:

- Programmer som er spesielt beregnet for Nokia 9500 Communicator eller kompatible med Symbian-operativsystemet. Disse filene for programvareinstallering har filetternavnet SIS.
- J2ME-programmer som er kompatible med Symbian-operativsystemet. Java-filene for programvareinstallering har filetternavnene JAD eller JAR.

Installeringsfiler kan overføres til enheten fra en kompatibel datamaskin, lastes ned under surfing eller sendes til deg i en multimediemelding, som et e-postvedlegg eller via Bluetooth. Hvis du bruker PC Suite for Nokia 9500 Communicator til å overføre en fil, lagrer du filen i mappen C:\nokia\installs i enheten. Hvis du bruker Microsoft Windows Explorer til å overføre en fil, lagrer du filen på et minnekort (lokal disk).

Under installeringen kontrollerer enheten integriteten for pakken som skal installeres. Enheten viser informasjon om kontrollene som blir utført, og du blir bedt om å velge om du vil fortsette eller avbryte installeringen.

[Se Sertifikatadministrering, s. 70.](#)

Hvis du installerer programmer som krever en nettverkstilkobling, må du være oppmerksom på at enhetens strømforbruk kan øke når du bruker disse programmene.

Installere Symbian-programvare

Når du installerer en oppdatering eller reparasjon for et program, må du ha originalen eller en fullstendig sikkerhetskopi for å kunne gjenopprette programmet. Hvis du vil gjenopprette det opprinnelige programmet, fjerner du programmet og installerer det på nytt fra den originale installeringsfilen eller sikkerhetskopien.

Når du skal installere programvare, søker du etter installeringsfilen i enhetsminnet eller på minnekortet, velger filen og trykker returtasten for å starte installeringen. Hvis du for eksempel mottok installeringsfilen som et e-postvedlegg, går du til postkassen, åpner e-postmeldingen, velger en installeringsfil og trykker returtasten for å starte installeringen.

Bruk Programbehandling når du skal fjerne programvare. [Se Programbehandling, s. 65.](#)

Installere Java™-programmer

1. Søk etter installeringsfilen i enhetsminnet eller på minnekortet, velg filen og trykk returtasten for å starte installeringen. Hvis du for eksempel mottok installeringsfilen som et e-postvedlegg, går du til postkassen, åpner e-postmeldingen, velger en installeringsfil og trykker returtasten for å starte installeringen.
2. Bekreft installeringen. En JAR-fil kreves for installeringen. Hvis den mangler, kan det være at enheten ber deg om å laste den ned. Hvis ingen tilgangspunkter er definert, vil du bli bedt om å velge et. Når du laster ned JAR-filen, kan det være du må angi et brukernavn og passord for å få tilgang til serveren. Disse kan programleverandøren skaffe deg.
3. Enheten gir deg beskjed når installeringen er fullført.



Tips: Når du surfer på web-sider, kan du laste ned en installeringsfil og installere den umiddelbart. Vær imidlertid oppmerksom på at tilkoblingen kjører i bakgrunnen under installeringen.

Java

Du kan installere og kjøre Java-programmer på enheten. [Se Installere programvare, s. 86.](#)

Java-plattformen for Nokia 9500 Communicator er J2ME. Du kan søke etter Java-programmer med leseren, laste dem ned via Internett og lagre dem i Programmer-mappen.

Du kan administrere Java-programmene ved å bruke [Programbehandling](#).

J2ME på enheten støtter to Java-miljøer: MIDP og Personal Profile.



Tips: Hvis du vil ha informasjon om utvikling, kan du besøke www.forum.nokia.com. Forum Nokia inneholder utviklerplattformen for Series 80, Java Software Development Kit (SDK), verktøy, tekniske notater samt programmer.

Java MIDP

Java MIDP-miljøet (Java Mobile Information Device Profile) støtter følgende API-er:

- Java CLDC 1.1 — hot spot-implementasjon som er en del av Symbian OS
- Java MIDP 2.0 — sikkerhetsprogram som tilordner Java-programmer til følgende domener: produsentdomener, operatørdomener, klarerte tredjepartsdomener eller ikke klarerte domener
- Java WMA — trådløse meldingstjenester
- Java Mobile Media — multimedia for mobile enheter
- Java Bluetooth — Bluetooth-tilkobling og Bluetooth-push for Java-programmer
- Nokia UI — grensesnitt for lyd og grafikk
- Java DRM — definisjoner for hvordan innhold skal kunne brukes
- Java File — filservertjenester
- Java PIM — tilgang til innholdet i telefonboken, kalenderoppføringer og elementer på gjøremålslisten

Java PP

Java Personal Profile-miljøet støtter følgende API-er:

- Java CDC 1.0 — ytterligere tilkoblingsmuligheter for enheter
- Java Foundation Profile 1.0 — støtte for nettverk og inndata/utdata
- Java Personal Profile 1.0 — Java UI for standard grensesnittspesifikasjoner samt AWT for grensesnitt, grafikk og bilder
- Java UI — standard grensesnittspesifikasjoner for Java
- JDBC — tilgang for Java-programmer til en relasjonsdatabase

19. Tilkobling

Du kan bruke flere ulike tilkoblingstyper med enheten. Du kan bruke trådløse tilkoblingsmetoder, for eksempel trådløst lokalnett, Bluetooth eller infrarød-tilkobling, eller en USB-kabeltilkobling (Universal Serial Bus) for PC Suite eller IP-gjennomgang.

■ Trådløst lokalnett

Du kan definere tilgangspunkter for trådløst lokalnett for å bruke det til Internett-tilgang for programmer som krever tilkobling til Internett. [Se Trådløst lokalnett, s. 68.](#)

Opprette et ad hoc-nettverk

Med tredjepartsprogrammer gjør ad hoc-nettverk det mulig for trådløse stasjoner å kommunisere direkte med hverandre uten tilgangspunkter for trådløst lokalnett. En bruker oppretter ad hoc-nettverket, og andre brukere slutter seg deretter til nettverket. Du må først opprette et Internett-tilgangspunkt for ad hoc-nettverket.

Slik oppretter du et Internett-tilgangspunkt for et ad hoc-nettverk

1. Trykk **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel**, og velg **Tilkoblinger** > **Internett-oppsett**.
2. Trykk **Ny**. Hvis du vil, kan du bruke et eksisterende tilgangspunkt som grunnlag for det nye.
3. Definer innstillingene.
 - **Navn på Internett-innstillinger** — Gi tilkoblingen et beskrivende navn.
 - **Nettverks-ID** — Velg nettverks-ID i henhold til målnettverket du vil ha tilgang til med Internett-tilgangspunktet. Du kan endre navn på og opprette nye nettverks-ID-er. Bruk av korrekt nettverks-ID sikrer at datatrafikken rutes direkte til ønsket målnettverk. VPN-programvare (virtuelt privat nettverk) kan særlig begrense datatrafikk for visse målnettverk.
 - **Internett-innstillingstype** — Velg trådløst lokalnett som tilkoblingstype.
 - **Nettverksmodus** — Velg **Ad hoc**.
 - **Nettverksnavn** — Gi nettverket et navn.
 - **Sikkerhetsmodus** — Velg **WEP** hvis du vil bruke en WEP-nøkkel (Wired Equivalent Privacy) til godkjenning.
4. Hvis du valgte **WEP** som sikkerhetsmodus, må du også konfigurere disse innstillingene.
 - **WEP-nøkkelindeks** — Velg et nummer for WEP-nøkkelen.
 - **WEP-nøkkellengde** — Velg riktig nøkkellengde. Støttede nøkkellengder er 40, 104 og 232 biter. Jo flere biter det er i nøkkelen, jo høyere er sikkerhetsnivået.
 - **WEP-nøkkeltype** — Velg om du vil oppgi WEP-nøkkeldataene i heksadesimalformat (**HEX**) eller i tekstform (**ASCII**).
 - **WEP-nøkkeldata** — Oppgi WEP-nøkkeldataene. Hvor mange tegn du kan skrive inn, avhenger av den valgte nøkkellengden. Nøkler som for eksempel er 40 biter lange, består av 5 alfanumeriske tegn, eller 10 heksadesimale tegn.
5. Trykk **Slutt** eller **Fullført** når du har konfigurert alle innstillingene. Hvis du må konfigurere avanserte innstillinger, trykker du **Avansert**. [Se Konfigurere avanserte innstillinger for Internett-tilgangspunkt, s. 73.](#)

■ Kabeltilkobling

Du kan koble enheten til en kompatibel PC ved hjelp av DKU-2-kabelen (USB). Koble kabelen til undersiden av enheten. [Se Fig. Taster og kontakter, s. 11.](#)

Du kan også koble kabelen til bordholderen for enheten. Vær oppmerksom på at hvis du kobler kabelen til bordholderen, må kontakten på kabelen kobles til opp-ned.

Vær oppmerksom på at du må installere DKU-2-driveren på PC-en før du kan bruke kabeltilkobling. Se CD-ROM-en i salgspakken eller www.nokia.com for mer informasjon.

IP-gjennomgang

Du kan også bruke en kabel for **IP-gjennomgang**, som gjør det mulig for enheten å bruke Internett-tilkoblingen til en datamaskin. Du kan bruke IP-gjennomgangen på samme måte som du bruker andre Internett-tilgangspunkter, for eksempel til surfing eller ekstern synkronisering.

Vær oppmerksom på at du ikke kan bruke IP-gjennomgangen samtidig som du bruker Nokia PC Suite. Du kan definere innstillingene for kabeltilkobling i **Kontrollpanel**. [Se Kabeloppsett, s. 69.](#)

Vær oppmerksom på at du ikke kan aktivere modemmet hvis du velger **IP-gjennomgang** i innstillingene for kabeltilkobling. Du må bruke **PC Suite-tilkobling**, eller **IP-gjennomgang overstyrer PC Suite** uten en aktiv IP-gjennomgangstilkobling.

■ Bluetooth

Denne enheten er kompatibel med Bluetooth-spesifikasjon 1.1 med støtte for følgende profiler: Generic Access, Serial Port, Dial-Up Networking, Generic Object Exchange, Object Push, File Transfer, SIM Access og Handsfree. Hvis du vil sikre funksjonalitet

Tilkobling

mellom andre enheter som har støtte for Bluetooth-teknologi, bør du bruke Nokia-godkjent ekstraustyr sammen med denne modellen. Ta kontakt med produsentene av andre enheter for å fastslå kompatibiliteten med denne enheten.

Det kan være restriksjoner for bruk av Bluetooth-teknologi i enkelte områder. Ta kontakt med lokale myndigheter eller tjenesteleverandøren.

Funksjoner som bruker Bluetooth-teknologi, eller som tillater at slike funksjoner kjøres i bakgrunnen mens andre funksjoner brukes, tapper batteriet for strøm og reduserer levetiden til batteriet.

Bluetooth-teknologien muliggjør kostnadsfrie trådløse tilkoblinger mellom elektroniske enheter innen en maksimal rekkevidde på ti meter. En Bluetooth-tilkobling kan brukes til å sende bilder, videoer, tekstmeldinger, visittkort og kalendernotater, eller til å opprette trådløs tilkobling til enheter som bruker Bluetooth-teknologi, for eksempel datamaskiner.

Ettersom enheter som bruker Bluetooth-teknologi, kommuniserer via radiobølger, behøver ikke enheten din og de andre enhetene være i direkte synslinje. De to enhetene behøver bare være maksimalt ti meter fra hverandre, selv om tilkoblingen kan bli forstyrret av hindringer som vegger eller andre elektroniske enheter.

Første gang du aktiverer Bluetooth, blir du bedt om å gi enheten et navn.

Bluetooth-innstillinger

Du kan endre Bluetooth-innstillingene ved å velge **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** og velge **Tilkoblinger** > **Bluetooth**. Velg siden **Innstillinger**.

Definer følgende:

- **Bluetooth aktivert** — Velg **Ja** for å aktivere Bluetooth. Hvis du velger **Nei**, avsluttes alle aktive Bluetooth-tilkoblinger, og Bluetooth kan ikke brukes til å sende eller motta data.
- **Telefonens synlighet** — Velg **Vises for alle** hvis du vil at enheten din skal bli funnet av andre Bluetooth-enheter. Hvis du velger **Skjult**, kan ikke enheten bli funnet av andre enheter.
- **Mitt Bluetooth-navn** — Definer et navn for enheten. Navnet kan bestå av maksimalt 247 tegn.
- **Ekstern SIM-tilgang** — Velg **Aktivert** for å tillate kommunikasjon mellom et kompatibelt bilmonteringssett og din Nokia 9500 Communicator. [Se SIM-tilgangsprofil, s. 66.](#)

Hvis du har aktivert Bluetooth og endret synligheten til **Vises for alle**, kan enheten og navnet på enheten ses av andre brukere av Bluetooth-enheter.



Tips: Du aktiverer eller deaktiverer Bluetooth ved å trykke Chr+.

Vær oppmerksom på at hvis Bluetooth ble slått av fordi du valgte profilen **Fly**, må du aktivere Bluetooth på nytt manuelt.

Sende data med Bluetooth

Beskyttelse av opphavsrett kan forhindre at enkelte bilder, ringetoner og annet innhold kopieres, endres, overføres eller videresendes.

Det kan bare være én aktiv Bluetooth-tilkobling om gangen.

1. Åpne programmet der elementet du vil sende, er lagret. Hvis du for eksempel vil sende et bilde til en annen enhet, åpner du programmet **Bilder**.
2. Velg elementet du vil sende, trykk Menu og velg **Fil** > **Send** > **Via Bluetooth**.
3. Hvis du har søkt etter Bluetooth-enheter tidligere, vises først en liste over enheter som ble funnet tidligere. Du kan se et enhetsikon og enhetsnavnet. Du starter et nytt søk ved å trykke **Søk igjen**. Du avbryter søket ved å trykke **Stopp**.
4. Velg enheten du vil koble til, og trykk **Velg**.
5. Hvis den andre enheten krever sammenkobling før dataene kan overføres, blir du bedt om å oppgi et passord. Lag ditt eget passord (1–16 tegn langt, numerisk), og få eieren av den andre Bluetooth-enheten til å bruke det samme passordet. Passordet brukes bare én gang, og du behøver ikke huske det. Enheter som ikke har brukergrensesnitt, har et forhåndsangitt passord. Etter sammenkoblingen lagres enheten på siden **Sammenkoblede enheter**.
6. Når tilkoblingen er opprettet, vises merknaden **Sender...**

Motta data med Bluetooth

Hvis du vil motta data ved hjelp av Bluetooth, aktiverer du Bluetooth og velger alternativet **Vises for alle**.

Når du mottar data via Bluetooth fra en enhet som ikke er autorisert, blir du først spurt om du vil godta Bluetooth-meldingen. Hvis du godtar, plasseres elementet i Innboks-mappen i programmet **Meldinger**.



Tips: Hvis det mottatte elementet ikke ligger i Innboks-mappen, går du til **Skrivebord** > **Kontor** > **Filbehandling**, og viser innholdet i **C:\Mine filer**.

Koble sammen med en enhet

Sammenkobling betyr godkjenning. Sammenkobling med en enhet gjør enhetssøk raskere og enklere.

Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Kontrollpanel](#) og velg [Tilkoblinger](#) > [Bluetooth](#).

Når du vil koble sammen med en enhet, velger du siden [Sammenkoblede enheter](#). Trykk [Ny](#) og deretter [Start](#) for å starte et enhetssøk. Velg enheten du vil koble sammen med, og trykk [Koble sammen](#). Oppgi passordet og trykk [OK](#). Hvis du vil at den andre enheten skal autoriseres, trykker du [Ja](#). Hvis du velger [Nei](#), må tilkoblingsforespørsler fra den andre enheten godtas separat hver gang.



Tips: Brukerne av enhetene som bruker Bluetooth-teknologi, må bli enige om et passord og bruke det samme passordet for begge enheter for å kunne sammenkoble dem. Enheter som ikke har brukergrensesnitt, har et forhåndsangitt passord.

Hvis du vil avbryte sammenkobling, velger du siden [Sammenkoblede enheter](#). Velg enheten du vil avbryte sammenkoblingen for, og trykk [Slett](#).

Du kan tilordne et kort navn til en sammenkoblet enhet ved å velge siden [Sammenkoblede enheter](#). Velg enheten du vil endre navn på, og trykk [Rediger](#). I feltet [Tilordne kort navn](#) kan du definere et kort navn (kallenavn, alias) som hjelper deg med å gjenkjenne en bestemt enhet. Dette navnet lagres i enhetsminnet, og kan ikke vises av andre brukere av Bluetooth-enheter.

Du kan angi at en enhet er autorisert eller ikke autorisert ved å velge siden [Sammenkoblede enheter](#). Velg enheten og trykk [Rediger](#). Gå til feltet [Enhets autorisert](#) og velg [Ja](#). Tilkoblinger mellom enheten din og den andre enheten kan opprettes uten at du er klar over det. Det er ikke behov for separat godkjenning eller autorisasjon. Velg [Ja](#) for dine egne enheter, for eksempel PC-en din, eller for enheter som tilhører noen du stoler på. Ikonet  vises ved siden av autoriserte enheter i listen over sammenkoblede enheter. Hvis du velger [Nei](#), må tilkoblingsforespørsler fra denne enheten godtas separat hver gang.

Når du vil koble til en Bluetooth-enhet, velger du siden [Sammenkoblede enheter](#). Velg enheten fra listen, trykk [Rediger](#) og trykk [Koble til](#). Vær oppmerksom på at dette valget bare er tilgjengelig med lydenheter som krever en mer stabil Bluetooth-tilkobling, for eksempel Bluetooth-headsett eller -bilmonteringssett. Slike enheter må støtte Bluetooth 1.1-spesifikasjonen og Handsfree-profilen. Trykk [Koble fra](#) for å avslutte tilkoblingen til den valgte enheten.

SIM-tilgangsprofil

Ved hjelp av en Bluetooth-tilkobling og SIM-tilgangsprofilen kan du få tilgang til kommunikatorens SIM-kort fra en kompatibel biltelefon. [Se SIM-tilgangsprofil, s. 66.](#)

Avslutte en Bluetooth-tilkobling

En Bluetooth-tilkobling avsluttes automatisk etter sending eller mottak av data. Det er bare med PC Suite og enkelte typer ekstrautstyr, for eksempel headsett, at tilkoblingen vedvarer selv om den ikke brukes aktivt.

Kontrollere statusen for Bluetooth-tilkoblingen



Bluetooth er aktiv.



Når ikonet blinker, prøver enheten å koble til den andre enheten.



Når ikonet vises kontinuerlig, er Bluetooth-tilkoblingen aktiv.

Infrarød

Ikke rett IR-strålen (infrarødstrålen) mot egne eller andres øyne, og pass på at den ikke forstyrrer andre IR-enheter. Denne enheten er et laserprodukt i klasse 1.

Du kan bruke infrarød-tilkobling til å sende og motta filer fra andre infrarød-enheter.

1. Kontroller at infrarød-portene på enhetene vender mot hverandre. Posisjoneringen av enhetene er viktigere enn vinkelen eller avstanden.
2. Trykk [Chr+](#) .

Du avslutter infrarød-tilkoblingen ved å trykke [Chr+](#)  på nytt.

Modem

Du kan bruke enheten som et modem, sammen med en kompatibel datamaskin.

Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Modem](#).

Før du kan bruke enheten som et modem:

- Du må ha den riktige programvaren for datakommunikasjon på datamaskinen.
- Du må abonnere på riktige nettverkstjenester fra tjenesteleverandøren eller Internett-leverandøren.

Tilkobling

- Du må ha installert de riktige driverne på datamaskinen. Du må installere DKU-2-driverne (USB-driverne) for kabeltilkobling, og det kan hende du må installere eller oppdatere drivere for Bluetooth-tilkobling eller infrarød tilkobling.
- Det anbefales at du har Nokias modemvalg installert på datamaskinen.

Se www.nokia.com og brukerhåndboken for Nokia PC Suite hvis du vil ha mer informasjon.

Du kobler enheten til en kompatibel datamaskin ved hjelp av en infrarød tilkobling ved å trykke **Aktiver**. Du kobler fra ved å trykke **Deaktiver**.



Tips: Du kan bruke enheten som et modem, ved hjelp av Bluetooth-tilkobling eller kabeltilkobling, ved å koble enheten til en kompatibel datamaskin. Deretter må du aktivere modemmet fra datamaskinen.

Vær oppmerksom på at du kanskje ikke kan bruke noen av de andre kommunikasjonsfunksjonene når enheten brukes som modem.

Utskrift

Du kan skrive ut filer til compatible skrivere i de fleste programmer. Før du begynner å skrive ut, må du passe på at enheten er ordentlig koblet til skriveren.

Hvis du vil skrive ut en fil til en kompatibel skriver, trykker du Menu og velger **Fil** > **Utskrift** > **Skriv ut....** Kontroller at innstillingene er riktige, og trykk **Skriv ut**.

Trykk **Valg** for å endre utskriftsinnstillingene.

Du kan forhåndsvisne en fil før utskrift ved å trykke Menu, velge **Fil** > **Utskrift** > **Skriv ut...** og trykke **Forhåndsvisning**. Du starter utskrift til en kompatibel skriver ved å trykke **Skriv ut**. Hvis du vil endre størrelse, marger, topptekster, bunntekster eller paginering for et dokument, trykker du **Sideoppsett**.

Angi utskriftsvalg

Du kan endre filutskriftsvalgene ved å trykke Menu, velge **Fil** > **Utskrift** > **Skriv ut...** og trykke **Valg**.

På siden **Tilkobling** angir du følgende:

- **Tilkoblingstype** — Velg hvordan du vil koble til skriveren.



Tips: Du kan skrive ut ved å bruke en Bluetooth-tilkobling eller infrarød tilkobling eller andre nettverkstilkoblinger, for eksempel trådløst lokalnett eller GPRS. Hvis du bruker en nettverkstilkobling, må du vite korrekt protokoll **Nettverk (LPR)** eller **Nettverk (Raw)**, IP-adressen eller navnet på skriveren, korrekt utskriftskø og et mulig brukernavn for skriveren.

- **Skriver** — Velg riktig skriver. Hvis du velger Hewlett-Packard, velger du skriverdriveren her og skriveren i **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Tilbehør**.

På siden **Dokument** angir du følgende:

- **Antall kopier** — Velg hvor mange eksemplarer du vil skrive ut.

Definere sideoppsett

Du kan endre sideformat og papirretning ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Sideoppsett....** Velg kategorien **Størrelse**.

Du kan endre sideformatet ved å bla til **Sideformat** og velge et nytt format. Vær oppmerksom på at det kan hende skriveren ikke kan skrive ut alle de ulike valgene. Tallene i feltene **Bredde** og **Høyde** endres i henhold til sideformatet du velger.

Du kan definere et tilpasset sideformat ved å skrive inn tall i feltene **Bredde** og **Høyde**.

Du kan endre papirretningen ved å bla til **Retning**. I **Stående** er høyden større enn bredden. I **Liggende** er bredden større enn høyden.

Du kan definere margene på en side ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Sideoppsett....** Velg kategorien **Marger**, bla til hvert margfelt og skriv inn et tall.

Du kan vise de nye margene ved å lukke dialogboksen **Sideoppsett**, trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Forhåndsvisning**. Det kan hende skriveren ikke kan skrive ut dokumenter med svært smale marger på riktig måte.

Du kan definere topptekst for en side ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Sideoppsett....** Velg siden **Topptekst** og skriv inn teksten du vil bruke i toppteksten. Trykk **Sett inn** for å bruke filnavn, objekter, sidetall, tid eller dato i toppteksten.

Trykk **Format** hvis du vil endre utseendet til teksten.

Du kan flytte toppteksten nærmere eller lenger bort fra toppen på en side ved å bla til **Avstand fra toppen av siden** og skrive inn et tall. Det kan hende skriveren ikke kan skrive ut dokumenter med svært smale marger på riktig måte.

Du kan definere bunntekst for en side ved å trykke Menu og velge **Fil** > **Utskrift** > **Sideoppsett....** Velg siden **Bunntekst** og skriv inn teksten du vil bruke i bunnteksten. Trykk **Sett inn** for å bruke filnavn, objekter, sidetall, tid eller dato i bunnteksten.

Tilkobling

Trykk **Format** hvis du vil endre utseendet til teksten.

Du kan flytte bunnteksten nærmere eller lenger bort fra bunnen av en side ved å bla til **Avstand fra bunnmarg** og skrive inn et tall.

Du velger første sidetall ved å bla til **Start sidetall på** og skrive inn tallet. Du starter normalt med 1 eller 0.

Du kan ekskludere toppteksten eller bunnteksten fra første side ved å bla til **Inkluder topptekst på første side** eller **Inkluder bunntekst på første side**, trykke **Endre** og velge **Nei**.

Problemer med utskrift

Enhetsen viser en merknad hvis du ikke kan koble enheten til en kompatibel skriver.

Her er noen startpunkter for feilsøking:

- **Skriver** – kontroller at skriveren er slått på og tilkoblet nettverket, skriv ut en testside, prøv å skrive ut med direktetilkobling til skriveren, kontroller at skriveren fungerer med andre trådløse enheter, eller kontroller at skriveren støttes av enheten.
- **Infrarød** – kontroller at infrarød er aktivert, infrarød-portene på enheten og skriveren vender mot hverandre og at ingen skarpe lys skinner på portene.
- **Bluetooth** – kontroller at Bluetooth er aktivert og at enheten finner andre Bluetooth-enheter enn skriveren, samt at enheten og skriveren er innenfor rekkevidde.
- **Trådløst lokalnett** – kontroller at trådløst lokalnett er aktivert og at innstillingene for det er korrekte, at den trådløse skriveren er kompatibel med enheten og at andre enheter for trådløst lokalnett finner den trådløse skriveren.

Administrere innstillingene for mobil utskrift

Hvis du vil administrere innstillingene når du skriver ut til en kompatibel Hewlett-Packard-skriver, går du til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Kontrollpanel** > **Tilbehør** > **Valg av HP-skriver**. Angi følgende:

- **Skrivermodell** — Velg skriveren du vil bruke.
- **Kvalitetsmodus** — Velg utskriftskvaliteten, avhengig av utskriftskvalitetene som støttes av skriveren. **Normal** er for utskrift ved 600 ppt, **Kladd** for rask utskrift ved 300 ppt, **Best** for utskrift ved 1200 ppt og **Maksimum** for utskrift ved 2400/4800 ppt. Hvis du vil spare blekk eller øke utskriftshastigheten, velger du **Normal** eller **Kladd**.
- **Medietype** — Velg utskriftsmedium.
- **Fargemodus** — Velg om du vil skrive ut i farger eller svart-hvitt, avhengig av skriveren.

Ekstern konfigurering (nettverkstjeneste)

Programmet **Enhetsbehandling** hjelper deg å konfigurere tilkoblingsinnstillinger, for eksempel for e-post, multimediemeldinger eller Internett.

Gå til **Skrivebord** > **Verktøy** > **Enhetsbehandling**.

Tilkoblingen til ekstern konfigurering startes vanligvis av serveren når det er nødvendig å oppdatere enhetsinnstillingene.

Du kan starte en konfigureringsøkt ved å velge en profil fra listen og trykke **Koble til**. Hvis ingen profiler for ekstern konfigurering er definert, må du først opprette en ny profil.

Hvis du vil deaktivere konfigurering, velger du en profil, trykker Menu og velger **Verktøy** > **Deaktiver konfigurering**. Du kan ikke motta konfigureringsinnstillinger fra noen av konfigureringsserverne du har en profil for.

Når konfigureringsøkten er avsluttet, kan du vise statusinformasjon.

Du kan åpne konfigureringsloggen ved å velge en profil og trykke **Konfig.logg**. Loggfilen viser den nyeste konfigureringsstatusen for den valgte profilen.

Opprette en ny konfigureringsserverprofil

Konfigureringsserverprofilen inneholder innstillingene for den eksterne serveren. Du kan opprette flere profiler hvis du trenger tilgang til flere servere.

Du kan motta innstillingene i konfigureringsserverprofilen som en spesialmelding fra tjenesteleverandøren.

1. Hvis ingen profiler er definert, trykker du **Ny**. Ellers trykker du Menu og velger **Fil** > **Ny**.
2. Hvis du allerede har definert profiler, velger du om du skal kopiere verdiene fra en eksisterende profil for å bruke dem som basis for den nye profilen.
3. Dialogboksen **Profilinnstillinger** åpnes.

Angi følgende innstillinger på de ulike sidene i dialogboksen:

- **Servernavn** — Skriv inn et navn for konfigureringsserveren.
- **Server-ID** — Oppgi den unike ID-en som skal identifisere konfigureringsserveren. Kontakt tjenesteleverandøren eller systemadministratoren for å få de riktige verdiene.
- **Passord** — Skriv inn et passord som skal identifisere enheten overfor serveren. Bekreft passordet.

- **Aktiv** — Velg **Ja** for å la serveren starte en konfigureringsøkt.
- **Godtatt** — Velg **Ja** hvis du ikke vil at serveren skal be om bekreftelse fra deg når den starter en konfigureringsøkt.
- **Tilkoblingstype** — Velg hvordan du vil koble til serveren.
- **Tilgangspunkt** — Velg tilkoblingspunktet du vil bruke for datatilkoblingen til serveren.
- **Vertsadresse** — Skriv inn serverens URL-adresse. Kontakt tjenesteleverandøren eller systemadministratoren for å få de riktige verdiene.
- **Port** — Skriv inn serverens portnummer. Kontakt tjenesteleverandøren eller systemadministratoren for å få de riktige verdiene.
- **Brukernavn** — Skriv inn bruker-ID-en for konfigureringsserveren. Kontakt tjenesteleverandøren eller systemadministratoren for å få riktig bruker-ID.
- **Passord** — Skriv inn passordet for konfigureringsserveren. Bekreft det i feltet **Bekreft passord**. Kontakt tjenesteleverandøren eller systemadministratoren for å få riktig passord.
- **HTTP-godkjenning** — Velg **Ja** hvis du må sende brukernavn og passord til HTTP-serveren. I dialogboksen **HTTP-godkjenning** skriver du inn brukernavn og passord og trykker **Fullført**.

Hvis du vil redigere innstillingene for konfigureringsprofilen, velger du profilen og trykker **Rediger**.

Hvis du vil slette en profil, velger du profilen og trykker tilbaketasten.



Tips: Hvis du har slettet eller endret den forhåndsdefinerte PC Suite-profilen, kan du gjenopprette den ved å trykke Menu og velge **Verktøy > Tilbakestill PC Suite-profil**.

■ Datatilkoblinger

Enheten støtter pakke-data (GPRS), høyhastighets dataanrop (HSCSD), GSM-dataanrop og tilkoblinger til trådløst lokalnett.

Trådløst lokalnettverk

Det kan være restriksjoner for bruk av trådløst lokalnett i enkelte områder. Ta kontakt med lokale myndigheter eller tjenesteleverandøren.

Funksjoner som bruker trådløst lokalnett, eller som tillater at slike funksjoner kjøres i bakgrunnen mens andre funksjoner brukes, tapper batteriet for strøm og reduserer levetiden til batteriet.

Enheten er godkjent for bruk i et trådløst lokalnett. Du kan bruke trådløst lokalnett til å sende og motta e-post samt koble enheten til Internett.

Enheten støtter følgende funksjoner for trådløst lokalnett:

- IEEE 802.11b standard
- Drift med en frekvens på 2,4 GHz ved hjelp av DSSS-radioteknologi (Direct Sequence Spread Spectrum)
- WEP-datakryptering (Wired Equivalent Privacy) med nøkler på opptil 232 biter.
- WPA (Wi-Fi Protected Access)

Vær oppmerksom på at WEP- og WPA-funksjoner bare kan brukes hvis de støttes av nettverket.

Hvis du flytter enheten til en annen plassering innenfor det trådløse lokalnettet og utenfor rekkevidden til et tilgangspunkt for trådløst lokalnett, kan samtrafikkfunksjonaliteten automatisk koble enheten til et annet tilgangspunkt som tilhører samme nettverk. Så lenge du holder deg innenfor rekkevidden til tilgangspunkt som tilhører samme nettverk, kan enheten forbli tilkoblet nettverket.



Tips: En tilkobling for trådløst lokalnett opprettes når du oppretter en datatilkobling ved hjelp av et Internett-tilgangspunkt for trådløst lokalnett. Den aktive tilkoblingen via trådløst lokalnett avsluttes når du avslutter datatilkoblingen.

Enheten muliggjør ulike typer kommunikasjon i et trådløst lokalnett. Du kan velge mellom to ulike driftsmodi: infrastruktur og ad hoc.

- Infrastruktur-driftsmodusen tillater to typer kommunikasjon: Trådløse enheter kommuniserer med hverandre via et tilgangspunkt for trådløst lokalnett, eller trådløse enheter kommuniserer med en enhet for trådbasert lokalnett via et tilgangspunkt for trådløst lokalnett.

Fordelen med infrastruktur-driftsmodusen er at du kan ha større kontroll over nettverkstilkoblinger siden de passerer gjennom et tilgangspunkt. En trådløs enhet kan få tilgang til tjenestene som er tilgjengelige i et vanlig, trådbasert lokalnett, for eksempel bedriftsdatabase, e-post, Internett og andre nettverksressurser.

- Med tredjepartsprogrammer kan man sende og motta data direkte med hverandre i ad hoc-driftsmodusen, for eksempel for å skrive ut. Tilgangspunkt for trådløst lokalnett er ikke nødvendig. Du bare gjør de nødvendige konfigurasjonene og begynner å kommunisere. Ad hoc-nettverk er enkelt å sette opp, men kommunikasjonen begrenses til enheter som er innenfor rekkevidde.

[Se Sette opp et Internett-tilgangspunkt for et trådløst lokalnett, s. 73.](#)

[Se Opprette et ad hoc-nettverk, s. 88.](#)

Pakke data (General Packet Radio Service, GPRS)

GPRS muliggjør trådløs tilkobling mellom mobiltelefoner og datanettverk (nettverkstjeneste). GPRS bruker en pakke data teknologi der informasjon sendes som korte støt med data over mobiltelefonnettet. Fordelen ved å sende data i pakker er at nettverket bare er opptatt ved sending eller mottak av data. Da GPRS bruker nettverket effektivt, gir det mulighet for rask tilkobling og høy overføringshastighet.

Du må abonnere på GPRS-tjenesten. Kontakt tjenesteleverandøren eller nettverksleverandøren for informasjon om tilgjengelighet til og abonnement på GPRS.

Enhanced GPRS (EGPRS) ligner på GPRS, men tilkoblingen er raskere. Hvis du vil ha mer informasjon om tilgjengelighet til EGPRS og dataoverføringshastighet, kan du kontakte nettverksoperatøren eller tjenesteleverandøren. Vær oppmerksom på at når du har valgt GPRS som databærer, bruker enheten EGPRS i stedet for GPRS hvis dette er tilgjengelig i nettverket.

Vær oppmerksom på at du ikke kan opprette en GPRS-tilkobling under et taleanrop, og en eksisterende GPRS-tilkobling blir satt på venting.

Høyhastighets dataanrop (High Speed Circuit Switched Data, HSCSD)

HSCSD kan sammenlignes med hastigheten til mange datamaskinmodemer som kommuniserer med faste telefonnettverk.

Kontakt tjenesteleverandøren eller nettverksleverandøren for informasjon om tilgjengelighet til og abonnement på høyhastighets data tjenester.

Vær oppmerksom på at det å sende data via HSCSD kan føre til at batteriet brukes opp raskere enn ved vanlige tale- eller dataanrop, da enheten kan sende data oftere til nettverket.

GSM-dataanrop

Kontakt tjenesteleverandøren eller nettverksleverandøren for informasjon om tilgjengelighet, dataoverføringshastighet og abonnement på data tjenester.

■ Tilkoblingsbehandling

I [Tilkobl.beh.](#) kan du vise detaljer om aktive nettverkstilkoblinger samt avslutte tilkoblinger som ikke brukes.

Gå til [Skrivebord](#) > [Verktøy](#) > [Tilkobl.beh.](#)



Merk: Den faktiske tiden som faktureres for samtaler av tjenesteleverandøren, kan variere, og er avhengig av nettverksfunksjoner, faktureringsrutiner og så videre.

Hvis du vil vise detaljert informasjon om nettverkstilkoblinger, velger du tilkoblingen i listen og trykker [Detaljer](#). Hvilken type informasjon som vises, avhenger av typen nettverkstilkobling.

Du avslutter en nettverkstilkobling ved å velge tilkoblingen i listen og trykke [Koble fra](#).

Du kan avslutte alle aktive nettverkstilkoblinger samtidig ved å trykke Menu og velge [Verktøy](#) > [Koble fra alle](#).

Hvis du vil vise mengden data som er sendt eller mottatt med GPRS eller trådløst lokalt nett, trykker du Menu og velger [Tellere](#) > [GPRS-teller](#) eller [WLAN-teller](#).

Du viser informasjon om IP-adressen ved å trykke Menu og velge [Verktøy](#) > [IP-adresse](#). Informasjonen om IP-adressen vises bare når nettverkstilkoblingen er opprettet, ikke når den aktiveres.

20. Tilpasse enheten

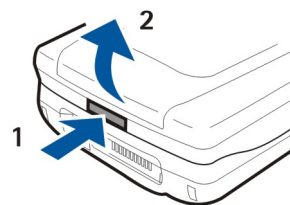
- Deksler – Du kan skifte ut forside-dekslene på enheten.
- Skrivebord – På skrivebordet kan du ordne programmer, snarveier og notater i mapper, samt opprette nye mapper. [Se Håndtere grupper, s. 21.](#)
- My own-tasten – Du kan konfigurere tasten My own (Mitt eget) til å åpne ditt favorittprogram. [Se My own-tast, s. 64.](#)
- Bakgrunnsbilder – du kan angi et bakgrunnsbilde for displayet på dekseltelefonen og displayet på kommunikatoren. [Se Bakgrunnsbilder, s. 64.](#) Det finnes flere bakgrunnsbilder som er klare til bruk, og du kan dessuten bruke dine egne bilder som bakgrunnsbilder.
- Fargepalett – Du kan endre fargepaletten for enheten. [Se Display, s. 64.](#)
- Valgtaster på dekseltelefon – Du kan endre funksjonene som vises over venstre og høyre valgtast.

Skifte frontdeksel og tastaturmatte

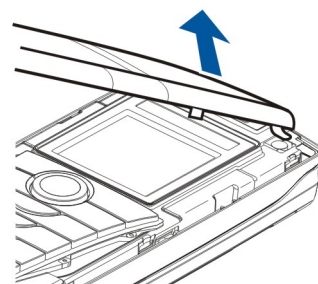


Merk: Slå alltid av strømmen og koble fra laderen og andre enheter før du fjerner dekslene. Unngå å berøre elektroniske komponenter når du skifter deksler. Oppbevar og bruk alltid enheten med festede deksler.

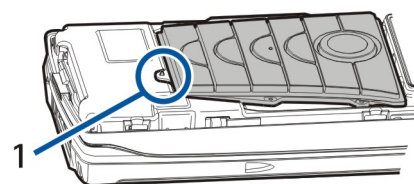
1. Trykk utløserknappen for frontdekselet (1), og løft frontdekselet (2) i pilens retning. Start nederst på enheten, og avslutt ved å frigjøre låseklemmene øverst på enheten.



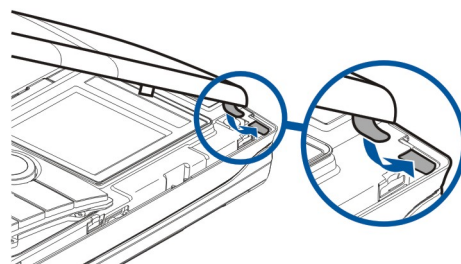
2. Løft frontdekselet i pilens retning.

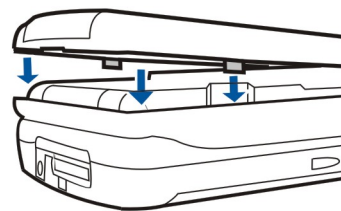


3. Fjern tastaturmatten. En liten hake (1) holder tastaturmatten på plass.



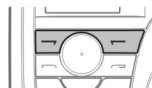
4. Du setter på plass tastaturmatten ved å justere den mot haken og trykke den på plass.
5. Du setter på frontdekselet ved å holde låseklemmene mot toppen av enheten i en liten vinkel, og deretter trykke frontdekselet ned til det låses på plass.





■ Valgtaster på dekseltelefon

Venstre valgtast i standby-modus er **Gå til**. Du kan bruke tasten som en snarvei til dine favorittfunksjoner. Hvis du vil aktivere en funksjon, blar du til den og trykker **Velg**.



Hvis du vil legge til en funksjon på snarveilisten, trykker du **Valg**, velger **Foreta valg**, blar til en funksjon og trykker **Merk**. Hvis du vil fjerne en funksjon fra listen, velger du funksjonen og trykker **Opphev**.

Du kan endre rekkefølge på funksjonene i listen ved å trykke **Valg** og velge **Organiser**. Bla til funksjonen du vil flytte, trykk **Flytt** og velg hvor du vil flytte funksjonen.

21. Snarveier

Her er noen av de tilgjengelige tastatursnarveiene på enheten. Snarveier kan gjøre det mer effektivt å bruke programmer. Det er flere ulike snarveikombinasjoner du kan bruke:

- Snarveier med Ctrl + tast gir deg tilgang til menyfunksjonene. Ved å trykke Ctrl + N kan du for eksempel opprette et nytt vindu i web-området, et nytt kontaktkort i Kontakter eller en ny melding i Meldinger.
- Ytterligere tegn og symboler settes som oftest inn med kombinasjonen Shift + tast. Hvis du for eksempel trykker Shift + en nummertast, kan du sette inn anførselstegn, utropstegn eller parentes.
- Enkelte funksjoner aktiveres med tastekombinasjonene Chr+tast. Hvis du trykker Chr + , vises ytterligere informasjon om den gjeldende oppgaven. Du kan også aktivere og deaktivere infrarød ved å trykke Chr + .



Tips: Mange snarveier vises også ved siden av menyalternativer i programmer.

■ Generelle snarveier

Ctrl+A	Merk alt
Ctrl+C	Kopier
Ctrl+D	Slett
Ctrl+F	Søk
Ctrl+I	Sorter
Ctrl+M	Flytt
Ctrl+N	Ny
Ctrl+O	Åpne
Ctrl+P	Skriv ut
Ctrl+S	Lagre
Ctrl+T	Fullskjermvisning
Ctrl+V	Lim inn
Ctrl+X	Klipp ut
Ctrl+Z	Angre
Shift+Ctrl+E	Zoom
Shift+Ctrl+G	Neste
Shift+Ctrl+L	Logg
Shift+Ctrl+P	Forrige
Shift+Ctrl+S	Lagre som
Shift+Ctrl+V	Sideoppsett
Shift+Ctrl+V	Forhåndsvisning
Shift+Ctrl+Z	Rediger
Shift+tilbaketasten	Slett tekst fra høyre
Ctrl+Telephone	Åpne Anropslogg-visning i telefonprogrammet
Chr+alfabet	Sett inn et tegn med aksent
Chr+Tab	Veksle mellom åpne programmer
Chr+Telephone-tast	Gjenta sist oppringte nummer
Chr+Messaging-tast	Hent e-post
Shift+Ctrl+Chr+S	Skjerm bilde

■ Programspesifikke snarveier

Skrivebord-program

Ctrl+P	Egenskaper
Shift+Ctrl+S	Vis i grupper
Ctrl+My own-tast	Konfigurer My own-tasten

Klokke

Ctrl+B	Avbryt alarm
Ctrl+E	Vis detaljer om steder
Ctrl+K	Alarminnstillinger
Ctrl+T	Angi dato og tid
Shift+Ctrl+A	Klokkealarm
Shift+Ctrl+E	Vis detaljer om land eller områder
Shift+Ctrl+N	Legg til nytt sted
Shift+Ctrl+Q	Angi klokke type
Shift+Ctrl+T	Detaljer om eksterne steder
Shift+Ctrl+W	Verdensklokke

Telefon

Ctrl+P	Vis serienummer (IMEI)
Shift+Ctrl+B	Anropssperring
Shift+Ctrl+M	Talepostkasser
Shift+Ctrl+O	Andre innstillinger
Shift+Ctrl+P	Profilinnstillinger
Shift+Ctrl+S	Hurtigvalg
Shift+Ctrl+V	Viderekoble anrop

Kontakter

Ctrl+K	Innstillinger
Ctrl+M	Hører til grupper (i et åpent kontaktkort)
Ctrl+N	Nytt kontaktkort
Ctrl+P	Egenskaper for database
Ctrl+R	Ringetone (i et åpent kontaktkort)
Ctrl+T	Kortmaler
Shift+Ctrl+B	Ny database
Shift+Ctrl+C	Kopier til
Shift+Ctrl+D	Fjern bildet (i et åpent kontaktkort)
Shift+Ctrl+M	Flytt til
Shift+Ctrl+N	Opprett en ny gruppe
Shift+Ctrl+O	Sett inn et bilde (i et åpent kontaktkort)

Meldinger

Ctrl+B	Hent nye meldinger
Ctrl+G	Hent e-post
Ctrl+I	Sorter etter (sorterer etter egenskapen du allerede har valgt, for eksempel dato eller avsender)
Ctrl+L	Koble til, eller koble fra hvis en tilkobling er aktiv

S n a r v e i e r

Ctrl+Q	Egenskaper
Ctrl+R	Svar
Ctrl+T	Utvid mappeinnhold
Ctrl+U	Koble fra
Ctrl+Y	Endre tilkobling
Shift+Ctrl+A	Hent alle meldinger
Shift+Ctrl+B	Hent valgte meldinger
Shift+Ctrl+E	Endre navn på valgt mappe
Shift+Ctrl+F	Videresend valgt melding
Shift+Ctrl+N	Opprett ny mappe
Shift+Ctrl+R	Svar til alle
Shift+Ctrl+S	Lager for sendte elementer
Shift+Ctrl+T	Kontoinnstillinger
Shift+Ctrl+Z	Slett meldinger lokalt
Chr+Messaging	Hent e-post

Kalender

Ctrl+A	Opprett et nytt jubileum
Ctrl+E	Opprett et nytt memo
Ctrl+G	Gå til dato
Ctrl+K	Rediger visningsinnstillinger
Ctrl+N	Opprett et nytt møte
Ctrl+Q	Endre visning
Ctrl+S	Opprett et nytt gjøremål
Ctrl+T	Rediger dato og tid
Shift+Ctrl+A	Angi jubileum som standard oppføringstype
Shift+Ctrl+C	Avkrysset oppføring
Shift+Ctrl+D	Flytt eller slett valgt objekt
Shift+Ctrl+E	Angi møte som standard oppføringstype
Shift+Ctrl+K	Rediger generelle innstillinger
Shift+Ctrl+M	Importer oppføringer
Shift+Ctrl+O	Angi gjøremål som standard oppføringstype
Shift+Ctrl+P	Egenskaper
Shift+Ctrl+R	Angi memo som standard oppføringstype
Shift+Ctrl+T	Midlertidig oppføring
Ctrl+Calendar	Åpne gjeldende dag i dagsvisning
Calendar-tast	Endre visning

Dokumenter

Ctrl+B	Fet
Ctrl+G	Gå til side
Ctrl+I	Kursiv
Ctrl+U	Understreking
Shift+Ctrl+A	Formater avsnittsjustering
Shift+Ctrl+B	Formater punktmerking

S n a r v e i e r

Shift+Ctrl+D	Formater rammer
Shift+Ctrl+F	Formater font
Shift+Ctrl+G	Formater stil
Shift+Ctrl+J	Vis detaljer for valgt objekt
Shift+Ctrl+K	Preferanser
Shift+Ctrl+N	Formater linjeavstand
Shift+Ctrl+O	Sett inn et objekt
Shift+Ctrl+Y	Formater tabulatorer
Shift+Ctrl+Z	Rediger valgt objekt

Regneark

Ctrl+H	Endre navn på regnearket
Ctrl+M	Frys vinduer
Ctrl+Q	Vis regneark
Ctrl+W	Sett inn nytt regneark
Ctrl+Y	Sett inn celler
Shift+Ctrl+A	Formater cellejustering
Shift+Ctrl+B	Formater cellerammer
Shift+Ctrl+C	Sett inn et nytt diagram
Shift+Ctrl+D	Slett celle
Shift+Ctrl+F	Formater font
Shift+Ctrl+G	Sett inn sideskift
Shift+Ctrl+H	Formater radhøyde
Shift+Ctrl+I	Sett inn funksjon
Shift+Ctrl+N	Formater tall
Shift+Ctrl+O	Innstillinger
Shift+Ctrl+P	Formater bakgrunnsfarge for celle
Shift+Ctrl+R	Kalkuler på nytt
Shift+Ctrl+T	Vis tittel
Shift+Ctrl+W	Formater kolonnebredde
Shift+Ctrl+X	Fjern celle

Presentasjoner

Ctrl+T	Fullskjermmodus
Shift+Ctrl+A	Formater justering
Shift+Ctrl+F	Formater font
Shift+Ctrl+J	Formater valgt objekt
Shift+Ctrl+V	Vis lysbildefremvisning
Returtast	Start tekstredigering
Esc-tast	Avbryt tekstredigering

Filbehandling

Ctrl+E	Utvid visning
Ctrl+H	Vis alle filer
Ctrl+I	Sorter etter (egenskapen du allerede har valgt, for eksempel navn eller dato)

S n a r v e i e r

Ctrl+N	Ny fil
Ctrl+O	Minimer visning
Ctrl+P	Egenskaper
Ctrl+R	Endre navn på valgt objekt
Ctrl+U	Flytt opp ett nivå
Shift+Ctrl+B	Sikkerhetskopier til minnekort
Shift+Ctrl+I	Sorteringsrekkefølge (rekkefølgen du allerede har valgt, for eksempel stigende)
Shift+Ctrl+K	Innstillinger
Shift+Ctrl+N	Opprett ny mappe
Shift+Ctrl+Q	Endre minnekortpassord
Shift+Ctrl+R	Gjenopprett fra minnekort

Kalkulator

Ctrl+B	Trekk fra
Ctrl+F	Snu layout
Ctrl+I	Legg til
Ctrl+R	Tilbakekalling
Ctrl+Y	Funksjonsoversikt
Shift+Ctrl+C	Fjern alt
Shift+Ctrl+D	Skrivebordskalkulator
Shift+Ctrl+S	Avansert kalkulator

Web

Ctrl+B	Legg til i bokmerker
Ctrl+E	Lukk leseren
Ctrl+G	Tilbake
	Gå til bokmerke (i bokmerkevisning)
Ctrl+H	Gå til hjemmeside
Ctrl+I	Last alle bilder
	Sett inn ny mappe (i bokmerkevisning)
Ctrl+K	Innstillinger
Ctrl+M	Tilpass til skjerm
Ctrl+N	Åpne et nytt vindu
Ctrl+R	Last inn på nytt
Ctrl+T	Fullskjermmodus
Ctrl+U	Koble fra
Ctrl+W	Vis liste over vinduer
Ctrl+Y	Endre tilkobling
Ctrl+Z	Stopp
Shift+Ctrl+B	Bokmerker
	Rediger bokmerke (i bokmerkevisning)
Shift+Ctrl+D	Vis nedlastinger
Shift+Ctrl+F	Last inn ramme på nytt
Shift+Ctrl+G	Videresend
Shift+Ctrl+I	Endre navn på mappe (i bokmerkevisning)

S n a r v e i e r

Shift+Ctrl+O	Åpne en fil
Shift+Ctrl+R	Last inn alt på nytt
Shift+Ctrl+S	Lagre ramme som...
Shift+Ctrl+T	Vis tittellinjen

Bilder

Ctrl+B	Forrige bilde (med et bilde åpent)
Ctrl+F	Neste bilde (med et bilde åpent)
Ctrl+R	Roter bilde (med et bilde åpent)
Ctrl+T	Fullskjermvisning (med et bilde åpent)

Taleopptaker

Ctrl+L	Gjenta
Ctrl+M	Demp
Ctrl+R	Endre navn
Shift+Ctrl+K	Innstillinger

Musikkavsp.

Ctrl+B	Forrige spor
Ctrl+F	Neste spor
Ctrl+I	Sorter etter (egenskapen du allerede har valgt)
Ctrl+L	Gjenta alle
Ctrl+M	Demp

RealPlayer

Ctrl+B	Forrige klipp (med et videoklipp åpent)
Ctrl+F	Neste klipp (med et videoklipp åpent)
Ctrl+M	Demp lyd (med et videoklipp åpent)
Ctrl+R	Gjenta én gang (med et videoklipp åpent)
Ctrl+T	Fullskjermvisning (med et videoklipp åpent)
Shift+Ctrl+K	Innstillinger
Shift+Ctrl+S	Lagre klipp som (med et videoklipp åpent)

Enhetsbehandling

Shift+Ctrl+C	Koble til
--------------	-----------

22. Dataoverføring

Denne enheten bruker dataoverføringsegenskapene i GSM- og WLAN-nettverkene blant annet til å sende multimediemeldinger, tekstmeldinger og e-post og til å opprette tilkoblinger til eksterne datamaskiner.

Trådløse datatilkoblinger kan opprettes fra de fleste steder der enheten fungerer, men det anbefales at du flytter enheten til et sted der du får høyest mulig trådløs signalstyrke. Når signalstyrken er høy, kan dataoverføring utføres effektivt. Trådløs datakommunikasjon kan ha en annen ytelse enn datakommunikasjon via kabler. Dette skyldes det trådløse miljøets iboende egenskaper. Ved trådløs tilkobling kan du oppleve støy, svak eller manglende signalstyrke, samt forvrengninger.

■ Støy

Radiostøy og interferens fra elektroniske apparater og utstyr, samt fra andre telefoner, vil påvirke kvaliteten på trådløs dataoverføring.

■ Samtrafikk

Når brukeren av enheten forflyttes fra en nettverkscelle til en annen, eller fra ett WLAN-tilgangspunkt til et annet, kan signalstyrken for kanalen avta. Nettverket kan flytte brukeren over til et dekningsområde og en frekvens der signalet er sterkere. Samtrafikk kan også oppstå når brukeren er i ro, og skyldes da trafikkbelastningen på nettverket. Slik samtrafikk kan forårsake små forsinkelser i overføringen.

■ Elektrostatisk utlading

En utlading av statisk elektrisitet fra en finger eller annen leder kan føre til feilfunksjon i elektriske apparater. Utladingen kan resultere i forvrengt visning og ustabil programvarefunksjon. Trådløse tilkoblinger kan bli ustabile, data kan bli ødelagt og overføringen kan bli avbrutt. I slike tilfeller må du avslutte eventuelle pågående samtaler, slå av telefonen (hvis den er på) og ta ut batteriet. Sett deretter batteriet på plass igjen, og opprett en ny trådløs tilkobling.

■ Dødpunkter og brudd

Dødpunkter er områder hvor radiosignaler ikke kan mottas. Brudd oppstår når brukeren av enheten passerer gjennom et område hvor radiosignalet blokkeres eller reduseres på grunn av store bygninger eller geografiske forhold.

■ Signalpåvirkning

Avstand og hindringer kan føre til faseforskjøvede signaler. Dette kan også føre til reflekterte signaler. Begge situasjoner fører til redusert signalstyrke.

■ Lav signalstyrke

Avstand eller hindringer kan føre til at radiosignalstyrken fra et WLAN-tilgangspunkt eller celleområde ikke er sterk eller stabil nok til å gi en pålitelig datatilkobling for kommunikasjon. Husk derfor følgende punkter for å sørge for best mulig kommunikasjon:

- Datatilkoblingen fungerer best når enheten er i ro. Du anbefales ikke å prøve å utføre trådløs datakommunikasjon mens du er i et kjøretøy i fart.
- Ikke plasser enheten på en overflate av metall.
- Se på displayet på enheten for å sjekke at signalstyrken er tilstrekkelig. Hvis du flytter på enheten inne i et rom, spesielt i retning av et vindu, kan signalet bli sterkere. Hvis signalet ikke er sterkt nok til å støtte et taleanrop, bør du ikke forsøke å opprette datatilkobling før du har funnet et sted med bedre dekning.

Batteriinformasjon

Enheten drives av et oppladbart batteri. Du må lade opp og lade ut batteriet fullstendig to til tre ganger før du oppnår optimal ytelse. Batteriet kan lades og utlades hundrevis av ganger, men det vil etterhvert bli oppbrukt. Når samtale- og standby-tidene er merkbart kortere enn normalt, bør du kjøpe et nytt batteri. Bruk bare batterier og batteriladere som er godkjent av Nokia og utformet for denne enheten.

Ta laderen ut av kontakten og enheten når den ikke er i bruk. La ikke batteriet være permanent koblet til en lader. Overlading kan føre til kortere levetid. Hvis et fullt oppladet batteri ikke brukes, lades det ut over tid. Ekstreme temperaturer kan påvirke muligheten til å lade batteriet.

Bruk batteriet bare til formålet det er beregnet for. Bruk aldri en lader eller et batteri som er skadet.

Kortslutt ikke batteriet. En kortslutning kan skje når en metallgjenstand, for eksempel en mynt, binders eller penn, fører til direkte kontakt mellom pluss- (+) og minuspolene (-) på batteriet. (Disse ser ut som metallfelter på batteriet.) Dette kan skje hvis du for eksempel har et reservebatteri i lommen eller vesken. Kortslutning av polene kan ødelegge batteriet eller gjenstanden som forårsaker kortslutningen.

Hvis du lar batteriet ligge på varme eller kalde steder, for eksempel i en bil om sommeren eller vinteren, kan dette redusere kapasiteten og levetiden til batteriet. Forsøk alltid å oppbevare batteriet i temperaturer mellom 15° og 25° C (59° og 77°F). Hvis batteriet er for varmt eller for kaldt, kan det hende at enheten ikke fungerer selv om batteriet er fullstendig ladet. Batteriytelsen er spesielt begrenset i temperaturer godt under frysepunktet.

Ikke brenn batteriene! Batteriene må kastes i henhold til lokale forskrifter. Vennligst resirkuler der dette er mulig. Batterier må ikke kastes sammen med vanlig avfall.

STELL OG VEDLIKEHOLD

Enheten er et produkt av førsteklasses design og håndverk, og bør behandles med forsiktighet. Rådene nedenfor hjelper deg å overholde garantibestemmelsene.

- Oppbevar enheten på et tørt sted. Nedbør, fuktighet og alle typer væsker inneholder mineraler som vil føre til rust på elektroniske kretser. Hvis enheten blir våt, fjerner du batteriet og lar enheten tørke helt før du setter det på plass igjen.
- Ikke bruk eller oppbevar enheten i støvete og skitne omgivelser. De bevegelige delene og elektroniske komponentene kan bli ødelagt.
- Oppbevar ikke telefonen i varme omgivelser. Høye temperaturer kan redusere levetiden på elektronisk utstyr, ødelegge batterier, og deformere eller smelte plastdeler.
- Oppbevar ikke telefonen i kalde omgivelser. Når enheten oppnår normal temperatur igjen, kan det dannes fuktighet inne i enheten som kan skade elektroniske kretskort.
- Forsøk ikke å åpne enheten på annen måte enn som beskrevet i denne håndboken.
- Du må ikke slippe, dunke eller riste enheten. Røff håndtering kan ødelegge innvendige kretskort og finmekanikk.
- Bruk ikke sterke kjemikalier eller vaskemidler til å rengjøre enheten.
- Mal ikke enheten. Maling kan tette de bevegelige delene og forhindre at enheten fungerer skikkelig.
- Bruk en myk, ren og tørr klut til å rense linsene (linser til for eksempel kamera, avstandssensor og lyssensor).
- Bruk bare antennen som følger med eller en annen godkjent antenne. Ikke-godkjente antenner, modifiseringer eller annet ekstraustyr kan ødelegge enheten, og kan medføre brudd på lovbestemmelsene som styrer radioenheter.

Alle rådene som er nevnt ovenfor, gjelder både enheten, batteriet, laderen og alt annet ekstraustyr. Hvis noen av enhetene ikke fungerer på riktig måte, må du kontakte nærmeste autoriserte servicested for å få utført service.

Ytterligere sikkerhetsinformasjon

■ Regler for bruk av enheten

Husk alltid å følge lokale vedtekter og bestemmelser. Slå alltid av enheten når det er ulovlig å bruke den, eller når den kan forårsake forstyrrelser eller fare. Bruk bare enheten i vanlig stilling. Bruk bare ekstrautstyr som er godkjent av Nokia for bruk sammen med denne enheten, for å overholde retningslinjene for radiofrekvensstråling. Når enheten er slått på og bæres på kroppen, bør du alltid bruke en godkjent holder eller bæreevseke.

■ Medisinsk utstyr

Bruk av radiosendere, inkludert mobiltelefoner, kan forstyrre medisinsk utstyr som er mangelfullt beskyttet. Rådfør deg med en lege eller produsenten av det medisinske utstyret for å fastslå om det er tilstrekkelig beskyttet mot ekstern RF-energi, eller hvis du har spørsmål. Slå av enheten i helsesentre hvis du ser oppslag som krever at du gjør det. Sykehus eller helsesentre kan bruke utstyr som kan være følsomt overfor ekstern RF-energi.

Pacemakere

Pacemaker-produsenter anbefaler at det alltid er minst 15,3 cm mellom mobiltelefonen og pacemakeren slik at eventuelle forstyrrelser med pacemakeren unngås. Disse anbefalingene er i overensstemmelse med uavhengig forskning og anbefalinger fra Wireless Technology Research. Personer som har pacemaker bør gjøre følgende:

- Alltid holde enheten minst 15,3 cm fra pacemakeren når enheten er slått på.
- Aldri bære enheten i brystlommen.
- Bruke øret på motsatt side av pacemakeren for å få færrest mulig forstyrrelser.
- Hvis du har grunn til å tro at det forekommer forstyrrelser, slår du av enheten umiddelbart.

Høreapparater

Noen digitale trådløse enheter kan forstyrre enkelte høreapparater. Hvis det oppstår forstyrrelser, bør du kontakte tjenesteleverandøren.

■ Kjøretøy

RF-signaler kan påvirke elektroniske systemer i kjøretøyer hvis de er feil installert eller ikke tilstrekkelig skjermet, for eksempel elektronisk bensininnspøytning, elektroniske blokkeringsfrie bremsesystemer (ABS), elektronisk hastighetskontroll (cruise-kontroll) og kollisjonsputesystemer. Hvis du vil ha mer informasjon, kan du snakke med produsenten eller forhandleren av kjøretøyet eller tilleggsutstyret.

Bare kvalifisert personell bør utføre service på enheten, eller installere enheten i kjøretøy. Feil installering eller service kan være farlig, og kan oppheve en eventuell garanti som gjelder for enheten. Kontroller regelmessig at alt utstyr for den trådløse enheten er riktig montert i kjøretøyet og fungerer som det skal. Ildfarlige væsker eller gasser, eller eksplosive stoffer, må ikke oppbevares sammen med enheten, deler av den eller med ekstrautstyr. Når det gjelder kjøretøy som er utstyrt med kollisjonspute, må du huske at kollisjonsputer blåses opp med stor kraft. Plasser ikke gjenstander, verken fastmontert eller bærbar trådløst utstyr, i området over kollisjonsputen eller i området der kollisjonsputen blåses opp. Hvis trådløst utstyr i kjøretøy er feil installert og kollisjonsputen utløses, kan det føre til alvorlige skader.

Det er ulovlig å bruke enheten om bord i fly. Slå av enheten før du går om bord i fly. Bruk av trådløse teleenheter i fly kan være farlig for driften av flyet, forstyrre sendernettet, og kan være ulovlig.

■ Områder med eksplosjonsfare

Slå av enheten når du er på steder der det er fare for eksplosjon, og overhold alle skilter og regler. Områder med eksplosjonsfare omfatter steder der du normalt vil bli bedt om å slå av kjøretøyet motor. I slike områder kan gnister føre til eksplosjon eller brann, som kan resultere i personskade eller til og med tap av liv. Slå av enheten på bensinstasjoner, for eksempel i nærheten av bensinpumpene. Overhold restriksjoner for bruk av radioutstyr i drivstoffdepoter, lagre og distribusjonsområder, kjemiske anlegg eller der det pågår sprengning. Områder der det er fare for eksplosjon, er som regel, men ikke alltid, tydelig merket. Det kan for eksempel være under dekk på båter, anlegg for tapping eller lagring av kjemikalier, kjøretøy som bruker flytende petroleumsgass (for eksempel propan eller butan), og områder hvor luften inneholder kjemikalier eller partikler, for eksempel korn, støv eller metallstøv.

■ Nødsamtaler



Viktig: Mobiltelefoner, inkludert denne enheten, fungerer ved at den bruker radiosignaler, trådløse og faste nettverk, samt brukerprogrammerte funksjoner. Derfor garanteres ikke forbindelse under alle forhold. Du bør aldri stole utelukkende på trådløse enheter for viktige samtaler som medisinsk nødhjelp.

Slik ringer du nødnummeret:

Ytterligere sikkerhetsinformasjon

1. Slå på enheten hvis den er slått av. Kontroller at du har tilstrekkelig signalstyrke.
Enkelte nettverk kan kreve at du har satt et gyldig SIM-kort riktig inn i enheten.
2. Trykk på  så mange ganger som nødvendig for å tømme displayet og klargjøre enheten for samtaler.
3. Tast inn nødnummeret som gjelder der du befinner deg. Nødnumre varierer fra land til land.
4. Trykk på -tasten.

Hvis enkelte funksjoner er i bruk, kan det hende at du først må slå av disse før du kan ringe et nødnummer. Slå opp i denne håndboken eller rådfør deg med tjenesteleverandøren hvis du vil ha mer informasjon. Når du ringer et nødnummer, må du oppgi all nødvendig informasjon så nøyaktig som mulig. Den trådløse enheten kan være det eneste kommunikasjonsmidlet på ulykkesstedet. Ikke avbryt samtalen før du får beskjed om å gjøre det.

■ Sertifiseringsinformasjon (SAR)

DENNE ENHETEN OPPFYLLER INTERNASJONALE RETNINGSLINJER FOR RADIOBØLGESTRÅLING

Den trådløse enheten er en radiosender og -mottaker. Den er utformet og produsert slik at den ikke overskrider grenseverdien for stråling fra radiofrekvensenergi (RF-energi) som er anbefalt i internasjonale retningslinjer (ICNIRP). Disse grenseverdiene er en del av et omfattende sett retningslinjer som angir lovlige nivåer av RF-energi for befolkningen generelt. Retningslinjene er basert på standarder utviklet av uavhengige vitenskapelige organisasjoner gjennom periodisk og grundig evaluering av vitenskapelige studier. I retningslinjene er det inkludert en betydelig sikkerhetsmargin for å sikre at ingen utsettes for fare, uavhengig av alder og helse.

Standardverdien for stråling i forbindelse med trådløse enheter måles i SAR (Specific Absorption Rate). SAR-grensen angitt i de internasjonale retningslinjene, er 2,0 W/kg*. SAR-tester er utført ved bruk av standard driftsposisjon når enhetsoverføringen er på det høyest sertifiserte driftsnivå i alle testede frekvensbånd. Selv om SAR er angitt ved det høyeste sertifiserte strømnivået, kan det virkelige SAR-nivået under drift av enheten være godt under maksimalverdien. Dette skyldes at enheten er utformet til å bruke flere strømnivåer, slik at den bare bruker den strømmen som er nødvendig for å få kontakt med nettverket. Jo nærmere du er en trådløs basestasjonsantenne, jo lavere vil strømforbruket være.

Den høyeste SAR-verdien for denne enheten etter testing for bruk direkte inntil øret er 0,49 W/kg.

Denne enheten overholder retningslinjene for RF-stråling ved vanlig håndholdt bruk mot øret, eller ved plassering minst 1,5 cm vekk fra kroppen. Ved bruk av bærevekke, belteklips eller holder for oppbevaring av telefonen på kroppen, bør ikke denne inneholde metall, og produktet bør være minst 1,5 cm vekk fra kroppen.

Denne enheten krever en kvalitetstilkobling til nettverket for å kunne sende datafiler eller meldinger. I enkelte tilfeller kan overføringen av datafiler eller meldinger bli forsinket inntil det finnes en slik tilkobling. Sørg for at ovennevnte avstandsinstruksjoner følges helt til overføringen er fullført.

*SAR-grensen for allment brukte trådløse enheter er 2,0 watt/kilogram (W/kg) fordelt på ti gram kroppsvev. I retningslinjene er det inkludert en betydelig sikkerhetsmargin som gir tilleggsbeskyttelse for brukere og tar høyde for variasjoner i målinger. SAR-verdiene kan variere i henhold til nasjonale rapporteringskrav og nettverksbånd. Du finner SAR-informasjon for andre regioner under produktinformasjonen på www.nokia.com.

Stikkordregister

A

ad hoc-nettverk 88
anrops-ID 19
anropslogg 18, 23
anropsregister 18
anropssperring 24, 67
automatisk systemlås 69
avslutte nettverkstilkoblinger 94
avslå et anrop 16
avvise et anrop 16

B

bakgrunnsbilde 64
batteri
 installere 8
 lade 9
 ladenivå 13
beskyttelsesinnstillinger 71
besvare et anrop 16, 22
besøkte web-sider 39
bildemeldinger 32
Bilder 61, 65
Bluetooth 88
bokmerker 36, 39
bufferminne 39
bunntekst 91

C

CBS 36
CD-ROM 15
celler 47

D

dagsvisning i kalenderen 57
dataanrop
 generelt 94
 innstillinger for Internett-tilgangspunkt 72
 sperre 67
 viderekoble 67
dataflytting 84
datahåndtering 64
dataoverføring 85, 103
datatilkoblinger 93
dato og tid 10, 63
dekseltelefon 13, 16
dempet ringetone 22
diagramark 48
display 12
 indikatorer 13
 innstillinger 64
disposisjonsvisning i Presentasjoner 53
Dokumenter 45
DTMF-toner 23

E

EAP 74
eksterne faksbokser 35
ekstern konfigurering 92
ekstern låsing 70
ekstern synkronisering 85

elektrostatisk utlading 103
endre størrelse på bilder 61
e-post 27
 kontoer 28
 servere 30
 varslinger 36
 vedlegg 29
e-postkontoer 29
ett-trykks hurtigvalg 19
Extensible Authentication Protocol
 Se EAP

F

fakser 34
 faksanrop 67
Filbehandling 58
flytte data 84
forhåndsviser filer 91
formaterer
 meldinger 28
 minnekort 59
formaterer dokumenter 45
fotografier 60
frakoblet 23, 27

G

General Packet Radio Service
 Se GPRS
gjenopprette data 84
gjenta 19
gjenta automatisk 19
gjøremålslistevisning i kalenderen 57
GPRS 94
GSM-dataanrop 94

H

headset-innstillinger 64
hente e-post 29
High Speed Circuit Switched Data
 Se HSCSD
hjelp i enheten 15
HSCSD 94
hurtigvalg 16, 19, 22
høyhastighets dataanrop 94

I

indikatorer 13
informasjonskapsler 38
infrarød 90
innstillinger
 anrop 24
 bakgrunnsbilde 64
 Bluetooth 89
 dekseltelefon 19
 display 64
 dokumenter 45
 ekstern konfigurering 92
 e-post 28, 29
 faks 35
 første oppstart 10
 headset 64

Stikkordregister

Internett 71
Kalender 56
Kamera 60
klarering 71
Kontakter 19, 43
leser 39
meldingssentre 32
multimediemeldinger 34
nettverk 24
profiler 66
RealPlayer 69
regionale 63, 64
sikkerhet for Java-programmer 65
språk 64
talepostkasse 25
tekstmeldinger 31, 32
tid og dato 63
tilkobling 36
WLAN 68, 73

installere

batteri 8
minnekort 8
programmer 86
SIM-kort 8

Internett 38

bytte tilkobling 27
innstillinger 71

Internett-tilgangspunkt 71

velge 76
WLAN 68, 73

IP-adresse 73

J

Java-programmer 65, 87

jubileumsvisning i kalenderen 57

K

kabel

innstillinger 69
tilkoblinger 88

Kalender 55

Kalkulator 81

Kamera 60

klistremerker i salgspakken 15

Klokke 82

Klokkealarm 82

koble sammen med en enhet 90

koble til Internett 71

kommunikatorgrensesnitt 11, 64

konferanseanrop 22

konfigurasjonsmeldinger 36

konfigureringsserverprofiler 92

kontakter 11

Kontakter 18, 41

kontaktgrupper 43

kontaktliste 18

kontaktliste 18

Kontrollpanel 63

kopiere data 84

L

lade batteriet 9

land 83

laste ned filer 38

leserinnsstillinger 39

logger

anrop 18
dataoverføring 85
ekstern konfigurering 92
generelt 25
installering 65
stedsforespørsel 71
synkronisering 86

lydfiler 77

lysbilde fremvisninger 52

lysbildemal, visning i Presentasjoner 54

lytte til musikk 78

låseinnstillinger 69

låsekode 10, 69

låse systemet 14

låse tastaturet 14

M

maler 42

dokumenter 46

mapper 65

marger 91

markørvalg 64

meldinger 17, 26, 27

bildemeldinger 32
e-post 27
multimediemeldinger 33
slette 66
spesielle meldingstyper 35
tekstmeldinger 31

Meldingssenter 26

menyfunksjoner 17

minne 7, 27

minnekort

formaterer 59
installere 8
passord 59
sikkerhetskopierte data 59, 84

minnestatus 65

Mitt kontaktkort 42

modem 90

motta data 89

mottatte anrop 18, 23

multimediemeldinger 33

Musikkavspiller 78

My own-tast 64

månedsvisning i kalenderen 56

N

notatvisning i Presentasjoner 53

O

objekter i dokumenter 46

operatørlogoer 35

overføre data 85

P

pakke data 94

passord 10

minnekort 59
private nøkler, lager 71

passordbeskyttede meldinger 36

PC Suite 86

Stikkordregister

PIN-kode 10, 70
planlegging 57
post
 Se *e-post*
Presentasjoner 52
private nøkler, lager 71
produktinformasjon 71
profiler 19, 66
 SIM-tilgangsprofil 66
Programbehandling 65
programmer
 fjerne 65
 installere 86
 vanlige handlinger 13
programvare
 fjerne 65
 installere 86
 versjon 71
proxy-innstillinger 69, 72, 74
PUK-kode 10
påminnelser 82

R

radioforstyrrelser 103
radiosignal 103
RealPlayer 69, 77
regionale innstillinger 63
regneark 47
Regneark 47
ringe 16, 22
ringetoner 35

S

sammenkobling 32
samtalelogg 18
samtale venter 19
samtrafikk 103
sende
 fakser 34
 multimediemeldinger 33
 taleopptak 79
sende data 89
sende et kontaktkort 42
sertifikater 70
sideformat og papirretning 91
sidenummerering 92
signalstyrke 13, 103
sikkerhet
 Java-program 65
 minnekort 59
 telefonsikkerhet 69
 WLAN 68
sikkerhetskopierte data 59, 84
SIM-kort
 installere 8
 kontakter 43
 tekstmeldinger 32
SIM-tilgangsprofil 66
skript 73
Skrivebord 21
skrive tekst 17
skrive ut 91
slå enheten på og av 9

snarveier 13, 18, 97
sperre anrop 24, 67
sperrepassord 70
spille av
 musikk 78
 taleopptak 79
 video og lyd 77
spille inn
 anrop 79
 tale 78
språkinnstillinger 10, 64
statisk elektrisitet 103
steder 10, 82, 83
stedsforespørsler
 godta og avvise 71
 logg 71
strøm 9
støy 103
surfe på web-sider 38
svare på tekstmeldinger 32
synkronisere 85
søke
 filer og mapper 58
 kalenderoppføringer 56
 kontakter 18
 meldinger 27

T

tabeller 46, 53
talememoer 79
Taleopptaker 78
talepostkasse 16, 25
tallformat
 generelt 63
 Kalkulator 81
tastatur 11
tastaturlås 14
tastelås 14
taster 11
tekstmeldinger 31
telefon 16, 22
telefonlinje 24
telefonprogram 22
telefonsamtaler 16
tid og dato 10, 63
tilgangskoder 10
tilgangspunkt 68, 71, 73
tilkoblet 27
tilkoblinger 27, 68, 94
Tilkoblingsbehandling 94
tilkoblingsinnstillinger 30
tilkoblingsmetoder
 infrarød 90
 kabel 88
 modem 90
tilkoblingstyper 88
tilpasning 95
tjenestemeldinger 67
topptekst 91
trådløst lokalt nett
 Se *WLAN*

U

ubesvarte anrop 18, 23
Ukesplanlegging, visning i kalenderen 57
ukesvisning i kalenderen 57
utførte anrop 18, 23
utvidet brukerhåndbok 15

V

valutaformat 64
vedlegg 29, 34
velge tekst 12
versjon av programvare 71
videoklipp 60
 lagre 65
 sende 77
 spille av 77
viderekoble anrop 19, 23, 67
visittkort 42
volum 14

W

Web 38
 laste ned filer 38
WEP-nøkler 74
WLAN 68, 93
 ad hoc-nettverk 88
 innstillinger 68
 Internett-tilgangspunkt 73
 programkomponenter 74
WPA-godkjenning 74

A

Årsplanlegging, visning i kalenderen 57